وصیت نامهٔ نابی افندی

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد اول الله عظیم الشانه — یتدا احمد ایله مفاکلانه

که ایدوب خانهٔ ضیق تدبیر — نسخهٔ عالمی ایدی تسخیر

حضرت عام خداوند کریم — ایدی عالمله فیض تعمیم

جنبش لطفه کلوب خانهٔ جود — چکدی لوح عدمه نقش وجود

باد اول رب رحمهٔ دشوار عدم — اولدی منتوح طلسم عالم

اولدی میزان لکف بر دو بنود — عدم سنگ ترازوی اوجود

اولیجن روی وجود ایتمیه باب — اولدی مرآت عدم صوت نیاب

رفع اولوب ایکزهٔ نار عدم — بیده دن چقدی سواد اعظم

دو شنوب عالمه خالیچهٔ خاک — لوسته سی رفعتی قباب افلاک

اولدی کره دونله بوچار فصول — کاسه باسکی بیغ قبول

اقترانات ایدوب آیا یله جمع — الوه یاپدی محبت شمع

تا موالید ثلث تدی عیان — معدنیات نبات حیوان

یورودی قافلهٔ لطف وکرم — چقدی عالم عقبنه انعم

الاهی

صرف ونحو وعربیت لازم — عربی بلکه آلت لازم

لیک آلتله کچورمه اوقات — بی تعمل بنه باور آلات

علمك ایت جمله سنی استحصال — جمله سن ایتمه وبی استعمال

سکا کافیدر اوله نقش ضمیر — علمدن فقه وحدیث وتفسیر

غیره یسن اوقوورسه ایتمه عمل — اوله پامال دعاوی وجدل

فقه دن ایله عبادانه نظر — ایله هم سنت ودعادی یه کذر

نقص وبه مزاکی عالمده سکا — بیلمك مسئله بیع وشرا

مطلب معرفت ربانی

ای بهین نسخهٔ مجموعهٔ ذات — نقش زیبندهٔ مرآت صفات

ایله بوبند بی آویزهٔ کوش — کمسه به اوله صفاین فضل فروش

ایتمه خلقه صته حق علمه هوس — ایله بیهوده تضییع نفس

اوبله بر علمه چالش کم مطلع — آینی برسن بیله سن بر دخی حق

حکمت فلسفه دن ایله کذر — اولیا نسخه سنه ایله نظر

نفسی پاك عزیزان طریق — ایدر انسانی قرین تحقیق

مرشد کامل اولنجه نایاب — سکا مرشد تیتشور شمدی کتاب

عارف اول ذاهد خشك اوله — همت ایت تا اوله سن اهل یقین

سعی قبل عارف باالله اوله کور — نائل معرفة الله اوله کور

اولمه شک مزلقه سنده کراه — علما در علمای بالغه

اولمه مزواقف ستر مکنون — قاریئی مسئله کان یکون

چون انا اعرف بدی خلاق ودود — معرفتدر دیو برهاندن مقصود

معرفت زینتیدر انسانک — پسندر مرتبه سنی دانک

معرفت دولت رو خانیدر — معرفت خلعت ربانیدر

جاهلک معرفتی ردّه سبب — دست رس اولمد وغندن باهب

یوقسه جان ویرر ایدی کبیر اله — نظرایت حالنه بر کره هله

معرفت صحبتنه دوشه بری — اولورآتشکده جلتله بری

اولمازآلودهٔ چرک خط لان — جامهٔ علم ولباس عرفان

حج کتورمش سنی کندوک بله سن — ناکه جانله قوللغ ایده سن

خانه نک لازم اولان صاحبیدر — بلین خانه سنک طالبیدر

تاسنک اولغه صاحب خانه — کیجه کوندز چالش اول بر وانه

ذکر وفکرک همان الله اولسون — مشهدک اول ولیو درگاه اولسون

دوزخ وجنتّه اینمه نظر — صاحبن استه بول ای نور بصر

اوسنک اولیجق ای روح روان — هب سنک اولمش اولور یکسان جهان

آره بول کندیکی بیل کمسن سن — تاسکا اولمه دو عالم روشن

ایت تکا پوی بلاد واطوار — تابوبی بلمیجک اینمه قرار

تمت

کیمسه یوقمیمه خشونتله جواب — لطفله عزتله ایله خطاب

کیمسه نکت عیبنی اورمه یوزنه — کوشکی یاب قبول ایت سوزنه

ایلمه کیمسه بی قطعا تخجیل — اینمه مخلوق خدایی تجهیل

جوهر علمی ایدن سنا که عطا — علمی کورمش اکه ده جهلی سزا

کیمسه نکت حالنه لطمن اینمه مدد — که اولور حاصلی اندوه ابد

صانعک رابطهٔ حکمتیدر — قسمت عادلهٔ قدریدر

اولسون ارایش فرهنگ بو مقال — انکسار آلمه بان اولور حال

تو کت آیین جفا وستم ایت — بد سخن دلشکن اولمه کرم ایت

هله بیلدسک ایا روح روان — اولمه خاطرشکن وتیز زبان

کسر خاطر کنهک اکبر بدر — جملهٔ معصیتک بدتر پدر

ایلمه خاطرایچون تعبیره شتاب — ایلمه عرش الهی یی خراب

قابل اولور یی خداوند غیور — که خرابه اولمه بیت معمور

اول کوزم نور یی بو معنایه خبیر — اولمازاصلا بوکنه عفو پذیر

منهی اظهار نفاق وتزویر

ای ورق خون مزایای مقال — سبع انور وبستان جمال

اینمه تزویر ونفاقی معتاد — که ایدر قصر وفاتی برباد

حیله یه ویرمه درونکده سبیل — ایلمه اول ساده دل اولمه مخیل

مکر وحیله نیچی مردار ایشه ر — اعلنکث ماحصلی تشویشدر
رهنمای عمل شیطانیدر — فعلنکث عاقبتی اندانیدر
خیر ایچون آچمیه هزوره دهن — ایلیه مکر ایله ایقاظ فتن
کذب و اقران آره سنده مذموم — کاریی خیر و بر کتدن محروم
کسب و تحصیلی اولور بدنامی — غم و محنتله کچر ایامی
شهره در خلق آره سنده بو مثل — جان و بیر رحمتله اهل حیل
غدر و ید عهد و تزویر و نفاق — خبث و اندیشهٔ سوء اخلاق
صفت اهل جهنم در هب — اهل ایمان اولنه کمدر هب
دیدیی مسلم اودر اول سر و دین — خلق اوله دست و دهاندن امین
هب و دود جتدر ایا طالب کام — عرض و مال و دم اهل اسلام

الوده کی نجوم اوسط الاب

ایی نسنی خواه نظام احوال — خواستکاریی سبب لطف و مال
اوله قرعه فکن رمل و نجوم — که ایدر اهلنی شوم
اکه هر کیم دوشنور مفلس اولور — ایشی التون اوله جق کن اولور
چونکه تقدیر ایله در جمله امور — آیتهٔ فکر بو اولنوت ایله حضور
فکر مستقبل پیشین چکمه — بوی بره وسوسه تخمین اکمه
رکک احوالنی کز چک ضمنه — غیبی الله بیلور الدنه

فی

فینی وار ایسه ده استادیی عدم — علمی ناقص سوزیی کچ فهمی سقیم
کورمشز جمله سنکث احوالن — چوق منجم ایله رمالن
اولدینی بوق هرسیی هر خوردار — بسته در رمل و نجومه ادبار
قوغم نسنه یی نقد ایلرسن — دوشوب اول دغدغه یه نیلرسن
دوشمه اول قیدلره دکله بنی — صفلسون حضرت الله سنی

نهی الایش جام وعشرت

ایی کزنده کهر حقهٔ جان — سکهٔ ناصیهٔ نقد روان
اوله دلبستهٔ جام کلفام — که ایدر آدمی رسوای انام
خلق ایچنده سبب نفرت اولور — قیتی بی عزت و بی حرمت اولور
ایله اتم جنایتله صفا — که تولد ایدر انواع بلا
شایع اولوب ایل ایچنده سکری — سکا سرخوش دیه لرلر بکری
لحذر اوله صفن باده پرست — که ایدر رنج خمار آدمی مست
چونکه نهی ایلدی خلاق حکیم — سنده اول نهی خدایه تسلیم
اوله آلوده جرم و عصیان — اوله شرمنده پیش یزدان
دوشمه دن دام کناهه عارت — اولسه ده در عقب استغفارت
اولیجق بعض مجالسده دوچار — ایتمه توبیخ ایله تعنیف اظهار
اعتراض ایله مستانه کوره — اوله طاش آیتجی دیوانه کوره

دخل برحاله دکلدر لایق — سکا اولور بلیه لایق

یه دخل ایلر اسکت برکون اوحال — سکا بی شبهه ایدر استقبال

کیمسه یی جرم ایله تسفیه ایتمه — جرمدن تنکی تنزیه ایتمه

کیمه مذنب دیسک ای جان پدر — اوده بر ذنبدر اکلرسک اکر

غیر نیک جرمنه طعن ایلر سیک — کنه یی احوالکی کورینلر سیک

کنهکث صوکی پشیمانلقدر — جرمک انجامی پریشانلقدر

مجلس حضرت مولانا ده — دیدی فخریله بری دعوا ده

کورمدم اوبی شرابی اصلا — دهنم اولمادی صهبا پیما

حضرت قطب مدار ارشاد — دادر مجمعه فیض آباد

عجب وپند ارینه اینمدکدنظر — کاش کردی وکذشی دیدیلر

عارض کیفه صفن اولمه زبون — اولمه دلداده برش وافیون

بنکث واسرار دیخی بدتردر — بین انسان دکل ارنی خردر

آدمی مسخرهٔ ناس ایلر — صورت ناسده نشناس ایلر

ایلر انسانی عقور وبد خو — بدروش بدول وبدرو وبدکو

کیفی کلدکده اولور کوش خراش — کیفی کتدکده اولور وقف تلاش

صورت زنده ده ایلر مرده — رنک رخسارین ایدر ثیر مده

طوتمام بوق اثر ندن پاکی — نه بلادر لقب تریاکی

بلمینلر بو سینی نابینادر — کاووخودن وه بیله اونادر

پایهٔ جان ودل اکاه بودر — غایت معرفة الله بودر

اولمین واصل نور عرفان — یته ظلمتده قالور سرکردان

اکلمسک نولدوغنی ای دردمند — اوغر امزدایره که خوف وحزن

اکلمه کیم معنیٔ توحید بودر — واصل اول دولت جاوید بودر

نوردیدم هله مشعل معنا — ایکی عالمده وه اولمق اعما

چکه کور چشمکه کحل عرفان — اولمیه تاسکا محشر زندان

اودر اعماکه دکل اهل مشاهد — اولمه ابواب حقایق مسدود

حضرت فخر رسل ایتدی دعا — که حقایق اوله مکشوف اکا

جملهٔ نسخهٔ سر راز خدا — وبر دآیینهٔ ادراکه جلا

همت ایت اکلمغه کفتارین — حرز جان ایلیه کور اسرارین

طالب حقه اولور راهنما — نسخهٔ مثنوی مولانا

دیدهٔ روحه چکر کحل خلوص — نور اسرار فتوحات نصوص

دیدیکی چوقدر سخنی اهل الله — عبدی اللهدن ایلر اکاه

رمز ایمالریی روحاندر — جمله سی باطنی قرآندر

ظاهری احکام شریعتدر هب — باطنی اسرار حقیقتدر هب

وقتی صرف ایده کور تحصیله — ایکیسن دایخه جالش تکمیله

در بیان شرف استانبول

ای مه نورده چرخ امید — پدر پیرک ایدن روزنی عید
اولمدن مهرزن کنج کهر — یکدر اولمق کهر افروز هنر
علمله معرفته جای قبول — اولماز الاکه مکر استانبول
اینسون استانبولی الله معمور — آنده در جمله معالی امور
نقدروا رایسه اصحاب کمال — هب استانبولده بولور استقلال
هر کمال آنده بولور معیارین — هر هنر آنده کورر مقدارین
آنده در مرتبهٔ عزّ و شرف — غیریه یر لرده اولور عمر تلف
هب رواجینی بولور بی تشویش — ضایع اولماز هنر آنده کم و پیش
بولنور جاه و مناصب آنده — طرق قطع مراتب آنده
نقد عالمی دوراته سپهر — بولمز استانبوله بکزر بر شهر
حسنیله کورمکیله مستثنا — آینی اغوشنه چکمش دریا
نقدروا رایسه اقسام هنر — هب استانبولده بولور رونق و فر
نقش و تصویر و خطوط و تذهیب — هب ستانبولده بولور زینت و زیب
ماحصل جمله صناعات حرف — هب استانبولده بولور عزّ و شرف
دخی وار درینجه انواع هنر — طشره ده ناصیده بلمز لره
نه بیلور خانه دکین خارج وار — نه بیلور لجه دکین اهل کنار

بیقصور

بیقصور اندهٔ مرتبهٔ رهب — نغمه و موسیقی و ساز طرب
آنده در قاعدهٔ رمی سهام — آنده در سنگ نشانی بنام
غیر دورسون بزه اول ذوق صفا — کاوله سن طائر اوچی در یا
بنه سن تخته سلیمان آسا — اوله حکمکده هوا و در یا
اتکا ایلیه سن بالینه — باغه سن آیینهٔ سیمینه
اوله سن بادئی بادیله وزان — ایده سن بر پنجه شهری سیران
اولوب آسوده روشهر و هوا — کره سن عالمی بی منت یا
بر بره کلمش اولوب رو درهم — چل و پنجاه سواد اعظم
بری بر بنه اولوب آینه وار — ایلمش جمله بی یم ریب کنار
اوکمش اوستنده قاین وقف شباب — باد بانون قنات اچمش مرغاب
حسن صورینه غایت یوقدر — آینی مدح اتمکه حاجت یوقدر
یا صوفیه خود انجوبهٔ دهر — قبهٔ سبع ثامن اجرام سپهر
کور مدک مثلینی بر ملکده — اوله بونشوه مکر جنتده
پایهٔ تخت سلاطین جهان — خاندانکاه ملوک دوران
ستّرهٔ سلطنت عثمانی — ستّرهٔ مملکت حاقانی
اولور اول خطهٔ جانبخشاده — نه مراد ایلر ایسک آماده
هر نه شیئی خاطره ایلر سه خطور — آنده اعلا سنک اعلاسی اولور

بك و پاشا و افندي چلبي — آنده در جمله سنك منتخبي
عسكري و علما و شيخي — آنده در جمله سنك پادشهي
عالمك آنده اولور مشكلي حل — ايرمشور هر نه كه سعي ايلسك آنك آن
كثرتندن بوله مز خاطره راه — آنده اعاده اولان خاطر خواه
اولمسيدي مرض كونا كون — آه الآ او مبارك طاعون
كيم جيوه دي او بهشت آسادن — بويله معمورهٔ غم فرسادن
اعتدال اوله هوا سنده اكر — غيري بلدانه كيم ايلر دي نظر
هر كيمك كيم اوله بنيادي قوي — يا پمونجي غيري ولايتده اولي
اكا مانند اوله مز سر و دبار — اولماز آنك كبي بر جايي قرار
آنده در ماحصل قدر و هنر — طشره لرده كيم او قور كيم دكلي
آنچه در طشره نك انجق هري — حدّك اولمش هنرك صانكه بري
طشره ده ايلكه كسب غنا — يا تجارت يا زراعت يا رپا
قالمش شمدي هله ذرّه قدر — طشره لرده معارف ندن اثر
اولوي ارباب معارف نايا ب — دوشدي بيغوله ٔ نسيانه كتاب
شعر و انشا يه حصور لر نوزين — فارسي لغط ايله حرف شيرين
عربي وار اوده مانندهٔ برف — بي اساس اولدغي نه نحو نه صرف
بار و وار ايكن پايهٔ مال — دانش و معرفت و علم و كمال

نحو

نخوت و عجبله مست اولمش — جمله سي پايه پرست اولمش
نه فضائلي نه معارف نه علوم — اوله بلر ريشه زن اسب رسوم
ويره مز دغدغهٔ عزّ و جلال — برنفس رخصت تحصيل كمال
پنجه سجده ايدر اول اللّهه — بلكه نقصان كله عزّ و جاهه
ايلمش علمي خداوند كريم — طشره يرده هله حكمتله عدم
يوخه آثار لري خلقه نظر — علم و عرفانلري اولسيدي اكر
كمه ضبط ايلمزدي مطلق — جهل زنجيرينه بند ايتمه حق
تحت دولتده اولور كرچه كبار — طشره دن خلقك اشي اشكبار
استمز كبري رجال دولت — اول فرو مايه لر ايلر نخوت
هم صناتر لر بوكروه مسكروه — دولتنه سبتله شان و شكوه
بنه معيار لرين بلمزلر — صدّ و مقدار لرين بلمزلر
اولدوغن خلوغ كنارين آنجق — كورن استانبولي اكلر انجق
اولور ايردكده كمين مجلسه حصر — كچن طشره ده علامهٔ عصر
متفطن كچن سرسم اولور — متكلم كچن ابكم اولور
بولمز اونالر ينك بزمنده راه — طشره لرده صانن منصب جاه
كورن طشره ده چين ابرو — آنده در بانده ايلر تك بو
اوله مز نائل بوس دامان — كچن طشره ده صاحب عنوان

طشره ده جابی اولان صدر جلال — کیر مزآنده النه صف نعال
اکابر شهر اولیمز تنظیر — تبعه اوله مجی متبوعه نظیر
لیک آندن کچمک شهر حلب — بوقدر آسایشه اندن مرتسب
حق بودر آب رخ بلداندر — خیلی معموره عالیشاندر
مقصد هند و فرنک و چین — بندر معتبر روی زمین
بولنور امتعهٔ کوناکون — نعمت و مال و منالی افزون
باخصوص آب و هوای دلکش — ساحهٔ پهن بنای دلکش

مطلب لازمهٔ حسن و جمال

ای نظرباز تماشای کمال — نکه انداز مزایای جمال
خانهٔ دلدهٔ قومنر کرد خزان — لذت نازکی وچه حسن
حسن آرایش پذیرایندر — اثر خامهٔ ربانیدر
شرط ادابیله قبول صنعه نکاه — اولمه شهوت نظر ایله کمراه
ایلمش صنع ازل آماده — شهوت ایچونده طریق عاده
دختران سمن اندام سیمین — شرعله شهوته اماده زمین
قدر تک بتدیکن ال صفا — اولسون اولادکه اسباب بقا
لیک کلزار رخ خوبانه — نظر پاکله اول پروانه
ایلمه تخم حیاتی اسراف — اولمه کمشته وادی خلاف

اولمه

اولمه برعکس طریق دهقان — ارض نامنبته یه تخم افشان
ایلمه نطفه یی بیهوده تلف — رحم شسواندر اولو یه صدف
نطفه در اکلینه آب حیات — صلب آباد در اول آبه ظلمات
قطرهٔ نطفه که بی حاصلدر — تلف نفس قدر مکلدر
اولمه آلودهٔ چرک عصیان — اول نظر پاک جمال جوبان
اولمه دلبستهٔ صورت زنهار — ایده کور جانب معنی یه کذار
دلبرک نقشنه اولمه مایل — اول مزایا سنه نقشک داخل
بندر اول جاذبهٔ روحانی — بندر اول ناز یکه جسمانی
بندر اول حسن لطافت اولمه — اوقدر چشم ربا اول اندام
اوکر شمه اونکاه پرفن — برک کلدن متحرک اوبدن
بندر اول پرلویرنده اعضا — چشم ابرو لب و دندان کف و پا
قبهٔ عالم جاندر اودماغ — اولدی عقل کهٔ فروزنده چراغ
موسیدر دود چراغ حکمت — سریدر کاح سرای صنعت
کره جبهه سیدر موجهٔ جو — بسته در جرد و طاق ابرو
موج موج کره پیشانی — سطر سطر اقلم یزدانی
دیده لر منظرهٔ نور شعور — مژه لر بال و پر طایر نور
مردمک رشته کش متکاه — نقطهٔ دایرهٔ نور سیاه

پرده لر هفت حصار کردون — مردمک نقطه نمایندهٔ نون
رسم بینی الف آینی ابد — نقش ابرو الف اوستنده یه مد
دفتر حسنده حرف ممدود — مرجع رایحهٔ عنبر و عود
کوشلر در درج حروسهٔ تن — مدخل قافلهٔ باد سخن
باکه ستر دهنون حور مه — وصفی چوق یوقایره کوشک تیوره
سیی ودود حرفدر اول دندانلر — کانکله طولودر دیوانلر
در دریای دهندر اولالی — که انکله اولنور حل نوالی
لب نمکدان سرخوان کمالی — فیندر حلوت بستان جمالی
زیوشاه صفا سیف دقتی — معدن سیم ستون اول کردنی
سینه مرآت بلورین کردار — مه لر عکس دو چشم نظار
دستلر مظهر انواع هنر — صنعت ماشطهٔ حکمتدر
ستر معنادن اولورسن آگاه — هب اوقورسن آنی ان شاء الله

نهی آلوده یی حرص وطمع

ای یوین نسخهٔ مجموعهٔ راز — غنچهٔ باغچهٔ نازو نیاز
ایلمه کمسه یه عرض حاجت — اولمه خمکشتهٔ باز منت
دهنک خواهش ایچون ایلمه باز — اولمه آلوده لب حرف نیاز
صاحب حرص وطمع رسوادر — کیمیای شرف استغنادر

رزق

رزق مقسوم دکل کیمسه مز اله — اولکه مقسوم کشت اولمه کنمز اله
آب رو در بیله اب حیات — تشنه رشحه سبدر نیل وفرات
عالی ایت قیمتکی خوار اولمه — کور دیکک شبهٔ طلبکار اولمه
عبد دستنده نه وار کیسه سین — آنی یا بویله بکا ویرمه دیه سن
اوده محتاج عطا یه حقدر — بسته موهبهٔ مطلقدر
عاجزک لطف ایده جک حالی وار — سخا بخش ایلیه جک مالی وار
لطف حق هرکسه بیه منتدر — دست عبد آرده بر آلتدر
نه کی اسباب دکل کوچه صوراق — بی مسبب نیه قادر اسباب
بی مسبب سببی اینمه طلب — چکمه بیهوده یره رنج وتعب
اول عطا یاسنه حقک واثق — اولدیی رزقک سکا سندن عاشق
کنج کاشانه ده راحت خوشدر — دائره حلقه قناعت خوشدر
بی اجازت یه لی اوزاتمه مالک — سن وکلسن اودر اعلم حالک
داوه خالقه خاطر بند اول — هرنه ویرسه اکا خرسند اول
بیلور احوالی رزاق حکیم — رزقکی وقتله ایلیه تسلیم
مال موقوفه دکل ارزاقک — غیری یوزدن بتور رزاقک
انچه ماکول دکل آلتدر — بنه آخر یه جک یغمدر
اولماز اتسک ازو سیمای خرمن — بدل نان ویرنج وروغن

جکمه هیچ که رسنه لکدن خشبت قولن آج قورسه وی النعمت

چکمه هیچ که رسنه لکدن خشبت قولن آج قورسه وی النعمت
بیمه منتله اولورسه نعمت قوقله کل کاوله بوبه منت
سکا بر شیئی بر پسه ویرسه اکر آنه مستغنی اول ایسه جان پدر
چشمکی خاطر یکی ایله سخی کرم ایت اوله که اچسم ودخی
یا مکر یار صدیقک اوله اول بی تکلف اولیجق ایله قبول
سندیخی اکه مکافات ایله هر عطا ایله مجازات ایله
وعده یه دست وفا نی باز ایت کیمه وعد ایلسه ایفا ایت
زنت همته بیل وعده بی دین خلف وعد اینمکی سل ذاتکه شین
بی وفا وعده ایله لاف بنج اولدرشاخ معاداته خلاف

در بیان فرح زهل وفراج

ای طلبکار حضور ذو جهان راه جوی طرف راحت جان
ایله هزل ومزاحی پیشه دوشور دوستدر یا تشویشه
دوستدر یی اینمه لطیفه فدا حق نان ونمکی ایتمه هبا
اصدقا یه سبب نفرت اولور عاقبت واسطه وحشت اولور
آه اوله لطیفه خوشدر لیک بر سحتی یا نر آتشدر
هیچ لطیفه دیمه اول سوزاوقنه که اوبرجی خاطره باره دوقنه
غرض الوده نکات سرتیز ایدر احبا بکی بر یز ستیز

دیمه

دیمه لر اکه لطیفه ظرفا که محلنده اوله جلوه نما

لفظی اندک اوله معنای کثیر اینمه کمه بی اصلاو لکیر
باغ ولدن یکی قوبمش کل اوله کوش ایدن وصفی ایله بلبل اوله
بوی کل کیمی آچه سینه لری سینه لردن کیدره کینه لری
مژده وصل کبی کوشه کله ایشیدن رغبتله جوشه کله
آنی نقل ایلیه لر شعر بشعر قاله عالمده مثل وهر بدهر
بوبله اولورسه لطیفه نه کزل اولمه شرکینی بیل خنیر عمل
ایلمه کیمیه ذم وغیبت عیبدر عاقل اولانه بو صفت
ذوقی یوق عالمی یوق لذتی یوق کنهی غیری معاصیدن چوق
دوستداولمازاولورسندن ایمین نامکث اکله ایدرلر نفرین
ذم وغیبت ایدرلعلن بدنام بهره مند اولدیغی یوقدر ذمام
حق سنی حفظ ایده اول دغدغه دن اوله سن ساده دل آسوده بدن

در بیان شرف لطف وکرم

ایجانکه دور نزاباجی اصول ناظر منظره رد وقبول
کج نکاه ایلمه هاره التفات ایله تهی وایه لره
امتزاج ایله کورنت حق جوار چکمسون کیمه یوزکدن ازار
یا نکز لقمه بازایتمه دهن حصه دار ایت یدیکک نعمتدن

ابله حاجتلویی دوشد کچه روا — سایه یکی ابله ملاذ ضعفا
کیمسه بغض و عداوت ایتمه — ترک آسایشی عادت ایتمه
غضب وحدتکی کوسترمه — کیمسه چین جبین کوسترمه
حسن حالیله کچین هرکسله — خوش دل اول هرکس و ناهرکسله
زیر و شنا مکی آزار ایتمه — سر و تکا یکله بیزار ایتمه
اولمسون کیمسه یوزکدن درهم — خلقکك بنده سی اولسون عالم
جوریله کیمسه یه آزار ایتمه — سکا جور اتسه ده بیزار ایتمه
بار اول دوستلریکه بار اولمه — سوء خلقیله دل آزار اولمه
کیمسه نکث جوریله جانن صیقمه — خاطرین پایمال سعی ایتمه
کیمسه مدعی اولمه ز نهار — مدعیدن سنی صقلر ستار
غیبت ایچون اولمه دوعالمده دلیل — نه وصی اول نه وکیل اول نه کفیل
اوغرامه دائیمه دعوایه — باشکی صالمه فوری غوغایه
ایکین ناسله غوغا و نزاع — اولورازاوکشر نج وصداع
ایله کیمسه ایله لج وعناد — که ایدر نار عداوت ایقاد
شرایشه ایله تحریك قدم — برالك خیره اولسون هردم
وارمه شکوا ایله باب شاهه — سکا جور ایدنی صال الله
سنده ظاهر اولیجق عجز و فتور — انتقامك قوه نراته غیور

دست

دست بر سینه درود پیش اول — یوریه واریغم و بی تشویش اول

در بیان شرف خلق حسن

ای سرامد کهر بحر حیات — نسخهٔ منتخب حسن صفات
مسکن خصلتی ایله اعداد — یم دل درویش نهاد
اول غنی طبع و تواضع پیشه — صالی کلستان فلاحه ریشه
سکا حسن ادب و حسن سلوك — ایدر احرار یه ضروریه مملوك
حسن اخلاقه دکل ارزانی — چین ابرو کره پیشانی
ویه رآیینهٔ قلب اشراق — وسعت مشرب و طیب اخلاق
خنده دولغ اثر رحمتدر — ترشرولغ سبب نفرتدر
خوی بد عادت بد مشرب بد — ایدر ارباب یقینی مردود ابد
هظم اولنماز روش اطواریه — هرکیمکا وله تکبته کاریه
غره اولمغ صفت شیطاندر — رائحهٔ بارکه رحماندر
اینمه ارباب تکبته له سخی — اول کریزان متکبته لردن
همنشین اولمغ اولور ناهموار — سن اکا ایله تواضع اظهار
عقلا کرچه شکر لر بدیلر — سکا کبر ایدنه کبر ایت دیدیلر
لیك غوغا یه چیقمر بر بانی — سن تواضعله خوشدر آنی
طبع آمده اولور کبر و غرور — مرض مزمن زخم ناسور

دوشمن اول دادیه افلاح اولمز مرض نکبتی اصلاح اولمز

اولمه مستانه جاه وباه یه فارشو ورمه غضب مولایه

کبر وعجب وعظمت حقه یارر قوله اتما بوصفتله نه یارر

بنده لک طورنه اولسون عملک خلق ارا سینه دراز ایتمه لک

سنده ظاهرا دیلیجی کبر وغرور خصم ایدر ظهر یکه الله غیور

طوته لم جرعه ابر شمش جاهکدن یه اونا قولوس الله کدن

غفله خلقی قبوکدن سورمه کیمسه یه دامن ودست اوبدرمه

نقدر جاهکه اولدرسه عالی دامنکه بوسه دن اولسون خالی

سکما لانم بره یوزلر سورمک قوله دوشمزال انکه اوبه رمک

کندوینه عجب تصور ایتمه قادر اولمه قچه تصدر ایتمه

تیقی وعواجب چوقدر صدرک قورقرم ضایع ایدرلر قدرک

کیمسه یه صانمه صانمق عزوجلال ایتمسون کمسه سنی استشفا

خلقه وبر رفق وتواضعله سلام انورایله ایله تکلیف قیام

سکما تعظیم اولنورسه نه کزل ایتمین جاهل ایله ایتمه جدل

سنده اما ده ایسه شرم وادب اولورالبته مراعانه سبب

شرمدر غازه زریق ایمان بی حیالق ایکی عالمده یمان

حسن وخلقیله کوزت دایتی کور حیا لقده اولان شاد ایسه

ادب آرایشیدر انسانکث بی ادب تابعیدر شیطانکث

بی ادب اولمغله اولیکه حسود درکه رحمت حقدن مردود

حشرده واقعهٔ عبا ده ساحهٔ محکمهٔ کبرا ده

افع راسه بوله مزسن قدرت چشم تقلیبنه یوقدر فرصت

یه دیوان خدا حاضر در حق تعالی هرایشه ناظر در

قدر تنده نظر مولانکث ورقچه یوق آخرت ودنیانکث

تقصیدن پاک ومصون باری اولمازاللهه تقصیر طاری

حاضر وناظر ایکن حضرت رب ایله ترک مراعات ادب

سفرها ایله مدارا ایله انبیا قولینی اجرا ایله

انبیا مسلکنی ایله قبول اولدی مامور مدارایه رسول

بی مدارا اوله مزسن راحت فخر عالم دیدی راس حکمت

بی سبب خلقه عوغا ایتمه ترک بار دی مدارا ایتمه

اولمغه محنت عالمده امین هیچ مدارا کبی یوق حصن حصین

بادوشش ایله هر بزمه شتاب مهروش ایله دور ابواب

کشف راز ایله بیکانه لره ویرمه یول مجلس دیوانه لره

هرکسه محرم اسرار ایتمه ستر کنجینه زیور بازارا یتمه

هرکسک قولینی صادق صنمه جمله بی لیک منافق صنمه

کیمسه نکث مدعنه غفور اولمه — کسر نفس ایلیدن دور اولمه
اولور آلوده چه کاب ریا — بوزکه قارشو اولان مدح وثنا
جوبدن فرق ایده مم اول سخنی — که سفیهان ایده لر مدح سنی
سندن ایلرسه اگر قطع امید — اوغره مزدایره که اولسه عبید
وارمه غیبت کوینه بی دعوت — اولمه اما اود محفل حرمت
وارد نکث مجلس اولمه اهل ریا — اولمیه انجمن فسق وفساد
دعوته گرچه اجابت لازم — اولمیه فسقی دیه مستلزم
اویله مجلس اولمه مرسا که محل — که ایده عرضکه ایجاب خلل
اولمه مجلسده نه پرگونه خموش — وقتله گاه زبان اول که کوشش
سخنی غیبت در کهر ایت — ممکن اولدوغی قدر مختصر ایت
سوزلرکده سکا دستور عمل — معنی نکته ماقتل و دل
اولورانسانده زبان بریکی کوش — سندیچون سویله براول ایکی خموش
گرچه بیرگونی ایدن حفظ ایدر — لیک خاموشی دیجا ثقلت ایدر
ایت کلامکث نه قصیر ونه طویل — گوزله وقتی نه خفیف اولنه ثقیل
سویلدکده سوزی ایتمه تکرار — یامکر وگرا ولمه یا استغفار
ذکره اولمه غالبا سبب جبنان — ذکر وتسبیح ایله کدر پنهان
هم ریا مجلسه هم ثقلت اولور — اجر یه غارتنزده آفت اولور

کیمسه

سکل

ایلدی مرتبهٔ انسانی — غایت مرتبهٔ حیوانی
اولدی بو صورت طینی ظهور — اکمل واشرف انواع ظهور
فوریلوب سلم ترتیب حکم — چقدی تا صدر وجوده آدم
آب وگلده ایدیکث علم ظهور — سجده یه اولدی ملائک مأمور
اولوب انسانده مرتب یرجا — اولدی متفصل وتفاضیل پیدا
یکسیسی سکر اولوب کیمی پیاز — اولدی بیلر بیرینه بیرندن ممتاز
رتبه رتبه اولوب انواع تمام — درجاتله ظهور ایتدی نظام
جام ترتیب تصاویر خلق جهان — عالمکث حیرتی وتحیر نادان
کوره مز مصلحتن آتشکث آب — ایده بلمز عمل نادی تراب
ایده مز آهنکث افعالنی زر — ویره مز حاشنی ملحی شکر
کوره مز دستکث امینی قدم — واره مز سیف مقاومه قلم
بصرکث ایلدیکن کوش ایده مز — هوشکث اندیشه سنی موش ایده مز
بنورکز پرتو — کنشکر کارینی بلمز دولکر
مالکث — بلمز احوال عبایای ملوکث
کیم وسردکث — نه بیلور خشکث وترکث فرجاکن
سایه بلمز اندکث فرشیدکث — جام بلمز طرب چشیدکث
عکسنده بولیجه درمجموعکث — اکله اولدوغی قدر مطبوعکث

اولدي مراتب تقابل پيدا — ضد له منكشف اولور اشيا

حكمت و قدرته غايت يوقدر — بو تماشايه نهايت يوقدر

بو نظام اوزره در اجراي جهان — غفلك ايله دوكي قدر اول نگران

مرتبهٔ آخرت و دنيا ده — جاري اولمش صور معاده

معنويات مراتب دخي چوق — بحر در موجه سنك غايتي يوق

ديدي سر غافلهٔ سر شهود — يوقدر الاكه مراتبله وجود

جمله دن اهل ولايت اعلا — انبيا رتبه سي اندن ارقا

انبيا صدر سريره اعزاز — هر بري بدر منير اعجاز

ملك سلطان سريره عالم — حضرت سيد ابن آدم

حكم فرماي بكدن لولاك — حطه پيراي و ما ارسلناك

كوهر ماحصل لجهٔ جود — ميوهٔ طيب كهن باغ وجود

فاتح رحمة كنجينهٔ نور — علت غائيهٔ نقش ظهور

اولدين حرف كتاب رحمت — مقصد عالم لفظ تمت

ابتداي نفس رحماني ده — انتهاي دائره ثاني ده

صورت معنئ معنئ صور — نور بالاكش قنديل قدر

زيور صدر سراي هستي — حازن كنج بلند و پستي

ختم كنجينهٔ سر كونين — سر بهم دادهٔ قاب قوسين

صاحب

صاحب مرتبهٔ اولاد نبي — عارف مسئلهٔ ما اوحي

زينت زين براق تمكين — شرف آراي زه عليين

حكم فرماي بلاد ملكوت — نور بخشاي فضاي ناسوت

نير مشرق انوار علوم — خواجهٔ فن رسالات عدم

مورد وحي جليل تنزيل — مخبر عنه بطون انجيل

صفوت الصفوت ارواح — نخبة النخبة اشباح ملاح

اشرف اشراف انوار بشر — احسن احسن تقويم صور

رحمت عالميان روح جهان — مركز دايرهٔ كون و مكان

احمد الخلق محمد محمود — يعني محبوب خداوند ودود

اصل كل مظهر اسم اعظم — جمله دن اولدي مراتبه اتم

صالدي افاقه سروري سوري — اول ما خلق الله نور نبي

ختم اولوب ذات ايله عز و علا — مركزين بولدي صفات عليا

ويردي دور فلك دوار نظام — بدو ختم اولدي وجود ايله تمام

خاك غيب ايچره دفينهٔ تخم مستور — ايلدي ميوهٔ بطولنده ظهور

كورينوب دورهٔ ميم سرمد — اولدي موجود احمدون احمد

ايلدي اول اركاني سئوال — آخر اسم محمد اشكال آل

ايلدي ذاته الله تعظيم — ايتدي بالذات صلوة و تسليم

عارف مسئلهٔ ما اوحي

ول وكانوا الآخر شهرا له في قلب الشتا بلغة أهل الروم ركوة محلي

ونا وكينونة ذاتنه اولمه صلوتيله سلام آل واصحابنه تا روز قيام

نوع وصاد ي اولمق

اصحاب

ن اولمق تكوين ايجاد

هذا شايلمك تا لمحه صحاب

مطلب محمل احوال پدر

لغاء والمجنون ايي ابا الخير محمد چلبي ايي ايدن ذاتي مزين حلبي

ه يذيل القوة لا العقل چكرم پاره سي عمرم واري دوحه دولتمك نو يادي

ن يذيل العقل القوة پر تونوره حياتم سن سن محض خير وبركاتم سن سن

تحوله سمي ابتدي كرمدن اعطا پدر كث يوسفه نابي يه خدا

حميد رفارسي ميدر يلمك سندن ظاهر در اباطفل تيه معنئ الولد سر ابيه

نفس كلمه نك حرفنه اولدي ذاتك سنك اي نور بصر زينت كاشن هستي پدر

ع بي اولانك ابتدلمدن صله لي باشمه ذاتك سايه بن سنكله بقرم دنيا يه

حرف فلدنده وارد سني ويه دي بكا اي فيض مآب موسم سن كبرده وهاب

اول كلم فارسيدر طوغمجي عالمه حسنك ماهي كنعان اولمشدم پنجاهي

ولنميه موجبدر چار پنجاهده ويه دي سني حق هشت سالنده يازلدي بوري

عبراني دلنجه اسلم عظمدر وطنم شهر دلاراي رها وقت تحريرم مقرم شربا

وكلبابدن قوسه لدا صلاه نه دها نسخهٔ كلزار جنان مسقط رأس حبيب الرحمن

عميم ويشسر اغا جلره نه دها غبطهٔ كه حظ شام مظهر معجزهٔ بردوسلام

سه لدمثر اولدوحي بر زمان ادرنه واستانبول اولدي سني سال بكا جاي نزول

شته لغنه غايت ابودر لله الحمد منصب وجاه اولدي بو بنده يه احسن اله

راره لغة الهودر صحاح عالمدر

قالميوب صكره دماغ دولت اولدم افتاده كنج عزلت

جذبهٔ آب وهوا اولدي بكا سبب اولدي ارامكاهم شهر حلب

سبب نظم نصيحت نامه

ايي چراغ طرب افزون امل هبهٔ حضرت صوع عز وجل

حمدلله نسبتك عالي در علمه جد وابكث مالي در

كرچه بلاسي صايلمز اما بيلدن مرتبه در هب علما

ليك بو قدر اب وجد دن سكا ايدين ايت مرتبهٔ فضله صعود

اصل ممدوح سن اي ضع خدا اصل اولان ايلمز البته خطا

هر نه كم جوهر ذاتي بنده جمله مجموع ومهيا سنده

سنده اخلاق مدايح چوقدر لله الحمد فضايل يوقدر

بوي خلق حسنك عطريدر سنده آثار وكرم فطريدر

نبض حمدن ايه شوق اولدكث كسبه حاجت قوه استعدادكث

اتسون اشبو سني بر مفرد طوته سن عمر طبيعتده قرار

ليك اويله كه اثنان در ايدر اولادنه تأثير اكثر

ايكمك ايچون سكا اوبنزه كوشش اولمغيچون سكا سرمايهٔ هوش

كاه كاه قلم يتشه ايله كاوكاو

رشتهٔ نظمه چكوب تازه كهر

ديديكم كبي اولديسه ضعيف
رجال آكي كتلم فضلدن
مذكر الث دكلدر عوده مؤنث
دن نقل ايلكدر اوزنه عودت

الموءيد للعقل
ان ما يأمر العقل
لا ينهى الحكم

انى سكنت فى بلد غريب
وعيشتى كارهن بلد طيب
فلم يجب وانت صديق
نفسى مهيض وانت طبيب
فاذكر على فاتى غريب
نفسى جليدى ايتدى

ایلدم نظم نصیحت تحریر — که ایده دیدهٔ ادراکی قریر
کسوت نظمه قوه قده خامه — ایلدی نامنی خیری نامه
حرز جام ایله کف عزتده ایله — باغله بازوی دله رغبت ایله
هر زمان استرم ای جان پدر — اوله آویزهٔ گوشک بوکهر
بویني نازك طوته سن جانکدن — بردم آیره سن یانکدن
تا بحشر اوله فیض جاری — هر سکاهم اوله غنیزه ساری
تا کشاده اوله بوخوان نوال — اوله نغمده طفیلك اطفال
سندنی تا بو نغمه دن بیه سن — یاد کاریدر مدر دیه سن
روحمی نطقك ایله شاد ایده سن — بر دعا ایله بنی یاد ایده سن

نظم جمیل شروط الاسلام

ای سهی سرو جیابان وشکوه — نوضرا فنده بستان وجود
عالمك مشغله سنده اقدام — بودر الشهادتین لقم والزم
ایدوب انجام امورین تدبیر — ایلیه قاعده متین تعمیر
ابتدی اندازهٔ حکمتله قیام — پنج ارکان جناب اسلام
بونبا ایچره اولان راصدر — طشره نبی بازده آصدر
بونبا داخلیدر باغ نعیم — خارجی ناصیهٔ نار جحیم
داخلی اهل هدایتدر هب — خارجی اهل عوایقدر هب

فصدر

کعبه در سجده که انس وملك — کعبه در خرده طاق فلك
کعبه ساحهٔ گلزار نعیم — نعم نوردله پر صحن خطیم
کعبه در مخزن اسرار خدا — زادها الله تعالی شرفا
کرسئ مملکت ربانیه — سدهٔ بارکه رحمانیه
مرکز دایرهٔ عالم خاك — باشنه دور ایدر آنك افلاك
کعبه ابدال سر آمد قدیم — پالهنکی حجر الاسود در
حجر اسود یدر سنك سفا — بوسه گاه لب محبوب خدا
اولین نقطهٔ سطر تکوین — حال عنبر شکن روی زمین
مخزن سر سرای لاهوت — خطه پیرای فضای ناسوت
سرمه در دیده یه خاك سبی — ساحهٔ مرده طرب گاه صفا
اولمش امادهٔ تطهیر عصات — چاه زمزمدن آقن آب حیات
روبیدر پیرو زنیك حال حرم — عالمك یوزی صوبیدر زمزم
شصت وشوی کهنه بی منت — دوکلو آلتون اولقدن رحمت
آب زمزمدن اودار وی صفا — که ویر رحمتهٔ عصیانه شفا
اولیجق واصل حد میقات — ایکی احرامدن آج ایکی قنات
بخش ایدر عمره ترقی عمره — حصهٔ رحمتی آلور زمره
عزم ایدر کوکله مانده بیك — نفس غلغله نك لبیك

بونه دولت نه سعادت بونه جا — کاوله سن طایف درکاه آله
ایله میدان مطاف اوزره مرام — جبهک ایت فرش ره رکن مقام
دلی پروانه شمع حرم ایت — طوف درکاه ولی النعم ایت
عرفه صورت میدان نشور — روز دیوان خداوند غیور
یازمده عفو معاصی به برات — سطر بر سطر صفوف عرصات
شسشته درآنده اولان نامه سیاه — اولور آزاده اسیران کناه
مجرمان دایره بند سیمین — جبل رحمت انکا فص نکین
هب بیاضه چیقوب ارقام سیا — یتفور نامه اعمال کناه
جرم ایله رحمت ایدیجی وشرا — بایو وشریک سوق قضا
کوبنه الله دل انسان کثیر — حجر اول قلبه سویدای ضمیر
عارف مرتبه آب وکل اول — وارد دولان دایره سن دل بدل اول
تاسکا ظاهر اوله نقطه کار — اوله کوردایره سنده پرکار

مطلب فضل کوة وصدقات

ای درسامعه پیرای صدف — دودمان شرف خیر خلف
ذمتکده قومه برحبه زکات — ویرکاوله مایه خیر وبرکات
حتیدر حضرت حتک اول مال — سنده جی ایتمه اداده اهمال
چونکه ایتمش سنی حق اهل نصاب — سنده ایت تزکیه مالنه شتاب

فقرا

فقرا حقیدر امساک اتمه — پاک ایکن مالکی ناپاک اتمه
امر حق اوزره سن ایتیده کچه ادا — برینه اون ویرر آنک مولا
ویرمز ایسک برکاتی قالمز — نعمتک سنده ثباتی قالمز
بی زکات اولمده درمال تلف — ناثباته اولور البته هدف
تخم درمان کات مشروع — که اولور خاک قبوله مزروع
تخم پاشیده نک اضعافی بتر — ایکی عالمده سکا بحی سیتر
ایلین فقر وغنایی تکوین — ایتمش آنی فقرا به تعیین
سنی اغنا ایدن الله قدیر — ایلمش آنیده حکمته فقیر
ایلمه کنم حقوق فقرا — سنه سی کلدوکی دم ایله ادا
صدقاتیله قبل اتمام زکات — فرعبدر اصل زکاتک صدقات
فضلنه یوق صدقاتک غایت — چوق بو معنایی مؤید ایت
اغنیا آیینه سیدر فقرا — ضدیله منکشف اولور اشیا
دفعه قادر می اولوردک تقدیر — سنی انک یرینه اتمه فقیر
فقر در باعث شکر نعمت — فقر در زیور حسن دولت
اولمه کوبی قناده فقرا — سن زکاتی کیمه ایلردک ادا
امتناع ایلرایسه محزون اول — سن قبولندن انک محزون اول
دولت ونعمتکه التدر — سکا حقدن اوده هر نعمتدر

مؤمنه اولدي هديه سائل — سكا در نفع تصدق آني بيل
شكر قيل نعمتنه مولانك — تا زياده اوله آب و نانك
فقرايه نظر مرحمت ايت — غفلة ايتمه سخن مكنت ايت
بذل قيل مالكي محتاجه — بعث حي ايدر آجله ده
بابكي مقصد درويشان ايت — ممكن اولدوغي قدر احسان ايت
طوتمه دن نافله هر روز صيام — خيير در جايي اتمك اطعام
ايتمه دن يك پنجه جامع تعمير — كه الكدن اوله بر كرسه سبير
ايتمه دن كعبه يه هر سال شتاب — خير در وير سكا اكر تشنه آب
نه سعادت بونه عز و دولت — كه يوزوكه كله اهل حاجت
باشني دولتلو در اول صاحب مال — كه ايده بيكلره ايصال نوال
نه سعادتلو در اول بركت و نوال — كه ايده دفع ضرورت فقرا
دينه لايق اكه خيري جاري — خيري انك اوله غيره ساري
تتمه اكر اهله درويشانه — امتنان ايتمه صدقه احسانه
وير عطيات ايله اطفاله سرور — ايت نوازشله قلوبن معمور
دولت اول مالكه الله وبره — خير يله صرف اولنه بويله بره
باخصوص وله يتيم بيكس — دل مجروحنه اول مرهم سن
دست احسانله سيل اشكلرني — لطفله آكه اوندر بدرين

اكر

اكر اولدكسه تعظيم احوال — سكا وير ديه خدانمت و مال
بصه كفران نعم سمتنه باك — قوللة فعللة ايت شكرين ادا
شكر لفظي هله معلوم امّا — اوده اولسون دل و جاندن پيدا
هم نهان شكر فراوان ايله — اهل حاجانه هم احسان ايله
كوريجك قوللرني جمعك آج — جامه و نان و طعامه محتاج
باب احسانه صمن سرائه — عرض حاجات ايدجك ردّ ايتمه
خانه كه هر كيم اولور سه مهمان — ايله ممكن اولاني زبور خوان
لايق قدر يجا قدر تعظيم ايت — شامه شايسته سنه تكريم ايت
ثعلاوسنه بله صبر ايله — خاطرين بر سوز ايله جبر ايله
ايله حسر تله چشمني مبغ — حاجتي ممكن ايسه ايتمه دريغ
وسع حالكده دكله كامي — حسن دفعه چالش اول ناكامي
سوز يله خاطرني تعمير ايت — لطف زنجري ايله تسخير ايت
منكسر كيتمه تاكه سندن — اوله سن اولسكز نه كلور دن
تسلينله كوزين ايله روشن — اكا شكر ايت كه انك بر نه سن
دمجي اسباب تشكر چو قدر — شكره نعمت كبي غايت بو قدر
ايره مز عقل بشر حكمتنه — ايلمز شكر وفا نعمتنه
هر تشكرده بو در ايتمه باك — فقرايه ايدجك لطف و عطا

خاطرين دغدغه دن صاف ايله
نزل مقصود دينه اسعاف ايله

الدن

ایله مخنی ایدیجک احبابنی — حضرت حق بیله آنجق آنی

امتحان ایله صقن ایتمه عتاب — سن اوتن نا اول ایده رفع حجاب

استکملدن بیچه لر شرم ایلمز — مستحقّن آره بولسن کونمز

بیچه افتاده دولت وارمدر — بیچه پامال فلاکت وارمدر

کوشهٔ فقر ده قالمش پامال — اوله ده ایلمز جبر و سؤال

اویله دوشمشلره اول چاره رسان — حو بدر پایه دن آلتونلی طوان

ایله تحقیق بو معنایی عیان — سکا در هر کیمه ایتسک احسان

اوله لطفکده اذا ایله ربا — ضایع اولمز نه سکا وارنه بکا

خو بدر یکمه بذل نعمت — ایتمه دن اهل غنایی دعوت

هم یسوب هم سنی ذم ایلرلر — وارسه نقصانکت آنی سویلرلر

اوضیافتکه کلورا که کبار — نوع اسراف دن ایت آنی شمار

ایکی عالمده ده بوق فائده سی — دوزخه راجع اولور عائده سی

اقتضا ایده مکارم نا چار — مندفع اوله انکله اشرار

اوهله نوع مداوادندر — خلقله حسن مواسادندر

سنده وارایسه اکر وضع طعام — قویسونلر فقرا اول ایام

مطلب دانش انواع علوم

ای نهال چمن آرای ادب — نوری بخشای دل و دیدهٔ رب

سعی قبل علم شریفه شب و روز — قاله حیوان صفت اول علم اموز

علمه سعی ایلمکدن حذرایت — علم و سعی ایکسنی برد نظرایت

مدّعا بوسخنه شاهدور — علم و سعیک عدوی واحدور

بوله مز علم بلاسعی وجود — بری کتسه بری اولور نابود

طلب علمه چالش اول اعلم — فرض دیدی رسول اکرم

صفت حضرت مولا در علم — جمله اوصافدن اعلادر علم

دیمی امر ایلدی اول صاحب علم — مهتدن لحده دك اول طالب علم

علم اولدی شه حطهٔ نور — رتبه زوینی طلبیله مامور

بوله کور اویله مدینه وصول — که قپوسی اوله داعادر رسول

علمدر ماشطهٔ روی وجود — علمدر واسطهٔ بود و نبود

علمدر رابطهٔ عزّ و علا — علمدر باعث تمکین و صفا

علمدر ضابطهٔ جاه و جلال — علمدر رابطهٔ بزّ و نوال

علم بر لجّهٔ بی ساحلدر — آنده عالم کچنن جاهلدر

جهله حی موت دیدی علمه حیات — اوله همحال کسره اموات

اوله محرم حیات ابدی — علم ایله فرق ایده کور ینک دیدی

علمك انواعی ایله اول مایل — بلکه لازم کله استعمالی

بلکه البته دکلی احسن — صورسه لربنی بلیم وبدن

حضرتکث ناسه بودر تلقینی — اطلب العلم ولو بالصّینی
ایتمه عار اوکرن اوتی اهلدن — هر شیئکث علمی کوزل جهلدن
جهلا عالمه نسبت خر در — بلکه خردن ده بیله بدتر در
قنده در بیخبر وقنده خبیر — متساوی دکل اعما وبصیر
نقد راوله فروهم شوکت — جاهله جاهله کلمز رغبت
جهلدر مایهٔ شرم وخجلت — جهلدر مورث ذلّ ونکبت
جهلدر آدمه زندان بلا — که دوشنلر کوره فردی رها
جهلدر محض عدم علم وجود — هیچ برابر اولوبود ونبود
مطلبکث ایله معالی امور — وادی فلسفه دن ایله عبور
اولمیه علم قدر امر بلند — علمدن کور عدی هیچ کمسه کزند
کر رعاوکرک صاحب تاج — لابد اولور علمایه محتاج
شرف علمه نهایت یوقدر — صفتنه غایت یوقدر
اولمیجه متناهی معلوم — ممکن اولور تناهی علوم
قالمه قشرنده علومکث امتا — اوله کور واصل لبّ معنا
ظاهرکث باطننه ایله عبور — یکه پرله اوچه بلسونجی طیور
خانهٔ نکث ظاهریدر جای گذار — ملوث باطنیدر جای قرار
ساحل بحرده اولسونجی لئالی — کوهر استرسکث اکر قعرنه طالب

فرضدر ائمه حقن فوت صلوة — اقتدارکث وار ایسه حج وزکوة
قبل ادا سنده دروبی تکث وتاز — برینکث فوته کوسترمه جواز
اوله کر فرمانکش فرمان غنی — هر نه امر ایتدی ایسه اشله آنی
مؤمنه خلعت دینه رقت قت — واجبات وسنن وفرضیات
سری وار هر برینکث حکمتی وار — حصره کلمز بیچه حاصیتی وار
ایلمش حضرت وهّاب کریم — هر برین واسطهٔ لطف عمیم
حقّ غیندر سنکث اعمالکدن — یئه سن سن یجکث مالکدن
سکا راجع اولور ای بحر مائل — نیک وبد هر نه ایدرسکث اعمال
صاحب خمس اول ایاکث منش — بیله سن خمس مبارک نه ایمش

اولاد لاؤمهٔ دین مبین

ای نهال چمن آرای ادب — ای فرخنده خش دل ودیدهٔ آب
ایت شهادت اوله سن اهل شهود — تاکه مشهودکث اوله بود ونبود
ایله پر شهد شهادت دهنکث — اولسون اقرار مآل سخنکث
قلبکث ایتسه حضور ایله تحقیق — سمع پر نور یقین وتصدیق
بو شهادتدر ارکان ملت — زیور باب جنّت
بو شهادتله اولور فرق عیان — ظلمت کفر وشعاع ایمان
بو شهادتدر اساس تمکین — یا بیلور اوستنه مقصوره دین

بوشرها دندر امام اسلام — اولین موج محیط احکام
بوشرها دتله اولور بهرک زبان — ماهئ لجهٔ دین وایمان
بوشرها دندر اوتر کیب شفا — که ایدر مردهٔ جهلی احیا

مطلب ماحصل فضایل صلوات

ای کل باغچهٔ بی کم وکاست — پدر پیرک ایدن قدینی راست
وفتی کلدکده همان ایله وضو — ماسوادن دهن ودستکی یو
کیدر اندامکه پیراهن نور — اوله سن لایوح دیوان حضور
مؤمنک اولدی چو معراجی نماز — دیده کی ایله بو معراجله باز
سن قیاس ائه نمازی تکلیف — جانب حقدن اودر بر تشریف
دین عادینی اقامت ایله — قصر اسلامی عمارت ایله
سجده ده خمزدهٔ اداب اول — نقطهٔ دایرهٔ محراب اول
پیش حقده یوزکی پر لره سور — بنده درکهی اول دولتی کور
بی توجه یه امز کاره نماز — ایده هر سجده ده بیکن سوز و گداز
محو مستغرق دیوان حق اول — مست لایعقل حیران حق اول
اوله حیرت زدهٔ جنت ونار — اول انک صاحبنه عاشق زار
یاته هنگام سحر بیدار اول — وقف سجادهٔ استغفار اول
نه سعادت واروب الی غلبه سن — حق حضورنده دوروب اغلیه سن

ایده سن

ایده سن سجده ایچون وضع جبین — کوندر سلطنت روی زمین
هله قورلره کی کورایی فرزانه — هرکسی پیشکه سلطانه
اکلین سجده یی باش قالدرمز — دولت عالمه چشم آلدرمز
قله ده قالمز ایدی آدامک — اکله سن قدرین اکر اسلامک
سکا بر سر ایده بین جهره نما — کرچه اطفاله دکل کشفی سزا
جد وجهد ایت اوله سن نائل فهم — رفته رفته اوله سن واصل قصم
سن نمازه ایده سن چونکه قیام — الف اولور سن ایاماه تمام
راکع اولسک کورینور صورت دال — انبیا سر بدر اکله بو مقال
ساجد اولسک کورینور خلقه میم — آدم اولورسک ایا روح جسیم
اکله چونکم سکا کشف اوله راز — آدم اولورمی ایدن ترک نماز

در بیان شرف فرض صیام

ای برهان میوهٔ باغی پدر سی — صدف بحر حیاتک کهر سی
بی مرض تا اوله جسمکده توان — ایلمه فوت صیام رمضان
صومه در قوتکه لطف خدا — صومه باندات ایدر الله جزا
صوم بر مائدهٔ رحمتدر — نوردن صائمه بر خلعتدر
صوم در قابل کتم اخفا — دخله فرصت بولامز صومه ریا
سر بابک صمد تندر صوم — انصاف ملکیتدر صوم

نفس صایم ایچون دیدی رسول
مسکدن پیش خداده مقبول

رهنمای نعم جنت اولور
ترک نعمت سبب جنت اولور

تا سیاهی شب اولنجه بدید
مهر اولور آغزکه قصص خرشید

تا درخشان اوله فصل ذاتک
ظلمت لیله قله ظلماتک

نه سعادت اوله سن لیله
اوله سن دغدغه دن دارسته

بند اولوب هکذا رهنک
اوله آسوده دیار بدنک

سیله سن تریکتنی قندیل دلک
آچه سن آینه سن آب و کلک

اوله ذاتکده کثافت ناباب
بوله انوار لطافت نف وتاب

خانهٔ دل اوله ظلمتدن دور
ماه روزه وشی اولاسن مشهور

تقصد حج وطواف وعرفات

ای کل تازه رس گلشن جان
بوی پیرای دماغ عرفان

کعبه دن غیری بره آنه سفر
سفر بیهوده در نار سقر

کعبه بیت الشرف اعظمدر
نقطهٔ دایرهٔ عالمدر

کعبه در قبلهٔ ملک ملکوت
غایه پیرای سر نیر ناسوت

کعبه در ساق درخت رحمت
کعبه درسته دین دولت

کعبه در شمع سرا پردهٔ راز
اولدی پروانه سی ارباب نیاز

کعبه درسر سمولت علا
خانهٔ جامه سیاه لیلا

کعبه

نهی الایش زینت وصورت

ای سر آزادهٔ دام صورت
خاطر آزاده قید شهرت

اوله دن سنهٔ زینت و زیور
اوله دلدارهٔ در و گوهر

گرچه تفریحی مقرر اما
اوله مژدر و گهر مرده سزا

مرده سرمایهٔ احاندر رز
زنه پیرایهٔ ابداندر زر

ترک آرایش نسوان ایله
ازک اقرون ایله احسان ایله

جامهٔ ذرله اولوب جلوه نما
یانه بالدرله بخوردن آسا

پاکلک گرچه کوزلدر اما
چه کدن پاک اوله دوشکده جبا

کونه کونه آرایوب کالالر
ایله جامه ایچون غوغالر

کیمکه کالایله جسمن دفهره در
هر کیم اولور سه کورن دیر یونور

نه کبر سه آینه یه کی اقبر انک
اویسون اقرانکه طرز وشانک

کنده وامثالکه اویسون حالک
نقد روارایه ده اقبالک

بکزه سن خلقه بساط والک
اعتدال اورزه کرک آلاتک

اوسه ستموره بیله مقدورک
پر بنی نافه دوتر ستمورک

مرده حیوان دریسیدر سمور
عقلا اولماز انکله مسرور

کوردیکک الطلس دیبا و حریر
بوبه بدبیر کفن کرم حقیر

اوله دلدادهٔ شان و شهرت
شهر در دلده که شهرت آفت

وسئل عمر ابراهیم النخعی عن وسوسة
الشیطان له فی الصلوة فقال کل صلوة
لا وسوسة فیها لا تقبل الله تعالی لا لة
الیهود والنصاری لا وسوسة لهم فی صلوتهم
فقال ابوبکر الصدیق وعلی کرم الله وجهه
رضی الله عنهما الوضوء بعد صلوتنا
وصلوة اهل الکفار وسوسة
الشیطان فی صلوتنا لا فی صلوتهم
لانه لیس للشیطان عمل مع الکفار
وسوسته لانهم وافقوه ولا خالفوه
لا تراه ابدا ولا یدخل فی بیت
لا جوهر له مواند

جامی
ملک اهل طریقت راز عرفان
نیست جز جهلی محجب این حجاب
ستر دو
جز بنا

کورک معدود و مکرر جامه — دوشور آدمی قت قت دامه
احتشام آدمی مدبون ایلر — دردین افزون جگرین خون ایلر
جامهٔ شهرته ناپیوند اول — بولنان جامه ایله خرسند اول
مالکی ایلمه بیوجه اتلاف — اولدیی مبغوض الهی اسراف
شرعله حکملنه بو تمثیل — عزت و حاله دراقوای دلیل
اهل حکمت دیدیی جمع اموال — کسب سرمایهٔ اسباب نوال
هر کران سنکی قویه مق کبیدر — قلهٔ کوهه چیقرمق کبیدر
خرج و صرفیی آینی کردان ایمک — کوده دامانه غلطان ایمک
قنغیی صعب ایدوکن اذعانات — اعتدالی ایشکه میزان ایت
کوشکه بونسوزیی ایلمه کهر — دیندن پک صقن ای جان پدر
آدمیی دین دیکر کون ایدر — کرافلاطون ایسه مجنون ایدر
دین دانالریی ایلمه کردون — شیمه مردان ایسه دیلمه زن
جسمجی صحتنده درویشانه — دانیه بندهٔ کردن بسته
وعده سهی وعدهٔ تسلیم حیات — جسمه تکلیفی هزار اموات
باخصوص اولمه عزمی شتابه — ایده فرزور دماغن تکدیر
اصلنه ضم اولنه فرع ربا — عائدن بار ربا ایله دوتا
امر شرعک دیو فریاده کلمه — روز شاهدلریی امداده کلمه

ایده

ایده مدبونی پامال جفا — دردمندیی ایده خلقه رسوا
بولمیه دینن اداییه قدرت — اوجه چشمنده زمان رخلت
دیندن بویله کورم نوری یقین — صفلسون حضرت الله سنی
خوشدر اسناب و بساطن صاتمق — دینسیز آج و برهنه یاتمق
دینه نسبتله بویر نغمتدر — حله دعواجیی یوقدر احتدر
ویرمه فرضیله صقن کسه مال — که اولور صکره مؤدیی جدال
خلقده خشیت حق نادردر — کتم و انکاره همان حاضردر
کچنور ویرمه مه ده حقه متین — کاربدر ایلمک انکار و یمین
کیده رک صکره اوزره هکا — سکا ویرمز پیر رحکا مه
منتبدر بریه اعیانک — حتکی استه وار ایسه جانک
بیز اول ظالم اودم نفس آتنه — عزم ایدر قاضیی وفتی قاتنه
جان آتر خانه سنه اول ساعت — ویرر اول ظالمه رشوت غیرت
آینی حکاملهٔ تخویف ایلر — آقچه دن کچ دیو تکلیف ایلر
اکر اتمزسه فسونی تاثیر — جوش ایدر موجهٔ تجزیر ویر
درلو شاهدلر ایله دعوالر — یا یمه حجتلر ایله فتوالر
هر نه ایلرسه ایدر اول مغرور — ایدر ابطالنه برلر مقدور
بویله درشمدیی زمانک حالی — دوشمسون کیمسه خلقک مالی

نهی اعیانی ظلم فقرا

جمله احوالده عمدم واریدی — اول طلبکار رضای باریدی
ایتمه اعیانلغه زنهار هوس — اوسط الناس اول اودولت شناس
اولمغه مرجع ارباب امور — ابتدا لازم اولور ترک حضور
هم ولایتلی ایدر رشک وحسد — هم دوشر قصد نه حکام بلد
نقد رایلکه سنی اتسک سن — ظلم حکامی بیلور له سندن
ایونا میله دوشرسن دامه — ابوآدم بیرامز حکامه
آنچه در مطلبی هب حکامك — نیلسون مرحمتك ایمانك
یاره بن آنده رشوتله یارر — علم وعرفان وصلاحیی کیم آرر
آلیجی قوش کبی حکام زمان — آلمغ استه نه ایودر نه یمان
ایلمش چشمی شکار الفه باز — بیك ایودن اکا یك برغماز
چشم خرصنده اوچر اهل فساد — که اوله موجب اخذ وایراد
شرعله کورسه اموریی حکام — یارمز قنده بولور شهرت ونام
سبب شهریتی خوه اعیانك — کور مدر مصلحتن سکانك
مصلحت کورمین اعیان اولمز — خلق اکا بنده فرمان اولمز
آنچه سز مصلحت ایسه بتمز — بنده صاحبنه خبر ایتمز
بود اعیان دیارك کاریدی — روز شب منتجب افکاریدی

طرهٔ

طرهٔ طبل وستم چالدرمق — حاکم شهره شکار آلدرمق
خلقی غمزایتمه شهرت بولمازی — نافذ اولمز سوزی رغبت بولمز
اندن ایتمز لرایسه خوبی رجا — رتق وفتق اهلی دیمزکه اکا
غمز تجریم دکله کاریدی — چوقده رونق بوله مزبازاریدی
اوله اعیانلغه همکیم عازم — بی حیایی ادب اولمق لازم
کسب شان ایچون ایدر چوق علما — خلقی باشا ایله قاضیی یه فدا
پایه سندن پنجه کورسون دایه — انتساب ایتمیجك مناسبه
خلقی قورقتمغه چوق علامه — دوکدرر قوکشولرین حکامه
مال واشیاسن الوب بیرمکه یم — ایتدرر اهل قیاسن تجریم
هم ویرور حاکمه هم کندیی آلور — حاکمه نصفی یاخود ربعی قالور
دیدیکم کبی پنجه تازه ظهور — جان وبرر اولمیجون اهل امور
جمع ایدوپ برتاج ایوخدمکار — ایدر اتباعله تقلید کبار
اعتبار ایتمکیچون کندویه ناس — کوسترر چین جبین شدت باس
بورجه خرجه جان اترترتب ایچون — صوقیلور هردلوکه شهرت ایچون
صکره اموالی بولنجه تمکین — اکا مزحقنی دایر مسکین
تیز ویررجاه وجلالینه نظام — نك همان آدمینی بلسون حکام
طالعی یاوار ایسه بختی رفیق — رسم تقلیدینی ایلر تحقیق

اضطراب ایلیرک مبدانده بربولور محکمه ده دیوانده
رتبه سن طیچی ایدرک اقرانک اولور آخر بربیچی اعیانک
قانع اولمازینچه سیسه اول حاله قدماسن چالشور اعدامه
انتقام آلمغیچون اعدادن باپکی بوی فتنه ایله غوغادن
کندیسی قوللنمغیچون سائینی اهل عرضحال کیده رراحتی
دردیسی اول اوله ولایتده قرید غیبه یلدن اوله اقبالی مزید
ناقد القول اوله ومرجع کل خار اوله غیبه یلدیسی کندیسی کل
دوشه بر مصلحت آیه استر دهیی اوله نشانکاه نظر
جمله تصویب ایده لر تدبیرین کمه ردّ ایلیه تقریرین
صفر ایلیرسه ده ناسه قطعا دیمیه کیمسه خطاسینه خطا
قول وفعلی اوله دستور عمل ایده لر سوزلرینی ضرب مثل
لیک دهر اکه ده ویرمز فرصت که سوره بشلو باشینه دولت
بولنور اکه دیمز پیچه رقیب ملعنده بریی بربنه قریب
قومزایش کورمکه هیچ لذتله اتمغه طوتمغه کرمتله
چرخ نعیچی ویرر غوغاسز هیچ فرعون اوله مزساسز
اولمده تشنهٔ خون بربرینه اولمیه تاکه زبون بربرینه
ایله خصمی تصدر ناکاه

اولدر رخصمنی یاکندیسی اولور صدرک البته براوجینی بولور
کیمی حکامه تغلبه ایدر سورین اجراده تصلبه ایدر
التجا اینمیچک حاکم اکا حکم وفرمانی اولور روبقفا
خواه ناخواه اولور رتبه رام حاکمی کندیسی ایدر استخدام
اوله بربرده که حاکم محکوم اوره نک حالی ومالی معلوم
اوزمان کورنک استقلالین نخوت وکوکبهٔ اجلالین
سوزلریی زهر زنین جهره سیاه سوزینی ردّه کیمک زهره سیاه وار
طوعاً وکرهاً ایدر خلقی زبون اتباع اینمیک حالی نکون
اکابر کره دانشمن سه اکر ایدر اول مصلحتی زیر وزبر
باغ وبستان ودکان وحمام حصه ویرمزسه اکا کار تمام
امر وفرمان وشهود وحجت اذن اذن اولمه بولمز صورت
حاکم شهره ایدیجک غلبه صفه فرشهر تی شام وحلبه
بربسی اوبه سهو انکیان قالمز احشامه اوکون برکونکیان
زور ایله خلقی الور املاکین زین ایدر دایرهٔ ناپاکین
فرنجی قهوه یی دکانجی وار احتساب اوغرمغه جانجی وار
صاف صاتمز ایچنه حیله قتر نه بهاسترایسه اکه صاتمز
شهر تکلیفنه اینمز انصاف ایدر اتباعی البته معاف

عالمك انلر ايدركن كاريني چكدرر لر فقرايه با . رين
لعنت اول دولته كيم اوله غدا اشك چشم فقرا صبح وما
غرق اولور دولت وجاه ماله كله لم عاقبت احواله
كه چه كيم شيئه ضرورت چكمز ليك چوقلق باشمز چوق سورمز
كورر آلايش طول املن بولور البته جزاي عملن
اولور اولمازسه اكر مونه قرين كيجي منجي كسيي قلعه نشين
دولاشور آيينه اعمالي هب كيدر عرض وجود مالي
سيل اولور اشك ترمظلومان دولت وعمرينه ايلر ويران
معتدلجه يه عرض اهلي ده وار كه دينور اكه ده اعيان ديار
كنديي جالنده قارشمز برايشه قلمز آزاده سرين تشويشه
متعين اكا وجه ايراد يا پدروقفي يا وقف اجداد
يا اجارت يا محصول عقار وجه راحتدن اولور روزي خوار
آيده يايلده كورر حكاميي ذوقني ورلحظه كچر آياميي
اوله اصحاب تغلبله دو چار ايدر انكله مدارانا چار
حفظ ايدر رغبتله عرض ومالن كچور زوقله ماه وسالن
بعضلر وار اكا دخل ايدلر هيچ ايشه كوجه يه امر ديرلر
كيمي عاجز كيمي دير همتسز كيمي قورقاق كيمي دير غيرتسز

اولمسون استرسه بله بي همت كچر عمري بي ثمر راحت
عالمك ذوقني اشته اول ايدر بلمين آيني بيانه سعي ايدر
سن چالش كيم اوله سن اندن چكه اعيانلن اولم ديو محن
محلوح اوله حذرايت اعيانه وارمه هيچ محكمه و ديوانه
چقمه ايلرجه درخانكدن طشره ميل ايلمه كاشانكدن
ان كتابك اله سته ايله درك اولمسون خارج دردن خبرك
اوبقه تاريخ وحكايات قصص ويرر انسانه مزايا سي حصص
شغلك اولورسه حديث وتفسير نعم الآيام ونعم آلته بير
آچه سوز قاضيي ايله پاشادن سكا لازم دكل اولكونه سخن
مجلسكده بريي آلورسه دل اينه اسكاته چالش صنعتله
اينمسون عمر كذر لقلقله خلقدن كندك اوغرله صنعتله
قانع اول دغدغه يه اوله قرين نان خشك ايله كچن تك اول ايمين
آدمه لازم اولان راحتدر قودسونلر سكا بي همتدر

نهي اكوده كي كذب وخلاف

ايي بهين نقش سراپرده جود ادب آموز وبستان وجود
ارتكاب ايتمه صقن كذب ودروغ كيم اولور صبح مقالنده فروغ
مرد اولان كذبه تنزل اينمز ذلت كذبه تحمل اينمز

قتی بجار وحیادر اوخیش | که ایده کذبله آغزین تلویث
کذب معدومدر اصلی یوقدر | باب اسلامده فضلی یوقدر
کذبدر اصل فسادات امور | ارتکاب ایتمز آینی اهل شعور
اولهٔ قصدیله مکر اصلاح خصوم | اوزمان کذب دکلدر مذموم
یوخه هر لفظی اوله محض خلاف | اوره بیهوده یره لاف وکذاف
اویله شخص ایله صفن الفندن | نارووزخ کلور اول صحبتدن
دیدیی سلطان رسل فخر وجود | بردهندن که ایده کذب ظهور
بویه به ایدر اول اطرافه حلول | که ملک ایلمز اول صوته نزول
تا اوتوز میل قدر دائره دن | اوغز امر ایچهٔ منهیه دن
اولمه منکرك انکاری شدید | سوزیکی ایتمیه تمهید
پنجه لره وارکه مباهات ایلر | کذب ایدر نقل محالات ایله
ایدر ایتدرمکه کذبن تصدیق | قسمی شق نطاق تحقیق
علم بالله ده اولان اهل قدم | جان ویدر ایلمز اللهه قسم
کورمشز چوق پنجه یه مذهب ودین | هرسوزنده ایدر اوج کره یمین
بلیهن جاهل ناوان عنید | سوزین ایدر قسم ایله مهید
بوندن اشنیع پنجه درزدیه کار | ایدر اطراف ولایت اظهار
ویه مکه شان کرامانه فروغ | بسط ایدر پنجه سی رؤیای دروغ

کورمز

کورمز اول کس ایکی عالمده فلاح | که صانه ساخته تقوا وصلاح
اولدیی آلات معاش دنیا | عصره وه حرفه وشیخ ورداء
فیضی یوقدر دیرلر اشهد | صوت تقیم والهی وسماع
اکر اندیسه سلف اهل طریق | شمدیی تقلید ایدیکن بیل تحقیق
اکر ایتدردیی ایسه دور آینی | سلفه جاذبهٔ ربانی
بنه اول جذبه کلورسنه کوزل | کیم ایدر جذبهٔ حقله جدل
سوزمز زمرهٔ تقلیده وه در | بحثمز زنده درشیده در
سکر وجد اولسون اولمجذوبه جلال | کاوله مستغرق انوار جمال
یوخه تقلید ایله هر بر احمق | ایده دعوایی ولایت مطلق
خردن اول بیهوده کوبه تردر | آینی تصدیق ایدن اندن خردر
باخصوص اوله مدار دعوا | قصد تحصیل معاش دنیا
خلق اشیاصنه اول مرتب هذا | خلق استرصنه اول خیر دعا
ویه مکه رهد وصلاحینه رواج | خلق نخت یکیك اول قالور آج
ویه راول غله فروش طاعت | حتله نقدمز ورقیمت
تاجی تقلید درداسی تقلید | سوزیی تقلید واداسی تقلید
یوق سیاه اتکه ایده آینی پناه | صاریبور باشنه دستار سیاه
جره وه تقیی تنزل ایده فز | کاره وه طبعی تحمل ایده مز

علمی بوق معرفت وصنعتی بوق — کسبه سرمایه سی بوق وسعی بوق

ایده تحصیل معاش آلت — زهد وتقوایی اودر وصورت

به ایکی حرف تصوف قاپمش — کندویی پیه طریقت یاپمش

ملکی شعبده کاری دخلی — جذبه سی ساخته سکای عمل

نه کوزل بولمش اوعیار عتبع — خلقی الدنمغه آسانجه طریق

پنجه بی عقل وتمیز و خاین — صانه کرچک اوپه دست وپاین

الدانوب اکه عوام بی عقل — افتخار ایلیه ایدر غبره نقل

رفته رفته اوله رو شهر بتاب — یکه سی اوله ملاذ اصحاب

صدمهٔ عزل یین بیکلر — لاشهٔ ظلمه صونن کرکلر

سوره لر پایه روی بیداد — نفسدن ایده لر استمداد

باخصوص اوله اوشخص طرار — نازک ورند ظریف وعیار

کوره اصمر لجه رؤبا لر — کوسترده مقصد نه ایمالر

آغزینی بورینی ازوب بورمک — سوزده کردان فرق کور سورمک

سوز خلالنده بشارتلر ایده — سوی مقصوده اشارتلر ایده

جفته هر حکم قضایی کم وکات — التفاتی سوزینک بر سیجاراست

کور هجومن اوزمان اعیانک — عزت وخوتنی در بابک

مکر الله یی ایدر دامنه — اوعزادر لرده پیه اهننه

تکیه

الدانور کن اکا خاصان انام — نشلسونلر باسبکهوش عوام

کور راحاننی دلوع وتاجک — بوده بر نوعیدر استدراجک

سنده اویه صفن اول کمراه — صفین اول طایفه دن اللرنه

اولیا دیو صفن آلدانه — ساخته وصنعتی کرچک صنمه

اولیا هاله تنزیلی ایدر — ثقلت ناسه تحمیلی ایدر

اولیاده نه ایشی وار دلقک — ستر ایدر حق نظر ندن خلقک

خلقه بقمز که ولایت صنه اول — سوزاراسنه کرامت قنه اول

اولمش اول محو فضای اطلاق — نفس آلدرمز اکا استغراق

اولیا مرده یی احیا ایلر — پیه صد ساله یی برنا ایلر

اولیا طاشه بقرسه آز اولور — حس وحاشاکی وتردکوهر اولور

اولیا در اعتابی اسرار — اولیا در اوبای ستار

اولیا در بندمای حضرت — جایبدر زیر قباب عزت

موم وش کندیی رنیده هرپا — پرتو نوریی صاله عرشه ضیا

اولو آرایش چشم افلاک — اولیانک قدیی بصدیغ خاک

اولیا در سبب حفظ جهان — اولیا ایله دور رکون ومکان

روحدر قطب جهان کون بدن — روحسز قائم اولور هیچ سن

دیبه بر طایفه به فخر جهان — آه شوق آه لقای اخوان

لفظ اخوان ایله وزن حال ایت — اندکث رتبه سن استدلال ایت

نه کدالله یی نه شاه بیلور — انکرث رتبه سن الله بیلور

اولیا بویله ایکن هر اممی — نه روایا یه ولایت یا پمی

نه سزار هزن حی هرارغاو — کشه یی زمره دن آنمک تعداد

وزن ایدر یی بوینی فیزان شعور — دعوی سلطنت ایتسه مزدور

اسب تازی یی کچنه هر بر خر — سنکث خار اصانه کندن کچه هر

اوله یی مجمره افزور وجود — شاخ بید ایله ایسه دعوی عود

کیم طوته ایتسه مباه عالم — دعوی عزت وشان زفرم

هله چوق جرأت وچوق ترک ادب — ایلمک دعوی نزدیکی رب

اولور اول طایفه نا مقبول — هدف بغض خداوند رسول

دیدیکم طرز ریا کار اندر — طور بازیچه قلاشاندر

بوخه هر سالک درویش دکل — عاشق صادق ودلریش دکل

بوخه چوق کمسه واریی تشویشی — اولمش اول جان وکوکلدن درویش

صدق وار اولمده اهل وصول — سن بنه آنلره آچ چشم قبول

بولمغه بارکه حضرته بار — قاندر اغلر چالشور لیل ونهار

آیی اول شکله قویان جذبه حق — ایدر امید نه بوکون ملحق

باب

باب حق طلبدن اولمز ممنوع

اکثا بالهندن ایدر فیض فتوح

اویله صادق فقر اده چوقدر — بویله درویش اولنه سوی بوقدر

بولنور دلق فتاده پنجه کس — چرخ چشمنده دکل پرتو مکس

دست اورمش ثمر عرفانه — نظر ایتمز کهر شاهانه

حلله بردن دکل انکاره سزا — خرقه پوشانده کرده فقرا

ایله سن حسن نظر مجتهد اول — فقر ازمره سنه معتقد اول

حسن ظن ایلمز ایجاب کدر — سوء ظندن اولور اولورسه ضرر

علم وعرفانکی چکمه تنکه — نفعی وار معتقد اولسکث سنکه

کربو معنایه دلیل استه کس — صخرة الله حجر اسود بس

در بیان فرح فصل بهار

ایی تماشا کر صنع باریی — ناظر کارکه هشیار ایی

سیره چوق فصل بهار اولدقچه — موسم کشت وکذار اولدقچه

چمن اطرافنه کایی کذرایت — اثر رحمت حقه نظر ایت

صانعک صنعنه اول دیده کشا — کابلش مرده زمینی احیا

کوستر صنع چمن پرور دیی — سبزه دن سرخ سفید وروی

دل انسانده قوه درد کهن — جلوه تازه نهالان چمن

تیر طایر شوقه پر وبال — طرف کلشندن آقن آب زلال

غنچه نک حواجه سبی وارمانده ال کاغذ دلو جزدانده
لب جوده چندر خوشدر جلوهٔ سرو سمندر خوشدر
ویرر انسانه حیات تازه نغمهٔ بلبل خوش آوازه
کوش قیل نغمه سنی مرغانک اقتضا ایلر ایسه انسانک
قوفز آیینه خاطرده غبار نغمهٔ جنک دنی موسیقار
نغمهٔ شوخ خوش آهنک بشر خواه ناخواه ایدر انشا اثر
نغمه برمنطوع روحانیدر نغمه نک لذتی وجدانیدر
جانفزادر نفس انسانیک دلربادر نغم روحانیک
خانهٔ جانه ویرر نور سرور نشئهٔ نغمهٔ نایی وطنبور
نشئهٔ شوقه دیکر شیرازه تازدن صادر اولان آوازه
حظلی وارکه چه که آوازه لرک دکلنور نغمه لریی سازلرک
لبک آمیزش اسباب صفا ایدر انسانیی لکد خوار هوا
کرچه کیم نشئهٔ ییی چوق لذتی چوق التزام ایلمنک عالمی بوق
ذوقنی ایت غیرده اولدقجه دوچار خانه که لبک کتورمه زنها
آنده ده عبرت ایله کوش ایله لذت نفسی فراش ایله
که حقیقتله اولور سکن سامع اوله زاوقات شریفک ضایع
موسیقی حکمنه دائر فندر بلنه بلمینه روشندر

بنجه

بنجه اسرار و اوراد ایدهجک یرکلور سینه لریی چاک ایدهجک
اعتبارات تقاسیم وفصول امتیازات مقامات واصول
پرده وپیشرو صوت و عمل کار و نقش و شعب و قول و غزل
هربریی حکمتله مملودر جان ریاضیین صوار ربرصودر
نغمهٔ دیابس و خارو بارده چشمه محض حکمدن بارد
هربریی برمرحله نافعدر ضد ینی هربریی دافعدر
زیر و بالاییی هوادر اتقا دایرهٔ اولوریی
بسته در دایرهٔ اوقاته
سرّه دایر دینی وارنجه کلام که دکل اکه محل کوش عوام
بویله جه ذوقی ایدر اهل شاد ایلسون ذوقینی الله زیاد

مطلب حسن کلام موزون

ایی صفایاب کلام موزون آشنایی سخن کونا کون
طبعک ایلر سه شعره هوس سکا معنایی مفهم انک پس
سخنان شعرای اسلاف ایدر آیینهٔ قلبی شفاف
ترکیده نغمی ایله باقیه بو غیریی دیوانلریده ایت ملحو
انلرک شعریی منبندر اما غیر سنده دینی وار چوق معنا
شعرایی عجمک دیوانی حسن تعبیر و معنایی کانی

طالب وصائب وعرفی دکلیم
فیضیٔ هندی نظیری وسلیم

تازه کویان زمانده شوکت
معنیٔ تازه یه ویرمیش صورت

صاحب خمسه نظامی خسرو
هر بریسی جلوده معنیٔ نو

جایسی وانوریسی وحاقانی
هر بریسی ملک سخن سلطانی

بلبل شاخ طرار شیراز
سعدیسی وحافظ معنی پرواز

سخنان قدماء شعرا
حق بودر بیریسی برندن اعلا

یوق نهایت شعرایی عجمه
هب اسامیلریسی صفحه قلمه

بزده وار اکثر نیک دیوانی
اوچ یوز فقره ایله ده کور وجدانی

شعریسی چوقدر شعرایی عربک
که اودر جامه یسی شام وحلبک

دیمه ابیاتنه ناموزوند ر
انک اوزانلریسی دیکر کوندر

پنجه معنالریسی وار رقص آور
مثلی آسا دوکر اسماعه شهر

وار ایچنده پنجه اشعار کبار
که قوفز آیینهٔ جانده غبار

پنجه بیک نعت شریف نبوی
مدحت معجزهٔ مصطفویسی

هر بریسی قطعهٔ الماس ثمین
هر بریسی درکرانقدر متین

انتسابه چالش اول اشعاره
آره معنا سینی فهمه چاره

عربیسی بلیجک ایش تجز
فارسی عارفه تنها یتمز

عربیله بیلنور جمله علوم
علم اولوریسی عربی نامفهوم

لغت

لغت والسنهٔ عربی
عربی قبله وقرآن دینی

بولیکی بالله ایلر پرواز
طائر شعر معانی پرواز

حکمت آمیز کدکور اشعار
که مأیی اولمه ارشاده مدار

آب حکمتله بولور نشو ونما
کلشن شعر ریاض انشا

اولمه شعر مجاز مطلق
ویرمه معنایه حقیقت اونق

بوخه هر نظم تهی وساده
لطف معنا دن اولمه آزاده

تازه مضمون اولمه خالی
اولمیه تورمه ایله مالی

باخصوص اولمیه تشبیه ایله تام
استعارات وجناس ایهام

دیمه دن آینی سکوت اولادر
شعر دن مقصد اولان مفادر

بتسک اکثر سخن شاعر خام
سنبل وزلف ودلی بلبل وجام

چفه مز دائره دلبردن
قد وخال ولب وچشم وتردن

که بهاره دولشور که چمنه
اولشور سرو وگل وباسمنه

ره نارفته ده جولان ایده مز
صحابه وادیلریسی سیران ایده مز

ایده مز صید معانیٔ بلند
انه مرغوب شکار ینه کمند

کچنور معنیٔ جاییده ایله
لفظ مشهور وجهانديده ایله

بیک خروار در اول بینه دونا
که اولمه تازه قماش ومعنا

سویله شعرده تهی معادن
آغلی چکمه بالتز مادن

نظم کیم اولمیه معنایه قرین کنده و در خاتم بی نقش نگین
شعر بی معنی بی ابهامه بکنز اول جامه کن اوزره جامه
قو قوسز لاله یه بکنز زاوسخن که اوله نقطی بهمی معنادن
بکنز اول مطلع خالی جامه مغزدن مفلس اولان بادامه
آیتی یوق دلبره بکنز او کلام کاولمیه آنده جناس وایهام
اویله پاکیزه کدر کدر اشعار که اینی برانشیدن اوله هزار
اوله معنا بسی کوزل لفظ مبین خامه خاکه قویه دست تحسین
هجو دن لحذر ای جان پدر که ویه رشرب عرفانه کدر
حسنه صرف ایله سوزی شاعر اسنگ خلقی تسخیره چالش قادر اسکنه
تیز فراموش اولنور شعر سخن نظم اتاکه ایدر دور دهن
لحذر شعر کث اوله هجوله شوم خلق بیننده حقیر و مذموم
هجوه مائل سزها در انجق عاقل انمز آنی ایلر احمق
هجو در قاعده خود کاهی هجو در واسطه بدناهی
کسوه نظمده غیبندر هجو سبب زنب نه اقدر هجو
هجو قت قت سبب اوسبهی کیم اوقورسه سکا اولور کینهای
سنی اینمش برجا فضاد لکبر قوللله فعلله جانن نکبه
آنی لازمی همان هجو اینمک سزها کند یکی راهه کنمک

انکسا ایچ بنشور قاطرابه انتقامه چالشور قادرابه
آنی سن لطفله ایله بنده یعفو واکرامله ایت شرمنده
لطف در مهر و دهان اسرار اوله مز لطف وشی افسون کن یار
سنگا بیوجه ابه ایتدوکی جفا سبب شرم و حجاب اولور اکا
وجهی وارسه سین ایله سؤال اوله اتش زن کانون جدال
بلکه نادم اوله اطوار ندن اعتزار ایلیه کفتار ندن
سن قبول ایله بو پند سزی دوستلوق وار ایکن اوله دشمنی

در بیان فرح صبر و شکیب

ای شتابنده عنان وجاوید آو بر و سای عروس امید
صبر مفتاح فرجدر بر باب صبر ایله رهبر اولور رهبر سلمر
صبر ایله دوست اولور دشمنلر ایر یشور صبر ایله صبحه شب نار
صبر در عقده کشای دل زار حکم نامتناهیدر
صبر اسماء الهیدر صبر مفتاح فرجدر دیدیلر
اولکه حکمتده شکر لرید یلر صبر ایشکن حکمتی اوراک ایله
فلکی دغدغه دن پاک ایله اوله فرسکث و وجهانده راحت
ساکه کشف اوله باب حکمت صنعن اولمغه شتری ایله
ازدواجکده تحری ایله

حسن خلق اهلي چيقارمه كوزل — ايو چيقمز اولور بابه عمل
نه بلا به زنه محصور اولمق — تازه قدوم البلدن دور اولمق
بلكه بد چهره چيقه يا به خو — ذوقه اول شب ويرسك ياهو
هضمي كوچ اوبه دخي مشكلدر — بر مصيبتدر اوكم عمره سزر
بوق كنيز كده هله بو محصور — تازه دن تازه سن ال ايله حضور
نازك ونرم ايسه ده آله اوروس — اك ايوسيه اولور انك منحوس
خاين اولور اوروسك مردوه ننى — قيو آرمده قورلر دوزنى
كرچه چركس آبازه اويله دكل — اوله آنلاره ده چوق خلق مائل
اعتقاد مده دكل اهل فلاح — اولمين دست زن اسب سلاح
ايتمين دفع بيان ايمان — اولور آميخته تبر وكمان
كوله سي تيغ وتوفنك استرلر — اورمغه عرصه جنك استرلر
چركسك جاريه سي آفت اولور — آبازه قزلري بي عفت اولور
مسقوو نجه وافرنج ومجار — جمله سي خاين بي برخوردار
بونلرك بيه بي مسلمان اولمز — نائل دولت وايمان اولمز
عربده چوبغي اولور بدخو — كرچه كيم خدمه ايلر نك پو
حسن الوجه دكلدر آله — خام سودا لره كندك صاله
اولمق استرسك اكر كيم راحت — كرجيدن غيريه ايتمه رغبت

كرچه

كرچه كيم آغر اولور تنبل اولور — جامه سي كيه ر اولور مقبل اولور
باغبك زردرس اولور چمني — كهله مشناسي اولور پيه هني
ليك افندي يه صادق اولور — جمله سندن نظره لايق اولور
مستقيمانه در الحوار لري — صدقه نزديكدر اقرار لري

مطلب مزرعه كشت حزين

ايه نوين سنبله مزرعه راز — حزين افراز چراكاه نياز
عمدن اولمق ايچون برخوردار — اولميه هيچ زراعت كبي كار
زرعدر آلت تحصيل نعم — اولوبن كار حباب آدم
كه اودهقان ايده عرضي تربي — اكه رشك ات سنه كاوزمين
چاك ايدر خاكي بني ادم ايچون — تخم اكر تربيه عالم ايچون
آدمه بنده كردن بسته — اولمدكچه اولميز وارسته
سن حضور كنده كزرسن اما — اوسنكچون چالشور صبح ومسا
كاوچاك ايلمه ميدانه — عجبا قنده بولور دك نانه
تخم قنده اكلور اولمه خاك — اولمه تخم اولور خلق هلاك
تخم ايله خاكي كيم ايلمه سراب — اولمه بحريله طوفان سحاب
كرمي سه دي ودوار فصول — اولمه حرفنه كلمز محصول
دونمه دايره ليل ونهار — مهر وماه ايتمه بسط انوار

کونده اولمز ایدیسی بو رنگ کمال — عالم اولور دیسی هم آغوش زوال
مستند بر بر ینه آب و هوا — مرتبط بر بر ینه ارض و سما
سر بسر نقش ایدر سیم ازل — روبرو ماضی ایله مستقبل
اول و آخر آثار حکم — بسته در بر بر ینه مستحکم
اولمضه وقتنه دک جلوه نما — اولور انواع ماکلده بقا
دست حکمنله طولو کوهر تر — دامن شام و کر بیان سحر
دیده عبر تله اول ندکان — پر کهر دامن کان و امکان
صانمکث قدر تنه ایله نکاه — واقف اول سر تنه سبحانه
ایدیسی سر ایت حکم مولایی — مزرعه آخرته دنیایی
هر کشی جام جزا ایچه کرک — خیر و شر اکدوکنی بیچه کرک
بو محلی قویه لم فردایه — کله لم آر یه ایله بغدایه
ایتمه زرع علف عمر ی تلف — بولنور قسمت اولان نان و علف
زارعک آبنی یابا نده کرک — کوزی برده الی همیانده کرک
کندیسی دستیله اکن حنبر کورر — عنبره اکدرسه آنی عنبر کورر
استقامتله مرابع بو قدر — خاین اسدر سک اکر بک چو قدر
امکه دیر دیکلی هب بیلر — بحمدی ویر مدیسی مولا دیر لر
بوسنه بلکه کلور دیو اکمه — تخم ویرسک آنی داغی بیلر

برابر

ربی کبیر فرالکه اکدوکبیکک — غمنی یرسک آنک چکدوکلکک
قرض نامیله ده بیلر مالکک — غم حزنمی که ایدر لر مالکک
حبس ایدرسکث بوله منرسکث الله جای — ساکه تقبط کدر ورقله جای
کندوکث اکدرمکث اولورسه کارکث — طولدیجی فرض ایده لم انبارکث
اوجوزاولورسه کورنمز خیریی — فقر انکث نظر ندن غیریی
قیمتی وقتنه ایسکث کوزی باز — محکر لکدر اویوق اکه جواز
اختکارکث صوکیی افلاسه چیقار — بیاراول بر اویده صکره بقار
فقر اویده سیی ایلر غارت — محتکر کوردوکی بو قدر برکت
فرضی فائده یاخود ضرر ایت — سن اکا اهل دکلسن خدر ایت
اکدرسک اوقدر اول روا — خانه کث امکنه ایده وفا
کله محصول فراون راحت — ساکه اکدریکه بو قدر حاجت
جفتلکث واجی مالی بو قدر — مصرفی فائده سندن چو قدر
اولور ایچنده ایدرسکث مسکن — عیش و محنت قربشوب بزحرمن
جفتلکث هضم اولنورسه نایی — شکل انسانی ایدر دهقانی

مطلب دغدغه پاشایه

ایی طرازنده اقبال ابد — وی نوازنده قانون خرد
معتدل اولمغیچون جمله امور — لازم اعمال تنزلوی شعور

بود آسوده کی جوی مراد — جریان ایده تعب ایراد
وز نه چک مصرفک ایراد کله — راحت اول اهلله اولاد کله
حوض وبروب واسع اولورسه مالک — آد خار ایله برآز اموالک
رفعه ایله نهی هبا مکث — نیچه بازیچه سی وار دنیا مکث
فضله مال اولیجق اینمه بنا — ایله مالکی بیهوده هبا
اولمسون مصرفک اولد کلوفرون — که ضروری اوله سن زار و زبون
خرجکی اینمه کوزم نوری زیاد — نقد واسع اولورسه ایراد
وبره سن دائر جاهه وسعت — ضمن حفنده واریجق راحت
باغچه لر سیریجی اولورسه مطلب — بنشور بنمک ایچون هر مرکب
مصرف آخوره اولد قچه زبون — پور پلور ایکو سیاندن افزون
نسخ ایدر خید صمان سامانک — فشفی آلوده ایدر دامانک
جاه شهرشارون اوله محزون — دردک اولور بیوده کچه افزون
دولت آهسته کرکدر جاریجی — فتح ممدوح دکل شهرشاری
ایکی ماصوره اینه جریان — خانه ده جمله یه ایکر تبان
دولدر رباغی اکرچه سیلاب — لیک ایلمز دیواریجی خراب
منصب وجاهه هوسکار اوله — طلب عزت ایچون خوار اوله
اهل منصبده بولنمز راحت — حال بیفرلده درامنیت

ذلت

ذلت غربته وکمز نصیبی — صه فنه سر بسر اولمز عضیبی
اوله پاشالیغ ایچون آواره — طبل وسرنا ایله کیده ناره
باغله طنطنهٔ طبله کوکل — دوردون خوش کلور آواز دهل
پاشالیغ عمره سورر محنتدر — حاصلی درد وغم وفسوندر
نامی پرکوکب جاهی عالی — لیک دوزخده کچر احوالی
خاطر بی منصبی کبی ویران — صورمه هیچ آخرت احوالی عیان
ظلم ایدرسه بیقلور خانهٔ دین — اینمه بولمز اموری نکلین
چکدوکی محنت اولنه تعداد — وکمز اول محنته مصر و بغداد
های هویله ایدر عمری کذر — حاصلی اشک پرخون جکر
پادشاه قورقوسی خود رهنمون — عزل ناکاه قیامت اندوز
نوبنو دوسوسه کوناکون — قوت واهمه همکار خبون
نه بلادرنه مصیبدر بو — بنجه دولت بنجه رفعتدر بو
غالبا کوردوکمز پاشالر — باخصوص آصف صاحب رالر
کندو نفسنده نکوکاران هب — حسن الخلق کریم الاشاهب
ملکی الشیم ونیک خصال — صاف دل صادق پاکیزه مقال
اکثریده علما و فضلا — دین ودنیایه خبیر و دانا
مرحمت قاعده سیه مستلزم — متواضع مشاوب مکرم

عاقل و دینی قوی و کامل — سوزی صاغ نیتی خیر و عادل
معتقد زمره درویشانه — متوجه کرم و احسانه
واقف حال و مالی فقرا — مائل زهد و صلاح و تقوا
بنجه بیی صاحب پرهیز و عفیف — مبلی یوق مالده اولنه تکلیف
بنجه بیی راضی و کل جاهدن — اغلر ایکلر چوغنی اکرامدن
کیمی اندیشه فردا ایلر — خوفدن موبتی تمنا ایلر
ایکی مرکز لرینک احکامی — ظلمه پیوسته ایدر انجامی
ایتمه دائره بیی بلنمز — سوزی حکم ایله اصلنمز
ایلمز مرتبه صرف صعود — خاصلر نائله جوز معدود
قائمه مش خاصه ده جاعور — که ایده صرف ایده جک انچه ظهور
ایکی اسلاف خراب ایتمش — هر بری برین الوب کتمش
بولمغه دائره بیی نشو و نما — اکه لازم قنی چوق باد هوا
منصبی انچه ایله المشدر — بحر دینک دبنه طالمشدر
دینک انا بنچه قات بحی ده وار — ای محتاج اولور ناچار
بر لو بیرنده بساط و آیین — ناقص اولماز پاشالق آلایی
بو قدر اکه ده کتمش مالی — دکل اولدانچی ریادن خالی
منصبک مصرفی خود نامعدود — هیچ اولنماز اکه تعیین حدود

مطلع

مطبخ آخور و تعیین خدم — داخلی خارجی اتباع و حشم
قره قولقچی ایله مهتر لر — جواب شتر و اسپ لر
بیراق اسمینی کتورمه باده — شتهٔ عقلکی ویرمه باده
انلرک هضمی دکل هیچ قابل — اولمینجه اوقسیودن زایل
سرکارنده اولنلر خاین — ایشلری جمله اویونله آیین
لابد ایلر اول حرامی زاده — حیله هم مصرف وهم ایراده
باخصوص اولنه تکلیف سفر — اک یقینی کوزه درسمت مقر
سفره کتمکه عسکر لازم — عسکره مصرف ایچون زر لازم
ظلمز انچه یه دسیچی ایرمز — خلوی ایسه کوزکوره مالن ویرمز
کشمکش ایدیسر عمری کذر — بوکه دولتی دینور خاکه بسر
بلنور بی حله کورلیل و نهار — بونجه حیوان بوقدر خدمتکار
قره قولقچیلر اولور عفریت — مشیر درنده اولور هر بر ایت
بیک نیازاته قبول ایتمزلر — بخشش و عایده سز کتمزلر
ایشجی نک قورادین اوغلم جانم — کتخدا دیر سیسه سلطانم
صورمه آمدنی ایدن آغالر — زعمله هر بری غنالر
یاسر آخور باسر تو ابین — هر بری معتمد و دولت و دین
جمله سی کورک کران قیمت اویار — هب مکمل آت اوهار عزت اوهار

بش کیسه ویرسه ایدر استعفار
اونه راضی اولور اولده نجار

پاشانک دینی ایسه غایبی چوق
صرف یکنیوره سنه طاقنی یوق

خاطرینه نقد کدر له مالی
کیسه یی کنج عدمدن خالی

اکثیا آینی مباشر لرایسه
جورایدر لرنیه قادر لرایسه

اولدوغن ویرمکه خود قدرتی یوق
ویرمک سمسنده قدرتی یوق

ویرمسه حکم شکایت حاضر
دردولنده مرتبت حاضر

نشلسون بوار الفده پاشا
بوکه دولتی دیرم بن خاشا

طوتمه لم صالح ایمش عاقل ایمش
منصف عادل دریادل ایمش

ظلمک ادبی قویوب بادهوا
منصبی ایلسونی بغما

دیدیکمدر صلحای احرار
ارتکاب ایلیه ظلمی ناچار

ظلمه مائل لریه وار در وافر
صورتا مؤمن ومعنی کافر

مؤمنک تشنه ومالی وجانی
منعدم مرحمت وانصافی

قتل نفس ایله مباهات ایلر
کفریه شمشیر ایله اثبات ایلر

نای فرمانده نظام عالم
عالمک نظمن ایدر کندیه عدم

آنلرک ظلمنی وار ایله قیاس
وارد وغی ملکده قویمیه لریه سال

آغالر ظالم وآچ وعریان
ویرمده هریه مال آلمغه جان

ظلم تحصیلنه چکمش غربت
ذکر ایدر اقچه وفکریه حذمت

قصه

قصه بیورلدیه ایله اتشه شتاب
وارد وغی قریه نک اعوانه خراب

فکر تاراج وهبا ایلیه رک
بولده تخریب قرا الیه رک

نه تفحص نه خطاب نه سئوال
کلور آمد شده مست وکوپال

قویه خلقنی قومز تغریبه
بنده ایدر بولدوغنی زنجیره

دره مندانی ویرو ب صحرایه
وسط بسته کتورر پاشایه

اصلی یوق ماده نک جرمی عدیم
وکلمه منکمه ایدر له تجریم

بوکه بکلر زوجنی چوق جور وستم
چاک اولور یارسه کریبان قلم

هیچ بر ملکه وکلدر مخصوص
بوقدر بوبجه بوتاراج لصوص

اوزبک وهند ونصاری وعجم
بریه ملکنده قومز کروستم

هب بونم ملکده ورظلم وشرور
ایلسون وفی خداوند غیور

بویله بویله ایده رک ظلم وستم
طوتدیه یوزسمت خرابه عالم

هب عمارات جهان اولدیه خراب
قوندیه دهقان بریه یوم وغراب

ملک معمور وکل یوق ایراد
ابتدیه ایراده تداخل بیداد

شرعه اولمغله ضبط امور
احتلالات امور اندیه ظهور

وزعله دولت امین حالی
قویه جق بر بوله منلر مالی

مصرف ارتوب ازلنجه ایراد
نظم عالم بولور البته فساد

سلطنت شرعه اولنجه تدفیع
نه اولور خصم نه قطاع طریق

شرعله کمیه دوشمز طغیان — ایده فنه ملکه مفاسد حریان
شرعده یوق ستم وغرل وعصیان — شرعله ایده مکر کیم ایجاب
شرعه صغمز طمع بعض وغرض — ملکده زائل اولور جمله مرض
مال وجانلرن اولور هرکس امین — حضم یوق شرعده کاوله عکسی
شرعده کمسه صویمز عریان — ظلم یوق کایده رعایا عصیان
شرعله ملک اولیجق آبادان — ملک معموره صنغشمز ویران
شرعله اولسه عدالت جاری — بولنمز که بیسه اولماز طاری
بولدیلر فتح عجمده اصحاب — کنج شاهانده پنجه تحفه کتاب
برینه نصح بازوب کیخسرو — دیمش ای طور ملوکه پیرو
ملک صورمن اکر اولمزسه رجال — لازم آنماکه رجاله اموال
مال تحصیلی رعیتدن اولور — باغ وبستان وزراعتدن اولور
اولسه عدل رعایا دستور — عدلسز جنبه اقامت دورمز
عدلدر اصل نظام عالم — عدلسز سلطنت اولمز محکم
کوش ایدوب حضرت فاروق کزین — حسن معهوده ایتمش تحسین
دیمش اول معدلت آموز کلام — حکمت وشرعه موافق بو کلام
ملکده زائله غفلت ندر — ترک احکام شریعت ندر
باغبان ایتمیجک چشمی باز — باغنه هرکس ایدر دستی دراز

صاحب

صاحب باغ اولایدی اویانوق — چشمه اولمازدی باشنده بولانوق
ای طرازنده ایوان حصال — دی فروزنده دیوان کمال
ایتمه زقوم جحیمه اقسام — الحذر الحذر اولمه قسام
اولمه دندان زن اموال یتیم — ایتدی نهی آیتی خداوند کریم
اولمه اللهی سورسک قطعا — طالب راه قضاء دشتی
جاهلک قطع طریقی اهون — رهزن شرع شریف اولمقدن
هله فتوایه فه شمز تزویر — بخشهد قولنی ایله تحریر
قول فتواده بومبحث بوقدر — چوقده تحریف شریعت بوقدر
کاه اولور آنده ده واقع تحریف — صدر اقوایه کچه قول ضعیف
عصرده لیک قضا مشکلدر — حکم حق اولمیجق باطلدر
بلمین ساده دل بی فطنت — صانور اول فتنه بی حقانیت
سد ابواب دکاکین ایله — نامه شهرت بولمی تلقین ایلر
نه طریق ایله اولورسه اوحیل — بولور اجرای فساد دینه سبیل
شرع نامیله نصب ایدر — بیک دیاشایه تقلب ایدر
حاکم عرفک اولور ظلمه سد — کنده بیک ظلمی ویرمی آندن اشد
کنده بی اقتدر اولور پاشادن — اشنه مقصود بی بودر غوغادن

عسکر نکث هله حالی معلوم — با قشور آنلر اولور لر سه ظلوم
آنمره ظلم شعار اولشدر — جمع اموال مدار اولشدر
خادم شرع ایکن آما که قضات — ایتمزاندکلر بی ظلمی حشرات
جلبنه آلت ایدر تقوا بی — مدایدر مالنه بدیغا بی
روزه سن خلقه ایدر بند زبان — طعنه دن طاعتنی حصن امان
کیسه کیسه آلنان مال بشیم — توتوتون ایچکچه وکل جرم عظیم
جمع ایدر کیسه مال انبوه — توتوتون کیسه سیله اندن مکروه
دخل ایدر که کیسه که توتونه — باقه اوغلاندک اقاکو تنه
توتونک ذاتنی سومز اما — آنچه سن آلور اولنه وعوا
دخل ایدر کورسه که خاتم زر — زرک آقاکه کران وزنن ارر
کیسه اطلسه قویجه محبوبی — طوتمز اطلس کیسه لی مکتوبی
رشوتک آدینی قویمش محصول — کیم اوله اینمیه محصول قبول
ارض وجنت نه کورن ماده اولور — جزئی بیرون قینی چوق خرزی اولور
حیف واحیف شروع شاد اولور — بیشه رشوت ایله اولمه خراب
ظلمه دستنه دوشدی حیفا — شمدی سه رشته شرع غرا
لعنت اول مالکه شرعی حصه سن — حکم مولایی قویوب ترک ایده سن
حق ابطال ایده سن رشوت ایچون — دینی مالنه ویره سن دولت ایچون

لور

کچ اولورسه اولور طبیعتی کچ — همدم اولم جهانده کورمه هیچ
علالی همت اولور بلند اواز — قصه اولنلرک یوکلری آز
صوفی بوغک اولورسه انسانک — خلقی بد خشی چوق اولور آنک

دربیان خنده

قهقه بسیار اولور ایسه خنده — اولم مه آندن موافقت سنده
چوق تبسم ادب علامتدر — قهقهه بی حیا امارتی در

دربیان لب

یوفقه وقرمزی اولورسه طودق — آکلنور لطف طبع فهم سبق
کرغلیظ اولور ایسه زنکی کبی — صاحبی احمق اولنه بنکی کبی

دربیان دندان

چونکه سیرک فاقه اولمه دندان — غالبا ضعف جسم اولمه نشان
ایری اولورسه شر آفتدر — اکریسی حیله وخیانتدر
چوق دوز اولمه ومعتدل دندان — صاحبی دانا اولور خندان

دربیان آنک

چوق آنک انجا ایسه خفت اولور — بویک اولورسه کبر وغلظت اولور
معتدل اولسه آنی عاقل اولور — هرنه یه طالب اولسه غالب اولور

دربیان ریش

ریش مردم طویل اولورسه اکر — بل که اولدر سر طویله خر
قاله اوله صقالی کر اوله کور — صحبت ایچره ثقیل اولور آنی سور
کرد کرمی اولوب اوله بسیار — صاحبی اولور انک اهل وقار
اولکه صالمز یوزینه موسایه — بلکه تهدن لن ترانی سویله
ای دل آندن صقینکه حیله اولور — مکر شیطانه آنکله بیله اولور
ریشی اودکم اوله رقعه قلیل — فهم عقل وذکایه اوله دلیل

دربیان کردن

انجم

چوبه کوره سنکه یوزبرنده نحیف — مکر اوجنده قچرسه اولم حریف
خاصه کم بوینی دخی اوله نزار — فلك اوله آنك کبی غدار
یوزی اول آدمك که اوله دراز — دعوی سی چوقا اوله اونتمه سی آز
اکشی یوزلیده آجی سوز چوقدر — اکری یوزلیده دوغریلیغی یوقدر
آدم اولدر که وفی ساده اوله — صوبتی کل کبی کشاده اوله
آیو یوزه بووصف اولور کافی — معتدل اوله جمله اوصافی

در بیان بوورده وآغز

بوزنی آنك که انجه اوله دراز — خفت عقلی الیه آنك آز
اغزنه اولسه بوزنی اوجی یقیق — شیر اودر اکا قوشوارمه همیق
هرکه بوزنی دلوکی واسع اوله — حسد کبر وکینی جامع اوله
اولسه بوزنی قللی انسانك — اویکسی اویکسینه ضعف آنك
بوزنی یاصی جماعه لازم اولور — آغزی بویك دلیل مقدم اولور
دهن تنك اکرچه بهجت در — خوی قلبه ولی علامتدر
بولیاسه ایلی آرسه اکر — اکری آغز لیلدر اولغز خبر

در بیان سخن

هرکیمك عنتی ایدا اوله سوزی — احمق کبر وکینه اولور اوزی
انجه وتیز اونلی جاهل اولور — بی حیا ویله نلن کامل اولور
اهل شرك اولور دخی عقله — عورت اونلی رجل اراونلی نا
سوزی جنبشلی هرکه سایع اوله — حسد کبر کینی جامع اول

بونی فکر ایتمه میسن ایی کراه — که شرفله بودر اول شرع الله
آنی تعظیم ایله جبریل امین — ایتدی آرایش رخسار زمین
که حقك قولنده خیرا نام — ایده ابلاغ امور احکام
سن نه زهره بله بوزرسن ظالم — هیچ دیمزسن بنچه اولور حالم
ارتکاب ایده بنی لوحرانی — حضرت حقه اولان ایمانی

نهی بازیچه نرد وشطرنج

ایی کرای کهر بحر کمال — اولسون اویزه کوشك بولال
ایتمه بازیچه یه قطعا رغبت — اوله بازیچه دست غفلت
اوله دلداده نرد وشطرنج — که اولور آدمه سرمایه رنج
علمی جهلندن اکرچه خوشدر — شغلی بیهوده تالی بوشدر
باریی اول علمه چالش مردانه — یرایه پیش که یزدانه
وارایکن مصحف ذکر صلوات — یتمه بازیچه یه صرف اوقات
محض لطف وی اولان کنج نفس — حیفلر کیم اوله مصروف هوس
بودر اکله وارایه عرفانکه — دم غنیمت دیدیکی یارانکه
حیف کیم مایه اوقات نفیس — اوله غارتزده شغل حبس
فکر ابلیسدر اولده ناسه — اوله بسته عمل وسواسه
لعب ولهوك صوکی واویلادر — وارایه فائده سی عوغادر

کرچه آسایشه برآلدر — وقت اولنه عجب غفلتدر
خنده بالقهقهه لهواندر لهو — لج باغریده سهواندر سهو
طفل نوساله سزاوربازی — ایله کورک ایله انبازی
عادت مردسزاوردجال — علم وعرفان وعبادت کمال
اولمازارباب دله حالت خیز — استخوان پارهٔ خشک ناخیز
برزمان اولده اولوب نائل جان — کذراویزدی سنک کبی همان
سکا عبرت ویره جک پرده فنا — سن ایدرسن آنی آلات هوا
لعبه مستغرق اولان کودنی اولور — کسب دنیایه بله رهزن اولور
عمک اوله تعصبله سینز — کیشی مات ایله کچر عمر عزیز
درکشادانکه ویرمز فرصت — شش شدر دهرده یوقدر راحت
دوششش امیدی ایله زار اوله — یلوارب برکوکه خوار اوله
کرچه عبرتله بقین اهله نظر — ایکی زاره دیدیلر شمس وقمر
شش ریی شش جهت کون ومکان — یوللرینه لیل ونهار دوران
یوللرک تا بعید رجنبش زار — بنه بنه کم لیل ونهار
انهنی تشخیص ایچون بعض کبار — ویردیی شطرنجه اباحله قرار
بوالعجب نقشدر الحق شطرنج — ستریله طوبطلو کنج اندر کنج
جمله بازیچه لرک احسندر — خانه لرنکراونک روزندر

یخه منصوبه دوشمز ذوق انکینه — یخچه بازیچه کلور حیرت خیز
شبهه یوق ذوق اولنور سیرندن — کلمز اول ذوق وصفا غیرندن
سفره سی صفحهٔ نقش عالم — صورت موکهٔ هند وعجم
بربرینه متخالف حرکات — بربرینه متخالف حرکات
کیمجه مزهر بربیی سندن — جیمقه مزهر بربیی سندن
اصلی بولیمک مخالف صورت — صورتنه اندیی ترتب حرکت
آت قویارویغی رفعان کردخیال — فرزخود کامه اولور تنک مجال
ایدراولورسه بوبازیچه نکون — بر پیاده شه دورانی انبون
ایله عکسنه بعض الآلات — شاه چوپین ایدرشه دنی مات
عقلنک صورییدر استادک — استادتابعی استعدادک
آلنک یوقدراویوندن خبری — ظاهراستادینک آنده اثری
بوکه دایر بنچه چوقدر دیی داز — کشفه باشلنه اولور قصه دراز
لعب وهواولدوغنه دنیانک — نفسی شاهد یتشور قرآنک
جمله بازیچه ده وارستر غریب — فتح اولور هرکیمه اولورسه نصیب
لیک اصحاب نظر نادر در — اهل لعبک نظری قاصردر
اویناین ذوقایچون اویناراینی — نیسون ذائقهٔ عرفانی
بوشهوده دوشمزن رغبتیمی — بوله مزلراونک لذتیمی

لعبه محتاج دکلدر عارف
ابتلامرتبه سنده پنجه لر
دوشر آرایه تعصبله غادر
قوپار رخصتی ایله دعوایی
کندیی دعواکن صدر لجلاج
یکیلورسه اولور احوالی خراب
پنجه سچی کندویه دشنام ایلر
ذوقلکدنده چیقر محنت اولور
ظن ایدر ذوقی آینه چوق احمق
علم تحصیلنه کلدکچه کلال
اولیه لیک توغل دائم
مجتهد دن بوقدر درخصومت
بوقدر درهله شطرنجه جواز
بزمک اول لعبدن اولسون خالی

سترباز پچه سزاولور واقف
اویوفر صبحه دک اویناریجه لر
حدت نفیده ایلر امداد
اولنور آخرت ودنیا بیی
خانه ده اهل وعیالی قالور آج
خلقه دشنام ادنای جواب
کندوسن مسخرهٔ عام ایلر
سیر ایدنلر اوصانور ثقلت اولور
مبتلا ایلمسون کیمسه یی حق
ذهنی تشخیص ایچون اولدی حلال
کاه بر چیده اولکه قائم
ایتمه اوقاتکی وقف غفلت
ششدره لیک الک ایتمه دراز
چونکه جائز دکل استعمالی

مطلب خواجکی دیوانی

ای قلمدان کتاب آمال
کراستا بنوله دوشرسه سنوک

نظر انداختهٔ حسن وجمال
منصبه ایله تعلق نظرک

اوله

اوله رهبر ده تدریس قضا
صنعه زنهار آنی راحتلی طریق
اوطریقک خطریی بیحده ده
سلسله قیدیی اوزون سوادر
اول حالی ضرورتله کچه
اول وآخر بنک راحتی بوق
اللیدن صکره اولوب اهل سفر
عزم ایدر اینکه منصبده صفا
نقدر تخم نیاز اکه کرک
ضعفتن نقض قواهکا یی
اولیجق قوت ذاتی زایل
ایدر اقصای بلاده سفری
وارسه ده منصبده راحتی کورر
اهلی بلده یله موآسا ایلر
دینوی دینسه ایلر همت
دوکلور غزل زمانسه شکات
برپنجه منصبه ایلرسه سفر

قاضیعسکر ده اولورسک فرضا
امن وآسایشی بوقدر تحقیق
انتظار املی ممتد در
پایه لر موصلهٔ غوغا در
کرچه کم آخریی عزلله کچر
عزلدن منصبنک محنتی چوق
حرمیله حلب وشامه کیدر
اکه ده ایلرایسه عمری وفا
نایل اولنجه نلرچکه کرک
لطفی ایدر جادهٔ مصر وشامی
اولورا سباب هوایه مایل
صورهه بوللرکی خوف وخطری
باشی غوغاده سلامتمی کورر
که مدار اکهی غوغا ایلر
اطرویی دینی قالور درذمت
اکه چاره ویه روب ایتمک اسکات
حد هفتاد یی ایدر شتی کدر

عسکره استانبول اولور صده کلور — طیبی اولور نوزه شب قدره کلور
راحت و مختبی صدرکت معلوم — طول آسایشی امر موهوم
آنده ده یوقمی مکر بنم و خطر — ایتدورله روده سه کاچی سفر
بر کون الدن چیقر رصدر بی فقیر — اولور آخر وجع صدره اسیر
قرقله کرچه ملازم سن سن — او قیوب یازمغه عازم سن سن
بو در احوال طریق ایله شکیب — ایده حج حیثر لوسن ساکه نصیب
بیلور اهلی دکلسن آقا — اولمه جوبای طریق امنا
مال میر بی به فارشمه انتهار — ایله عیشکه میر بی مدار
بی خیانت ایده مز سکه حرکت — کور مزار باب خیانت برکت
مال ایجنده یمه سک ایشن تمز — بیر ایسک صکره پیمانه کتمز
قوصدر له آینی هنکام حساب — باخصوص اولمه خصومک کتاب
بن امینم دیو هیچ اولمه امین — کیم صایر میر بی ایتسکده یمین
تولیت جانبنه میل ایتمه — خانه یکی یازده سیل ایتمه
ایله مالی وقفک آتلاف — کیر مسون جیبکه مال اوقاف
شرط واقفله قناعت مشکل — ایتمه وقفه خیانت مشکل
متولیسکز احوالی تباه — حج حضور نده اولور روی سیاه
طوتمه کوردی حسابن کتاب — نه دیر واقفه محشرده جواب

انجناب اوزره ایسه منصبه جان — حج ویره اوله سکنه اهل دیوان
کورمدم هیچ بن بو دولتده — حواجه لکدر قدرین راحتده
جمله نکته معتبر و اساسی — منصب حواجه کی دیوانی
حواجه لکدن بری اولور منصب — سور روسی یوزکه ایتمه شکیب
عزت اولمازاو قدر پائنده — چوق شر قدر هیچ وجد ایمنده
هب کمال اوزره اساس دولت — عزت و رفعت و شان شهرت
جمله نکته معتبر و محترمی — جمله نکته منتخب و مقتضی
عبرله و کلو دخی رخصتی یوقدر — بینه اول طایفه دن راضی یوق
باخصوص اوله پسندیده صفات — اکه منضم اوله معمور بی ذات
عقل و عرفانی اوله علمی اوله — ادب و سکنت و حلمی اوله
استقامتله اوله معرفتی — پاک مستحسن اوله هر جهتی
اولمیه طعنه به اطواری هدف — منصبه ذاتی و بیر عز و شرف
اعتماد ایده ملوک و وزرا — اعتبار ایده صدور و کلا
اوله غیرتکش دین و دولت — جمله خواهنده ملک و ملت
بولنون اعلادیخی دولتی اولور — مرکز امن و سلامتی اولور
حج ویره اوله سن اهل قلم — حواجه لکلرده دیانتله علم

نهی امینر شش قید اکسیر

ای زر ناب عزیز الخلقت — معدن آرای جهان حکمت
کیمیا سازلغه اینه شفقت — ایله مالکی بیهوده تلف
اوله زنهار بوسودایه اسیر — اوله جمع حال دکلدر اکسیر
بوم بیهوده اینه تهی همیانک — پوته قوبوب ارته جانک
کیمیاکاریجی صنعت ضمه — مبتلانک سوزینه آلدنمه
اسمجی وار جیبی دیلی ناپیدا — کیمیا ایله جهانده عنقا
مال ایچون مالکی سوزان اینه — حاضرکث غایبه قربان اینه
پوته لردرکلهٔ فقر و فنا — ایکی ظن ایله الات غنا
جامه کن قبه لریی اینه قیاس — که مس اندیده تبدیل لباس
کیمیا صنعه که صنعتله اولور — معجزیله باکر امتله اولور
بوکوکه ردکومر ایله اوماز — کارحق نار ایله صورت بوماز
دهن ورزینج وکوکردوزیبق — مس اولسونجی مدار رونق
اکثه نه قهر عه نه اینیق کرک — اونقدر اکه توفیق کرک
چوغنک زعم جکرین خون ایتمش — کیمی کوردک ایشن آلتون ایتمش
صورتن اتمه فرضا تغییر — صنعت اولور اکثه دینمز اکسیر
قالور اربابنه چیقه طعره سی — الینک کیریی یوزینک قره سی
زنکنه صنعتله ویرسه تاب — قربلن تنز چیقار رتبه آب

نقدر

نقدر جکدیه تغییره امک — فاش ایدر سره نهایتنی محک
بوسه رنک زهبیت تمکین — هیچ تحقیقی اولور یوقسه ممکن
قلب اعیانه اولورسه امکان — کیمیا فعلی ده اولور آسان
قلب اعیان حقایق چوخال — کیمیایی دیمه بیهوده خیال
باشقه کوکبدی واریسم وزرک — اولسون اسرار خداون خبرک
بولن اوکوکبی تسخیره توان — اول ایدر ایله قلب اعیان
اولیا نکده بودر اطواریی — یوخه صنعتله دکلدر کاریی
اوله مرقوت قدسیه سرایش — مالیی یقه یوریی چکمه تشویش
اولیا ایلر ایدرسه مسیی زر — قدرت حقله نه اسره ایدر
اینمز الآکوزه در اذن خدا — اندرکث شهد در عین رضا
بوزماندده اولورسه اکسیر — اوماز الآنظر شاه وزیر
اهل دنیایه وزیر آن ملوک — اهل عرفانه امیران سلوک
مبتلادر قتیی چوق کمه بوکا — بربسیی اولدیی اتاکه رسا
کیمیا ایتدیی چوغین سرکردان — قلب ماهیتنه خود یوق امکان
خانمان بوشدوب بنجه ایمه — خام سودایه دوشوب اولدی فقیر
دوشدوب بنجه لرنده دامه — کیمه دیلر مالدن اوزکه دامه
بکزر اول کیف خور معتونه — دوشه ور عنبریی ده افیونه

ایلبوب زیر زمینلرده مکان — بیم باصفدن اولور له پنهان
قپانوب سیره وش کی نذر له — چقه مز چقمیچی بلدز له
بریدر زیر زمینلرده مکان — برهوادار یی کورک برسندان
اهلی بوق اوکه نه حال وقالن — صرف ایدر تجربه یه اموالن
چوریدر بر علة خیلیجه مال — بوله مز انده یه حال ومآل
غبریی یوزدن نیه باشلر ناچار — بلکه اجزاء دیکر له تبه کار
بوعجب چوبخی دکل طالب مال — کورمک استر نیچه اولور صورت حال
کاه تکلیس وکهی استقطار — آزمایشله کچر لیل ونهار
حل وعقده چالنور شام وسحر — که بوله دسترس شمس وقمر
کیمیاکر سوزیله سیر اولماز — اصطلاحات ایله ایکسیر اولماز
برج باریده اولورسه برتاب — اوچه فراوج حقیقتده عقاب
ناریله عبدکث اولور عدیی عجب — دسته نیشتر اورسه عوب
طین حکمتله پالمز بوبنا — ایدر اجزا سنی تصعید هبا
کیمیا وقعه سی چوقدر امّا — بریی مشهور در ایله اصفا
برزمان ایچره مکر بر عیار — ایلمش برنیچه التونی غبار
ایدوب آمیخته جند اجزا — قوش آدینی طرامون خطا
صاتمش اجزا دیو به عطاره — آلمش اول وجهله برقچ پاره

عرض

عرض حال ایدوب اوشبهه کشه — ایلمش وضع جبین درکهنه
دیمش ای پادشه عالمکیر — بنم استاد فنون اکسیر
بیور یلورسه قولکه حسن نظر — ایده یم کنجیکی پرکوهر زر
شبهه ایلرسکز اکر اونه درساز — لله الحمد در تجربه باز
برنمونه ایده یم ساکنه عیان — کندوچشمکله کورب عشره انسان
بوسوزی ایشیدیکث شاه کرم — میل ایدوب خاطری اولدی خرم
دیدی کوسترکوره یم صنعتکی — بیله یم مرتبه قدر تکی
دیدی آماده ایدک بونلری جب — هنرم کوسته یم ساکنه بوشب
یاذ دی برده قه برقچ اجزا — برنیکث اسمی طرامون خطا
شاه امر یله سکردوب خدام — ایلدیلر جمله اجزایی تمام
اولمدی لیکث طرامون پیدا — دیدی اکسیه کرایی ملکث آدآ
طرامون در بوکه جزء اعظم — کیمیا اولماز اول اولمزسه اتم
شاه تاکید ایله ایتدی فرمان — که بولنمق کرکث البت بوزمان
بری برینه کیدوب عطاران — آره دیلر آینی دکان دکان
عاقبت بیری دیدی هر اجزا — بنده وارنا مینی بلمم امّا
کتورکث بلکه بودر مقصودی — دینی بوق کهر یکث موجودی
کیمیاکر کوریکث دیدی بلی — بودر اکسیر کث اهم علی

کیره دی تنها شهلله بر چا یه
اوردی حیله کو ریکن اجرا یه

ایدوب اجرای عمل له ایلاف
قدره نک قعر ینه چقدی دریا ف

بوتله یه خوبوب ایدوب استجلا
هر سیکه رزی ابتدی پیدا

عقلن آلدردی کورب شاه جهان
دیدی تحسین ایدوب ای زبدهان

آفرین بر ساکه هم صنعتکه
صحی اکسیر ده اهلیتکه

لیک وارمی بویله تکمیله سبیل
طرامونی بنجه اشتک تحصیل

دیدی اول رندک اکسیر نما
ایتمک استه سفر ملک خطا

دیدی شه بینه مکر سن کیده سن
غیری بلمز بو اشی سن ایده سن

دیدی فرمان سنک ای شاه جهان
ایده یم بولکه جانم قربان

ویردی اول شاه اکه چوق مال و منال
ایلدی شهر خطایه ارسال

آلدی اول کنجی اورندی عیار
کلدوکی سمته یه ابتدی فرار

کنجه نائل اولان اکسیره بر بندر
اوکدر که کیدر دائی کیدر

بو خبر له دولوب افواه جهان
اولدی حیران عقلای دوران

وار ایدی آنده مکر بر درویش
عالمک بی خردندن دلریش

قنده کوش ایلر ایسه بر احمق
دفتره عادتی ایدر بازمق

کورب اولدغنی شاهک ساهی
دفترک باشینه یازدی شاهی

ایشیدوب شاه آنی ابتدی احضا
دیدی ای نامکش ناهشیار

سویله

سویله دافعی بو تحریر انک
حقه واری سنک اتباعک

دیدی بر دوزک مجهول الحال
النه کیرمش ایکن مبلغ و مال

هر دخی سنمکه عزم استومنی
عقل و دانش بونی جزم استومنی

بو قدر مال ایله اول فرزانه
کلمز اول اوله مکر دیوانه

کینه دن خاطر تکی صاف ایله
بازمیمی سنی انصاف ایله

دیدی شاه یا کلیجک بیلرسن
اولز مانده نه جواب ایلرسن

دیدی شاهم وارانک اسانی
سنمی بوزوب بازرم بن آنی

هله بن بلدیکم ای جان پدر
علم اکسیر ده آنجق بو قدر

دخی اعلم وار ایسه بن بلم
اوده اعلم دکل الله اعلم

پدرک پندینی کوشه خاطرایت
دوشه جک درد و کلد خدایت

در بیان ضرر نقل کلام

ای سخنوران کتاب الفت
ادب آموز رسوم صحبت

ایتمه زنهار صفن نقل کلام
اوله پازنک کلام و نمام

صانمه بر قاعده دلآ بی
کیه کوشه کیرن اقوالی

اوله رافع علم و سوالی
بریه بر ینه دوشه نه بالی

دیمسونلر ساکه نقال مقال
دیمسونلر ساکه نقال مقال

بزمدن بزمه کتورمه سخنی
ایله صندوق امانت دهنی

دهنی کوش امانکارایت — که صور رلرسه دنخی انکارایت
حسن دیندر دیدی شاه معنی — ترک لازم مالا یعنی
نقل مجلس ایدر ایرث فساد — ویره راسباب مصافانه کساد
قوپه رفتنه وآشوب وجدال — کاه اولور بلکه مؤدی قتال
کیمده اولسه متمکن بوصفت — اولور اشال آره سنده مذموم
اولورا شال آره سنده مذموم — اولور آوارهٔ کوی محنت
وارد یغی برده سکوت ایلرلر — مقدمن خلق شمار ایلر شوم
سارق معنی وجاسوس پیام — صفنک کلدی منافق دیرلر
نقل مجلس اوله بی صبر وشکیب — دزد چابکدر وکالای کلام
حواجهٔ مسئله آموز ادب — ایتمسون کمیه الله نصیب
عیب وصد عیب که اهل اسلام — دیدی مجلسده اماندر غضب
بوغزی بوشه سبکسار اولور — ایده تحریف تراز وی کلام
تا یتشدر میجک اوتوره مز — که سخن نقله سر عله صولور
نفسه ایکی نفس صبر ایده مز — خبرین سویلمد کچه طوره مز
بوشادر هرنه ایسه همان سن — صدد آچلمغه ده صبر ایده مز
نه اشتمش سه آنی نقل ایله — باشی آشاغی ایدر انبانسن
سر که طولومنه بکمز تمام — بر آزنده کیه سندن سویلر
چاتلر ایتمز سه اکر نقل کلام — چاتلر ایتمز سه اکر نقل کلام

ح

حسبی آلوده غدر غماز — که اولور کور دیکی غله انباز
محنت غیر بدن ایدر احضور — کیمده که غم کوره اولور مسرور
دلی تورشون دهن سیر دونکک — برنفده قویار شعلهٔ جنک
آنی در کار ایدیکک ابقاده — سرعت ایله ایدر آندنده قیام
دوره مز نقلنی ایدنجه تمام — انده ده هرنه ایشتدیسه صانر
بویله بویله ایده رک نقل کلام — دولاشور آخشه دک شهری تمام
طبعی بو عادتی بوکاریی بودر — روز شب نجهٔ افکاری بودر
بوخصوصت بوراغراویدا صل — نسل اولاده سورر اولمز فصل
ایکی فرقه هدف محنت اولور — صلح اولورسه ده بی لذت اولور
که دوشه ایکی افسادی دله — رالقده صانکور کندی بله
آخر تده خود ابشی واو بلا — قتلدن فتنه اشد دیدی خدا
بیک اخبار حوادث نیچه خبر — بتمش آغزین قولاغی وقف خبر
بازایدوب کوشنی آواره ایچون — جان ویره رهر خبر تازه ایچون
اون قونغ یردن اولمز آسه کذر — آلور البته نه حال ایسه خبر
کندی شهرینه کلان اخباری — آلور آچلمدن اول نار یی
صاحبی ایتمدن امر ینه قیام — اول بایه دایرهٔ شهره تمام

فرق قوناق غزل ایله نصیبن جبرین
نائل ذوق ایدر اول دربدرین

کندیی عقلنده اولان کم خردان
استماعندن اولور له شادان

چکنوب زعمدن عقلا
بریی بیرندن ایدر له اخفا

دردولنده خود اول ایشن بتمش
شایع اولمش اونودلمش کتمش

ایکی ایی ایتمش آرایرده کذر
بونده بونلر بوینی قیتمسلو صانر

نوبنو ایتمده دولنده ظهور
کونده صدکونه انکث یکی امور

کچنن طشره ده اهل تدبیر
قایل اولمز بریی ات تقدیر

طرفنه دریی خران علم
نادر آنجق بوینی اکلر آدم

حمدلله حله ایی جان پدر
سنده یوقدر بوحفظدن اثر

بنه امیدم اودر کیم الله
سنی بوغائله دن ایده کاه

شتر یله اولمیه سن آلوده
دوجهانده اولاسن آسوده

مبحث لازمهٔ حکمت طبیب

مؤمنه فرضدرایی روح روان
علم ابدان ایله علم ادیان

طبدرانوای مهمات فنون
آینی منکر دکل الا مجنون

قیفتی محروسه که یوق اندهٔ حکیم
یوق جواز اولمغه اول پرده مقیم

قیفتی معموره ده کیم اولمیه طبیب
تلف نفسی اولور موجب

ایتمش اجرا وعقابیی خدا
مرض علتنه اسباب شفا

دیسور

دینور اما او طبیبه حاذق
که اوله اسم حکیمه لایق

چوق فنون کورمکه محتاج طبیب
بربرندن اوله بربنده نصیب

اولا حکمت وهیئت لازم
نحو وصرف وعربیت لازم

هم مجرب اوله هم اهل کتاب
اوله دانا یی خواص اعشاب

بنصدن ایله تشخیص عرض
اوله ستبابه سبی جاسوس مرض

طبع اجرای عقابیی بیله
کشور جسمده تدبیری بیله

ایده قانون ایله تدبیر دوا
ایتمیه تجربه یه خلقی خدا

ایتمیه نشتر جهلی خونریز
اولمیه راهزن عمر عزیز

شربتی ایله تکیی مواد
ایده تعدیل طباع اضداد

دیمز اول شخص هوسکاره حکیم
کاوله بی تجربه دیی تعلیم

خود بخود طبته اولیم سالکدر
نه طبیب اول مرض مهلکدر

مطبب قیفتی چوق شخص غریب
کچنور کندیی ضیا لنده طبیب

بریچه حرف طبابت قاپمش
کندویی پیه فلاطون یاپمش

کچنور وضع حکیمانه ایله
اصطلاحات طبیبانه ایله

المز اصلا نظره سقراطی
کندیی شاکردیی بیلور بقراطی

آلدکده چوغی اتاکه غلط
کرچکن دیه رسک اکر زعمی فقط

اصطلاحاتی سورر معناسز
شربت دقیقه یاپه اجزاسز

رطب و یابس سخنی سرتا پا — برنیک اصلنی بیلمز امّا
سوزاراسنده صاتر بارو خار — صانور امّاکه اسایئ دیار
ظن مؤدله اشتسه کلمات — دیر مرکب دیسه یوقمی دوات
دردی یا انچه یاخود شهر تدر — فن حکمت آراوه الدر
زعمی وار اوکرنه مز اهلندن — اولدر خسته لرینی جهلندن
قنده کیم خسته کوره بی پروا — یاپشو نبضنه امّا بیجا
قبضی فرق ایلمز لینمدن — صفره یی اکلمز حرتدن
ایلمز فرق سفوف و معجون — صانور افیونه دیور افیمون
ایدر انشاری مرکله مست — بتور زعمی در خسته شکست
کورسه قاروره صانور ظرف شراب — شاخ تجایی صانور کاسهٔ آب
ویره اسهاله ملیّنله کشاد — قبضه امساک ایله ایلر امداد
رنج سودایه ویرر باد نجات — فان آلور قنده کورسه برقان
یدرر خسته یه بالقله لبن — قوقو دردوسره مسک ختن
یخ ویرر اینه سعاله تدبیر — یدرر خارمزاجه اخگبر
یدرر خستهٔ حمّایه عسل — دردچشمه آقیدر آب بصل
بویله درشمدی طبیبان زمان — اکثری جاهل احوال ندان
اقتضا ایدیکی دم بی ثا خبر — رأی حذاقله ایلر تدبیر

اصلا

اقتضا ایدیکی بوزمه تنک — خستهٔ تجربه ایتمه بدتمک
ایت مداوا بولیجی استادین — وزن قیل رتبهٔ استعدادین
رنجه کافی ساکه طبّ نبوی — طب شافی حکم مصطفوی
معده یه ویدیی بنیه بیت الدا — جمله حقنده ویدیی رأس دوا
ایله بوقاعدهٔ پیش نهاد — ایتمه زنهار بو مقداری زیاد
ایله پرهیزی محافظ بدنه — کیه مسنون خصم مرض قصر تنه
فصل نیسانده یکی فصد ولیت — اولدیی مستوجب حفظ صحت
چارشنبه وه کرک شربت دوا — علی معتدل اولسون امّا
فصد شنبه وه درای روح روان — الّی درهم قدر اتسون جریان
حقنهٔ لینه تنک نفخی کثیر — علل معده یی دفعه اکسیر
بوندک اینه ور اسینه کذر — شربت خاردن ایله حذر
حق سنی ایتمیه محتاج حکیم — طول عمر یله ویره طبع سلیم

مطلب لازمهٔ تنبیه دعا

منه الحمد تمام اولدی سخن — آچه لم اره عینهٔ خبره دهن
حضرت حق سنی معمور ایتسون — غصه دن خاطریکی دور ایتسون
اوله سن عزت ایله برخوردار — ایده سن عمر طبیعی یه کذار
خیر ایده حضرت حق انجامکن — اعتدال اورزه کچه آیامکن

وبرسون الله سکا عمر دراز
اولمسن علم وعلده ممتاز

اولمسن خایم خراب صلاح
بولمسن مرتبه فوز وفلاح

اولمیوب خلقه وحقه مغضوب
سنی الله ایده محبوب قلوب

مسکث اوله رسوم آداب
خلوت سندن ایده له شرم وحجاب

استانکث اوله مأوای سرور
خانه دانکث اوله مشتای حضور

جمع اولوب خانه که خیمه وبرکت
کیرمیه کیمسه که مال رشوت

لقمهٔ زهر ربا یمیه سن
نه کوزل باد هوا دیمیه سن

لشکر عون مدد کارکث اوله
صانمه کون نکهدارکث اوله

اولمسن وغدغه دن آزاده
اوله هر استه دیکث آماده

رزق ایچون چکمیه سکث رنج وتعب
نعمتکث اولمیه محتاج طلب

ایریشه نعمت صحا بی زحمت
حاسدکث کورمیه اوی راحت

بوله سن نعمت بی سعی وعمل
کوره سن راحت بی جنکث وجدل

احتیاج ایلمسون دستکی پست
بخشش ایدوب سن اوله سن بالادست

دهنکث خاشه باز ایتمیه سن
تکثر بین عشره نیاز ایتمیه سن

کشف حال ایتمیه سن بی درده
التجا ایتمیه سن نامرده

هرنبه ایتمه تعلق نظرکث
اوله آسانلغله ماحضرکث

عبرکث اوله تقدر اشناسی
بولنه سنده آنکث اعلا سی

باشی

باش ایله چشم بی پراشکث ایتمیه سن
کمه نکث حالنه رشکث ایتمیه سن

غلبکه بولمیه مدخل اوهام
کورلرکث کورمیه کرد آلام

دوشمه اول فتنه کیم اه ایده سن
کورمه اولد غائلی اکراه ایده سن

کمه دن چکمیه سن خشت وبیم
دستکیرکث اوله ستار کریم

خاطرکث اولمیه پامال ملال
ابرمیه دولتکه دست زوال

هیچ جنازهٔ غم چکمیه سن
عمرکث اوله قچه ستم چکمیه سن

سنکله میل ایدر ایسکث کوهر اوله
طیر اقبال اوزادر سکث ذر اوله

فتح اولوب محزن کنج غیبکث
نقد دن اولمیه خالی جیبکث

اولمیه مصدر خواهش دهنکث
کوسترمه نازمال سخنکث

مائده اولمیه خالی بوجاغکث
ناردن اولمیه خالی اوجاغکث

لطفدن غیری به دست آچمیه سن
خلقه لطف ایلمدن قاچمیه سن

لبکث اولسون سخن آرای کرم
دهنکث ماشطهٔ لفظ نعم

چوق اوله مالکث ایله اولادکث
آرته اولادکث ایله ابرادکث

مظهر موهبهٔ حق اوله سن
ابواولاده موافق اوله سن

کوره درد سر چشم ودندان
اوله محتاج حکیم دوران

خلعت وعزت اوله دوشکده
شاهد عافیت آغوشکده

زیر رانکده اوله نوش کام
اوله سن نائل کلکشت مرام

واره سن سرو کل وباسمنه — باغدن باغنه چمدن چمنه
ملک گلزارک اولنه باد نسیم — وقف اوقافنک نازونعیم
اولمیه باغ ولک پژمرده — کمه دن اولمیه سن ازرده
خاطر خصمکی ویران ایده حق — جمله مشکلارک آسان ایده حق
دشمنک وارایسه بامالک اولنه — خلق پروانه اقبالک اولنه
کمه دن کورمیه سن چین جبین — نولدوغن بلمیه سن آه وانین
دوشمنک خنده یه حسرتکش اولنه — سینه سی پاره آتش اولنه
ویرمیوب مهر لمسک دینه — بلکه هیچ کیرمیه سن مابینه
کمشک اولمیه سنده حقی — کورمیه تخته بابک دیگی
خصلنه محکمه به کنجیه سن — امر شرعک سوزین ایشتمیه سن
مال وملکلکده ضرر چکمیه سن — دائما صنع جمیل ایشلیه سن
خلقه سن حقکی باغشلیه سن — دعوته کتمیه سن بی غرت
خانه دن چقمیه سن بی دعوت — دایما حرم وخندان اولیه سن
جامه پوشش سروسامانک اولنه سن — هر شبانکه یقه سن شمع عمل
کیرمیه مجلسکه دود وکسل — دست بسته دور الرخدانک
عیش وعشرتله کچه آیامک — یاپدروب تازه تبازه جامه

کهنه کیدرمه سن خدامه

طعنه کاه عقلا اولمیه سن — یالمال تقلا اولمیه سن
دیلمیه کمسه بوده دشمن دیکا — بولمیه طعنه محل کمسه سکا
کوشکک اولسون سبب خنده لب — ایلسون کوشکی کل حرف طرب
کوره سن دولت ایله عمر مزید — هر شبکک قدر اوله هر روزک عید

تمت الکتاب بعون الله
الملک الوهاب

جسم الله الرحمن الرحیم
فرد حی قیوم حکم عدل
قدوس وعنت الوجوه للحی القیوم
عدد
19

جسم الله الرحمن الرحیم
فرد حی قیوم حکم عدل
قدوس اومن کان میتا فاحییناه
عدد
19

خطبهٔ ختم القرآن

الحمد لله الذی نور المؤمنین بانوار ختم القرآن
وعطر مساجد المسلمین بازهار ختم القرآن
وطیب قلوب القارئین بانفاس ختم القرآن
وغفر بفضله واحسانه حفظة مجلس ختم القرآن
اشهد شهادة ینجو قبولها بحرمة ختم القرآن
وتشهد الحاث علی طلب ثواب ختم القرآن

موعظه

ابشروا برحمة الله وقربه ایها الاخوان فقد نلتم الکرامة بمجلس ختم القرآن
روی عن النبی المکرم صلی الله علیه وسلم انه قال اشراف امتی حملة القرآن
صدق رسول الله وصدق حبیبه الملک العزیز المنان

شهر رمضان الذی انزل فیه القرآن الآیة

51

خطبهٔ معراج

الحمد لله الذی نزل الفرقان علی عبده تنزیلا وبعثه رسولا شاهدا وشریفا اصیلا
وجعله لیلة الاسرا شریفا وتکلیما فسبحان من عظمه بالمعراج تعظیما
اشهد ان لا اله شهادة تهلل جمالها بالاخلاص تهلیلا
وتشهد نبی بعثته الله تعالی شافیا لکل قلب کان علیلا

موعظه

اعلموا انه هذه الایام عظیمة فاحترموا تضییعا وتعطیلا
واغتنموا فضائلها باکثار العبادات فیها بکرة واصیلا
واقطعوا اکثرها بالصیام تنالوا اجرا عظیما

تصلیه

اللهم صل وسلم علی محمد عظمته تعظیما وبجلته تبجیلا
اللهم صل وسلم علی من جعلته للعصاة فی العرصات ظلا ظلیلا
وستجوز بکرة واصیلا

غروشی کیر اعدد
۱۹۸۷۶
۲۹۷۵۲

قال الله تعالی
بسم الله الرحمن الرحیم

خطبهٔ رمضان

الحمد لله الذی انزل القرآن علی محمد فی شهر رمضان
الذی اعجز الخلق عن معارضته بحرف محمد فی شهر رمضان
الذی انزل فیه القرآن هدی للناس وبینات من الهدی والفرقان فمن شهد منکم الشهر رمضان
وبینه صدق الله فیه بقدم الشهر رمضان
اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له شهادة ذخرا لقائلها یوم الفزع الاکبر
واشهد ان محمدا عبده ورسوله الهادی الی سبیل الحق والدین
صلی الله علیه وعلی آله وصحبه وسلم

اعلموا ان یومکم هذا اول جمعة من شهر رمضان
الذی انزل فیه القرآن هدی للناس وبینات من الهدی والفرقان
فمن شهد منکم الشهر فلیصمه ومن کان مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر
فصوموا بحبه جوارحکم واحفظوها عن الاثم
واجتنبوا الکذب والغیبة والنمیمة وقولوا الا الحق
بحیث تکونوا مصداقا لقوله علیه الصلوة والسلام
الصیام جنة
تصلیه
اللهم صل وسلم علی محمد مدار الامن والامان
اللهم صل وسلم علی محمد المبعوث بافضل الکتب وخیر الادیان
الایه
نفعنا الله بالقرآن وفی القرآن آمین

خطبهٔ رمضان

الحمد لله الذی انزل القرآن علی محمد فی شهر رمضان
الذی اعجز الخلق عن معارضته بحرف محمد فی شهر رمضان
الذی انزل فیه القرآن هدی للناس وبینات من الهدی والفرقان فمن شهد منکم الشهر رمضان
وبینه صدق الله فیه بقدم الشهر رمضان
اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له شهادة ذخرا لقائلها یوم الفزع الاکبر
واشهد ان محمدا عبده ورسوله الهادی الی سبیل الحق والدین
صلی الله علیه وعلی آله وصحبه وسلم

اعلموا ان یومکم هذا اول جمعة من شهر رمضان
الذی انزل فیه القرآن هدی للناس وبینات من الهدی والفرقان
فمن شهد منکم الشهر فلیصمه ومن کان مریضا او علی سفر فعدة من ایام اخر
فصوموا بحبه جوارحکم واحفظوها عن الاثم
واجتنبوا الکذب والغیبة والنمیمة وقولوا الا الحق
بحیث تکونوا مصداقا لقوله علیه الصلوة والسلام
الصیام جنة
تصلیه
اللهم صل وسلم علی محمد مدار الامن والامان
اللهم صل وسلم علی محمد المبعوث بافضل الکتب وخیر الادیان
الایه
نفعنا الله بالقرآن وفی القرآن آمین

مهرها ومیراثها وثانیها تأخذ مهرها لا میراث لها وثالثها
تأخذ میراثها لا مهرها ورابعها لا تأخذ شیئا منهما
اجیب الاولی امرأة نکحها بنکاح فاسد ومات قبل الدخول
ورابعها امة موطوئة

یا بنی آدم امور آدهولا
یدفع الله قوما بعد ما کانوا لا
من له فی الغیب سعی
لا یموت حتی ینالا
مم

پنبه چرکی ۱۰ درم — طالقی صاف ۵ درم — صندالوز ۵ درم — چوراوتی ۵ درم — یوزدم بال

پنبه چرکنی قهوه کبی قاورمه کسوب وقله یا اجزالری دخی قوکوب
بالی قوامه کتورب جمله سنی برین قاریشدیروب صباح آچ قارنه عمز قده
قباجه استعمال این اوکسورکه ویرمه دخی فائده سی وار در

نبتج وصوکوی مثی کیرمیه وصاب برکره یاقیجی برابر
ایرمیه برشیشه یه قویوب بعقار رغوانه قاتوب
اغیج التوده صوغی اولور

الحمد لله الذي خلق كل شئ وهو على كل شئ وكيل
الذي لا يستحق العبادة غيره وهو على كل شئ وكيل
سبحان الذي هو مولانا نعم المولى ونعم الوكيل
الذي اعطى الاجر الجزيل على العمل القليل
الذي قال في جميع احواله حسبنا الله ونعم الوكيل
صلى الله

عن ابي هريرة رضي الله تعالى عنه انه قال قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم اذا وقعتم في الامر العظيم فقولوا
حسبنا الله ونعم الوكيل صدق رسول الله الذي
هو صاحب الكوثر والتسليل
الاله
خالق كل شئ وهو على كل شئ وكيل

خطبه

الحمد لله الذي جعلنا من اهل الجمعة والجماعات
وفضل يوم الجمعة على سائر الايام في الاوقات
الذي اوجبنا بالصلوة التي هي معراج المؤمنين
الى الجنات
نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له شهادة موصلة الى الجنات العاليات
ونشهد ان محمدا عبده ورسوله هو شفيع المذنبين في يوم الوصات
صلى الله عليه وعلى آله واصحابه الذين هم مصابيح الظلمات
اوصيكم بانوار معرفة الله تعالى ومحبة رسوله المختار
وعلى مواظبة الجماعات
فانكم بيوم الجمعة والجماعات
تفلحوا فيه بالعبادة على فعل الحسنات
نصلي ونسلم عليه
صلوا وسلموا عليه يا مؤمنون
وسلام على محمد هو صاحب المعجزات
والآيات

الحمد لله الذي خلق كل شئ وهو على كل شئ وكيل
الذي لا يستحق العبادة غيره وهو على كل شئ وكيل
سبحان الذي هو مولانا نعم المولى ونعم الوكيل
الذي اعطى الاجر الجزيل على العمل القليل
الذي قال في جميع احواله حسبنا الله ونعم الوكيل
صلى الله

عن ابي هريرة رضي الله تعالى عنه انه قال قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم اذا وقعتم في الامر العظيم فقولوا
حسبنا الله ونعم الوكيل صدق رسول الله الذي
هو صاحب الكوثر والتسليل
الاله
خالق كل شئ وهو على كل شئ وكيل

خطبه

الحمد لله الذي جعلنا من اهل الجمعة والجماعات
وفضل يوم الجمعة على سائر الايام في الاوقات
الذي اوجبنا بالصلوة التي هي معراج المؤمنين
الى الجنات
نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له شهادة موصلة الى الجنات العاليات
ونشهد ان محمدا عبده ورسوله هو شفيع المذنبين في يوم الوصات
صلى الله عليه وعلى آله واصحابه الذين هم مصابيح الظلمات
اوصيكم بانوار معرفة الله تعالى ومحبة رسوله المختار
وعلى مواظبة الجماعات
فانكم بيوم الجمعة والجماعات
تفلحوا فيه بالعبادة على فعل الحسنات
نصلي ونسلم عليه
صلوا وسلموا عليه يا مؤمنون
وسلام على محمد هو صاحب المعجزات
والآيات

الحمد لله الذي اذل عباده المسلمين بخطبة الخطباء
وافهم خاطب فنبه العالم بصحبة العلماء
وقوى قلوب اهل اليقين بجذبة الاولياء
نشهد شهادة خالصة عن الشك والريا
ونشهد ان محمدا عبده ورسوله هو صاحب المعجزات
الذي هو محبب الفقراء وناصر الضعفاء
صلى الله

ايها الاخوان استفتحوا اذانكم لاستماع الخطب من الخطباء
واستجمعوا اخواطركم لتعليم العلم من العلماء
واستحضروا قلوبكم لقبول الجذبة من الاولياء
الله
الله لطيف بعباده يرزق من يشاء

اول سيمبي ويه مذ صبر تها كند قلمي حذر
قل بيقظ درسم اكه بيك نازايدر بقز كجم
زلفي سيه رخسار مه سي بي پيه بو پاي شه
بن بي كنه عالم تبه دل پر وله جانه محتضر
خاك اولدر تبه اي پنتي بو مكر فرهاد نوه
ولله سه قال صاغ اسي هجر كله بعد قلدم سو
ويدم سر بن سرك اول خلق وردر طرز
اچ دري ايلو بري بن چكوري شام سحر
ايده بولور صانه قالور بركونه اولور وقتي كلور
عالم بلور شفقت قلور حقم آلور ديدكم اكد
بحر علمكا مه سخي اثير وغا كيف ضنا
شهلر اكا نسبت كدا سلطان مردان نام ور

شاه فلك بي مشترك طوتدك ويدربلك
بي ريب سنك قلبي لحن رنك ملك قطب بشر
قد نادره رخ فشرلح خط ياسمن ياخود سمن
شيرين سخن نازك بدن سرو قجه نخل هنر
صاحبكم عالي همم دور زمن غم محو عدم
دار اخشم سنج علم محكوي هم بحر يلم بشر
والاشب نيكو حسب طور عجب اخلاقي مهب
هر دور نجيب صورتي بي ريب سيم وذهب احسانلر
باقي سنده بي داده سر پر يوده اندر لكد
تاجيد بجد نسل احمد بلز ابد حوف وحظ
تبريزدي ملكنز كي سر جمله شي عديلي حي
كم اجي سي كوشراته في بوغزنده كي قافي هدر
كنتاي حوقا فكر عاد قاشهلر سبوا له اصوا
ماء غسوق سهلر قلق نيا بوسنكو سير
عالم فيض بي پر زنيض داد ودهيش اكثر روش
آلتونه كمش وير مكدر ايش باد وبلش كم قلسه حر
حضرتك الهي دوكر فضلك ملكي زهي عنده الهي
شهلر كي كويا رهي اولدر كهي ايلر مسقر
ذاتي طاكويا علم عهدي عالي نفي جلي
شير علي سويلر قبي شير يه دلي شهد ونكر
وصفنده كس بي دكت درس الطايه پس قلم عوس
بوده كلوب اي خوش نفس كل كوزكس قل محتصر
حوايدك سن نصرت وين لطفي ايدن اولكر ودود
خصمي قرن تيفي اودن دائم كوره فتح وظفر
ينكيوادا اولونهار وهم غداجانه صفا
درسم روابدخوشنوا قالسوه جنايندر اثر

باقي افندر وفات ايتدكن مسوده سنده بولنمشدر

كنتدي قيصر قصر بنيك طاقي رواقي قالمدي
نبجه كسرى كجدي طاق طمطراقي قالمدي
بزم كفتر نده بر الاول كتوردك آيقي
محلس آخر اولدر كتدي باهر ساقي قالمدي
نوفا دوقا اهلي چكلدي زندخي ياهو ديدي
وقي كتدي عالمك اهل مذاقي قالمدي
غم دكل باقي قاسمتينه قيل ارتحال
نبجه شهلر بوقنا ملكنز باقي قالمدي

نقلد حضرت علی ده کرم الله وجهه هر کم پاك اعتقاد له فاتحه کوره سه اطلاص شرغیله اوقیوب
شهادت پرمغك بوله وفلکه اوزرینه باصوب الله ایله واوله رف صایوب برفنی چقاریب بکاغده
یازوب جمع اولالله وفلانه نه شغل چقاله سه اکا کوره عمل ایلیه له وصوم سلیمانیه حضرتلرینك
خزینه سنده چقوب شایع اولمشدر وصوم دخی بونطهم عمل ایدرلر منشی اسه اعلم

م م ص ا ك ط ه س و ا ع ب
ب ل ت ش ه و ش ي ق ا د و
و ا ا ن ت د و ر ا ك ك غ
د و ل ه ل ك ي د ه ه ك ن
ق ج د د ل ه ا ا ب س و و
ه ه ب ش ل و ن ي ق س س
ه ل ك ا ل ك ر د ك ن ل س
س س د ل س ن ا ه ن ك ح
ك ه ح ا ل ك ر د ك ن ل س

الله صل وسلم على محمد خاتم الانبياء الله
الله اصل وسلم على محمد الشفيع في القيام

خطبه جبا المرتب

الحمد لله الذي نزل الخطبة والكلام
بلسان بليغ علم الفصاحة والبيان
وفضل يوم الجمعة على سائر الايام
وعظم شرفها بجعله في الجاهلية والاسلام
اشهد ان لا اله الا الله شهادة مقبولة عند الملك العلام
وتشهد صاحب الوحي والالهام
موعظه

اعلموا ان الله كم هذا شهر شريف في الكرام
فعظموه بالاعزاز والاكرام واشتغلوا فيه
بالتصدق على الفقراء والمساكين والايتام
ولا تفعلوا على الصوم في هذه الايام فانه صوم
افضل من صوم سائر الايام

فصل

طنبوری

چقاق عشقیله یاندی بدن
آه سوغدی بلم ندن
بیقصور سن آدم اولمازسن
عشق مکریدر هب سویلدن
آه لیلام کل کل دویمیه آل کوزلرمدن اقمه سیل
سنسیز بنی مجنون ایدن

جوهر وار البته آدمده
کامل اولمق کوچ عالمده
لیله بنکا قول اولمق دی
کلسه کورسه بو عالمده
اه لیلام کل الواده

کوزلرم قانیله طولدی
اغلمقدن بکزم صولدی
دوکلدی کوردم اولیلای
بنه آتش دوشدی قول اولدی
ایضاً

یاندی جانم عشق الدن
کچمز زلفك بر تللندن
خیال ایتدم پرده طوتمش
حجاب ایتدی طنبوریدن
ایضاً

رباعی

درویش کل ایلم یراق
وداجغك یم یراق
کنا هنك چوقلغندن
نه مکانه وار نه طوراق

بلچه

هر شئی اوندن کچر

بلچه

اولنه در کم باغلس کیدر
حوز سه طورر
.....
.....
.....

خطبه شریف

الحمد لله الذي زين السنتنا بملة بسم الحمد لله
وليّن افئدتنا بمصاحبة الحمد لله
وقوّى قلوبنا بتقوية الحمد لله
ونوّر صدورنا بتكرار الحمد لله
اشهد ان لا اله الا الله الذي صدّر كتابه بالحمد لله
ونشهد الذي انزل عليه سورة الحمد لله
صلى الله الحامده

موعظه

اغتنموا بمذاكرة الحمد لله وانتبهوا عن الغفلة بعمارة
الحمد لله وطيّبوا افعالكم واقوالكم بالحمد لله
وجمّلوا احوالكم واطوارهم بالحمد لله
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم افضل الذكر لا اله الا الله
وافضل الدعاء الحمد لله

تصليه

اللهم صل وسلم على محمد المأمور بالحمد لله
اللهم صل وسلم على محمد المشغول بالحمد لله

الاية
فقطع دابر القوم
الذين ظلموا والحمد لله

54

اولنلر غواص بحر معانی کویا لؤلؤ شهوار دیمشلر شرح ایتدکلرنك نوع بیانی آنی مناخ وسیار دیمشلر
هر مصرعنی بر ضرب امثال امّا که قلندر مختصر اجمال جهله بودر مزعا کلی محال ارباب معارف حرز یار دیمشلر
آلی نك نظمنی بوایشی قندر ال اوکسنلر الله واردر افندی اسلامبول شهرنی کوره بکنده ابراهیم اوطاری یار دیمشلر
بحر اولیادر بر دره دیاری بکنده کلی بکدر آکله لواری باقینك روحی شادایدن باری بکر و حسن خوب کفتار
تکفور طاغنی بر ماه رو کوردم تیموراغی آدی لبنده صوردم ترابی چنکنده برغزل کوردم تملسنه طاش اوطاری دیوار
شیره نك کوزلی چوقدر غم یمم بناتی اولیان کلامی دیمم ثنایی بر کدی در عالم ثابتك خلری کلزار دیمم
جنوبی جنتی جذبی جوهری جلیله جاندایله عاشق هری جزایر کزره مائل دلری جاوید مسجد صیدا و طاری یار
حسن حسنله صلی یوسف کنعانه حیرتی هجرایله حیران کوریانه حال حالم معلوم اتمیم ناداند جلی معظم دیار دیمشلر
خلدینك حوری کوهر کیتا خلیل ابراهیمك مثلی بی همتا خانه دن یار کلور در لر دلا خلقك آغزی فالدرچقار
دلربای نك رغبتی عندالسلطانیه داودی نفسله تقسیم حزینه دیار بکرده بر پیر کزیر دانشمندلی طاغلرشار دیمشلر
ذلیخا ویوسف اولدقی بر زمانه ذلتله کورشدك هم آنی اولانه ذوالقرنینی عصرنده بحر عرفانه ذکر ایدنه الله یار دیمشلر
روحی شاعرانه و اندر یصبر راه ثریعته صالدی کرفس راد و سمرقانه اولدقده مکس رفاه ایچونه اتك طوتار
زایل دیاری محبوب مکانی زاری عشق الله قلدی فغانی زوایچونه اویونی بوتار
سلوکی سالکه راه عقبادر سلیمی خوب زماندیسم رواندر سمرقندی وارنه شکر حلوادر سنك بکی جیره قونار
شام بنی اولیسه آخر الوطنه شاهدینك مقامی اولمه جنابنه شعیبدن احسندر دیلکه شعبانی شانی شکر صانور خوار
صاحبی آغزنه چیکنوب کچه صالحك مدحنده صفیی بازاچه صلحی هوسیله بالای اوچه صاقیفانه کوزی چوبه قوشار
ضیاء الدین اولمش منور چوماه ضعیفی عشقله اتمده درآه ضوفده درویش اکمل نکاه ضرطه قوجه مش چقار
طینك بختی طالعی اسعد طه یه جیبیم دیمشدر احد طوبا بوزونه قلوسی بدیتی سرحد طوب اوتی بکلکده اتار
ظاهر اوشاهك اسم مشهوری ظلمتدن عزم ایروب شاه فغفوری ظلمله حیاتی ارادیمشلر
عجبك عدلنه کم دیدی لایق علوی صحب دیلوانه کلمه آدایی عقل عقلده اوکتوره اغیار
غلطه ده ایکوب مجلسی کلفانی عیسی الله بلور حاصل کلامی غریبنه رسوایلوه هزار دیمشلر
غیرتی هجرایله حیران کوریانه فیض الله فیضاولوب دراضر فلیم زدایله صاه مصرفاهر فیل دوه دیه دخی کیار
خلیل ابراهیمك مثلی بی همتا قوتیه لی طپوسله بیدیرلر حلوا قاسمك غزه سی خونریزدر رضا قاره ایله قانوزه قوار
داودی نفسله تقسیم حزینه کمالك ارتره باری تعالی کلك ای اوله یکنه زیرا کفده ده یاغ ایچی قوصار

طمع ولامی عبرت غافلر لقمان حکمتله مسیح ساعدر
لیموسك قبری نازك یادکار لب دینجه طوتار بازار دیمشلر

مغرب دیارینه کرنلر چوقدر میل محبتی هرجانه آقدر
مصطفی یی کوره غیریه باقمز مجلسنه وشی اوچانه زهار دیمشلر

نابی آب روی شهر حلبدر نعماره سرفراز چار مذهبدر
نیکده دیاری قتی اقربدر نهر آلیشه انجق فاقد دیمشلر

وجدی یه در لر قوی خلق آفریه ولی یی خطاده حفظ اتسون مولیه
وانك قلوسی غایتله متینه وارین ویره اوطاری یار دیمشلر

هندستانك لعلی جواهر طاشی هلالی نك قدریه آکلم ناشی
هاشمك اوغلنه ویرلر یی بکلشی هایشك برزمانی وار دیمشلر

یونس بطن حوته صالدی بدنی یوقدر یوفك ادراك فنی
یاراصیفی موشدن صیار دیمشلر

محمد الله کلامی آیلدك تمام زیرا قلمشدر تقیید تام
نظیر مویه نه آخر الانجام شاعر یکنه کفتار دیمشلر

برکوهر در قدرنه آکلم اجنلس صرافه عیاندر قیمت الماس
سروحسنی خیرله یاد ایلین اناس نظیفدنه قالدی بو آثار دیمشلر

تخمیس عاطف نزل فضولی

کتدی بکلدن عقل ان عانك کرکمی سکا یلم ویردك جمله خرمانك کرکمی سکا
طاشه چالدك تیغ ترانك کرکمی سکا غمزه سی سودك کوکل جانك کرکمی سکا

تیر اوردك جسم عریانك کرکمی سکا

آتشی هجراله اولدم برده م ایراغ لعل وش وقدی بوجسم ناتوانم داغ داغ
وغم عشقك رهنه کرچه جان اولدقچه ماغ یاد آهله بکا کل ایله تکلیف باغ
باغبان برك خندانك کرکمی سکا

ویرمه یوز اغیار کل هر آه آیقلرده دوشور بولمسون قاتلن یوز هیچ یرده آیقلرده دوشور
درمیان اتمه شها دامن ایاقلرده دوشور یرده قویم زلفنی هر یاده آیقلرده دوشور
ای پری زلف پریشانک کرکی می سکا

درد عشقه چونکه کسنده اوزکا ولمز هیچ طبیب مرهم وصلک ایرشدر بوحاقل ای حبیب
کعبهٔ کویک طواف ایتمک دلرچونکم رقیب ای کاه ابرو رقیبم ویرم محرابنده نصیب
اوقاتاریسیه طاشه بیکانک کرکی می سکا

وامق فرهاد له مجنون دخی عاشقمیدر آتش یاریله آنلر بیه کبی یانقمیدر
عشقا مینده راهب دهای صنم آیقمیدر کفر زلفنده بنی منع ایلمک لایقمیدر
صوفی انصاف ایله ایمانک کرکی می سکا

بو فلکده عاطفی دور زلور سیمه برقرار چرخ کردابینه اولمش نیچه یوکفلی نثار
مصر دلده آغلسون یعقوب کبی لیل نهار طوطه لم کیله بلکینه که یوقدر اعتبار
ای فصوفی چشمم کریانک کرکی می سکا

تخمیس عاطف بول ظریفی

بنم یونار عشقمده یانار پروانه لر آنجق بلور عشقا هلنمک حالمه ولی مردانه لر آنجق
قوطعن ایتسون بوکونه جانا یاکه بیکانه لر آنجق بیه اول مست می عشقم یرم میخانه لر آنجق
دل و دیوانه یم مسکمه یترد یرانه لر آنجق

یوری وار ایشمه برقیل قالی اتمه بکازاهد اوزکه کبی صانوب اکری خیالی اتمه بکازاهد
شراب عشق دلداری حلال اتمه بکازاهد خرابات ایچره احوالم سؤال اتمه بکازاهد
بنم کیفیتم حالم بلور مستانه لر آنجق

ایچلسون ساقیا دور بوکونه جام صحابه کورلسون محفلم دملر کیه یوقا خلقیله دعوا یه
ناقوب تحسینه ایدر عالم بزم بوجمع دلارا پیا ولمشدر ملک رولره یزم عشرت آرا یه
فلک دوری کبی دائم دونر پیمانه لر آنجق

یوزم خاکه برابر ایلدم جانا دوانمدم اسیرم بندنی شاهم آیرمه آل قویانمدم
قیونمدم خدمتم تکمیل ایدوب آخر زمانمدم صوینوب درویش اولمقدر مرادم ساتمدم
عزیزم تکیهٔ عشقمدن چوقم مهمانه لر آنجق

جنونه عشقمه ای عاطفی اصله قرار اولمز نه مجنونم نه لیلا ایستیوب دل انتظار اولمز
عجب دیوانه یم کم بندنی هیچ نامه عار اولمز یتردم عقل ادراکی بکا عقل اتی یار اولمز
ظریفی همدم اولمشدر بکا دیوانه لر آنجق

غزل عاطف

کوکل رغمی هوالوده اوچرپلجم ندر باغنه قرار اتمز یوالرم قچرپلجم ندر باغنه
فراموش ایتدی دنیایی اکوب یاداتز عقبایی همان اول جام صحبایی اچرپلجم ندر باغنه
دم اورمز بحر اولسه صدف در ایله کوهدن ولی جانانه ایچوندن کچرپلجم ندر باغنه
سمایه سر چکوب آهی وکتمز روز شب واهی بولنجه بر یوزی ماهی قوپرپلجم ندر باغنه
بو عاطف کبی بیچاره بولنمز کویله یاره همان بوسینه یاره آچرپلجم ندر باغنه

کفت عاطف

سمت یاره مرغ جانم انقلاب اوکتمز در عاقبت بر کونه اوچرچونکم بولاب اوکتمز در
دست کتاب دست مذهب دست عناصر دست طریق جمله سی خاکیله بادی نار آب اوکتمز در
حلدرای ساقی بوکونه پیمانه لر ایلسون سرعتی وار بوجهانه دائم خراب اوکتمز در
زاهد خودبین مجلسه هر فقره کم کلتایه اولمه صانمغا نیدر ولیلر بوتراب اوکتمز در
واجب یار اوکتمز کوردم عاطفی بیه جنتی صوفینک اولسون اوقتی کم کتاب اوکتمز در

غزل عاطفی

بنم آهی اینلمه بیه بوقارجهانه دتر مهی خرشیدی بخیلم یدی قات آسمانه دتر
فراقا صبر ایتمه جور جفاسی ایله اوجانکه قرار ایلیوب بردم بوتنمه مرغ جانه دتر
قچنکم روبرو اولدیار له بربرمیز جمع اولسم مجالم قالمیوب نطقم لکنوب بولسانه دتر
باکه یار مزاکن ساقی صهبا کله جام مجلسه بوآل دتر آیتا دتر رشراب ارغوانه دتر
بنم هجرله اغلمه انینمه کوشا ایدوب عاطف جهنم ناری ضوء الشمسه هوزمانه دتر

گوشت عاطف

حال ایله خطک دم جانایا زلشر غلط — دیدی بر خطوار میدر کم اولمیان نقطه
قول صالوب بوینونه یارک کوستروب بلی دیدی — بویانم آل صونمکم لا خیر الا فی الوسط
بصره بغداد ایلدرک کن دم بکا آل ایلدرک — اشک خونینم آقدکوزده مثال ماء شط
کلک اولدی یانم چوبه کلدی اول خط سیاه — ایکی ساطر یازی ایله ایلدی دلداری ضبط
چکمیه اول شاهک براقی حسنته طوافشی — آخرش هیده اولور البته عاطف حسرتیه حنط

عاطف گفت

سنک عشقکله ای مهرو کوکلم شهری خراب ایتی — الف قدکله اولدی بنم ای ماه تاب ایتی
بنی ای دلربا کل کوریرم می خانه لر اولدی — عجب ستانه م الده دکل اکسک شراب ایتی
بنم حال دیکرکونم کورنلر دیدیلر حیفا — خراب اندر خراب اعشقی بوتی بو اضطراب ایتی
بوکونه بزجامهٔ عشقی کیوب اکنوه چقدقا — صله در بزم میدانه کلهٔ حاضر جواب ایتی
بوچشم خونفشانیله هوکم کورر رحالی آغلر — سرشکمله ونوای عاطفی چوقا تیاب ایتی

عاطف قلندری

سکر لبنه تشنه قوکل صهبای جانم — ای طوطی لسانم
بت پوسم ایچون در بنم آهیله فغانم — لطف ایله جانم

درمانه ایلن مزدرد عالمدن حکیملر — لقمانه حی اولسه
تا کلمیجک کورمکه اول خوب زمانم — بوحال یانم

مستانه کوزک مجلسی می کوره لی به — غایت ایله مستم
راستیت قیله محرم قدمی اکدلدی میانم — یا قاشی کی نم

مریوزنی کورمکه نه زمانه یدم وکوکلم — کوزه پیدام اولور اول
قویانه ایله رحم یولنه بوجانه جانم — کلوزیره قانم

عشقکله براه ایلیوب عاطفی دلرر — جنتله جهنم
طوبا کبی سرو چکرای سروروانم — تاعرش دخانم

عاطف

محدانه کتا کچدی ایرشدی نوبهارستانه — فغانه بلبلدی بلبل آچلدی کلعذارستانه
یشل جامه کچوردی روی ارضه سبزه لر پیدا — وندیرو لوزیتله بودهو مرغزارستانه
کورونوب زیتله یوبلم صفه محمد میل اتم ای غافل — خراب اندر خراب اولمقده در چاچیوبه بارستانه

گوشت عاطف

ای طوطی لسانم — بت پوسم ایچون در بنم آهیله فغانم
لطف ایله جانم — درمانه ایله مزدرد عالمدن حکیملر — لقمانه حی اولسه
تا کلمیجک کورمکه اول خوب زمانم — بوحال یانم
غایت ایله مستم — مستانه کوزک مجلسی می کوره لی به
یا قاشی کی نم — راستیت قیله محرم قدمی اکدلدی میانم
مریوزنی کورمکه نه زمانه یدم وکوکلم — کوزه پیدام اولور اول
قویانه ایله رحم یولنه بوجانه جانم — کلوزیره قانم
جنتله جهنم — عشقکله براه ایلیوب عاطفی دلرر
تاعرش دخانم — طوبا کبی سرو چکرای سروروانم

عاطف

محدانه کتا کچدی ایرشدی نوبهارستانه — فغانه بلبلدی بلبل آچلدی کلعذارستانه
یشل جامه کچوردی روی ارضه سبزه لر پیدا — وندیرو لوزیتله بودهو مرغزارستانه
کورونوب زیتله یوبلم صفه محمد میل اتم ای غافل — خراب اندر خراب اولمقده در چاچیوبه بارستانه

غزل مسلسل عاطف

یار یولنه بذل اولمه بوجسمم ایله بوجانه — جانه ویرمیجک کرمزایشی چوبه الجانانه
جانانه نیاز اعکه هیچ قالمدی طاقت — طاقت کتورر اولمیه بوفرقته انسانه
ان اکبی هیچ جوره طیانمز اولمه اغلمه — طاغلمده اولور ایسه اوده یاقه بوهجرانه
هجراله آشتی جانم کارایتدی بنم آه — آه ایلیوب یانه ایرمه بودل نالانه
نالانه اولوب اول زلف سیاهی کوره عاطف — عاطف کبی بروارمی عجب عقل پریشانه

برای تاریخ مولود سید خلیل بن عبدالله اغا بن الحاج خلیل اغا الشهیر بناظر اغا

بوبوج اسمانی سیر ایدرکه — صدفده درّوش میله ده کلدی
بوکلزار جهانه بلبل آسا — صفاوذوقیاری یاره کلدی

عجبمی کلشن اولسه سرسبز کاه عالم — خلیلم جبرئیل امداده کلدی
ایرنجه قدره رحمتله انانک — وزیمه حضنه رواعیاده کلدی

بودودمان محمد حضرتیه — حیات آبایچوب ارشاده کلدی
جهانه دورفیچه دورسوزیوحقه — دعالم وغ دل فریاده کلدی

حسینی یازدی بربلبلله تاریخ — ۱۱۲۵
خلیلم کلشنی آباده کلدی

غزل حسینی

عشق براقینه بنوب اولغل یوری رسوای هو — قاب قوسینه یتوب بولسه اوادنای هو
هو هویت باغنک جانا کلی کلزار ایدر — مرغ روح بلبل کبی اولمق کرک شیدای هو
دایره هاسی احاطه ایلمشدر عالمی — غرقا اولنلر بلدیلر آنجق نه در دریای هو
نوش ایدوبی خانهٔ دلدن محبت باده سی — بوقنا ایچره اولور مستانه صهبای هو
بوتهٔ عشقا ایچره قلی اول روز شب الله یو — تاکه معیارک سنک الله ایله کیای هو
قل قناعت کافی مسکن الک چک کچله دنیا — عالمه لاهوته ارکورسه سنی عنقای هو
بوحسینی هیچ بروازایدرلیل نهار — روح قلبی عاقبت اولدی انکه مأوای هو

تخمیس وصفی غزل از برای شیخ الشعرا

خط شب فامی تشبیه ایدردک سنبل چینه — پیاز تلخ چکشینی اویارمی طعم طرچینه
خستن تشنه دن نافیوزین سورمکه صاچینه — خطایلدوشن سودای دام زلف پرچینه
که اولور خال سیاه مرغ دله صید اتمکه چینه

زبانم لال اولوب شرم خیال توز مینگدره — نگاه اندم قماشم اولدوجاروی کرینگدره
نه کحل اصفهان در که کزایلیه بینگدره — سونه فلفل خاکک کچیه جبینگدره
متاع هندن راغب رغبت اتمز چیه ماچینه

اولنجه سرمدی عالم بروری کیسویله مستور — ملاحت کشوری صاحب لشکری عربانله مجبور
نجه واصلا وله شهریاری امین عاشق معذور — اولور اقلیم فتن جیشی حبشله سرتحصور
داغلدقچه اومشکین طره لر طغرای قچینه

نجه بیکنجه نهاد مدعا دهانم درّ نثار اتمز — تحافی خامهٔ معجز بیانم انتشار اتمز
کلام دل بریوایله خردمندانه افتخار اتمز — سخن پرور یانندن خود فروشم اعتبار اتمز
طور رگه پیشه بندر بندر مفتاده چرچینه

کشای خاط اولدی قریا بو بیت شوقا افزا — اولنجه رهنمای دلدوزی برر مسطرهٔ رعنا
اولور قصر مقالاته نکاتم تیشهٔ زیبا — ایدردم کوی دانشله معلا کرخ نوپیدا
سر کلمیخ مفهوم صیحا کلسه پرچینه

تخمیس غزلی غزل از برای حشمت افندی پاکیزه انا

محرقاره سوزدرونی هرزمانه سویلیر یاتر — تاب کرمیت ایلیه افتاده کاره سویلیر یاتر
ایکیله منزنجور دل ریشاره هجاره سویلیر یاتر — رازداره عشقه حالی عاشقاره سویلیر یاتر
دردلی بنفس آشنایه خسته کاره سویلیر یاتر

مشرب سرکش ایلیه نامداش اولوب پرخوش — خاطرم ازرهم ایلیه دمخاش اولوب پرخوش
کوی جامه خاب وصلده همقماش اولوب پرخوش — کلسه بر شب بی تکلف درفراش اولوب پرخوش
لب بلب دلخواهنی یانه نهانه سویلیر یاتر

ناوکی فرکانه اندم نقد جانی چوبه فدا — شرح لرله اوغرشدم اتمیوب صیت صدا
وادی نالانه صالدی بندسرشک اول دریا — زمحداری هودم اسکاتله این مزشیریه انا
قصهٔ ن خندیه اطفای ختاره سویلیر یاتر

نارمی مشکین ایدردی برشیه اقلیم ناز — کس یه رینه تابشم کورنیله ایتدم دراز
ایلدم دف کبی بداغزی بوزوفه کشف راز — سینه یرآهنک نالشدررد کلر چوساز
حالمی سانطورنای پرفغان سویلیر یاتر

عاشقک عینی سرشکی آب وشن جویایه اولور — نورچشم آسانه دم کدیده زپنهانه اولور
صانم دستوار فراقی کلرخانه اولور — وقت هجرانه باعث افزایش افغانه اولور
هرشبانکه صبح اولنجه بلبلانه سویلیر یاتر

قریا پرزیب کوردم نازینی یالکز — هاله کبی موقوشانش مرجینی یالکز
غیری سناوصف ایدن مزینی یالکز — حشمتا کم نطق ایدربونوزمینی یالکز
زیورآغوش تعلیم اولانه سویلیر یاتر

تخمیس لذیذی غزل فری

عالمه نجوبه برایوآد ایلدک هیچ — نسلنجه اوزک پاک نژاد ایلدک هیچ
اوضاع اکمل لطف زیاد ایلدک هیچ — ای شاه حسن بنده فی شاد ایلدک هیچ
گنجینهٔ وصلک دله داد ایلدک هیچ

اعدایه قلوب وصلتی منصوب منجز — بزه کنه لایقی اولمه دخمهٔ محزز
یوزکورملرم مثل عمایه تنتز — خاک رهی چشم ستم بینم بوکن
ای فتنه نکه کحل سواد ایلدک هیچ

ویردم سنا به کولکی کمری طلبکله — کچسون به دم روزم یوعیش طربکله
عاشق دیلورنامه چونکم کببکله — بوخاطرا شیکستهمی بدپوس لبکله
ای رخلری کل حمرهٔ کشاد ایلدک هیچ

کوشش ایتمش ایدم سائری شاد ایتدوکمی کمه — آلام ایله قویدک بنی ال درمی سکانه یه
ایتدی بوبنم بارغمک قدیمی کوتهٔ — لعلندن امید خاه اولمی بیشمه ای مهٔ
بزمه غراب ریزنهاد ایلدک هیچ

هجرکله لذیذ ینک الم جانه کچدی — فصید یک ایدوب نشتر غم جانه کچدی

بلزم عقلم پریشان ایلیه سودانه در زلف دلبرمی عجب عشقیمه آیانه در
اویله مجنونم بوکونه کم آکلار لیلی نه در اویله مستم که ادراکم تمزم دنیانه در
بیه کیم ساقی اولاله تک مئی صهبانه در

طاشه چالدم کیشه ناموس عاری بیلمه دم ترک تجریدم به زاهد التمم لطف کرم
عقل تدبیرم یتردم بلکم اصلی بیلدرم گرچه جانانده دل کشیدا ایچونه کام التمم
صورت جانانه بلزم کام دل کشیدانه در

خسته عشقم طبیبا قلمدی تنده محی بیت الاحزانه پاچه آغلر کوزلرم یعقوب مثالی
مصر دلده کامی آل یوسفنه ای صاحب کمال وصلنه چونه عاشقی مستغنی ایلر وصالی
عاشقم معشوقنه هردم بولستغنانه در

دعوی کشف کرامات ایلیه کاشف دکل اول رموزک منئی اسرارینه واقف دکل
کندی وگوسیدر آنک سویلیه هاتف دکل حکمیت دنیا وما فیها بلی عارف دکل
عارف اولدر بیلیه دنیا وما فیها نه در

عاطفی بردرده وگشدم این فرقتلرده محی کاسه کاسه صوندی ساقی ملک بانه سحی
حسرت یارایله هردم چکمده فرداغی آه فریادک وضولی انجدوبدر عالمی
کل بلای عشقله خوشنودایسک عوغانه در

غزل عاطفی بزل وضولی رحمه

وقتیدرعزم ایلن لم سیره احبا سمت سمت قیلم تازه شکوفانی عاشا سمت سمت
بلبلدی افغانه بلبللر سراپا سمت سمت نوبهار اولدر آچلدی وردرعنا سمت سمت
قوردیلر صحنه چمنده بزم صهبا سمت سمت

روشنه اولدی باغ عالم خنده لندی سبزه لر باد عشقیله اغاز ایدوب صالندی سروللر
نرگس سنبل وقرنفل دهوه خوشبو صلدیلر کوه دشته لاله وگل قوردی زنده خیمه لر
قونه خیل بهار عالم آرا سمت سمت

واه عشقک دایره بزل اتدم کیمی جانه تنی وحشیلر اللر طاغنه مجنونه وش اتدم مسکنی
سن صبحی لیلی اوجنده رای قلدم بنه بنی جوی اشکم باغ راغه وارمغه محتاجسنی
جستجوایلیورای سرو بالاسمت سمت

وارلمی قورقلمی عجب دنیا غمنده باش آلوب بنجه عاشق کندیبو فوادغمنده باش آلوب
طاغه وشک طاموی اول عذرا غمنده باش آلوب سن لبی شیرینه صبحی لیلی غمنده باش آلوب
کندیلرفرهادلم مجنونه کیدا سمت سمت

عاطفی یم کرچه مسرورم بوکونه ای دلربا کولستانجه کونه یوزکه بزتازه دلکوکه بسا
تاصفاسنده بحالو ایلدرایده سما حرم اتدی عالمی بارانه اشکم سروصبا
چقدرصحرایه اعلی وادی سمت سمت

غزل بخشی تخمیس عاطف متمنی عاطفی

نقدر مدحه سرا اولسه دیکر شیوه لریه دل بیمار یار قلرکه اوزرشیوه لریه
کوریجک عاشق مسکینی یقر شیوه لریه ولوه ر لوکوریبور دیلبه هر شیوه لریه
دیکدیه نرگسه کورطرفه اتش شیوه لریه خاطری کاهی بیمار کاهی بیقرشیوه لریه
طرفه سحاره درای شوخ مکر شیوه لریه
شیوه لرایتمه بیک شیوه ستمکر شیوه لریه

باغ عالمه ایا خلقی کل روی بیاز این مزبلبل کورین سنک ایله اغاز
نه درای شوخ دلارای جهانه محتاز سنده کم جازبه جنبش آلوده ناز
ایله عاشق دلکوخته وقف نیاز حق تقیری دنکلی دیسه لرشیرین باز
کاه اولور غمزه نله محرم خلوت کهی راز
کاه اولور بند کمر کاهه ایزشیوه لریه

خیلی دم تشنه کچوردیبونه انجامک عاقبت یوسف ایدیجک آلدی قدح چونه کامک
کوریناز عکسیدر اولنوش اولنه جامک شعله برقانکه سوزرحمی کلمغه مک
ایله پور فتنی کوخته سرآرامک قامتی رایعه سی ماسکه اوهامک
آفت جوهر عقل اولمله درانداک
فتنه زار اتدی ستی تابه کی شیوه لریه

باب لطفنده یری وار که اولم عاشق اسیر — زلف پرچینک ایدر چوبه اوکا بی زنجیر
کیم لطف عنایت ایدوب ای شاه دلیر — صورمه کل مقصدی عاشقه ای روی منیر
دیه مزعشه اولور بنده زبانی تقریر — نشلسون عرض ایده حالنی بیچاره فقیر

حسنده در نظم شکر بارک اولوب سکته پزیر

دل آشفته دبسته ایدر رشته لریه
پر عشقک اودینه جانه جکر یاندی بتیر — نه درای بلبل اغلنم نه درعشق وکدر
چقوب اول باغ گلستانه نظر اتسک اکر — ستمای شوخ ستمکیه کوره نک عقلی کیدر
دلاشوب پای نکاهی ایده وطرده نظر — خنجره اولمسی یاهوده می آزار کز

قتل عام ایلمک استر کبی عشاقی مکر

کونده ناحقلریه بیک فتنه کیر رشته لریه
کینوب آل قباوه رلونظام ایتدکچه — وانوب عشاقی اونده کندی امام ایتدکچه
بزم عرفانه کلوب رشته تمام ایتدکچه — خرم رفتاره آهسته خرام ایتدکچه
عاشقه نازله تعمیم سلام ایتدکچه — سونه دک کوزلک اغاز کلام ایتدکچه
مجلس بالمه نوش می جام ایتدکچه
دامنه نازنه مستانه وکشه رشته لریه

غم حسرتله اولوب عاطفی دلداغ ایراغ

کیجه کوندزدیمه دله زارله هب آه وفراغ — بیلدیم غربت ایلی اولدی بکا شمدی داغ
شهلا کوزلرکوب محتشم ایسه شکوه بیداغ — طوتشوب یاغمله دل عشقله مانند چراغ
اولدی کل کورکه بولبله غرقی اشقته دماغ — اوله طاقم اوزه نقاشی شیوه لریه

عاطفی

ایرتلدآرزو طوبای قدردلداری کورسونلر — قوسوبه اوجماغ حوریلر کلکوب بویاری کورسونلر
براقسیه جمله عالملری علوه کک سرمونلس — باقوب وجه نکاراوزره اولاله اسراری کورسونلر
علیکاعشقه فخری مه خرشید انجملس — زمینه اوزره اولاله یوزینک مه انواری کورسونلر
یوزندن شبرله سن عاشقلرک مطلوب اعلاسی — چویر مشتاق اولنلر سیرایده وب دیداری کورسونلر

شیون عاطفی وشه وارنجه عشاق مشتاقک
کدرلی خدمتنک ایچره ستی بربادی کورسونلر

تا ازل بزبویره باب حاجت بکلرز — آستانه درکهی یاره اجازت بکلرز
جانه جانانه وصل ایچوبه امانت بکلرز — بنجه یلدرسری کویکی ملامت بکلرز

لشکر عرفانه سلطانیه ولایت بکلرز

صهبه شرابه عشق ساقی رفعوله دلدله کدر — نوشوایده لم جامله مجلسه حرارایده لر
بزخرابات اهلیوز کم اتیوب دهوه نظر — سارکه خاک درکی خانه یوزنام سحر

ارتفاع قدرایچوبه باب سعادت بکلرز

برعجایب عشقه عاشی ایدری بزی محبوبه عجز — بویله یارمش سرده چونکم حامه لرنکوبه
باقمیوز عالم اولورسه جملة منصوبه عجز — حیفه دنیاده کل کدکس کیمی مطلوبه عجز

برپولک عنقالرز قانع قناعت بکلرز

بولدقاراحت هله زبوفنا کلزاردنه — بلبل آسا ایلرز فریاد زاری خاردنه
تاکیجه لرصبحدک آه انینه زاردنه — خاب کورمز چشمکز اندیشه اغیاردنه

بکلیاله کنج اسراری ولایت بکلرز

صانمه زاهدکه کیمی بزنسیم زرخوفک چکوب — سوقاناسه ایچنلرداغ اولکدرخوفک چکوب
مالزیوقابوجهاندن کم قدرخوفک چکوب — کاربابه راه تجریدزخطاخوفک سبکوب

کاه مجنونه کاه بزه رایچره نوبت بکلرز

خانه دلده کویلرزروشنه هجرانکز — نارحسرتله کولاولدی یانه یانه جانکز
سرویروبه کلترزتدی اتیموز جانانه — کیمچه بلبلوی صانمه سزبزم افغانکز

هلاک عشقه ایچره حصارلر استقامته بکلرز

عشق ایدری ای عاطفی مجنونه طاغلرصالوب — ترک لیلا ایلدی آخراومولایی بولوبه
عشق شیرینه ایلدعذرادنه بولرطاشوبه لوب — یاتدیلرفرهاد وامین مست جام عشق اولوبه

ای فضولی بزاولمیه یاتدقچه نوبت بکلرز

خطبة قافية القاف

الحمد لله الذي خالق الخلائق ورازق الارزاق
المذكر عباده بالزهد والورع والانفاق
المنزههم عن الشرك والغيبة والنفاق
المشوق العارفيه الى جمال مشتاق
المشهد شهادة يقينية بالاتفاق
المشهد الذي هو الموصوف بمكارم الاخلاق

موعظة

المدعوا الى رضاء الله الملك الخلاق
المحذروا في امتثال اوامره على الاطلاق
المتهدوا في تكميل نفوسكم بمهام الاخلاق
المشغلتكم عن الله تعالى طلب المعايش والارزاق
المتوكلوا على الله فانه هو الرزاق
الآية

فاعلم انه لا اله الا الله

ما عندكم ينفد وما عند الله باق

الحمد لله الذي طهر السنتنا باقرار لا اله الا الله
وزكى نفوسنا باذكار لا اله الا الله
ونور قلوبنا بانوار لا اله الا الله
ورقع ارواحنا باكثار لا اله الا الله

اشهد شهادة من قال بالسر والجهار لا اله الا الله
وتشهد ادلته على مدار لا اله الا الله

موعظة

اعلموا ان افضل الاذكار لا اله الا الله
وانفع الاوراد وقت الاضطرار لا اله الا الله
فدينوا السنتكم بتكرار لا اله الا الله
وعمروا قصور دينكم بمعنى لا اله الا الله
وقولوا آناء الليل واطراف النهار لا اله الا الله
الآية

فاعلم انه لا اله الا الله

ما عندكم ينفد وما عند الله باق

خطبة

الحمد لله الذي نور قلوب اوليائه بانوار التوحيد والايمان
وشرح صدور العارفين بفيوض بحر التصديق والايقان
ورفع ارواح المحبين بانوار المحبة والتصديق والاذعان
وزينها بازياء التقوى والتوفيق والغفران

انشد شهادة موحد الى الديار الاخيار
وتشهد شفيعه المذنبين في يوم الكرب والمرار

موعظة

فتوروا اقلوبكم بانوار معرفة الله الملك الجبار
وعمروا دينكم بحب سنة نبيه المختار
فاسلكوا طريق محمد المرسل الى دخول الجنة والابرار
الآية

وما عند الله خير وابقى للذين آمنوا

هذه رسالة النحو قواعد قرآء الرسوم

حمد بيحد اول خداى رب الاعلى عزته
لايق اولدر انجه طاعت ايله شكر منته
يك امر له كاينات اى وارايدوب اولنا
اون سكز بيك عالمى خلق ايلدى بى اشتباه
هم رسولى احمدى محمود محمد مصطفا
قيله لم اكا صلاة تيله سلامى دائما
چار يار باصفا اصحاب ال تابعين
نور مظهر رحمة الله عليهم اجمعين
كيسيه باقى دكلدر بو فلك بور وزكار
فوت اولنجه قاله بندن نظم تحفم يادكار
زمرة خطاطه بونك انبرى الزمدر
انك ايجون كم رسولى ايتى اكرمدر
خير ايله كم يادايدرسه بو ظريفى مكتبى
روز محشرده خدا قيله هدايت مظهرى
اى كرم ايلر صاحبى لطف ايتسى غفران كريم
بشلادم اسمكله بسم الله الرحمن الرحيم

فى ما

كلدى قرآء ايجون اون بر يرده فى ما قطعله
داخى آلتى اون ما عدا سى جملة وصل جمعله
اولى هم شول بقرة سورة سنك ابتدا
كليسر دت يعنى كم فى ما فعلن اى فتا
هم ايكنجى سورة مائده ده كلور ايريشه
فى ما اتيكم دن در فهو ايله سعيله دور ش
شول اوچنجى سورة انعام ايچنده در عيان
يعنى فى ما اوحى دن ايلدم ساكه بيان
بشنجى دردنجيده انعام اخرنده يا ذيلو
فى ما اتيكم ديو ايله طلب اى بختلو
كل بشنجى انبيائك اخرنده سعى ات
بوله سين آلتنجى كلور ايله نظر فى ما اشتهت
كليسر التنجى نور اولنده اى پسر
يعنى كم فى ما افضتم ديو ايلكل نظر

هم یدنجی شعراده کتب اولنمش حالیا
اولیسه دن آنده مسطور کله فی ما هنا
سکزنجی سوره روم ایچره فی ما یازلو
آز بر آیله بوندن سن عاقل ایسه آی اولو
طقوزنجی سوره زمر اولنده حالیا
یعنی فی ما هم یازلو فهم آیله آی فتا
هم اونبنجی سوره زمرده کلیسه دن عیان
یعنی فی ما کانوا فیه دن سکا قدم بیان
اون بر نجی واقعه ده آیلکمل انی طلب
تا بوله سیه آنده فی مالاء سن آی عنجه لب

یوم هم

یوم هم مقطوعله قرآنده ایکی کلیسه
ماعدا سی قنده وارسه وصله هب اولیسه
اولی شول سوره غافر ده دن آی عارفوده
کتب اولنمش آنده فرهم ایت یوم هم بارزوده
ثانیا والذاریات ده بوله سیه آی کاملوده
کلود آنده یوم هم علی النار یفتنوده

نعمت

هم طویلی تا یله نعمت عشیه یک یرده کلود
ماعدا سی جمله تاء کرتله هب یازلود
اولی شول سوره بقره سنده یازلو
واذکروا نعمت الله علیکم آی اولو
ثانیا هم آل عمران سوره سینه قیل نظم
واذکروا نعمت الله علیکم آی پسی
هم اونجی سوره مائده ده بللی بیان
نعمت الله علیکم اذ هم آی فلان
یعنی سوره ابراهیم آیله نظم
بدلوا نعمت الله بوله سیه آی بشی
هم یدنجی ابرهیم ده سن انی آرا
نعمت الله بوله سیه مشکلک حل اولا تا
هم دخی التنجسینی شول نحل ده بوله کود
یعنی وبنعمت الله کتب اولنمش اوله کود

هم یدنجی

هم یدنجی یدینه نحله قل نظر دقت ایله
یعرفونه نعمت الله پنجه دن رسمک بیله
سکزنجی یدینه نحله ایلکمل داخی نظر
واشکروا نعمت الله ان کنتم آی پسی
طقوزنجی سوره لقمانده حالیا
اخرنده سوره نک بنعمت الله آی فتا
هم اونبنجی سوره فاطر ده انی بوله سیه
اولنده نعمت الله علیکم بیله سیه
اون بر نجی سوره طور اولنده آی کشی
انکله بنعمت ربک کیلده تا دل تشوشی

رحمت

بل طویلی تا یله رحمت یدی یرده کلود
ماعدا سی رسم ایچنده جمله تاء کرتله اولود
اولی هم شول بقره سوره سنده حالیا
یرجون رحمت الله کتب اولنود انکله ها
هم اونجی سوره اعراف ده مکتوب اولا
یعنی ان رحمت الله قریب آی فلان
هم اونبنجی سوره هود اولنده بوله کیه
رحمت الله یازلش کوروب آنده بیله کیه
هم دخی دردنجسی کهف اولنده مریمک
ذکر رحمت دربلنجه خوش کجه عیشدمک
هم بشنجی سوره روم اخرنده بوله سیه
یعنی آثار رحمت الله اولدیغنی بیله سیه
هم دخی التنجسینی زخرف ده طلب
رحمت ربک درر فهم آیلکمل آی عنجه لب
هم یدنجی اولده زخرف ده کلور آی کاملوده
یعنی ورحمت ربک خیر مما یجمعوده

سنت

بل طویلی تا یله قرآنده سنت بش کلود
فرعون رسمی فهم ایدن اهل کمال انی بلود
اولی شول سوره انفال ایچنده آیله درک
سنت الاولین درخاطرنده قاله برک

ایکسی دا خی لِسُنَّتِ اللّٰهِ طالبا
هم بشنجی دا خی آکله سورهٔ غافر ده در

سُنَّتَ اللّٰهِ آلتی در هود خی اخرده در
سنّت الاولین در بیلنود
بربری اردنجی کلمه خوش نظر قل طالبا

لعنت

بل طویلی تا ایله لَعْنَتُ ایکی یرده کلور
اوّلی شول آل عمران ایچره تحریر عیان
هم ایکنجی سورهٔ نور اولئك یا زیلو

رسم ایچنده اهل اولئك فهم ایدوب آکلیلور
لَعْنَتَ اللّٰهِ کلوپدر ضبط ایله آی فلان
لَعْنَتُ اللّٰهِ عَلَيْهِ برخوشی آکله آی اولو

الّن

قرآن ایچره ایکی یرده وصیله اَلَنْ کلور
اوّلی شول سورهٔ کهف ایچنده حالیا
هم ایکنجی شول قیامت سوره سنده غالبا

ماعدا سی جمله اندن قطعله اَنْ لَنْ کلور
یعنی اَلَنْ نَجْعَلَ در فهم ایله طالبا
اولئك یعنی اَلَنْ نَجْمَعَ در آی فتا

نحی نحی یحیی

هر نه یرده کلسه برنیا ایله در رسمی
یعنی نَحْیٰ دا خی تَحْیٰ بو مثللی آی عمو
لیك یَحْیٰی ایکی یا ایله یا زیلور جمله هب
فرقی آکله بونلرك رسمن فهم ایدوب آی غنج لب
خی یُحْیِیهَا الَّذِیْ یا ز ایکی یا ایله رسن
بویله در اصلی رسومك آکله آی وجه حسن

من ما

طعله مِنْ ما ایکی یرده کلور آی نام ودر
آنبر ایله بونلری سن جانه ایچنده آی بسر

اوّلی نیسا ده مسطور آکلغل آی خشم نود
هم ایکنجی سورهٔ روم ایچره یازلمش عیان

یعنی فَمِنْ مَا مَلَكَتْ کتب اولنمش آی حور
هَلْ لَكُمْ مِنْ مَا مَلَكَتْ ایلدم سکا بیان

جزاؤا

هم جَزَاؤُ یدی یرده واوله دیمش مرتضا
طه وکهف اولئك مائده نك ایکسی

کاتبه الزمدردکم بونی حفظلدن طوتا
سورهٔ شوری وحشر دا خی تنزیل یکسی

جزاؤهم جزاؤه

هم جَزَاؤُهُمْ جَزَاؤُهُ کله قنده آکسی
واو ایله در جمله سی هب آکلغل آی برهنر

باؤ فباؤ

قنده کلسه کی وَبَاؤُ یا فَبَاؤُ آی اولو
لیك آخر الفله یازآی پسر دکله بنی

واو ایچنده یوقدر الفی بیله سیر آی بختلو
بویله یازمش رسمنی کامل اولان جمله آنی

ام من

قطعله اَمْ مَنْ دخی قرآنده درت یرده کلور
هم ایکنجی تَوْبَه نك سن اخرنده بولنور
هم اوچنجی سورهٔ وَالصَّافَّاتِ اوّلی
فصلت ده یعنیکم در نجسینی بولسین

سورهٔ نیسا ده بو اَمْ مَنْ یکوده یازلور
یعنی اَمْ مَنْ اَسَّسَ بُنْیَانَه در بیله سین
یعنی کم اَمْ مَنْ خَلَقْنَا یازیلدر آی ولی
یعنی اَمْ مَنْ یَأْتِیْ اٰمِنًا یازیلور بیله سین

کلمت

هم کَلِمَتْ دا خی اوچ یرده کلور تای طویل
سورهٔ انعام ده وَتَمَّتْ کَلِمَتُ در دلیل

هم ایکنجی سورهٔ اعراف انشا دور
هم اوچنجی سورهٔ یونس اولده آن
ایکی یرده داخی خلفیله کلور اکثر عیان
بیری داخی اولنده مؤمنک ای غنچه لب
اول علی قاری داخی بویله نقل ایدی عیان

اینما

اینما موصول قرآنده ایچره ایکی یرده دور
شول بقره ده هم فاینما تولوا یا آن لر
کلور آنده اینما یوجهه ای فلان
لیک اوچ یرده دینلمش خلفیله کتبک بلی
هم ایکنجی سورهٔ شعراده در ای کاملوه
هم اوچنجی سورهٔ احزابک اخرده کلور

کیلا

مصحف ایچره چار یرده کلدی کیلا وصلله
اولی شول سورهٔ عمران ایچنده ای اولو
هم ایکنجی سورهٔ حج اولنده قل طلب
هم اوچنجی سورهٔ احزابه برکز قل نظر

یعنی وقمت کلمت ربک الحسنی دور
یعنی کذلک حقت کلمت ربک کور
یونسک هم اخرنده کلیسه ای فلان
یعنی حقت کلمت ربک دور ایله طلب
متفقدر اوچی ایکی مختلفدر ای جوان

اول کشی آن برله سنکم تاکه عقلی سزه در
هم ایکنجی سورهٔ نحلی سراسر سوزه کر
داخی آندن ماعدا سی قطعله در بیکمان
سورهٔ نیساده این ما تکونوا ای ولی
کلور آنده یعنی این ما کنتم تعبدونه
اهل اولان فهم ایدیسن این ما تثقفوا بلور

داخی آندن ماعدا سی جمله سی حب قطعله
چونه لکیلا تحزنوا در قل نظر کور یا زلو
کور لکیلا یعلم من بعد در ای غنچه لب
کله لکیله یکون نور عینی جان یدن

کل حدیده قل نظر در نجسینی بوله سین
هم لکیلا تأسوا آنده کلیسن در بیله سین

دبوا

داخی قرآنه ایچره واوله یازیلور جمله دبوا
لیک رومن اختلافیدر دبمثل من دیبا

عیسی ابن مریم

ایکی اسمک آنه سینه یازالی قرآنده سز
یا نیجون عیسی ابن مریم یازالفله ای اخی
قرآنک غیریده اولمز ایلدم معلوم بن
دسم قرآنه بویله دغیره قیاس اتمه داخی

والیل ملئک اولئک

داخی برلام ایله والیل یازیلور ای فتا
قتن کلسه ای برادر یازغل انی متصل
هم ملئک متصلدر ایلدم افشا سکا
شول اولئک کبیدرکم اولمز اصلا منفصل

بینت

بینت تاء طویل ایله ده بر یرده کلور
قیل نظر اول فاطرک هم اخرنده کلسه
قرآنه ایچره ماعدا سی تاء کرتله یازلور
فهم علی بینت منه در ای پسر

بایکم المفتون

سورهٔ نون ایچره بایکم المفتون یزر
ایکی یا ایله در دقت ایله نظر

یومئذ

یومئذ ایکی یرده کلدی قرآنده تمام
من عذاب یومئذ در معاد جده بری
سورهٔ هود ایچره خزی یومئذ ای همام
فتح میمله اوقنور جمله سی اندن کری

زكاة

هم زكاة كلدى اوج يرده الفله بيكمان داخى اندن ماعدا سين واوله يازاى فلان سوره كهف بقره منه زكاة دن برى مريم اجره من لدنا وزكاة اى دين اراى هم اوچنجى سوره روم بقوب ايله نظر كورن سين تا من زكاة اولده الفيله يزد فهم ايدنلر بونلرى البتده الفيله يزدلر بلمنلر واوله يازوب رسم عثمانى بوزار

صلات

هم صلاتى لام الفله كلدى اوج يرده همام داخى اندن ماعدا سين واو ايله يازيلدم سكا بيانم بيرى انعام سوره سينك اخرنده يازلو يعنى قل ان صلاتى دن بيله سين اى اولو ايله اسرى اخرنده هم ايكنجيسى طلب يعنى تجهر بصلاتك انله دن اى غنجه لب هم اوچنجى سوره نوره نظر ايله تمام كون صلاته وتسبيحه يازلش اى همام

امرأت

امرأت قرائه ايكنده سبوه دن تاء طويل ايكيسى شول سوره يوسفده دن اكا دليل اولى كم فى المدينة امرأت دن اى حوا بيرى داخى قالت امرأت العزيز الاله هم اوچنجى ال عمراده سوره سينه قل نظر اذ قالت امرأت دن كورنجه روشه يزد اولدى دن بيله سين تا اى سنجه قصصك اولنده اى اخى چونكه وقالت امرأت دن بيله سين تا اى سنجه اوچنجى داخى سوره تحريم ايكنده كليسر قل نظر انله كفروا امرأت نوح اوليسر هم كينه اردنجه كلن وامرأتلوطه بقى امنوا امرأت فرعون كورنجه اشاغرقه

داخى

داخى اندن ماعدا سين واوله يازيلدم سكا بيانم بيرى انعام سوره سينك اخرنده يازلو ايله اسرى اخرنده هم ايكنجيسى طلب هم اوچنجى سوره نوره نظر ايله تمام هم ايكنجى سوره فاطرده دن ايله نظر

شركوا

واوايله قرائه ايكى يرده كلور شركوا اولى شول سوره انعام ايكنده يازلو هم ايكنجى سوره شورا يه باقكه بونلره اولنده كلور ام لهم شركوا بيلنه الفيله دن هرنده كلوب اسه انده ماعدا كله شركوا لقد قيل نظر اى بختلو

بلوا

هم بلوا واوله قرائه ايكى كليسر داخى اندن ماعدا سى هب الفله اوليسر ذبحده اولكيسينى سعى ايدوب ايله طلب اية هذا لهو البلوا دن اى غنجه لب

ملوا

بل ملوا واوايله قرائه دن يرده اولى شول مؤمنينك اولنده حاليا اوچى داخى سوره نمل اولنده كليسر هم داخى يا ايها الملوا افتونى كلور

علموا

چون علموا واوايله قرائه ايكى يرده اولى هم شعراده بوله سين اى بنى نام هم ايكنجى سوره فاطرده دن ايله نظر

طايب اولنلر رايوب بولور انى نرده انله دن ان يعلمه علموا اى همام انله كلور من عباده العلموا اى بشر

طايب اولان رسم خطه اوزه البتده بولور هم فقال الملوا الذين دن بيل طايبا كورنه سين يا ايها الملوا انى اى بير بيرين يا ايها الملوا ايتكم اولور

كل ايكنجيسك دخان ايجنده كور مسطوردر يعني ما فيه بلوا فهم ايدن مسرورزدر

ضعفوا

بل ضعفوا ايكي يرده واوله قرآن ايجره هم طالب ايسك ان اتى ثابو لنجه غنجه قهم
آخرلاكل سوره ابراهيمه ايله نظر كور فقال الضعفوا للذين استكبروا يزر
هم ايكنجي سوره غافرده تاكم بولنه يسير يعني في النار فيقول الضعفوا ايله يسير

نشؤا

بل نشؤا واوله قرآنده بريرده كلور ما نشؤا انك دي اوقوا ي غنجه دهن سوره هود ايجره اني ارين جاندن بولور
آن بر ايله كل بوني اي عندليب شيرين سخن

سفعوا

هم شفعوا واوله قرآنده بر كلور همان سوره روم اولنده شفعوا اي قلان

دعوا

بل دعوا واوله بر يرده كلور اي كاملق سوره غافرده در انجق دعوا الكافرين

ابنؤا

واوله ابنؤا بر يرده كلور بدر خلقله داخي آندن ما عدا سن قل كابت الفله
سوره مائده نك هم اولنده كليسى والنصارى نحن ابنؤا الله اي پسر

انبؤا

واوايله انبؤا قرآن ايجره ايكي يرده در سوره انعام ايجنده اولكي هم سرده در

كلور

هله كلور آنده يا يتهم انبؤا ما كانوا

ان لا

جوده كلوري ان لا قطعيله اوده يرده قرآن ايجره توبه ده اولكي ان لا ملجأ فهم ايت عيان
كور سير تا آنده وان لا اله الا هو
ايعني سوره ممتحنه ده قيل طلب
سوره حجده تبشنجي ان لا تشرك بي كلور
آنده ان لا يدخلنها اليوم كليسر
آنده هم وان لا تعلوا بولنور اي بنك نام
كلور آنده هم نظر قل كور على ان لا اول
يعنيكم ان لا يقولوا ديو آنده اوقنور
كلور آنده يعني ان لا تعبدوا الشيطان بينه
انبيا ده خلقله ان لا اله كليسر

ان ما

قطعيله ان ما كلور بر يرده قرآن ايجره هم
آنده وان ما نرينك واردر بوله سير
ان ما

هم ايكنجي شعرا نك اولنده در بيله
اني بلدرمك گرك بر برقوا ي كاملور
هم ايكيسي سوره هود ايجره در بللي بيان
بينه ان لا تعبدوا الا الله در اوقو
كلور آنده چوق على ان لا ديوا ي ذي ادب
ان بر التنجيسك سوره قلمده بولور
كل دخان ايجره يد نجيسك طلب قل اي پسر
سوره اعرافده بول سكز نجيسك عام
طقوز نجي يينه اعراف ايجره در اي ذي
هم اونجي سوره يس ده اسان بولنور
آن بر ايله بونلري تا عقلنه بر بر سينه
داخي آنده ما عدا وصليله جمله اولسر

اِنَّ مَا قطعیله بر یرده کلور ای کاملور

لیك نخل ایچره کلوب در خلفله بر یرده هم

بل بولردن غیر مقطوع یوقدر هیچ

عن من

بلکی قرآن ایچره عن من ایکی یرده کلمش

اوّلی هم سورهٔ نور ایچره در عن من یشا

یمحوا

رعد ده واویله در یمحوا الله ما یشا

من قبله

من قبله العذاب بر حدید ایچره کلور

خالدین

خالدین بر کلور حشر اخرنده ای جوانه

صالحین وکلّ

صالحین بر کلور تحریمك اخرنده ولا

الذین

فصلت ده الذین بر کلور قرانده هم

نخل ونخل

خا ایله یازنلر هر نه یرده کلور ایسه نخل اکر

نخل ده حا ایله در انجه الی النخل مکسر

ننج ننجی

سورهٔ یونسده یا سین اولدی ننج المؤمنین

انبیاده یا ایله هم کلدی ننجی المؤمنین

ولا یسئل

هم معارج ده ولا یسئل حمیم کلور

پس قلانی ضمّ یا قرآن ایچنده یازلور

ان کنّا

بر کلور قرآن ایچنده شعرا ده ای اخی

یعنی ان کنّا در فهم ایله یوقدر بر دخی

ان کنتم

اوّل زخرف ده ان کنتم دخی بر کلیسر

صفحا ان کنتم قوما مسرفین در ای پسر

الر یا یستوون داود غاوون

قل الر یا کلور سه یازنلر سین واو ذکری

بر واو ایله یستوون داود غاوون ای اخی

لبیك واوی سر خله یازمش کمال اهلی انی

واو ثانی در دیکم فهم ایدوب دکلنی

لکنّا

سورهٔ کهف ایچره لکنّا هو الله ای پسر

دسم بودر نون ایچنده الف آخر واسر

بویله یازمشدر یزانه کاملون فی سر خله

انك ایچون وقف اولنجه او قنور اول الفله

ابرهیم عیسی ابن مریم

یازمقله ابرهیمك راسنده الف ای برهنی

یازالف عیسی ابن مریم ان سنده ای پسر

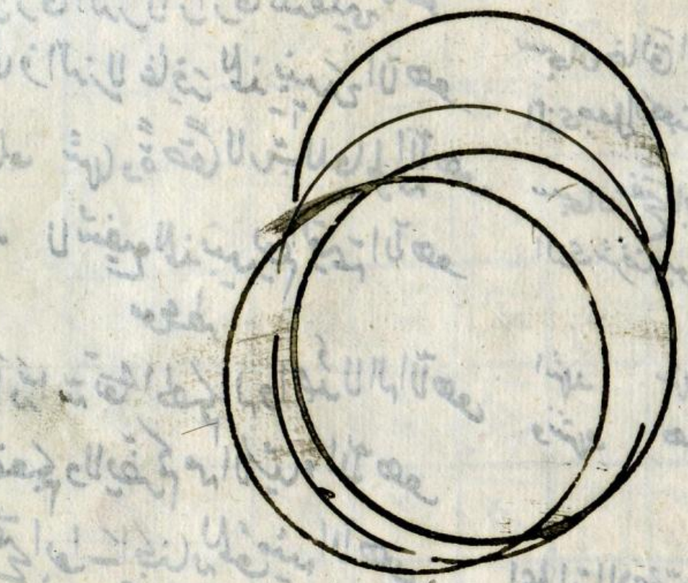

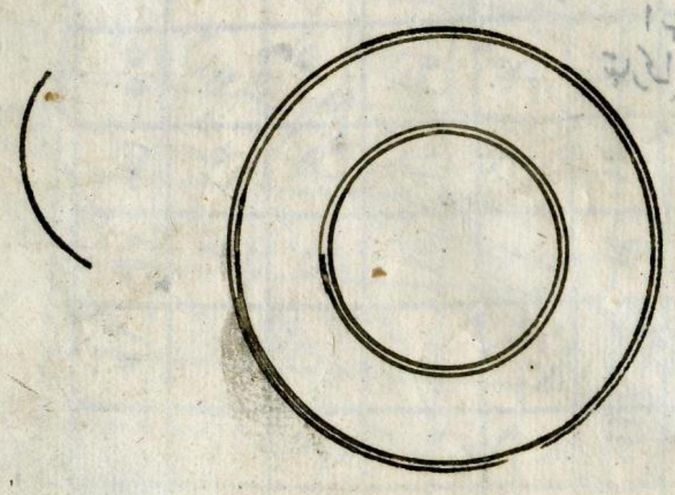

الظنونا

اوّلينده سورهٔ احزابك ايلكل نظر — كتب اولنمش انلر بالله الظنونا كيم يزر
نونك الفك اهتمام ايتسه سنده يا غل سر — وصل بي الف اولدي لكن وقف اولنور الفله

قواريرا

هم نظر قل سورهٔ دهر ايچره اكله اى دليل — او قنور كانت قواريرا قواريرا كليل
يا غل اولكى قواريرا ايچره يرا حمر الف — زيرا الفيله او قنور ايدوجك انلر وقف

الرسولا السبيلا

كلور احزاب اخرنده الرسولا اى جواب — مصرع ثانيده يرده السبيلا دورهمار
ايكيسنده لام اليفك الفي سر خيله يازار — وقف اولنجه او قنور اول الفله اى دلنواز
بو رسالم قومه الدن شيم خط سبحدر — مختصر دكرجه امّا معتبر بر نسخه در
فاعلات فاعلات فاعلات فاعلات — اوقيان طوطى طبيعت اكل ايلر قند نبات

تمت الرسالة اليوم الاربع من رجب الفرد الحرام غايه ومأيه والف

بل طويل تا ايله دن كلور بيت
دن قيمه بل طويل تا ايله دن قصيده در

اولا علم تعبير ايك

خطبہ

الحمد لله الذى لا مالك فى الدارين الا هو
الخالق الذى لا خالق فى الكونين الا هو
الرازق الذى لا رازق للثقلين الا هو
الغافر الذى لا غافر للمذنبين الا هو
اشهد شهادة حقا لا رب للعالمين الا هو
وانشهد لا شفيع للمذنبين يوم القيمة الا هو

موعظہ

اعلموا ان الله تعالى الحكم الواحد لا اله الا هو
ولا ينفعكم ولا يضركم من الاشياء الا هو
ولا يفتح ابواب الجنان للمؤمنين الا هو
وعنده مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو
الاية
شهد الله انه لا اله الا هو

سبحان من تفرد بوجوب الوجود وتوحد بكمال اللطف والكرم والجود
الذى امر بتطهير بيته للطائفين
والعاكفين والركع السجود
تكبير

سبحان خالق النفوس والانفاس وكاشف الغموم والهموم والوساوس
الذى جعل الكعبة البيت الحرام قياما للناس تكبير

سبحان مفتح ابواب التوفيق مشرفا بقدوم الحجاج وطواف البيت العتيق
الذى شرفنا بيوم عرفة وايام التشريق تكبير

اشهد شهادة عارية عن الشكوك والاوهام
وانشهد هو الشفيع المشفع فى يوم القيام
صلى الله

اعلموا ان الاضحية واجبة على الاغنياء المقيمين
حد الفقراء والعبيد والمسافرين
وقال النبى صلى الله عليه وسلم عظموا ضحاياكم
فانه على الصراط مطاياكم صوتى

تبارك اسم ربك ذى الجلال والاكرام

	طالب	مطلوب	نظر	تتبع	اتصال	انفصال	امید	زائل	دلیل	مانع
۱										
۲										
۳										
۴										
۵										
۶										
۷										
۸										
۹										
۱۰										
۱۱										
۱۲										
۱۳										
۱۴										
۱۵										
۱۶										

محیاز
قبقر داخل
قبقر خارج
جماعت
فتح
عقلہ
اکلیس
حمص
بیاض
نقرۃ الخارج
نقرۃ الداخل
عتبہ
عتبہ داصل
عتبہ خارج
اجتماع
طرح

۱										
۲										
۳										
۴										
۵										
۶										
۷										
۸										
۹										
۱۰										
۱۱										
۱۲										
۱۳										
۱۴										
۱۵										
۱۶										

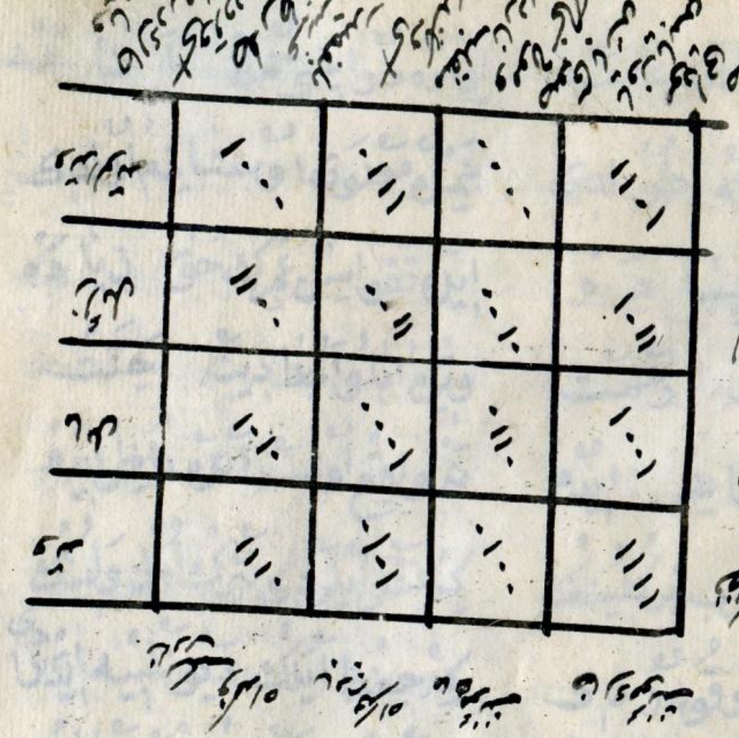

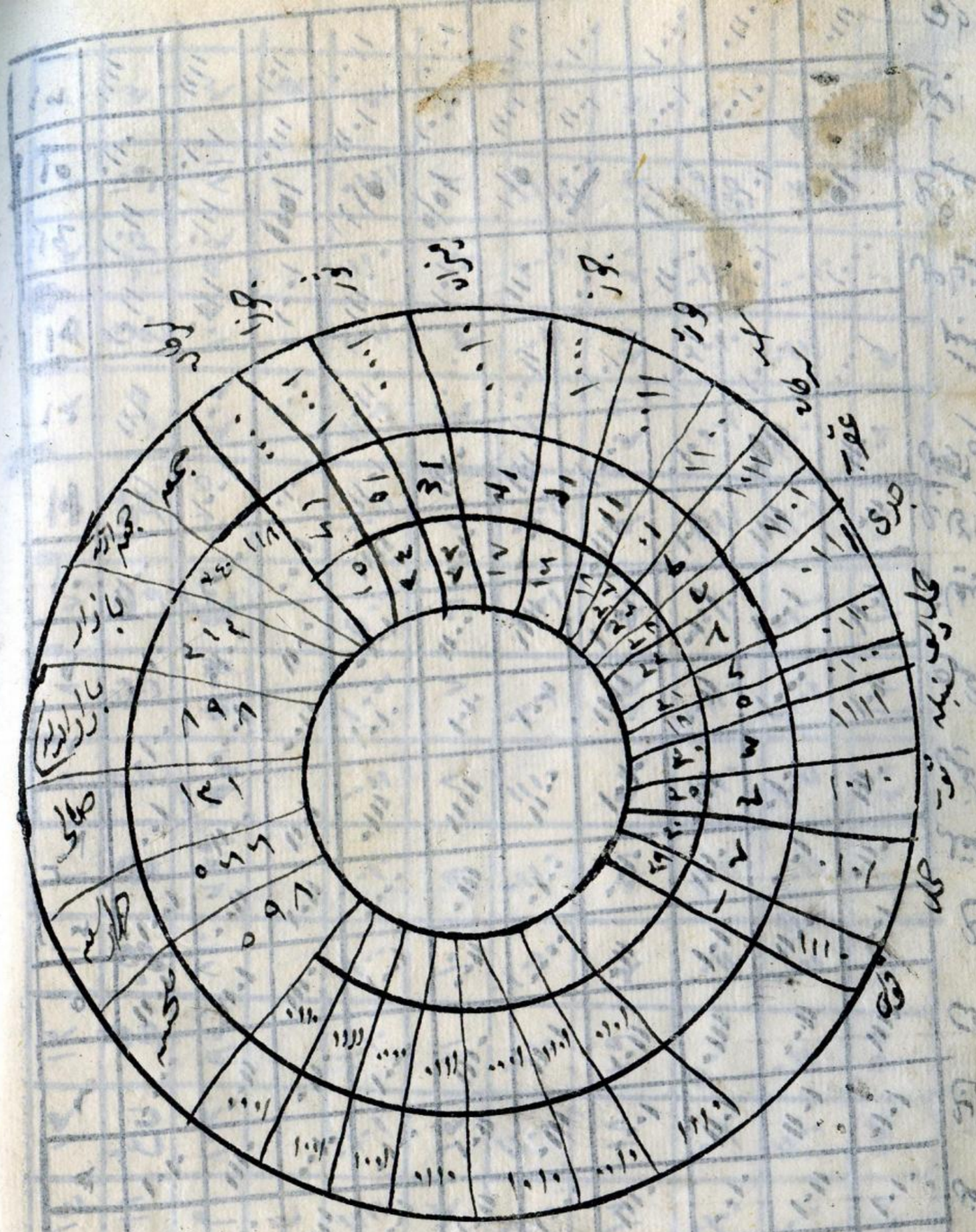

ناری طبیعت

ا ب ج د

سعد صاعد

هوائی طبیعت

هـ ز ح ط

نحس مصعد

خاکی طبیعت

ی ک ل م

نحس ہابط

آبی طبیعت

ن س ع ف

سعد ہابط

سعد راصد

سعد مصعد

نحس مصعد

نحس راصد

همان درس ایدر اول خاص عامه — افاده در ایشی جمله آنامه

جهان انک تلامیذیله طولدی — بنمدن معنوی اوستاذم اولدی

دعاء خیری لازمدر عبادم — ایده تقواسن عمرک حق زیاده

خدا ایلیه اوستاذینه رحمت — ویره اباو اجداد دینه جنت

که اکثر مجلسنده حاضر ایدم — نه واقع اولسه آنده ناظر ایدم

رساله سین اوقیدوب برکلینک — که نشر ایلردی نترک اولد ولینک

قو صبیانه آذبر اوقودردی — که حفظ ایلک دیو تنبیه ایدردی

آذنه اه المفصله لیک صبیان — چکر لردی توب حفظنه ای جان

بسم الله الرحمن الرحيم

ذاری بختی‌نک برکوی متنی‌نک بلازیادة والانقصان نظم ایتدیکی رساله در
سبب نظم کتاب

بودر باعث بو نظمه ای برادر — بو اولمشدر سبب بونه مقرر
ستا بولیحن وارد ربر محقق — فضیلت صاحب داود مدقق

همار

همان درس ایدر اول خاص عامه — افاده در ایشی جمله آنا مه
جهان انک تلامیذیله طولدی — بنم معنوی اوستاذم اولدی
دعای خیری لازم دعا ده — ایده تقواسن عمرک حق زیاده
خدا ایلیه اوستاذینه رحمت — ویره اباواجداد ینه جنت
که اکثر مجلسنده حاضر ایدم — نه واقع اولسه آنده ناظر ایدم
رساله سین اوقیدوب برکلینک — که نشر ایلردی نشرک اول ولینک
قوصیانه ازبر اوقودردی — که حفظ ایلک دیو تنبیه ایدردی
انی نثر اولمغیله لیک صبیان — چکردی تا حفظنده آی جان
بلوب بوسیری اول صاحب کرامت — که حفظ ایتدرمدی ایتدی فراغت
فقیرک قلبنه اولدم بو کلدی — درو دیکمه بولایحق اولدی
انی نظم ایلیم مقدار قدرت — ایدم انوکیچون بذل بضاعت
اوقودقجه انی رغبتله اخوان — که اوله حفظ ایتمسی آنلره آسان
همان اول شرطیله نظم اولدی رساله — اودقتله یازلدی بومقاله
اوله منشود اولان الفاظی منظوم — ولی بونلمیه تغییر محروم
انوکیچون ایتدم تبدیل تغییر — عبارایتله ایتدم بینه تقریر
شود کلوا هتمام دقت ایتدم — اوشرطه خیلی بذل همت ایتدم
بحمدالله مرادم حاصل اولدی — کوکل هرخاهشینه واصل اولدی

مکن انی که اولمز نظمه قابل
یرینه غیری لفظ ایتدم مقابل

ینه هب متحد مفهوم معنا
بری بیرندن اعلا جمله رعنا

سپاس اول ایزد پر ودکاره
شکر اول خالق لیل نهاره

بکا تیسیر ایدوب ایتدی میسر
بونک نظمن بکا قلدی مقدر

اول الله رحمت ایله برکلی یه
ویرن عالی مقامی اول ولی یه

دخی اکا کم اولدیسه مقارن
که صالحلر ایله حشر اولا یارن

که ایتمش بو رساله بویله تصنیف
که بر مجموعه و مقبوله تالیف

ایدن دلرخلق انکله انتفاعی
اولور هر بری دین یلنن ساعی

دخی هم رحمت ایدوب اکه یزدان
که روح پاکنی ایلیه شادان

انک کم ایلیوب وعظ نصیحت
انی ترغیب ایدوب ایتدی اساعت

انک سیرندن ایتدی خلقی اگاه
یرک جنت ایله انکلر الله

اوله احبابی لطف حقه مقرون
قله هر بیرنک عمریی افزون

دخی انی یزانک اوقیانک
دخی هم نظمی انبر لیه نک

دخی انک که ایدوب لطف عطای
دون واقع اولان سهو خطای

دخی بختی یزان پر کناهی
که اکرسه دعاسن الهی

بولایک قل مراداتنی حاصل
قوی ایله مقصود دینه واصل

کرکسه دنیویسیک اخرویسن
کرک لفظی کرکسه معنوی سن

بحر اسه

هذا رسالة بکوی بسم الله الرحمن الرحیم ناظمی بختی یزادی

سپاس شکر اولو فرد ذوالجلاله
ثنا و حمد رب ذوالجلاله

هدایت ایلیوبن جمله موزی
محمد امتی ایدی او بیزی

که اولدر افضل انبس ملائک
هم اولدر هادی خیر المسالک

صلوة اولسون اوشاهه صد هزاران
سلام اولسون اکه هر بار هزاران

دخی اولاد اصحاب کرامه
باجمعهم الی یوم القیامه

پس اندن بو فقیر ایدوب وصیت
مقر عجز اولان نفسه تمامت

محمد نامی ابن پیر علی در
دلی صافنه انی بلکه ولی در

که مشهور جهاندن بر کویدر
کتابی ده جنانک بر کلیدر

که یعنی انکرک هر بری سینه
که انک ایله کلدی بو مدینه

دخی جمله محمد امتک هم
که تاکم نفعی اوله جمله عالم

بیان الصفات السلبیه

وصیت مومنین مومناته
نصیحت مسلمین مسلماته

شهادت ایله دین ارض سماده
بلا الرفض اولان بود عباده

عبادت ایتمکه هر ان هر کاه
که یوقدر مستحق الا که الله

که انک یوقدر شریکی وزیری
نه مثلی و شبیهی نه نظیری

کینمکدن قوشانمقدن مبرا
یوب ایچمکدن اولدی هم معرا

منزه طوغمقدن طوغرمقدن حق
سنه و نوم طوتمزانی مطلق

برید رعورت اوغلاندن اولدات — سزای ذاتی دکلدر بوحالات
نرالت واوستکه اونی ارتدهدر اول — نرصاغ اولدی مقرا که نرخود صول
منزهدر جهتدن لامکان در — ولی هر کتابی سزا کر عیاندر
دخی هم شکل صورتدن برید در — دخی کیفیتیت دنکدن عریدر
منزهدر باشله کوزقولقدن — دل اغزبروله ال ایقدن
مبرادر بولردن ذات مولی — مقدس جمله سندن حق تعالی
دخی یوق وار لیغینک ابتدا سی — قدیم لایزال یوق انتها سی
خدانک کندوندن وار لغی هم — کربرحال اوزره در ذاتی دما دم
برید رغصه لغمز خسته اولمز — اکر خوف تغیر داخی کلمز
بوعالم یوغیکن وار ایدی مولی — قدیم لم یزلدر حق تعالی
خدا وار ایدی یوقدن کائناتی — اوخلق ایتدی بوجمله ممکناتی
انک کبسیه یوقدر احتیاجی — قموسی لیکه محتاج اکه راجی
ارادهٔ اتدوکینه عاجز اولمز — انک حکمینه کمسه حاجز اولمز
دلدسه یوغ ایدر جمله جهانی — برانده خلق ایدر دیلرسه آنی
اکر هیچ برایش اشلمک کوج اولمز — نه دیلرسه یرادر عجزی کلمز
برتمق بوزمین واسمانی — مکسن خلقیله فرقی یوق بیلانی
محالدر کمسه اکه حکم ایکیه من — اوحکم ایلر کمسنه لادیه من
تفضلدر نه لطف ایلرسه مولی — اکه واجبدر کل برشیه حاشا
منزهدر خدا نفع بشردن — مقدس ذات پاکی هم ضرردن

اکر ایمانه کلسه جمله کفار — مطیع اولسه قموفساق بدکار
دخی نوع بشر هپ کافر اولسه — جهانک خلقی دینده خاسر اولسه
خدایه اصلا حاصل اولمزایدی جان — هم اکه کلمز اصلا ضرر نقصان

فی بیان الصفات الثبوتیة

ثبوتیه صفاتیدن خدانک — حیوة اولدی بری علم اولدی انک
قموهالیک سوای ذات مولی — ابدباقی وحی در حق تعالی
نه وار یسه زمین واسمانلرده — کرک کرلیده اولسون کرعیانلرده
حیوبات انجلر پیرغمبر هم — ثمار نجم رمله اولدر اعلم
قموجزئی وکلی هرنه کم وار — اکر کلمش یه کله جکدر انلار
قمونک خاطرینه کلدوکینی — دیلیایله دخی سویلدوکینی
نه کم وار یسه انسانک ایچنده — دخی هم هرنه وار یسه طشنده
بولار معلوم یدر جمله خدانک — محیط اولدی انلرعلمی انک
بلور حاضر لری غائبلری حق — بلور یوق غیبی بیلان اولدر انجق
کمه کم بلدره برغیبی آ لله — اولور اول غیبدن اول کمسه کاه
اونتمقدن سرهودن حق برید — دخی نقصان صفتلردن عریدر
حقک علمی قدیمیدر ازلدر — دکلدر صکرمی اولمه لم یزلدر

سمع

سمیعدر حضرت خلاق قادر — نه سویلرسه ایشیدر سرظاهر
برکرانشه بیرینه فیلدی — نه کلین ایشتسیدی نه کندی

ایشیدر حضرت حق اول صدا — قتی ایله کرک کزله ادایی

بصر

کور درحق هر نهاد اشکاری — بلور کور قواشیایی باری

قراطاشدن قرانو ولسه کیجه — کور درحق کزدیکک آنده قرنجه

طویرهم ایغینک طاوشینی — قلماسه بلور حق جنبشینی

ولی ایشتمسی هم کور مسی بل — بزم کبی قولاغ کوزله دکل

منزهدر قولاغ کوزدن اول ذات — اکر کوره محال اولدی بوحالات

ارادت

مریددر نه دلرسه یاره در حق — وجوده کلور اول اولور محقق

دیلمادیکی شئی کلمز وجوده — درحی واجب کل برشئی ودوده

برایشک کمسه اکا کوج ایلیه من — اول ایدر کمسه اکر لادیه من

انک دیلمسیله اولدی بوموجود — اولور میدی دیلمیدی معبود

خدادر خالقی هر خیر شرک — هم اولدر موجدی هر نفع ضررک

دلدی مؤمنک ایمانی حق — بوقولی فهم ایدوب اکله محقق

مقررد بومطیع اولمزدی مؤمن — ارادهٔ ایتمسه رب رحیمن

نه کفر واردر فسق فاسق کفر کافر — دلرسه مشدر دله مسیدی قادر

نه فاسق فسقله موصوف اولدی — نه کافر کفرله مألوف اولوردی

قنادن سودی سینک اوینادهٔ من — خدا دیلمسه انی ایده من

نه ایشترکم ایشلنور هرکاه هراده — حقک دیلمسیله ایشلر انسان

خدا وار ایتمینجه برشی اولمز — کتور مسه عدم دن شنه کلمز

دیلسه جملهٔ مؤمن ایدردی — دله سه جملهٔ کافر ایدردی

بوخلقک مؤمن ایدی بعضینی — دخی هم کافر ایدی بعضینی

نیچون قلمادی مؤمن جمله یی حق — سؤال ایدرسه بوفنکم محقق

جواب اولدر خدا دیلدوکندن — سؤال اولنمز اول اشلدوکندن

خدانک حکمتینه عقل ایرشمز — دلدوکنده سر چوق کمسه بلمز

اول ایدر جمله لیکن سؤالی — بومنوال اوزره اکله بل بوحالی

نجه فائده لر واربونده عقلی — یته مرادم اوغلینک عقلی

یرامقدر قوکفاری ای یار — درحی کفرک دلمه سنده ستار

چیان عقرب خنزیر ماری — یرا تدی بونجه موذیات باری

بولار خلق اولما سنلر ای برادر — نجه نفع نجه حکمت مقرر

بلایین حکمتک دیمک خطادر — بزه هم اولان ایمان اعتمادر

قدیمدر ارادت داخی ای جان — دکلدر صکره اولمه ایله ازعان

قدرت

یرتدی قادر الله کائناتی — اوخلق ایدی بوجمله ممکناتی

دلرسه کر ایدر موتایی احیا — دلرسه هم ایدر ذی روحی موتا

یودر سویلر قواحجار اشجار — دلرسه حضرت خلاق جبار

یرکوکی دلرسه یوغ ایدر حق — کرو ایجاده قادر اولدر انجق

یرادر نجه یوز بیک بویله کوکلر — اوخلق ایلر نجه بیک بویله یرلر

يوقوشه قوشوايلرماء اجرا — اقوكن سيم ايدر ديلرسه مولا
قولن بر ساعت ايچره اى برادر — اراده ايتسه شرقدن غربه التر
دخى شول كسيه كم امرى اوله — يديچى قات كوكدن اره وكله
بو جمله يى كوكيدر التون — اراده ايلسه خلاقه بيچون
قديمدر ابددر قدرتى حق — تفرق ايلمز ذاتدن محقق

كلام

متكلمدر سويلر اوستاد — بلاحرف ولاصوتدر داى يارد
بزم كبى دل ايله سويلمز حق — منزهدر بولاردن ذاتى مطلق
كمينه واسطه سز سويلر الله — نتركم حضرت موسيه اى شاه
دخى معراجده پيغمبر مصطفايه — بلاكيف سويلمشدر محتبايه
كمينه انبيادن اتدى اعلام — كلامن واسطيله وحى الهام
خبر انلاره جبريل ايله كلدى — بنينك اكثريه بويله اولدى
دخى الله كلامى در بو قرآن — دكلدر حادث مخلوق اى جان
ثبوتيه صفتلركم اكلدى — قوسى ذاتيله قائم اولدى
زوال ارمز تغيردن برىدر — منزهدر مقدسدر عريدر

تكوين

دخى تكوين جمله خالق اولدر — جميع اشيايى خالق رازق اولدر
خدادن غيرى يوقدر يارديجى — اودر يوغ ايليجى وار ايديجى
قونمق قوم فعل يارديجى اول — قونمق جنبشك وار ايلمك اول

الك چنباتى هم دلده كى كفتار — كوز اچيلوب يوملماسى نه كم وار
مكسدرك هواده اوجدوغينى — صداسينى ياغ اويناتدوغينى
كرك انسانك اعمالى ايدراى يار — كرك حيوانك افعالنى هر بار
قموكوكلرده اولان جمله مخلوق — دخى يرده اولان موجود مسبوق
قونمق صحت صير ولغينى — قونمق وصلت ايرو لغينى
بولاردى خلق ايدن خلاق اولدر — قمويه رزق ويرن رزاق اولدر
اوده يقمق قم اوشتمكى هم — جناب حق يرادر پيش كركم
اراده ايتسه كر فياض مطلق — ويره عكس طبايع جمله يه حق
خليله كلشن اولدى نتركم نار — جهان اتش طولو يكسن اولدى كلزار
وليكن اوده يقمق ويردى يارى — قموه اوشتمك اولدى رسم جارى
يمك يمكدن قادر طوقلغينى — طويردى صنمه يمك چوقلغينى
قموى خلق ايدن هب بيزوال اول — حقيقتدن مؤثر لا يزال اول

ملائك

شهادت ايدر ركك پنهان پيدا — ملكلر خلق ايدوبدر حق تعالا
حقك امريله عامللردر انلر — عملدرنده كاملردر انلر
دخى انسان كبى اتمزلر عصيان — طوترلر نه ايسه فرمان يزدان
ملكده ديشيلك اركك لك اولمز — دخى بونلرده يمك ايچمك اولمز
بولاردك ايچلرنده وارددر هم — مقربلر پيامبرلر مكرم
دخى هر بريتك برخدمتى وار — قموسى امر رحمان ايله دركار

كيمى يره انك كيمى سماده — قوسى خدمتك بربرادده
كيمى قائم كيمى أيلر ركوع هم — كيمى سجده ايدر حقه دمادم
كيمى تسبيح ايدرهم ذوالجلالى — كيمى توحيد ايدر اول لايزالى
موكلدر كيمى انسانى بكلر — كيمى بازرنه اولسه خير كرشر

تفضيل حضرت جبريل عليه السلام

خداويرمش بولاركه بعضى سينه — اودنلو جثه قوتم كيمسينه
اينر بر ساعت ايچره تازه سينه — خدا امر ايلسه روح الامينه
برينك بريوكيله بر جبالى — كوتورهم داغيدر لاء بالى

حضرت عزرائيل عليه السلام

دخى عزرائيل ايدوب مفضل — انى جان المغه قادى موكل
همه اوقات اجالى بلانه اول — قوندى روحك ارواحك الان اول

حضرت اسرافيل عليه السلام

يرتدى صوريله كون اسرافيلى حق — انى صوراودمغه ايتدى موفق
دخى بوينوزكبى بر سنه در صور — اول اسرافيلك اثنره دودى يور
قومشدر لكينه اغزنى هم — اذن ويركه نفخه رب اعلم
اوفوريجك جقه اوازى بس بس — اوله اول ايشيدوب جانور لس
قيامت قوپمه قاله خالى عالم — قالور باقى اوذات حى احكم
يتر قرق يل بومنوال اوزره دنيا — پس آندن حق ايره اسرافيلى احيا
ايكنجى دفعه صوره دم اوريلس — اولنلر امرحقله دير يلسس

كتب

كتب الله تعالى

شهادت ايده ركجان دل ايله — سماده بر يوزينه جبرئيل له
كتب رسائل ايدوب حق انبيايه — شريعت كوندروب در اصفيايه
مقرر بولنه اى مؤمن حق — كتاب انمز نبى يره اينر انجق
دخى انمز نبى دن غيره جبرئيل — بونى بويله بل ايت ايمانى تكميل
ايدوب آن از رسول الله قرآن — يكرمى اوچ يل ايچره بولدى پايان
ايدوب موسى يه حق توديتى تنزيل — دخى عيسايه منزل اولدى انجيل
زبورى ايلدى داوده اعطا — دخى غيرى غيره ويردى مولا
كتابك جمله سى يوزدرت كلوبدر — همه حق قوسى صدق اولبدر
وليكن حضرت قرآن اكرم — قمودن صكره كلدى اولدى معظم
اولبدر حكمى باقى تا قيامت — اكه اوياند بولور عزيله دولت
بريدر نسخ تبديل اولمز اكره — مصون در هيچ تغير كلمز اكره
بولاركه بعضى حكمن بوزدى قرآن — بوسمه جارى اولدى حكم يزدان
بوكونه اعتقاد ايت بونلس ايله — عمل جائز دكلدر ايتمك انلس ايله

رسل الله تعالى

بريدر دخى شهادت ايله دين بن — بوكدر دخى ايمانه دم جان دلدن
بشردن كوندروب الله ستار — كريوزنده پيغمبرلرى وار
آكه اول آدمى خلق ايتدى مولى — قودى كلدى يرانتدى حق تعالى
قومانسانك اصلى اولدى آدم — اولبدرهم بنى آدم مكرم

پس اندن امر ایدوب اول رب اکرم — ملکلر سجده ایدوب آدمه هم

بولاردن بری امر حقه ایدوب اقبال — قوسی سجده ایتدی اکا فی الحال

سجود ایتمدی لیکن اکا ابلیس — بویولده ایدی بنجه بنجه تلبیس

اوسجده ایتمیجک رب بیچون — ایدوب شیطانه لعنت قلدی ملعون

قموا ولاد انسا بیله ابلیس — ایدوب انسانه ایچره تزویر تلبیس

قیامتدک ایدی اکا مهلت — چوق اولاد ویردی اکا رب عزت

قموانسان قلوبنه کیردلر — طمر لادن قان کبی یوردلر

کوجیله کمسه یی کافر ایده من — دخی زوریله عصیان ایلیه من

رهایت حتی ایدوب انس قلوبه — ایده لر وسوسه انجق قلوبه

بوده مومن اولانه لازم اولار — بکه کندو سنه شیطانی دشمان

قچه اویایه شیطانلر لعینه — صغینه هردم الله معینه

حضرت محمد علیه السلام

چون ادم انبیانک اولیدر — محمد اخریدر فضلیدر

ایکیسی اورته سنده چوق پیمبر — کلوبدر امر حقیله مقرر

قموسی حق صدقه اولدی صاییلمز — حسابک حق بلوبه کمسه بیلمز

تفضیل محمد علیه السلام

محمد جمله سینک افضلیدر — حبیب الله بولارک کملیدر

خیرلیدر امتدن امتی هم — اولوپیغمبر یغ شاه اکرم

کلنلی انبیادن بوندن اقدم — اولبدر هریری بر قومه مرسل

کیمنک کیمنک وایدی منزل کتابی — کیتابسز ایلدی کیمی خطابی

ولی سلطانمز سلطان کونین — اومخصوص اولدی مبعوث الثقلین

ابد باقی در انک شرع دینی — اکا امت اولانک حق معینی

فی بیان معجزات النبی علیه السلام

رسول با صفا نک معجزاتی — طوتبدر سر تسر بو کائناتی

اقتدی اب حیوانی نباتی — ایچلر بولدی عمر جاودانی

ایدنجه ماهه پر مقله اشارت — ایکی شق ایلدی انی اوساعت

اکا احجار و اشجار سجده یلدیلر — خدانک حق رسولیسن دیدیلر

فی بیان معراج النبی علیه السلام

حبیب اکرمه وحی اولدی حتلی — کیه بر شب قدسه کلدی مکرر دن تا

عروج ایدی اوکیجه اسمانه — نظر صالدی جحیمه وجانه

رسول الله کوروب سویلشدی حقی — قبول ایت کوش ایدوب بوقول اصدقی

ولیکن مصطفادن غیری انسان — دکل دنیاده کورمک حقی امکان

کورور لر لیک جنتدن جهتسز — قموم‌ومن مکانسز نیته لکیسز

بنه صبح اولمدن اول شب محمد — نزول ایدی کروکیه احمد

رسولک معجزاتی چوقدر ای یار — بوذکر اولنلره کوره نلر واز

قرآن عظیم الشان

بری دخی انک قرآن ذی شان — بویله معجز سیدر هم اوبرهان

نظیرک کتوره من بیر سینک — جهان خلقی اک اقصر سوره سینک

شبیه اولر بیلوبمی کله تمامی کلام خالقه مخلوق کلامی

ازواج مطهرات علیهن السلام

دخی عورتلر المشد راوسلطان نکاح ایله رسول دن منان

خدیجه عایشه غیر یلرندن جمیعا حق اوله راضی بولاردن

اولوبدر رکک اوغلی مصطفانک بری قاسم بری ابراهیم انک

بری طیب در انک بری طاهر بولردن داخی راضی اوله قادر

دخی وار قزلری سلطان دینک اولبدر فاطمه نامی بینک

بریسی ام کلثوم در مرتب رقیه در بری بریسی زینب

خدیجه دن اولبدر جمله اولاد رضاء حقله بونلر اولدی رشاد

ولی ابراهیم اولدی ماریه دن بونلر میله مسماة جاریه دن

وفات ایدی قوم اولادی وکجه قزی فاطمه قالدی صکره انجه

رسول الثقلین علیه وعلیهم الصلوة والسلام

رسول انسی علی یه ویرمش ایدی حسن حسین اندن اولمش ایدی

قوم قزلرینک اول افضلیدر رسولک سوکولیسی اکلیدر

فی بیان وقت مجی الوحی ومولد وسنه

رسول الله وایجق قرق یشینه بنوت نوری قوینمشدر باشینه

تمامت ایتدی تبلیغ رسالت هم التمش اوج یشنده قلدی رحلت

طوغمشدر مکه ده شاه نبوت مدینه یه اوادن ایدی هجرت

محمد فخر عالم مصطفی در رسول الله ختم الانبیادر

فی کرامات الاولیاء

شهادت

شهادت ایله رتبه بوسوزه بالذات ولی الله ایکون وارد رکرامات

یتشمز رتبه ده ولی نبی یه نبی رتبه سی ویرلمز ولی یه

ابوبکر رضی الله عنه

ولیلرک افضلی صدیق اکبر قزی عایشه یی الدی پیمبر

رسولک قینتاسیدر اوسلطان رسول ایدکده عزم سوی رضوان

رسولک پیرینه اولدی خلیفه قولاق طوت بوقولاق قول لطیفه

حضرت عمر الفاروق رضی الله عنه

عمر در بوبکردن صکره افضل انک ارد نجه در فاروق اعدل

خلیفه اولدی حقدن بوخلافت زمانلرده ایدوب عدل عدالت

رسولک قینتاسی اولمشیدی قزی حفصه یی رسول المشیدی

حضرت علی ذوالنورین رضی الله عنه

بولاردن صکره داخی افضل اولان بلی ای جان حضرت عثمان بن عفان

عمر ارد نجه اولمشدر خلیفه رسول الله هم اولدی شریفه

ایکی قزلاری نی تزویج ایدوبدر بری اولدکده بیرنی ویروبدر

بونلک حقلرنده حقدر خلافت انی تصدیق ایدن بولدی سعادت

حضرت علی کرم الله وجهه

انک ارد نجه افضل ای برادر علی در هم خلیفه اولدی سر ور

کم بونلر چاریاریدر امامک بولاردر اعدل اصحاب کرامک

بولاری سومیان در اهل بدعت سورمز جمله سیئ اولوب شفاعت

فی بیان عذاب القبر

شهادت ایله دین بلیشك مقرّر — عذاب قبر حقدر ای برادر
وار دیمحق قبر ایچنه آدم ای یار — کلوب منکر نکیر ایکی ملك وار
سؤال ایدرلر اوّل ربّ سیزدن — نبی و دین و قبله جمله سیزدن
جواب ویروب دیه مؤمن اولنلر — یزم تکریمز الله دیه انلر
دخی پیغمبریمز مصطفادر — حبیب الله و ختم الانبیادر
دیه لر دینمزدر دینی اسلام — بزه کعبه بی قبله قلدی علام
مطیع اولر بو جوابی سویلیه لر — قبرده ذوق تنعّم ایلیه لر
صوروك اوجی کافر فاسق اولنلر — او کفر فسقله قبری کی ینلر
قموسی قادر اولمایه جواب به — صتاشالر قبرده ذوق عذابه

فی بیان علامات القیمة

شهادت ایله دین کم مصطفانك — خبر ویرمش بکی جمله حقدر انك
مزید یسه او سلطان سعادت — اولا جقدر علامات قیامت
بو جمله دن بری جیقه دجّال — جهان خلقك ایله فتنیله اضلال
اینوب قتل ایلیه دجّالی عیسا — محمد شرعنی هم ایله اجرا
خروج ایدوب کله مهدی عالم — بولیشه حضرت عیسا ایله هم
هم اولادی دسولدن اولمهدی — اولکم کشتکا فی شرعها دی
دخی یأجوج مأجوج جیقیسر — دخی عکس اوزره کون غروب طوغیسر
بولاردن غیری دخی هر نه کم وار — ظهور ایتسه کرك البته ای یار

بیورد دی برکون اصحابه پیغمبر — وقوع اشراط ساعتدن خبر کز
قیامت قوپمیه ای اهل حاجات — دیدی حتی تروها عشر ایات

برکلی افندی بو ایکی بیت یوقدر اکی بشرح عقاید در ترجمه اولنمشدر رحمه

فی بیان احوال القیامة

شهادت ایله دین کم جمله ذی روح — نخستین صور ایله هب اولر بیروح
قیامت بعده قوپسه کرکدر — هواده طاغ طاش اوجسه کرکدر
اریوب دوکلیسر جمله کوکلر — بوزیلور بویله قالمز بحر برلر

۹ یعنی اسرافیل علیه السلام اوکنکی صور کی ایکنجی دفعه دخی صوری اوفورر دیمکدر

حشر اجساد

بو منوال اوزره یاتر اصسز عالم — نیجه شرح اولدی ایسه بوندن اقدم
یکیدن یرلری خلق ایله خالق — پس اندن حی اولر جمله خلایق
قبردن قالقه انسان جمله چیلاق — قموسی باشی قبه یالك ایاق
کیه لر جمله جنّت نبیلر — علما و صلحا هم والیلر
براقه بندروب تعظیم ایله لر — قموسی سایه عرشه کیله لر
قالمه باقیسی صوسز اج عریان — خلایق محشر ایچره زار کریان
بولارك باشی اوستینه کلیسر — کشش برمیل قدر یوکسك اولیسر
کیمی بوغازه دك کیمی بونجه — صقیشوب درلیه لر صوجلری نجه
کیمی طوبوغه کیمی بلنه دك — کیمی اویلوغه کیمی دیزنه دك
کناهکوده دره غرق اولالر — قوانمز کلرك اندن بولا لر

فی بیان اعطاء الکتب

ملکلر کم یازدردی کتابی — کیه لر ایدیکی شرّ و ثوابی

مُطیع عاصی یَرَ صاغدَه ویریلور — ولیکن کافره صولدن ویریلور
ظهوریندن ویریلور کیمسیلنه — بوکونه ویریلور هر بیر سینه

سؤال قیامت

قیامتن جمیع خلقه مولی — سؤال ایتسه کرکدر حق تعالی
اکر دنیاده ظلم ایتدیسه ظالم — انی دعوی ایدر اهل مظالم
ویریلور داد ایسه مظلومه خیری — یوغیسه یوکلنور ظالمه شری

میزان

بوکه البته لازم اولدی ایمان — قویلور عدل ایچون محشره میزان
چکیلور وزن اولور خیریله شرلر — یه جنانه یاخود ناره کیدرلر
شوکم شر یندن اولا خیری اغر — اوشک شبهه سز جنانه کیدر
اوکم خیریندن اغر اولا شری — انک نار جحیم اولور مقری
مکر باشقه انک اولا دولت — حق امریله ایره اکه شفاعت
اکر قرآنه اویوب طوتمش ایسه — اکر ایمانله ده کتمش ایسه
ایره یا انبیادن اولیادن — یه عالملردن ویا اتقیادن
اکر ایمانسز اولدی ایسه کافر — اکه هرکز شفاعت اولز اصلا
قالور نار جحیمه ایچره مؤبد — اولور در لو عذابیله مخلد
برین کرچه ایمانیله کتمش — ولیکن شری خیره غالب اولمش
اکرچه اولمش اول اهل شریعت — دخی اتمن ایسه کمسه شفاعت
کناهنجه اوکسن یانسه کوکدن — پس اندن جنته قونسه کوکدن

صراط

جهنمه اوزره وار جسر ممدود — انکله اهل محشر اولدی موعود
فلجدن کشکین اولا فلدن انجه — دخی طولی جوق اقصایه وارنجه
تمام اوج کره بیک یللق یول اولدی — سعادتلی اهلنه اسان یول اولدی
اوکیریدن کچیشر اهل محشر — جنانک نارک اهلی اکه اوغرر
کیمی ایکلیه رک کیده اندن — کنایو کلنلمش ارقه سندن
کیمیسی یلدیرمکی کچیشر — کیمی انک سکه دانه بکزر
صراطی بویله کچه هر بیسی — جهنمه دوشر کچمز کیمیسی

حوض

قیامتن مقرر اولیسردی — کیه هر پیغمبرک بر حوضی واردی
بولردن امتیله جمله مرسل — ایچرلر جنته کیرمزدن اول
محمد مصطفانک هپی سندن — بیکدر حوضی انک جمله سیندن
خدا ویردی اوده کلو حوضه وسعت — برایلق یول اولیدن اکه غایت
کناردن انک برد قلری وار — کواکبدن دخی بیحد سیاره
صوصامن برکی ایچن لطف حقدن — عسلدن طتلودر هم سودن اقدر

جنت

اینانمدم داخی حق جنت جهنم — یراد لمشدر حالا بولر هم
کریمک قالور اندن اهل جنت — مؤبد اولرلر اهل سعادت
مخلد قالنور هیچ حقه اولمز — هم اولمك قویمق قوجه حق اولمز

جنان اهلینك اسكیمن قباسی — كه جنتده اولانك یوق فناسی
نعیم اهلنده بول غایط اولمز — دخی كمسیه انزه اویخو كلمز
قونوشوانی حوراسی جنانك — نفاس حیض یوق انده اولانك
برپلده بولاردهٔ یوق بداخلاق — یراتدی حسن خلق اوستنه خلاق
طعامیمك كله خاطر لرینه — كله اولد حاضر اوله اوكلرینه
طعام بشرمك اولمز زحمتی یوق — یین نرده كلوسه اولیه طوق
یوسینك ترابی مسك عنبر — دخی برکچی كومش بری زر

جهنم

جحیمه كیرن كفار بدا پیس — اوله همدملری انده شیاطیس
قلوب لرچه یوب انده مؤبد — اولولر خایب خاسر مخلد
دوه بوینی كبی مارعجایب — سمر لوقاتره بكزر عقاربب
صوقیسردن بولاری مارعقرب — بویوزدن اولالرکاهی معذب
كهی قیناندیصوایچینه قویه لر — ینجه بیك دلو تعذیب ایلیه لر
یانوب كومر اولیجق جمله ابدان — یكیدن درلی خلق ایده درمان
اولوم اولمز نهایت یوق عذابه — بولارك چكدوكی كلمز حسابه

قضا وقدر

شهادت ایله رد كم نفع ضرردن — نه كیم واقع اولورسه خیر شردن
ظهور حكمت حق ایله بولور — دلمسیله تقدیریله اولور
یا نیلوب لوح محفوظه مقدر — هر اولوب اولاجق اولدی مقدر

قضاسینه مخالف برشی اولمز — قله جفا اولدی رنقطه دخی قونمز
قوایمان مؤمن خیر طاعات — بلوب خلقیله درهب ربح حاجات
دخی تقدیر لوحه یازمسیله — رضا سیله دیلیوب سو مسیله
قوكفری وفسقی شرلری هم — نه ایشلرسه بولار مثلی بر ادم
دخی تقدیر لوحه یازمسیله — بولار امثالی شیئه راضی اولمز
ولیکن كفر فسق شری سومز — سوء خلق ایلیوب دیلر محقق
نجون دیلر یاره در شری الله — دلرهم یاره در شرلری مولی
هم اكره وسوسه یوخود یردی قدرت — یرتدی كفر فسق رب اعلم
بولرده یوخ حكمت وار بلنمز — بوسرغایت خفی در كمسه بلمز
بوسری بلمكه اولمه ملازم — بوفی بلمك دكلدر بیزه لازم
سوال ایدر اوخلقی جنبشندن — كتبنه وپیغمبرلرینه
ایمانیدم حقه وملكلرینه — قویه یتشمز هر نفع ضره
قیامت كونینه هم خیر شره — یرتمه سیله لوحه یازمسیله
قوتقدیریله دیلمسیله

ایمان اسلام

ندر ایمان اسلام دن سک ای یار — کو کل ایله انا نمق دلله اقرار
اولشیلر انا نمق مقدر کیدر ندی — یوقاریده بربرذکر اولندی

دین ملت

دیه ین دین ملت نیدوکن هم — ایکیسی بردر انک اکله محکم
رسول انی کتورمشدر عباده — تعلق اوله صرف اعتقاده
انوکیچون کلندر دین ملت — عمل ایچون کلان اولدی شریعت

فی بیان کفایة ایمان الاجمالی وعدم لزوم التفصیل وصحة ایمان المقلد وعدم لزوم القدرة علی التعبیر فی تحقیق الایمان

حرج یوق دینده ای اهل سعادت — ایدر ایمان اجمالی کفایت
اولور اجمالی تفصیلینه نائب — دکلدر کمسیه تفصیلی واجب
صحیح اولدی هم ایمان مقلد — اکر تحقیق ایچون ایتمز سؤال جد
کیشی ایمان واجب ندر لیسه بلسه — اینانوب اعتقاد دین پاک قلسه
ولیکن اولمسه تعبیره قادر — بنده مؤمن دیه کاهل ظاهر

فی عدم خروج المؤمن عن الایمان بارتکاب الکبیرة

صدور دن زائل اولمز نور ایمان — کبیره ایتمکیله مؤمن اولان
کبیره نیدوکین ایشت مقالی — زنا وقتل نفس ایتمک مثالی
اکر انی حلال دیمز یسه — دخی اول فعله اصرار ایتمز یسه

فی حکم الفاسق الغیر التائب

بیورمش جرم ایلیوب توبه سز اولن — جناب حق قتینه اویله کلن

مشیتنده

مشیتنده اولور اول خدانک — دلرسه صوچلرک عفو ایدر انک
عذاب ایدر دلرسه اکه مولی — پس اندن جنته قور حق تعالی

فی عدم التکلیف بما لایطاق

قولک طاقت کتورمدوکی فعله — خدا ایتمز انی تکلیف اوقوله

فی عدم جواز الاستثناء فی الایمان

سکا مؤمنمیسین دینلسه ای یار — محقق مؤمنم دی اکه زنهار
خطا ایله صوابی اوکرده ای شاه — دیمه کم مؤمنم بن ان شاء الله
بنه سائل سؤال ایتسه کیره اخر — یه ایمانله می اولورسین خبردار
دیه سین بلمزم حق بیلور بنی — که غیبدر اول بلور غیبی زهانی

فی عدم مغفرة الشرک

مراد دن کفر شرک دن کی حذر قل — اولور شرک ایله کفرک صوکی مشکل
خدا عفو ایلمز شرک ایله کفری — کبایرک بولردن اکا اضری
محقق یوق بو ایکیسینه غفران — خبر ویردی سکا کور نص قرآن
بولاردن باقسینی حق تعالی — دلرسه عفو غفر ایلر اوملی

فی عدم جواز الحکم علی الغائب

دیمه زیدی که ایمانیله کتدی — که جنتایچره وارمدی منزل ایتدی
دخی عمروی چون ایمانله کیدر — دیمه جنتده شویله بویله ایدر
بولرهب غائبه حکم ایلمکدر — جوازی یوق مقالی سویلمکدر
بلنمز کیسه بلمز بو مقرر — خدا بلدر دیکندن غیری شیلر

رسولدن دیدوکندن غیری سینه — صقین ذهاب اینا منه هریری سینه

ابوبکر عمر عثمان حیدر — دخی التی مسنه اولدی مبشر

بولادکو مشتلندی فائز اولدی — کرجنتلك دیمکلك جائز اولدی

دیمه کوکفیله کتدی یه کیدن — جهنملکدر اول یاخود کرییر

بوغائبدر بوسوزدره خطادر — کروکجن کی چوق چوق ضرردر

وهی شیطان بوجهله دییرسك — جهنملك دیو حکم ایلیسیدك

بوجائز اولدی زیرا بونی ای جان — خبرویردی رسول نص قرآن

فی جواز المسح علی الخفین

ادك اوزره مسح جائز اولدی — هم اعتقاد سنتدن کلوبدی

فی جواز الصلوة علی الفاسق

نمازیکه قیل جنازه مؤمن ایسه — اکر فسق فجوری مدمن ایسه

فی جواز الصلوة خلف الفاسق

امامك مؤمن ایسه مقتدی اول — قدر من فسقی انك مهتدی اول

اولدر مؤمنك ایمانی ظاهر — اویلودکر اولورسه بر فاجر

وهی صالح کشی اردنجه قلمق — ثوابی چوق اولورانك محقق

فی حرمة البغی

قلیچ چکمك یکیدن جائز اولمز — چکن کشی مرامنه فائز اولمز

کرکسه عدل داده قائل اولسوده — کرکسه ظلم جوده مائل اولسوده

دعا ایتمکده وارده چوق فوائد — اولورا حیایه اموات عوائد

فی انتفاع الاموات بدعاء الاحیاء وصدقاتهم وطاعاتهم اذا وهبوا ثوابها لهم

عمل ایدوب ایدرسك خیرنیت — دعا یاخود تصدق یاتلاوت

بولاردن غیری داخی هرنه کم وار — ثوابك میت ایچون ایتسك ایثار

وارر روحینه انك واصل اولور — ثوابنه اوقت نائل اولور

اوخیر ایشدن اولور چوق چوق فائده — کرروحی شاد اولوب اولور عوائد

اوائلدن بوراید کلنجه — دخی بوندن حق اقصایه وارنجه

وصیت ایلرم جمله انامه — نصیحت ایلرم هر خاص عامه

اوکم دیرا هل سنتدن اولمز — رسول الله کثرینی بولمز

دینن اشیایه اتسون اعتمادی — دوست اولسون بولار اعتقادی

اولوب اول اهل سنتدن مقرر — اوکسن حق مؤمن اولور ای برادر

بیان المذهب فی الاعتقاد والعمل

درون اعتقادیمك بوهم دن — کشی یه مذهبك بلمك اهم در

دیسه لم اعتقاده مذهبك کم — دلیله دیوب اوله قلبی جازم

دیرکم اهل سنت مذهبی در — بومذهب طالبنك مطلبی در

رسول الله کصحابیدر انلر — کهفائز اولدی بونلاره اولینلر

بولارك یحه ایسه اعتقادی — دخی هرنه یه ایسه اعتمادی

بونلر اعتقاده مذهبم اول — درون جانه دلله مطلبم اول

صحابه اعتقادی قولم درسك — دینن شیلردن کلایی بلورسك

دیوحکم ایت اهل سنت مذهبی حق — کهبوندن غیری باطل محقق

يه دنسه مذهبك كم دعلده — جوابي بو اولدر قلبنده دلده
امام مذهب همدر بوحنيفه — عملده اويدم اول ذات شريفه
ديمه نعمانك اولدي مذهبي حق — كه باطل غيري مذهبلر محقق
صواب در مذهب نعمان كوزلدر — خطا اولماسي داغي محتملدر
خطا غيري مذاهب كرچه اي يار — صواب اولمقلق احتمالدر وار

مقدمه

بونك تحقيقي بوكم حق تعالى — عباده امر له نهي ايدي مولى
كيمي قوانله اولدي مبرهن — كيمي قلدي رسول الله مبين
نجه اشيايي فرض ايدي عباده — نجه سنن واجب ايدي بوداده
نجه اشيا ده قودي حل حرمت — نجه سنن دخي وارد كراهت
رسول الله اوسلطان شفاعت — كه قودي اول دخي امته سنت
ديدي هم بعضي سنى مستحبدر — بيوردي بعضي سنى كم ادبدر

في بيان الفرائض

فريضه نيدوكن بلمك دلرسك — اني بلمكه جدجهد ايدرسك
بيوردمش اوله اني حق تعالى — دليل بيشك ايله بللوا اولا
مثالي نص قرآن اولدي انك — اكا افضل مجنسي مصطفانك
بري مؤمن اولوب يعني انا نمق — وضوائمك جنبلكدن ارنمق
ادا ائمك كبي بش وقت نمازي — صيامله دخي ائمك نيازي
غني ايسه زكوته ويرمك محقق — دخي عمرنده بركز حجه وارمق

في بيان

في بيان الواجب

نه در واجب درايسك اي برادر — بيوردمش اوله اني رب اكبر
وليكن شبهه لو اوله دليلي — اوكم واجب انكله اولدي بللي
ايدن لايق اولور بيحد ثوابه — صاتشرائمين اني عذابه
بونك منكيرنه كافر دينلمز — بوني ترك ايلينده عفو اولنمز
صلوة وتركي قربان ائمه كبي — اوج طوتدقلري فطر وردمه كبي

في بيان المباح

مباح اولدركم اشلرسه مباحي — انك نه اجري اوله نه كناهي
يوريمك كبي هم طورمق اوتورمق — نه وارديسه بونك امثالي مطلق

في بيان الحرام

حرام اولدر خدانك امرين اولمه — ايدن نار جحيمه كيمش اوله
زنا ائمك لواطه ائمه كبي — سكوتك سوردي يوب ائمه كبي

في بيان المكروه

ندر مكروه اكر بلمك دلرسك — دخي احكامك اوكرنمك دلرسك
اني ايدن سزا اولمز عذابه — هم اولمز لايق اول زجر عقابه
عتاب اولمغه نفسك سائق اولور — شفاعت اولمغه لايق اولور
آت اتي فاره سوردي يمه كبي — كدي آرتوغي يوب ائمه كبي
دخي يا باندم كزن طاوغك هم — كه مكروه اولدي سوردي بيش كره

في بيان السنة

دخی سنت اکمد ولر محمد
بوفی ترک ایلدکنک یوقدر عذابی
عیاذ بالله تارک سنت احقدر
مثالی سنتک ای مرد جالاک
اذانلرم اقامت ایمه کبی
دخی اوغلانلرنی سنت ایتمک

فی بیان المستحب

اوشبو مستحب کی ای برادر
یه دیمش اولره بوفی اشلیندر
بوفی ترک ایلیس اولمز معذب
شفاعت دن دخی اولمایه محروم
ولیکن مستحبی اشلیسندر
نوافلدن عبادت ایمه کبی

انی برایکی ایدی یا مبر
قیامت کونی مأجور اولدقلر
هم اولمز اشلمیندر معاتب
بوفی فرق ایله بر بر ایله معلوم
بولورلر نیجه نیجه اجری انلر
تصدق ایمه اوج طوتمه کبی

فی بیان الاحتیاج الی الاجتهاد وسبب اختلاف المذهب

مفصل شرح ایدهین ساکه ای یار
مذاهب که اولدی مختار ایمه
کتاب الله موجود اولدی جمله
ولیکن بعضی اولدی اشکار
دخی هم بعضسی غایت خفی در

مذاهب اختلافنک سبب وار
قوسی اهل سنت شبهه ایمه
احادیث رسوله دخی بویله
انی اکثر بلورا علا و ادنا
انی هر کشی بلمز مختفی در

انی عاقللر عالملر بلورلر
بیوردی حق که تا عالم اولالر
کتابنده اولان کزلیلرندن
بو اسراری بولالر اکلیه لر
بولاره حقدر ایدهنجه احسان
اکر بر کلشرده اکلادیسه بو نلار
خدا عفو ایلر انلردن خطایی
دخی بیوردی حق سائر عباده
ایدهلر اقتدا بوندن برینه
امامی کر خطاده ایتدی ایسه
رسول الله اوسلطان شفاعت
اهم کوردیلر اصحابی جهادی
کتاب الله دن استنباط بولر
جهاده ایلیوب اقدام ابرام
صحابه لرک چوغی عالملر ایدی
حوادث ازایدی اصحاب ایچنده
اکر احکامه محتاج اولسه لردی
عمل ایدرلر ایدی وقت حاجت
بولردن صکره اهل اسلام چوغلدی

کی شرع امرندن کامللر بلورلر
چالشوب دینده رحمتلر بولالر
دخی پیغمبرینک سوزلرندن
کی سائرلر بولردن دکلیه لر
اجرلرینه هر بیرینه رحمان
بنه معذور اولورلر مجتهدلر
ایدرهر بیرینه نیجه عطایی
اکر قدرت بوغیسه اجتهاده
عمل ایدوب اویرلر سوزلرینه
بو معذور اولرسوزن طوتدی ایسه
ایدیجک دینه دن عقبایه رحلت
غزا ایدوب قویلی اجتهادی
جهاد امرک کوروب چالشمدیلر
حدیثدن اولدی استخراج احکام
بولارک اکثری کاملرایدی
قلیل ایدی وقایع هم وحینئذ
چوغی هب اجتهاد ایلرلر ایدی
مسائل یازمغه یوقدی ضرورت
حوادث جهلی غایت شایع اولدی

بولازم کلدیکم عالم اولنلر — کتابی هم حدیثی کلینلر
جلیشوب اجتهاد ایدوب بغایت — ابن لر غیری اشیادن فراغت
قله لر امر دینجه ایدوب اقدام — کتاب اللهدن استنباط احکام
هر عالم عقلی ایرشدیکی مقدار — چقاروب کلدوغین یازدی بسیار
جالشوب بر براتدیلر بیانی — شریعت کوه کی اولدی عیانی
بولادیکی هر بر سینه اویلدی — بو انردک کلبجه بویله اولدی
امام اعظمه اویدی کمی هم — کیمسی شافعی یی طوتدی محکم
کیمسی مالکی ایدندی مذهب — کیمنه ابن حنبل اولدی مطلب
کیمینک مذهبی داود اولدی — کیمسی مذهب سفیانه اویدی
دخی غیریلره تابع اولوب هب — طوتندی هر بری بیرنی مذهب
عمل ایدر بوانردکی انلر — بوکونا مذهب ایدندی ایدنلر
قمونک اعتقادی اهل سنت — محصل متحددر دینی ملت
نهایت کیمسی بعضی محللر — خلاف ایدر کیمسینه عملدر
خدا انیله در بو اختلافات — بنه امر حقیله در بو حالات
ضرر ویرمز بو عین رحمت اولدی — اویان مؤمنلرک برغمت اولدی
اویلسه بونلرک هر فغیسینه — بلی جائزدر انجق بیر بیسنه
اویان بولمز جنان ایچره مقامی — خطادن اتسه اویدوغی امامی

فی بیان تفضیل مذهب ابی حنیفة رح علی غیره

ایشتکم بو دیارک خلقی اکثر — امام اعظمه اویدی سری اسر

بوقوم

مراد داود طاهی در

9

بو قوم ایچره اومذهب شایع اولدی — بو مذهب قوسی تابع اولدی
اودر هپسی جمله دن اعلم واقدم — ائمه دن اوکلمشدر مقدم
رسولک هجرتندن صکره ای جان — کیه سکسان یل کیجمک طوغدی یمان
یوز التمش یل اتدی عزم عقبی — علیه رحمة الله تعالی
تلامیذندن انک بعضی یار — ابو یوسف محمد هم زفر وار
بولارک هر بریسی مجتهددر — کراخراج مسائلده مجددر
ایدرلر بو حنیفه یله خلافی — کره بعض مسئله ده اختلافی
بر اولدی جمله سی یا شقه دنلمز — بولار بر مستقل مذهب صایلمز
عمل ایتمک بولر قوللیه جائز — ایدن بعضی محللر اوله فائز
امام اعظم وفات ایلیجک بل — امام شافعی طوغمشدر اول یل
ائمه کمو بر بر اکلدی — سراج الامه دن هب صکره کلدی
بو فی اذعان ایدوب ای حق طالب — محقق بلکی بودر ظن غالب
بودر معناسی بو فی سویلمک — کیه نعمان مذهبندن یی دیمک
عبادتن کرک سائر عملدن — امام ایدندم انی هر محللدن
حقه دیمک حدیث ایله کتابدن — نه دیدیسه قبول ایتدم خطابدن
ره شرعه کیدوب انک ایله — عملهم اختیار ایتدم سویله

وصایا فی الاخلاق الذمیمة

وصیت مؤمنه جان ایله بندن — کیه قلبن پاک ایدن اوسوء ظندن
برنده کو رسک ای یار کم علامت — اوبد فعل اوزره دیو ایتمه ملامت

صلاحه حمل ایلر کور ممکن ایسه — یرا مزلغه اکمه مؤمن ایسه
ریادن کی حذرایت ای برادر — ریاکم دنیه نفوک جلبه دیلر
صقین اجرتله قوان اوقمادن — دخی اجرتله تسبیح دعادن
حسددن کدایلی کونولمکدر — زوال نعمتنی استمکدر
اکر اول نعمتک قدرک بلورسه — اونعمتدن نفع حاصل اولورسه
کرک مال منال اولسون اوقت — کرک علم کرک صحت ریاست
اکر بلمزسه قدرک نعمتینک — زوالن استه جائز دولیتنک
حسددر کل اکر غیرت دیدیلر — اولور استنسه اول نعمت دیکر
دخی برشخصک اولسه مالی بسیار — انی خرج معاصی ایتسه هرباره
یاخود کسب ایلسه مال فضیلت — انکله ایتسه تحصیل ریاست
کرشرع اعماله التفات ایدوب — خلاف شرع یوله کیدوب
بوجائزدر اوشخصک علم مالن — خدادن ایستسک دائم زوالن
دخی برکمسه ده برنعمت اولسه — اجانبدن برپیسی انی کورسه
دیسیدی بنده اولسه بونعمت — بکزه ده کلسه بویله برغنیمت
بونه غبطه دیدی ارباب تدقیق — بونی جائز بیوردی اهل تحقیق
دخی قاچمق مهم اولدی کبردن — کبر کندوی ای کورمک دیلدن
بوشیطان وصفیدر سنک کرکدر — انا خیردی کچمک کرکدر
عجبدن دخی غایت احترازایت — بلوب توفیقنی حقه نیازایت
عجبدر کشی اعمالک بکنمک — عبادت ایلدم دیو اوکنمک

دیمه یه کم بو احسان خدادر — بکا توفیق حقدر بوهدادر
کرک مظهر اولسم فیض خدایه — موفقمی اولوردم اهتدایه
دخی حقدایلمکدن کی حذرایت — حقدکین طوتمه دراندن کذرایت
اکر دنیا ایسه باعث بو کینه — سبب بویسه انک انجم بسینه
وای ظلمی اچون انجندک ایسه — یه فسقندن اوتوری اتدک ایسه
کوزلدر سوسمسک کین طوتسک ای یار — کیه بونلره بغض فی الله اثرودار
بریده حب دنیادن حذردر — کیه دنیاسومنک صوفی ضررد
بونک معناسی هم بویله دیکدر — جهانده ذوق اتمک استمکدر
بودنیایی سون مذموم کیشدر — انی سومک خطیئاتک باشیدر
بودنیاده اولان محتشم اولور — قموذوق صفا جنتده اولور
بری دخی انک حب ریاست — بولور نومیدا اولان بوندن سعادت
ریاست بللی شخص اولمقدر ای یار — موقر اولخلق ایچره اوهبار
قضادن ریس وعظ اولدی مثالی — ایده بونلره خلقه امتثالی
ریاست حقنه فخر النبیین — بیوردی نور عالم سرور دین
قویمیه صالناده قوردده اضرر — کیشیلنک دینله دخی بترر
دخی قاچماق کرک طول املدن — اوزون عمر استمک درجاندن
عبادت ایتمکچون استر ایسک — اوزون عمری نوکچون دیلر ایسک
کرجائز استمک عمر طویلی — مرادک کسب ایسه اجر جزیلی
هوای نفسه اویمقدن دخی هم — بغایت احترازایله دمادم

يَيه جك كيه جك دن نره دلر سه
بنا يا يمقدن عورتدن نكم وار
فقردن قورقه دن غايت حذرايت
كه اول تقديره راضى اولمقدر
ايل القيشندن اولمق شادخرم
برى دخى آنك ايتمك عنادى
بلوكر حق ايدوكر ايليه عار
بخل حرص طمع ايتمك دخى هم
غنا سيچون غنى اولومدن
دخى ايتمك امانا تخيانت
امين اولمايه هول اخرتدن
مصر اولوب محصل ايده مؤمن
ادلدن نه وارد اولدى ايسه
تامل ايتمدن اولمايه زائل

نه ايسترسه دوفى نه سورسه
كه تحصيلينه سعى ايتمه يه زنهار
بوسوء خلقه ملحقدر كذرايت
دخى فرمانه حقى طوتمقدر
غضب ايتمك هواى نفسيله هم
حق اولديغنه شاهدكر فؤادى
قبول ايتموب ايده ردّ انكار
ايلك غيبتين ايتمك پيشكر كم
فقيرى فقرى ايچون خوار لمه دن
ايلى الدا ايتمدن قاچه بغايت
همان قورقه سوء عاقبتدن
كه كوكلى استه وكينك خلافنه
كه ذم حقدن نه بويرلدى ايسه
قوى برهانى اولدر اول دلائل

فى بيان اخلاق الحميدة

اريسه چونكه مؤمن ديللدن
بزه يه قلبى حسن خلقله آندن
انكله زين اولان اولدى كزيده
مصايبه وامراضه عنايه
جناب حقه هر بر امرى اتكل

مراد استه دوكى وقتك خدادن
ديه خير ايسه تيسير ايله يارب
مناجات حكمله استميه
بلوب شكر ايده حقك نعمتينه
اولوب شكرك اصلى عجزه اقرار
دخى حقدن اوتانوب قورقيله
رضا ويره قضاى بيزدانه
دخى دنيايه دوندن ايده نفرت
دخى جومرد اولوب ايده سخايى
هميشه ذكر وفكر منت ايله
خدا توفيقى ايدوكن بلوب اول
دخى ايتمكجه الله عادت
اوبركم قوله كله فعله كله
صقين دنيا ونفسانى غرضدن
توكل ايله حقه خالق اولدر
قولونه مائله غيره اينانمه
تواضع ايلمكدن زائل اولمه
نصيحتدر بريسى حسن خلقك
هم ايت خوحسن ظنى حسن خلقى

ينه زايدوب جنابكريادن
دعايى بويله ايده هر مؤدب
بونى ويرباكه شوفى وديعه يه
ايده قولكوى مخصوص حضرتينه
دكل ممكن ندكلو اولسه بيار
هميشه رحمتينى اومغيله
كه تسليم اوله امر لايزاله
قله از عيشه دنيا ده قناعت
كه معتاد ايده كندويه عطايى
كه يعنى هر نه دمكم طاعت ايده
حذر ايدوب كتوميه عجب اول
مقدم ايده اخلاصيله نيتى
مجرد حقه تقريب ايچون اوله
قوشه رمه اكافانى عرضدن
نصيبك ايسته اندن رازق اولد
صقينوب قاضى يه بكه طيانمه
قمودن اكه حق اول غافل اولمه
ايو اولديغك استمك بوخلقك
قصورك عفو ايدوب انجمه خلقى

ایلك عیبنه بقمه دن حذر ایت — همیشه کندی عیبیکی نظر ایت
ایشتدکدن قبول ایت حق سوزی هم — خطاکه اعتراف ایله دمادم
دوه کون توبه ایله صوچلر یکه — پشیمان اول قواتدکلریکه
خدادن قورقوب عزم ایت ایمکه — رجوع ایله اویوله کتمامکه
اکر ایل حقی واریسه قتکدن — حلال اللش قومه انی ذمتکدن
اکر حق الله ایسه اول قضا ایت — اکر کفارت ایسترسه ادا ایت

وصایا فی التقوی

وصیت ایلدیکم سرا وجهری — قویه لازم واهم اولادی تقوی
بونه یکیا یشه مؤمن اولنلر — مراد مقصودنه تقوی اولنلر
که تقوی اولادی اصل جمله اشیا — پس انسز سائر اعمال اولمز اصلا
قتی صاقنمغه تقوی دیلر — مراد ایدوب انی هر محکمه دیلر
قولاق کوزفرج ایله یق دیل قرندن — قوسیکی حفظ ایدن منهی اولاندن

فی افات الاذن

صقینه دکمه یه سازلی سوز — دخی مزمار قانول چشته قویوز
دخی طنبور فی چنك چغانه — قولاق طوتمایه هم افك یلانه
ایشتمیه دخی فحشیله غیبت — تغنی دن قچه هردم بغایت
کرك قرآن کرك اشعار اذکار — تغنی سز لحن سز اولسه نی نهار

افات العین

حرامدن بقمدن صقله کوزنی — جهنمدن صقینیکندی اوزنی

کوبك

کوبك التی دن الیتمه واریجه — حرامدن بقمه سی اره کلنجه
حرام اولادی کذلك محرمیتك — کوبکدن دیزه دکین هر یرینك
بومنوال اوزره در حکمی مقرر — که غیرك جاریه سیله برادر
اره کوره دکلدر ذکر اولان حال — بقان عورت ایسه بویله در احوال
بقان ارسه نسایه ارتوغی واد — بو بطن ظهرن داخی بقمای یار
کم ایدوکن دیه بین دکلدر محرم — که طوت یادندن بو تحقیقی هردم

دخی هم قرقنداشی وقیزی — کشیلنك کندی قیزی قیزی قزی
دخی خاله ودیزه قین انا سی — دخی کندی ابسی وانا سی
رضاعا قرقنداشیلر محرم — اوکی قزی رضاعدن انه سی هم
اکر منظوره نامحرم دیشی سه — اکا ناظر اولان ارکك کشی سه
یوزینه ایغنه آل ایه سینه — بقه بقمایه عضوك غیر سینه
کرك شهوت ایله کرکسه دللو — کرك کنج اولسون اول کرکسه یاشلو
کرك الحق کرکسه یوجه اولسون — کرك یکت کرکسه قوجه اولسون
اکر عورتدن باقسه شهوتیله — حرام اولور انك بقاسی بیله
یا رشهوتله باقسه زوجه سینه — یه ملکدن اولان مملوکه سینه
حلال در اول نجه اولورسه اولسون — دلدوکی یرینه ناظر اولسون

دخی حفظ ایدن کوزك بقدوغندن — ایلك اویه قاپو یا رغندن
مسلمانه حقارتله نظر دن — حذر ایدن امین اولهٔ ضرردن

افات الید

الك حفظ ايت حرام شيئه يا بشم — دخى كمسه نك الم مال رزقين
نجس العين اولان شيئه يا بشم — ضرورتسز صقين نجسه بولشم
كه اول خمر يله ميته جنسى كبى — نه وارسه داخى انسان ترسى كبى

افات البطن

حرامدن صقله بطنك هردم اى يار — دخى هم شبهه لى مكروه يه كم وار
كيله ودرهم اوقه شرطى ايله — كه برشى صاتوب السك طرطى ايله
يكيدن كيل ايدوب وزن ايتمنجه — محصل يمه اوجوب جكمنجه
اكر كوتو ديجه صاتوب الورسك — حلال در يى انى بيجه بلورسك

افات الفرج

صقينه فرجنى هردم حفظ ادن — حذر ايله لواطه و زنادن
دخى عورتنه جاريه سينه — نفاس حيض ايجنده پيرسينه
اوحالتده قجه وطئ حرامدر — حذر ايله بولره اجتماع عدد
دخى فرجك دكرميه حرامه — بود لازم اولان هر خاص عامه

افات الرجل

حرامه يودى ايكى هم — صقينوب فى غايتله دما دم
اذن سز بصمه ملك غيره اى يار — حقيرى دوكمه ناحق يره زنهار
دخى بصمه ايلك قايجه سينى — دوب قرمه جناغ صرجه سينى

افات اللسان

يلان سويلمه دن قاچ اى برادر — حذر ايت غيبت ايتمه دن مقدر
كه غيبت غيرى ذم ايلمكدر — كيشى اردنجه عيبك سويلمكدر
اكر ديدوكى عيب انده وارسه — دخى سوكمك طريقى ايله در ايسه
يوغيسه ديدوكى عيب انده اى يار — اوبهتاندر اشدى حرمتى وار
مزلتمه ايلى فكرايت و بابى — دخى اوكمه قالسه عرضه خالى
تكلم ايلمه فاحش جوابى — قيامتده جكردرلك عقابى
اوكز لى سرى اظهار ايلمكدر — عيبلى شيئى ايله دمكدر
دخى قاچ ايلمه فحشى تكلم — كمسنه ايتمسون سنده تظلم
دخى عهدى رعايت ايله اى يار — صقين هم وعده خلف ايلمه زنهار

فى بيان افات الكفر

صقين لفظ كفردن كى حذر قل — اولود كفرك صوبى غايتله مشكل
اوكم سويليه كفر اولان جوابى — كيدر اعمالنك جمله ثوابى
بوش اولود عورتى كيدر نكاحى — اكر وطئ ايلسه ايكرسفاحى
حلال اولود انى قتل ايتمك اى يار — اولود بوغزايدنى داخى مردار
اوحالده ايدوكى صوم نمازى — قبول اعمالنك يوقدر جوازى
شهادتدن كتوردى سرينجه ينجه — مفيد اولمز اوسوزدن دونمنجه
وليكن اى برادر ايتسه انكار — اولور انكارى دخى توبه دينمش وار
رجوع ايدوب ايدرسه توبه اول ان — يكيدن اولمش اولود اول مسلمان
بوزيدرجنى ديدوكى كفتار — اكر قادر سه بردهء وانه تكرار

كه زيرا سويلدكلرى كوزى دكل
قوسى محيط اولدى كندى عمال
رجوع توبه ايله حاصل اولمز
اوعملكى برى يرينه كلمز

فى الاحتراز عن الكفر

بودرهم مومنه لايق مناسب
دخى هم مومنه يه اولدى واجب
صباح اخشام اوقيه بودعايى
صيغه حقدهم اومر عطايى

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم انى اعوذ بك من ان اشرك بك شيئا وانا اعلم واستغفرك لما لا اعلم انك انت علام الغيوب

كه زيرا مس ويدرحضرت بودى
بوكه هركيم مداوم اولسه يدى
لسانى كفردن صقلر الله
كفرسوزلتمز اكه بكلى الله
دخى هركوندن اوچ كز بودعايى
اوقيوب ايليه حقدن رجايى
دروندن ايدن عاشقانه
بوده مروى اولدر مصطفاده

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم انا نعوذ بك من ان نشرك بك شيئا نعلمه ونستغفرك لما لا نعلمه

فى تجديد الايمان

دخى هركوندن ايمانى تجديد
دروندن ايليه اسلامى تأبيد
ديه صدقيله كمراى حق قادر
اكر بندن كفر اولديسه صادر
جهالتله خطا يولينه كتدم
قوسندن رجوع توبه ايتدم
دروندن ايدن عاشقانه
كه دين اسلامه كردوصادقانه

حبيبك حضرت فخر النبيين
اوسلطان رسل اول هادى دين
نه كم كتودى ايسه جانبندن
قبول ايتدم اينا ندم اكه جاندن
جناب حقه اندن كلنه هم
اينا ندم حق مرادى اوزره محكم
دخى هم جمله پيغمبر لرينه
هم انلرك كلنك هم برينه
قوسينك مرادنجه اينا ندم
قبول ايتدم بوغفلتدن اويا ندم
مداوم اولسه بوكه مومن اولان
بومنوال اوزره تجديد اولسه ايمان
بكم لفظ كفر چوق يوقدر نهايت
معاذ الله قاچ انلردن بغايت
انى تعريف ايدوب بذل مقدور
بيان ايدم لم اولكه اولدى مشهور

فى بيان الفاظ الكفر

برى اى تكرى بندن رحمتك سن
دريغ طوتمه ديسيدى بويله دين
بوسوزله كافر اولود اولديمثلر
مشايخ بويله تحقيق ايلمشلر
برينه ردايدوب ديسيدى بويله
كه بن حكمنى حقك نه بلين
كفردرساكه تفصيلين قلدين
مالى بوسوزك تخفيف كلود
انكچون بويله دين كافر اولود
برينه بويله ديسه ناكهانى
بويوزدن اچسه كر سوزه دهانى
قوبيغمبر اولانه اينا ندم
ولى ادم بنجه در شبهه كندم
پيامبر مى كلمى بلمزين بن
ديسيدى كافر اولود بويله دين
دخى بركيسه بالغ عاقل اولسه
مهما تمسه بوفى جاهل اولسه
محمد جمله دن صوك كلد يكنى
كه اول ختم النبيين اولد يغنى

بو امری بویله کم یلمز سه ای جان
دیدیلر اول کشی اولمز مسلمان

بریله جاهلك کی بویله دیسه
پیامبرلر دیدوکی کرچك ایسه

ایشیمز بتدی قورتلدق ضرردن
خلاص اولدق قموخوف خطردن

دیدیلر بویله دین کافر اولور
مکر تأویله اول کس قادر اولور

بونك اصلی یوکمکدر کلدیسه
دخی کم شك طریقیله دیدیسه

بوسوزکم قائلندن صادر اولور
بونی دیدوکی کبی کافر اولور

مرادی لیك تحقیق ایمکیسه
بولازم قولی حقدر دیمکیسه

بوتقدیرجه بوسوزدن نسنه کلمز
بوتأویل ایله دیسه کافر اولمز

بینه دیسه سنت یولنه کیت
که کس طرز نقلرك باشن تراش ایت

رسول اللهدن اولدی بزه سنت
که لازم بویرغینی طوتمه امت

اوکس دیسه که بونی اشلمایم
بکا دیدیکلرینی ایلمزك

بوسوزك سویلدکی قائل اول ان
بونی نیت ایدوب قلبندن ای جان

اوسنت اولدوغن انکار ایدرسه
یه استخفاف طریقی ایله درسه

کفر اولانی تعدید ایلمشلر
بونك قائلی کافر دردیمشلر

بوسوزاندن اکرچه اولسه صادر
ولی تأویلنه اولورسه قادر

دیسه کرچه دیدم اشلمزك
ولی سنك سوزکله ایلمزك

ایله دین بن بوفعلی انك ایچون
رسولك سنتندن اولدغنچون

بوسوزدن ظاهر اولان بودرای یار
کفر اولمز بوتقدیرجه اوکفتار

که تفصیل ایکیوب بعضی محقق
بونی بویله دیدی اکثر مدقق

نه واریسه سنتندن دخی جمله
بود رمنا سی هب احکامی بویله

خصوصا کم اوسنت که اولمعروف
تواتر له ثبوتی اولمه موصوف

اومسواك ایمه دکم دیدی راوی
ایمه دن بورسمه اولدی جاری

تمام برشهرك ایدوب خلقی انکار
اکر ترك ایتسه لر مسواکی ای یار

قمونك کردنن اورمق کرکدر
دخی کافر کبی قرمق کرکدر

دیسه کز برکشی یه قل نمازی
تضرع له ایت حقه نیازی

اوکیشیلر دیسه کم قلمزین بن
دیدیلر کافر اولور بل انی سن

خراج نامنه یردن شئ النسه
انی برکسه شاهك ملکی صانسه

بونك اوستینه اولسه اعتقادی
بومنوال اوزره بغلنسه فؤادی

کفر دیدی بونی اهل تحقیق
یرامز دیدی ارباب تدقیق

ینه براحمق نادان جاهل
که ناکه اولسه کر بوقولی قائل

اکر کم باکه جنت ویریلورسه
بن استمم اکر سنسز اولورسه

اکر جنات ترکمدك امر اولنسم
کرك زید کرك عمر ویله کی هم

یاخود زیده دیسه سندن اوتورا
اکر جنت ویردیسه باکه تکری

کر کمزدیلمزك کرمزك بن
اکر کرمامه اولورسن سبب سن

یاخود برکسه دیسه حق تعالی
اکر جناتی ایتسه باکه اعطا

بن اکه کرمزك قصدیم زهادم
که دیدارحقی کورمك مرادم

دیدیلر بویله سوزلر سویلنلر
همو کافر اولور بویله دینلر

دخی بویله صانوب برکسه ای جان
یه اکسیلور یه آتش دیسه ایمان

كفر ردید یلر گرچه بوکفتار
وی مطلق دکل بونده نظر وار

کفر ذکر بویوزدن اکلدیسه
که مؤمن یره کوره دیسه

نه اوله مؤمن یه دیسن ای یار
سؤال ایدرسن انی باکه تکرار

اوشیلردکه کم تفصیل اوزره
یوقاردن بری بری ذکر اولندی

اینانمقدر اوالتی شیئه هرکاه
دیمکدر اولا امنت بالله

بوالتی یی دیسه اکسیلور ارتی
اوقتیک کافر اولور ای برادر

اکر اعماله کوره دیرسه اولماز
دیه نک دینه برشنه کلمز

دیمش وار مجتهد لردن که ایمان
کهی ارتر که ایرد اکه نقصان

ایکیدر دیسه کر قبله یی بیلمز
بری کعبه بری بیت المقدس

که یعنی شمدی ایکیدر دیسه
مصر اولوب بوسوزی ایدر دیسه

کفر ده دیدی بونی اهل تحقیق
خبر ویردی بزه ارباب تدقیق

مقدم قبله قدس ایدی بوندن
ولیکن صکره قبله کعبه اولدی

بومنوال اوزره تاویل ایتسه ای یار
اصحی بوکفر دکل بوکفتار

یه برعالم کیشی یه برادر دیسه
یه بغض ایتسه یه شتم ایتسه سبسز

کفر قودقوسی وار دیرلر بونی زنهار
اریسن اجتناب ایله یوری وار

فساد ایتمک دیسه بر شخص بدخو
کرد انشمند کیشی اولمقدن ایو

کفر ده دیدیلر بویله مقالی
مقرر در ثوابینک زوالی

کفر دکافر ایشک ایو بلسه
حسنات اعتقادی بویله اولسه

دیسه بر کن تکلم ایلمامک
محو سیدن خوش ایشدر سویلمامک

یا خود بر کسنه ایدوب بونی تحسین
حیض کورسه نفاس ایسه زنا اولدین

دوشکن یا تمامقلق ارله عودت
محو سیدن کوزل ایشدر بوعادت

بوسوزکم اول کشیدن صادر اولور
دیوکی بونی کافر اولور

بری شک ایدوب ایمانینده هرکاه
دیسه که مؤمنم ان شاء الله

بوسوزکم قائلیندن اولما صادر
اولور بلمزسه تأویلنی کافر

بینک اوغلی اولوب ایسه ذاری
دیسه تسلیه ایچون اکه بری

صقین غمیمه بودر بلایه
سنک اوغلک کرک اولدی خدایه

بوفکم دیسه بیشک کافر اولور
بوایب ندر دیو سؤال اولنسه

بوسوزده چوق خطالر ظاهر اولور
کفر در بونی بیلوب طوتمه قیغو

بر عودت بلنه برایب قوشانسه
جماع ایتسه ای ایدر سفاحی

جوابنده دیسه نار در دو بو
اکا باشلسنه بسم الله دیسه

حرام اولدیان کیدر رنکا حی
وکی تفصیلی وارد ضمنه مطلق

حرام اطعمه دن برکسه ییسه
خمر کبی حرام لعینه ایسه

حلال اولدکرچه بویله محقق
که اسم الله تخفیف ایتمش اولور

طعامک حرمتک بیلوب دیسه
ایکی عالمده خائب خاسر اولور

ثوابی هبا یه کیتمش اولور
اما ملدن بوکونه اولدی مروی

بوسوزی بویله دین کافر اولور
بیتجک اکر بسم الله دینلسه

بومنصوص اولمسین نقل ایدی راوی
حرام لغیره در کافر اولمز

ینن اطعمه کر مغصوبه ایسه
ضرر یوق دینه بوندن نسنه کلمز

بری زیده دیسه جانکی مولی
سنک کفر ایله السون حق تعالی

بونک کفرنه اتدیلر خلافی
ائمه ایلدیلر اختلافی

کیشینک کندی کفرینه رضاسی
بوکفر اولدی بونک ظاهر خطاسی

ولیکن کفر غیره راضی اولمق
دیدیلر بعضیسی اطلاق اوزره کل

دیدی بعضیسی اطلاق اوزره کل
بوسوزی سویلدوکی حینده قائل

بکا بو کفری ویردیسه رضاکر
کفر دیدیلر بونی مقرر

اکر ظلمی وفسقندن او تودی
شدید اتسون عذابی دیو تکری

بونک ایچون اولورسه کر رضاسی
کفر اولمز بونک یوقدر خطاسی

بوقول اولدی ثواب اولماغه مقرون
اصح اولماسی انک اولدی مظنون

دلیل وار بونه یونس سوره سنده
اوقی کورلی موسی قصه سنده

دیسه براتدوکینی ایلدم
خدا بیلور بن اقی ایشلمادم

ایدوبدر عالمه اولنلر خلافی
بوسوزه حقنده نیجه اختلافی

دیدیلر عاقبت قولک صحیحی
دین کافر اولور بودر اصحی

سبب بودر مالی بوکه کلور
که حقه جهل اثبات ایتمش اولور

برآر عورت الوب کزلی دیسه لر
بزم شاهدیمز تکری پیامبر

ارعورت ایکیسیده کافر اولور
جهالتلری دینده ظاهر اولور

رسول الله بهتان ایلمکدر
که پیغمبر غیب بیلور دیمکدر

پیامبر حی ایکن بلمزدی غیبی
وفاتی حالیده بو ائمه دیبی

دیسه برکسه بن غائب بلورمیم
اوغلانین یتکلری بولورمیم

ایشیدوب بریده بونه انسان
انی تصدیق ایدوب هم اویله طانسه

اینانمان هودین کافر اولور لر
جهنمه کیروب خاسر اولورلر

یاخود دیسه کیرو ویرر باکه جنلر
نه ضایع اولسه غائبدن خبرلر

محقق اکله بلسن ای برادر
بونی دینلر کافر در مقرر

که جنلر اخی بلمز غیبی زیرا
فقط غیبی بلان الله تعالی

توجه اتسه برکشی یه ایمان
یمین ویرنله دیسه که ای جان

سنک الله اندک دیلمزک
بویوزدن حلف ایدرسن یمزک

ایدرسن کل یمین ایله طلاقه
دله رک حلفنه ایله سین یاعتاقه

دخی دیسه سنک یوزک بری کس
که جان ایچی دیدی ریه بکزر

مشایخ ایتدی بونلره خلافات
چونی کفر اولمغی ایتدی مراعات

بوایکی سوزده تخفیف اردی جان
قتی اولومدک در جانی الان

دیسه لر برکشی یه قل نمازی
تکاسل ایتمه ایت حقه نیازی

اوداخی بونلری ردایلمسیدی
نماز قلمق قتی ایشدر دیسیدی

یاخود دیسیدی بن ایتمم نمازی
خوش ایشدر قلمق باکه نمازی

مشایخ اتفاق ایتدی جمیعا
در یلر کافر اولور اول سریعا

دخی برکسه دیسه بویله حاشا
که کوکلن شاهد مدر حق تعالی

کفر دیدیلر زیرا محقق
منزهدر مکاندن اولمدن حق

دیسه لر سنت اولان ایشی کل ایت
بوسنتدر رسولک یولنه کیت

جوابنده دیسه کم اشلمزک
اکر سنت ایسه ده ایلمزک

بونك قائلي كافر دير
رسول ايچون برينه ديسه لردي
ايشيدوب بوجوابي چون براحمق
كفر ديدي بونى اهل تحقيق
ديسه برمسئله ذوقي ويرن الله
بوسوزده شرك ديمشدر اهل تقوى
ديسه نصراني كافر زمره سندن
ديدي بوسوزي كم قائل اولور
ديه نصراني يه كوره نهايت
بري كر كفري ترجيح ايلسيدي
ابو القاسم عليه الرحمه ديدي
كجنوب ينه برجاهل كرامدن
او ويرد يكندن اومسئله ثوابي
لانك بيلوب انك حرمتيني
ويرن داخي دعايه ديسه امين
ديسه برجاهل نادان بدكار
ياخود عالم ديدوكي اوزره كتمك
يه فتوايه اتموب رغبت براقسه
مشايخ اني كافر دن ديمشلر

رجوع ايتمز سه خاسر دديلر
يمك يدكدن پرماغك يلردي
ديسه كم بوادبسز لكدر انجق
بيان ايدي نجيسه ارباب تدقيق
حركت ليك لازم قوله هركاه
حركت خلق ايدنلر حق تعالى
خير ليدير يهودي فرقه سندن
كيد ايماني اندن زائل اولور
يهودي فرقه سي شردن بغايت
كفر يكدر خيانتدن ديسيدي
بوسوزكفر اولمغي تحقيق بيوردي
تصدق ايتسه بر شئ حرامدن
كه بلمسه خطائله صوابي
دعا ايتسه وير نه رحمتيني
ايكيسي داخي كافر اولمه اولجيمين
علم مجلسلرنده ايشيم وار
ديسه كم قادر اولور ويله ايتمك
نذر بودير تخفيف ايدوب آتسه
كفر ديو تحقيق ايلمشلر

بري بويله بيلوب ظن ايلسيدي
محلنده بيان ايلديلر
سنكله شرعه كيلم ديسيدك
سنكله بيله محضر اولمنجه
كه شرعي نيليه ين بن ديسيدي
قواعمالي كيد رباطل اولور
ديسه محضر كتودن وارم البت
يوقارو مسئله يله بوبر اولمز
برسيله ايشيدوب في كلسه
مكر اول كس ضرودي كلمش اوله
اكر برجاهل نادان آبتر
ديه يلر كافر اولور بويله دين
برسيسي ديسه كه بوسوزي بيلور
ياشرعي ديلمزك ديسه برار
يمسه بغدادي ادم بيامبر
بوسوزكفر اولماسين تحقيق ايدرلر
وليكن قاضي يه اولنسه دعوت
خطا يوقدر بوسوزله كافر اولمز
برينه بركفر سوزصادر اولسه
ايكيسي داخي كافر اولمش اوله
بري بويله بيلوب ظن ايلسيدي
بوني دخي كفر سوزدر ديديلر
برينى دعوت شرع ايلسيدك
ديسه بن وارمزن حق كلمنجه
جوابنده ياخود عنف ايلسيدي
بوكفري اول كشي كم قائل اولور
وليكن قاضي يه اولنسه دعوت
خطا يوقدر بوسوزله كافر اولمز
برينه بركفر سوزصادر اولسه
ايكيسي داخي كافر اولمش اوله
اكر برجاهل نادان آبتر
ديه يلر كافر اولور بويله دين
برسيسي ديسه كه بوسوزي بيلور
ياشرعي ديلمزك ديسه برار
يمسه بغدادي ادم بيامبر
بوسوزكفر اولماسين تحقيق ايدرلر
وقي بغدادي ادم يمسيدي
ايدوبدر عالم اولكلر خلافي
بري ديسه كه بر طوقودي ادم
شه دوارانه عادل دردسيدي
بونى دخي كفر سوزدر ديديلر
برينى دعوت شرع ايلسيدك
ديسه بن وارمزن حق كلمنجه
جوابنده ياخود عنف ايلسيدي
بوكفري اول كشي كم قائل اولور
قواعمالي كيد رباطل اولور
ديسه محضر كتودن وارم البت
يوقارو مسئله يله بوبر اولمز
برسيسي ديسه كه بوسوزي بيلور
ياشرعي ديلمزك ديسه برار
يمسه بغدادي ادم بيامبر
بوسوزكفر اولماسين تحقيق ايدرلر
وقي بغدادي ادم يمسيدي
ايدوبدر عالم اولكلر خلافي
بري ديسه كه بر طوقودي ادم
ايشيدوب بوسوزين برسيسي هم

دیسه کم اویله جلاح اوغلی یزبن
دیدیلر کافر اولور ریب شکسز

بریسی برکوچك صوح اشلدکده
بریسی توبه ایت کره دیدکده

دیسه نه ایلدم توبه ایده جك
اوکسز کافر اولور بی ریب بی شك

بری بریله ایکی کس چکیشسه
بریسی کل کیشی لم علمه دیسه

اود اخی دیسه علمی بیلمزین بن
دیدیلر کافر اولور بویله دین

بو اولادی وجهی کفو اولمغزیرا
بوسونه علمی تخفیف ایدی حاشا

اکر کم حرمتی قطعی اولانی
حلال دیمك ایچمك دیسه انی

مثالی خمر ادم لحمی کبی
دخی خنزیر لحمی شحمی کبی

حرام دیسه حلالی قطعی یه یا
دین کافر اولور بو قولی حاشا

قمودینده اولان شئ محرم
مخالف اولسه حل حکمتهم

مثالی جمله دن فرضا ذنانك
حلال اولماسین امید ایتسه انك

کفر در دیدیلر بو بد املدر
قمودیاندن زیرا کم عملدر

تمنی ایتسه خمرك حلی امما
اوکمسه کمسه کافر اولمز دندی حاشا

لطیفیله ایدوب جرم عظیمی
اکر اوقورسه قرآن کریمی

بریسی یوسف اعرض دیسه ایدی
بریسی یوسف اوغلی ایدی

کفر در دیدیلر بو ایش محقق
کلام الله ی لاغیله اوقومق

وصایا لسالکی طریق الآخره

نصیحت ایله رکه هردم انامه
وصیت ایلرك بن خاص عامه

طوته لر هر زمان امر ایدیسه مولی
ایله لر هر نه دیدی حق تعالی

نماز ی وادسه قالمش قضایه
قله بوکونه یا دینه قوما یه

زکوتی وادسه قالمش ویره انی
طوته صومی کچمیه زمانی

اکر حج لازم ایسه انی ایده
که فوتیدن صقینوب حجر کیده

دخی اوستیسنه فرض عین اولاندن
تعلم ایله حال علمك یلنمدن

یلنمزی سؤال ایدوب بولالر
علم مجلیسنه حاضر اولالر

فی بیان الاستفتاء

کمك کرکسه فتوا سیله ای یار
عمل لازم دکل انکله زنهار

اکر موثوق ایسه علم عملده
دخی فتواسی وادسه هر محله

عمل ایتمك انکله جائز اولدی
ایدن کشی مرامنه فائز اولدی

فی الاستماع

سماع مجلسلرینه وارمیه لر
بوکونه بزمه حاضر اولمیه لر

تغنیله اوقنه لیك قرآن
دخی ذکر اذان سائر ای جان

ایشتمه دن حذر ایت جان ایجاد
تغنیسنی ایله رد انکار

اکر ذکر اولسه اسم الله اعلی
اکلمسه اسم پاك حق تعالی

ادبله غنی سلطانه دیه لر
یه سبحانه له تعظیم ایلیه لر

دخی دیه تبارك یه تعالی
بولرله وصف اولنه اسم مولی

اکر ذکر اولسه اسمی مصطفانك
اسا میسی اکلسه انبیانك

صلوة ایلیه لر تعظیم ایله لر
کتابت ایسه لر تکریم ایله لر

ایشارتله اتمیه لر اکتفایی
صلوة ایله اکا لر انبیایی

دخی اکلسه اصحاب کرامی
ایله لر ترضیه لله احترامی

اکر عالمدری ذکر ایلیه کن علیهم رحمة الله دیه کن

فی حق الاستاذ

براد رایله اوستاذیکه تعظیم اوکنجه یودیمه قل اکه تکریم
یودیمك کن دلالت چون اولوردی ضرد ویرمز اوکنجه یودیلوردی
کلامه شبله هم اندن اقول اوشتمه خدمتك قل جانله کل
دخی پدرك ایمه اوستاده کلامی کرنزه ایدوب کلامه ویرنظامی
دوکوب قاچسه مخروق اولمه ای یار نصیحت بیلوب انجمه یودی وار
رضا سین کوندله اوستادك دخی هم رعایت ایله اتباعینه محکم

فی حق السلطان

شه اسلامه عدل دولتیله دخی اعداسی اوزره نصرتیله
دعاء خیر ایله توقیر ایدن کن ثنا وحمدی توفیر ایدن کن
کرظالم دیو ایدوب اعتنا بی صقنوب ایمه کن بد دعا بی

فی حق الابوین

اب وام حقلرك ایمك رعایت بولاریك یوزینه برك سویلمه یه
بابا انانه امر ایتسه طوتمه هم دخی صبی ایدن قوشو سویلمه یه
همیشه اقربایه ایله احسان حذر ایت قطع رحم ایمکدن ای جان

فی حق

فی حق الجوار

رعایت ایله قونشیکی وار ایسه ویره هم قوخولی یمك بشرسه
کتوره قونشلق حقن یرینه بولینه هر دوشر حاجتکی یرینه

فی حق الاخوان

قیله هم سائر اخوانه محبت خطایی عفو ایدوب ایله مروت

فی الاحتساب

محصل امر معروفی کورسین دخی نهی عن المنکر ایله سین
مداهن اولمه دن قل احترازی مدارا یتله کسب ایت امتیازی
محقق برضرد اولورسه پیدا مدارا ولدی اکثی دفعه مدارا

فی العادات

حذر ایله دلاجوق سویلینلر بغایت صاقنه جوق جوق کولنلر
معاملیله اقچه ویرمه ای یار معین اولمه دخی ویرمکه زنهار
بوکه هم شاهد اولمقدن حذر ایت صقین هم کاتب اولمه دن کذر ایت
کرك بیع شرا ایتدکده هر بار کرك سائر امورك هر نه کرو ار
بودر اولان سکا اولی واحرا قموده ایله شرع پاکی اجرا
دخی اجرتله تأدیس امامت صقین ایتمه بود رساکه وصیت
هم ایتمه اجرله تعلیم قرآن دخی اقچیله علم اوکرتمه ای جان
نه دیوانی ملوکه وار مقرر ایت نه بابه میر قاضیدن کذر ایت
ضرورت سز بولانه کتمیه کن صقنوب دود ابواب ایتمه کن

فی السنن والبدع

مؤکد سنت اولبد رجماعت — مداومه اولدی کمال اهل سنت
سنندن داخی نه وارسه مؤکد — رعایت قیله ایدوب جد بیحد
دخی بدعتدن ایله احترازی — فضائلدن قیله قوشلق نمازی
سکزدن اکثری ایکی اقلی — مداومه اوله نک یوجه مجلی
قلوب اخشامی ایله بذل همت — قیله الله ایچون هم التی رکعت
سلامی هر ایکی رکعتله ویرم — بونی اوقیه صکره یدی کره

اللهم اجرنا من النار

دخی یتسو نمازینک پسندی — قیله درت رکعتی هم صکره سندی
اوله هم صوم داود یله مشغول — کونک بیرک یمه بر ین طوته اول
بولار اولمز سر بونه دائم اوله — که بتجشنبه دوشنبه صائم اوله
بولاردن المانی ایسه نور فیضی — طوته نیلت ایدوب ایام بیضی
ایتک اولدی اوچی اون درد نجسی در — دخی بونی وظیفه ایلیه لر
قیله ترک اتمیه دائم تهجد — که هر شب سورة الملک اوقیه لر
تهجدک اقلی اولدی ایکی — ایله الله رضا سیجون تعبد
صلوة صبحی هم قیله تحریمه — انک اکثری اولدی اون ایکی
اوقیه سورة حشر اخرینی — اعوذ دیه اوچ کره ورد ایدینه
صباح اخشام بونی ورد ایدنلر — انک ترک اتمیه هر کز بر ینی
اوله دائم مسبحانه مشغول — اوله هر کیشی مسواکه مداومه

مسبعات

مسبعات عشر بونلردن

سورة الملک — ایة الکرسی سورة الکافرون سورة الاخلاص معوذتین
سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله
العلی العظیم اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد وسلم اللهم اغفر لی ولوالدی ولجمیع
المؤمنین والمؤمنات الاحیاء منهم والاموات اللهم افعل بنا وبهم عاجلا
وآجلا فی الدین والدنیا ما انت له اهل ولا تفعل بنا ما نحن له اهل انک غفور
حلیم جواد کریم رؤف رحیم

تمام ایتدکده بونلاردن پسندی
اوقیه بونی اون کره صکره سندی

لا اله الا الله وحده لا شریک له له الملک وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت
بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر

فی المسواک

اوله هر کیشی مسواکه مداومه — خصوصا کم نمازه اولسه قائم
وضو ایتسه طوته نی هر دم — دخی بیدار اولیجق اویخودن هم
یه قوان اوقاغه باشلسه یدی — یه تفسیر حدیث نقل ایلسه یدی
قموده ایله استعمال مسواک — انکله ایله اغزک دشلرک پاک

فی اداب الدعاء

دعا ایتسک برادرلرک خدایی — ثنای حقله ایله ابتدایی
صلوة ایت هم رسول باصفایه — دخی اصحاب آل مصطفایه
دخی اک مؤمنین مؤمناتی — اونتمه مسلمین مسلماتی

هم ایله والدینی خیرله یاد — بولادن صکره اکرواد سن اوستاد

دخی قرداشلرکی یاد ایت دعاده — کدایت هی برکی اسمیله انی ده

تضرع ایله حقه ایت ثنایی — هم اخفا ایله قل ایسک دعایی

دخی خلوتده درکاه خدایه — یوزک سوردهم الک قالدر دعایه

تضرع ایله تذلل کی ایدوب هم — قموصوچون اقرایت دمادم

اقیدوب قلبی یاشی کوزلرکدن هب — بیانده بوایله سوزلرکدن هب

که حقدن استیه عفو ایتمه رضا — وعافیت توفیق رحمت

صغینوب حقه سوء عاقبتدن — دخی خوف ایله هولی اجتنابدن

همیشه لطف حقه راغب اولهم — که حسن خاتمه یه طالب اولهم

دخی شکر ایله حقک نعمتینه — که تا مظهر اولاسین رحمتینه

فی الازواج والاولاد

قلوب اولادی ازواجی تفهیم — ایله لر علمله ادابی تعلیم

دخی ضبط ایله لر ازواجی محکم — که کوسترمیه لر نامحرمه هم

دخی حمامه دوکویه لر لرینه — دخی تهنیه یه ایله اولیه لرینه

حذر ایدوب بولاری ایتمیه لر — نسانک هر سوزینی طوتمیه لر

خصوصاکم برامر معظم اوله — ایجنده نیجه معنی مدغم اوله

هر ایشده زنسوزینه اویمیه لر — کلام زنک له عامل اولمیه لر

ولی تدبیر منزلده کوده لی — زنکاهی موافقت ایله لر

اولوب حسن معاشرتله توأم — که بعضی صوچلرک عفو ایله لرهم

ثواب اوله انی عفو ایتمش اولسه — اکر اول صوچ معاصیدن دکلسه

دخی صبیانه کید رمیه هم — حریردن تقیه وقفتان دمادم

قنایقماییه اوغلنجقلری یینه — نه اللریه نه ایقلری یینه

یدی یاشنده بشلده ده نمازه — هم فندوده یپ یپ نیازه

واریحق اون یاشینه اتمز ایسه — کوتکله قلدرسوز طوتمز ایسه

فی بیان التلمیذ

کیشی شاکردک اوغلی کبی بیله — انکله تربیه تی اویله قیله

فی بیان الاستغفار

اوکسکودن دعاسی اوله مقبول — اوله حمد یله استغفاره مشغول

دیه جرمی ایچون استغفر الله — دیه توفیق حقه الحمد لله

ایدوب حمد یله استغفاری اکثار — اوقیه بودعایی ایله تکرار

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله علی التوفیق واستغفر الله من کل تقصیر

وصایا متعلقة بالمحتضر والمیت

دخی یارانی اخوانه وصیت — مریضم کربوله جسمده شدت

بکا توحیدی تقریب ایتمکیچون — بکا قرآنی تذکیر ایتمکیچون

بنی کوره کلن اخوانی یارانه — اوقیه سوره اخلاصی اولانه

دیوب تعلیم ایچون باکه هم اولحین — اوقیه بودعایی ایله تلقین

اللهم اعنی علی سکرات الموت وسکرات الموت

دخی ذکر ایله حقک رحمتینی — جنانه ایجره ویره جک نعمتینی

دخا ایکون اولان ایات اخبار — اوقوب اول محلدن اوله تکرار

دخی تلقین ایدوب ایلیه همت — یانمزه کندی کتوره شهادت

بکا دی دیو ابرام ایلمیه — سودوب اوستومه اقدام ایلمیه

لا اله الا الله محمد رسول الله اشهد ان لا اله الا الله و اشهد ان محمدا عبده و رسوله

لسانمزله اکر توحید ایدرسم — جناب باری تحمید ایدرسم

پس اندن لفظ آخر سویلمزسم — بویدوکم یتر غیری دیمزسم

دها یانمزده حقسه غیری کفتار — بکا توحیدی تلقین ایده تکرار

هم ایده توبه ایتمکلکی تعلیم — هم ایده باش طرانش ایتمکی تفهیم

قسیفی قولتوغی یولمغی محکم — بیق قوقمغی دیرنق کسمکی هم

دیه ایت بونلری بردا خی اولمز — اولندن صکره ایتمک جائز اولمز

دخی ممکن ایسه غسل ایدوره لر — اکر دکل سه آبدست الدیره لر

تیمم ویره لر اولمزسه بونلر — یونم قبله یه قوشود وده لر

دخی صاغ جانبنه یاتوره لر — پس اندن صکره پس اوقیه لر

بکا کم موت حاضر اوله اول آن — قومایه لر یانمزه عودت اوغلان

جزع ایتمیه لر ایتدیمیه لر — یانمزه صالح آدملر قویه لر

که توبه ایده لر دلدن بنمحوه — شیاطین دن فقیرک امنی ایجون

بدنکم ایره دوشه طتی جاندن — که روحم قبض اوله یعنی بدندن

بوکزن اطرافه دوقسی ویره لر — یه اوج بش یادی دوایتدوره لر

فی اسقاط الصلوة

اولکم

اوکم باکه ولی اقرب اوله — حلال کسب ایدیجی برکمسه بوله

اله اوچیوز قدر قرض ایچه یندن — بولنمزسه یانمزه اله اندن

بوله محتاج صالح ایکی آدم — بولار اهل طمعدن اولمیه هم

اکر احبابدن اولور لرسه اعلی — تلامیذ مدده اولسه دخی اولی

کوتوره بونلری بر بیره تنها — اوجندن غیری کمسه اولمیه اصلا

حساب ایده اول آچه نرایدرسه — که قاچ کون لک نمازیمه دوشرسه

محمد ابن پیر علینک اومقدار — که اسقاط صلاتی ایچون ای یار

انکچون دیه ویرده ساکه شونی — قبول ایتدم دیه اول داخی انی

قبول ایتدکده اول کس الدیره لر — که ملکی اولدیغنی بلدره لر

قبول ایدنده طیب خاطر ایله — بوکن اول داخی شخص اخری یله

ولی اقربم نیجه مرد ایسه — اکانه وجهله دوه ایلدیسه

فقیر اخره دوه ایله اوبله — نیجه اهل ایتدیایسه اول ایله بوبله

بو عاجزکم اویل دنیایه کلدی — طقوز یوز یکرمی طقوز اولدی

که موتم تاریخی نه وقت اولور سه — اون ایکی طرح اویلیجه نه قالورسه

حساب ایدوب اوکوندن دوایکرمی هم — صلوة وتری ایله اکه منضم

ویره هر وقت نمازایچون تمامت — که هر بر نصف صاع بغدایه قیمت

دیسک نصف صاع نه دکلوله — تمام بشیوز یکرمی درهم اوله

فی اسقاط الصوم والزکوة والاضحیة والفطر والنذر

چو اسقاط صلاتک دوه دی ای یار — تمام اولدقده برقاچ دوه تکرار

صیامم فدیه سیچون ایدم همت
دخی قالمش ذکا تجوه تمامت

بر ایکی دو ایده هم انکچون
دخی قربان فطرم نذرم ایچون

قله هم بر سینه دودی الزم
بر ایکی داخی حق عبد ایچون هم

پس اندن اقچه کم هم کمسه قاله
کرم ایدوب ولی یه هبه قیله

الینه الیجق اول ارمغانی
قبول ایتدم دیه اول داخی آنی

ولی اقربه داخی چقاره
یوز اقچه پس اول ایکی شخصه ویره

بولارده الیشر بولوب کیسه لر
ثوابک روحمه اعطا ایده لر

فی حفر القبر

پس اندن صکره بوله ایکی کمسه
قیر قازیجیلر دن هر کم ایسه

دیه کم مسلمینک مدفنی
قازنک بر صالحک قبری یانینه

دیه کم سزلره فرق اقچه ویرم
اینه اصل مالمدن ویره هم

اونلیغی اوله کندم بوینجه
انک هم اوله عمقی یاد سنجه

فراغ ایتدکلرنده صکره بوندن
قزه لر بینه قبله جا بنیندن

کنه کودم صیغجق بر لحد قزه لر
تمام بر لغمه بکزد یرده وزه لر

فی تکفین المیت

پس اندن صکره ایدوب تعیین
قله لر اورته بزدن باکه تکفین

ولیکن آنی ائتلاف ایتمیه لر
کفن داخی اصل مالمدن اوله

کفن اسنون اوله اسراف ایتمیه لر
دکیلوب چونکه اول انجا محبوکه

بخوری جوزه سنه کزده لر
یره اوج بش یادی دود ایتدوره لر

فی غسل المیت

پس اندن صکره غساله بشلیه لر
آکه لازم اولانی ایشلیه لر

یونا جق تخته اوزل وضع اولنه
پس اندن میتم اوستنده یونه

بینه آطرافه دشی ویره لر
کروکچون کبی دور اندوره لر

دخی بر متقی کمسنه یوبه
آنک یانینجه بر صالح صوقویه

یوبه لر سنت اوزره اندهٔ تنها
بولردن غیری کس اولمایه اصلا

بکا اول وضوی یوبانلی
رعایت ایده لر تثلیثه انلی

ناشی بن ائتلاف ایتمیه لر
صویی چوق دوکوب اسراف ایتمیه لر

بر ذوقینا دوب خطمی قویه لر
صچم صقالم اول صویله یوبه لر

آک آخر صوکه اوستمه دوکه لر
اوصویک ایچنه کافور اکه لر

تمام اوله غسل انجامه ایرنه
ولیم اول اقچه دن فرق اقچه ویره

یوذکر اولندوغی اوزره یوبه لر
تمام اولدقده کفنه قویه لر

فی صلوة المیت

پس اندن دوست اولنلر اوله آماده
قله لر یعنی جمع اولوب نمازه

تمام سعی ایلیوب دقت قله لر
که یوذکشی قدر حاضر اوله لر

اقلی فرقه وار حاضر اولان
هم اوچ صفدن دخی اولمیه نقصان

چوق اولورسه ضرر یوقدر اخی علا
یدی دمدن اولسه اوچ صف اولا

مؤذنلر اوکوه مجه کتمیه لر
کیدوب هم جهرله ذکر ایتمه لر

فی اداب الدفن ومکروهاته

ایلدیجك بنی قبزیمه اخوان — بولردن برایکی صالح مسلمان
جنازه ایچره وضع ایلیه لر — قویوب لحدایچنه بویله دیه لر

بسم الله وبالله وعلی ملة رسول الله

یوزم قبله یه قیلوب وندره لر — پس اندن لحدی کچله اوره لر
دخی لحدك اغزینی اوردکلر — بوفی اوقیه هم انی پیر کلر

اللهم اجرها من الشیطان ومن عذاب القبر

اکر کیچ بولنمسه دیمشلر — لهیا یه لحدك اغزینه قمشلر
نه اغج نه کرمدن حصیری — بولا ردن هیچ وضع اولمایه بری
تمام وضع ایله لر طپراغه قودی — پس اندن طولدوره لر اول چقودی
دوذبا ودکج کبی طپراغی بشده — ولی اولمایه یوکسك برقرشده
دفندن فارغ اولنجه یا ناس — اولنه بردستی صوا وستم دیناس
دوکه لر اول صویی لیکن یوتمجه — باشلا وچندن حق یا غفار دیمجه

فی بیان الدعاء بعد الدفن

دفندن صکره اخواندن برادم — دیه قیرم یانندن بوفی اولدم
اللهم جاف الارض عن جنبیها وصعد روحها ولقها منك رضوانا
پس اندن بوفی هم بر کسر ینه — باشلغدن اوقیه تا اخر ینه

انا لله وانا الیه راجعون اللهم نزل بك وانت خیر منزل جاف الارض عن جنبها
وافتح ابواب السماء لروحها واقبله منك بقبول حسن وثبت عند المسائل منطقة
بولردن صکره بری دا خی دیه — بوفی تا اخر اولنجه اوقیه

اللهم

اللهم فثبته بالقول الثابت فی الاخرة کما ثبت بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا
اللهم ارحمه والحقه بنبیه محمد صلی الله علیه وسلم ولا تضلنا بعده ولا تحرمنا اجره

دخی حاضر اولنلر اول محلدن — دیه لر بربرینه هم اوحا لدن
دیلك عفو ایده صوجق حق تعالی — دخی ایستك که تثبیت ایله مولی

فی القراءة علی القبر

اوقیه لر بولردن صکره قرآن — که یعنی سورة الملك ایله ای جان
اوقنه سورة الاخلاص هفت بار — دخی معوذتینی هم ای یار
ایده لر فاتحیله انی تمام — بوصنوال اوزره بوله جونکه انجام
بینه اخلاص اوله اون کره تکرار — دخی هم آیة الکرسی فی ای یار
اوله هم سورة یس قراءت — بقره سوره سی دخی تمامت
ثواب دلله هبه ایلیه لر — شو مؤمن قرداشه ویردك دیه لر

فی کفارة الصوم والیمین

قراءتدن دعادن صکره هم — دخی اول باقی اچه دن قلنه هم
تمام التمش فقیر التمشینی — ویر کفارت صوم محوی انی
اول اچه دن بنه یوز اچه ویر — یمین کفارتیچون یوز فقیر
بوذکر اولنلره همت ایلیه لر — تمام هم بیرینه نیت ایله لر

فی بیان التلقین علی القبر

تمام اولدقده بونلر کیدن اخوات — بمله قاله بر صالح مسلمان
هم عقلن جمع ایدوب طورا غك — یوزم قبله سنی ایده طوراغك

دِيَرْكُو يَا مُحَمَّدْ اِبْنِ مَرْيَمْ بُوفِي اُوجْ كُنْ دِيُوجَكْ اُوقِيَهْمْ

اذكر العهد الذى خرجت عليه من الدنيا شهادة ان لا اله الا الله وحده

لا شريك له واشهد ان محمدا عبده وحبيبه ورسوله وان الجنة حق وان

البعث حق وان الساعة آتية لا ريب فيها وان الله تعالى يبعث من فى القبور

وانك رضيت بالله ربا وبالاسلام دينا وبمحمد صلى الله عليه وسلم

نبيا وبالقرآن اماما وبالكعبة قبلة وبالمؤمنين اخوانا ربى الله

لا اله الا هو رب العرش العظيم

بُوفِي اِخْوَانُكْ دِيُوبْ اُولْ يَارْ بَسْ اَنْدَنْ اِيلَهْ اُوجَكْنْ بُوفِي تَكْرَارْ

يا محمد قل لا اله الا الله

دَخِي اُوجْ كُنْ اِيلَهْ بُوفِي تَلْقِينْ تَا اِينِلَهْ تَفَكُّرْ اِيلَهْ تَبْيِينْ

قل ربى الله ودينى الاسلام ونبيى محمد عليه السلام

بُولَارِي دِينْلُو اُوذُنْ اُوقِيَهْ تَمَامْ اِيلَيُجَكْ هَمْ بُويْلَهْ دِيَهْ

رب لا تذرنى فردا وانت خير الوارثين

فى مكروهات القبر ومندوباته

مَزَارِمْ اُوذُرَهْ يَا بُو يَا يَمِيَهْ لَكْ دَخِي اُوسِتِمَهْ چَارِدْ قُودَمِيَهْ لَكْ

كَهْ بَلَّلُو اُولَغَهْ اِيَاغْ يَا شِي دِكَهْ لَكْ بُرْ بُيُوكْ اُونْجَهْ طَاشِي

بُودْ بَاعِثْ بُوا اُولْدِي بُوغَايَهْ مُذَكَّرْ اُولْمَيُجُونْدُرْ دُعَايَهْ

دَخِي قَبْرِمْ يَقِيلَا حَتَّى اُولُورْسَهْ اَنِي تَحْمِيلْ اِيلَهْ لَازِمْ كُلُورْسَهْ

مَزَارِمْ اُوسْتُنَهْ دُوكَهْ لَكْ جَهْ اِيلَهْ لَكْ مَدْفَنِمْ اُولَكِي كِبِي

دوزوب

دُوزُوبْ اُودُكْ كِبِي طُبْرَاغِي يَا شِدْتْ يِنَهْ اُولْمَايَهْ يُوكْسَكْ بُرْقِي شَدَنْ

دُوزَهْ لَكْ قَبْرِكْ اُوسْتَكْ لِيكِي اَيْ يَارْ اِيچُرْدَنْ يَا بِمِيَهْ لَكْ اَنِي زِنْهَارْ

فى مكروهات اهل المصيبة ومندوباته

دَخِي اُولَادِ اَزْوَاجِمَهْ اَيْ يَارْ وَصِيَّتْ اِيلَهْ رَهْ سَائِرْكُمَهْ وَدْ

بُكَا صُلَغُوصَا غِبْ صَاغَدْ رَمِيَهْ لَكْ زِيَادَهْ مَدْحْ اِيدُوبْ اَغْدَرْمِيَهْ لَكْ

دَخِي مُوتِمْ كُونِي يَا خُودْ يَدِمَهْ يَهْ قِنْجِي كُونِمَهْ يَا بِيلَمَكْ

طَعَامْ اِيدُوبْ ضِيَافَتْ اِتْمِيَهْ لَكْ كَهْ بِدْعَتْ يُولَكْ دِينِهْ كِتْمِيَهْ لَكْ

تَصَدَّقْ اَيْلِيُوبْ اِحْسَانْ اِيلَهْ لَكْ اَنْكِلَهْ رُوحِمَهْ شَادْ اِيلَهْ لَكْ

قَبُولْ اِيدُوبْ اَنِي لُطْفِيلَهْ مَوْلَى كَرَمْلَى اِيدُوبْ حَقْ تَعَالَى

اَكَرْ اِعْطَايَهْ اَجْرِ يُوقْسَهْ حَاضِرْ وَيَرْهَرْ نِيَهْ كَرْ اُولُورْسَهْ قَادِرْ

صُوغَانْ دَخِي اُولُورْسَهْ دِيَمِيَهْ لَكْ وَيَرْ اَللَّهْ اِيچُونْ كَرْ اَذْكَرْ حُوقَ

دُعَادَهْ اَكْثَرْ لَكْ اُونُوتْمَيَهْ لَكْ كَرَمْ اِيدُوبْ اُونُوبْ كِتْمِيَهْ لَكْ

فى وصية الابناء

دَخِي اَبْنَامْ اِيچُونْ اِيدُوبْ وَصِيَّتْ بُودُنْ اُلَادَهْ مَخْصُوصًا نَصِيحَتْ

كَهْ قَاضِي وَمُدَرِّسْ اُولْمَيَا لَكْ دَرِ قَاضِي وَمِيرْ وَارْمَيَا لَكْ

تَوَكُّلْ اِيلَهْ لَكْ اَللَّهُمَّ دَائِمْ اُولَهْ لَكْ عِلْمِ تَحْصِيلِنْدَهْ قَائِمْ

اِيلَهْ لَكْ نَشْرِ عِلْمِ بَذْلِ قُوَّتْ قِلَهْ لَكْ دَاخِي تَقْوَى اِيلَهْ اُلْفَتْ

حَلَالْ لُقْمَهْ سُوقْ اُولَنْدَهْ قَاچْمَيَهْ لَكْ جِهَاتْ مَنْصِبَهْ قُمْ اَچْمَيَهْ لَكْ

قَوِيَهْ وِيدَهْ اُولَهْ دَائِمْ بُوَايَتْ تَوَكُّلْ كُورَهْ لَكْ دُنْيَا حِكْمَتْ

بسم الله الرحمن الرحيم ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لا يحتسب

ذيل وصايا في باب الاستنجاء

قضاء حاجت ايتسه برکشی کر — کرك عودت کوکسه اولسون اولار
بودر سنت اولان لازم يلنمك — کسيكله طاشله بزله سلنمك
تك اولماسه وليكن مستجدد — دخی صويله يقامق ادبدر
مکروه ايسه بولاشسه ايلمز سلمك کفايت
ندکلو سلسه پاك اولمان وقا اولور — انی صويله يومق لازم اولور
دخی صاغ الله يومق يا سلمك — بو مکروه اولدی لازم دکلمك
انی صول الله ايتمك کرکدر — ادب يوکك طوتوب کيمك کرکدر
کوکله يا طوار ترسيله ای يار — يا ادم اکل ايدر حيك هر نه کوار
طوار يره جکی اشيائله هم — کراهت وار سلغه پيش کرکم
دنويره قبله يه قرشو اولمق — کونشه يا خود ايه طوغری دولمق
بولاری ايلکلك اولدی مکروه — بلی ايتمز مکروهدر اولله معتوه

في بيان فرائض الوضوء

وضوئك فرضی دخی اوچدر ای برادر — ايشت ايله بوغی قلبکدن ان بر
يوزی برکره يومقدر يوليله — ايکی قولاری هم دخی سکلريله
دخی اول ذکر اولان فرضك بيسی — که برکز مسح اولنمدن ربع رأسی
او فرضك بيسی دخی ايقدر — طوغ بقلاری ايله بيله يومقدر

في بيان سنن الوضوء

وضوء

وضوئه ابتدا ايتدکده ای يار — بودر سنتلری اوتمه ذی نهار
اکك اول تا بلکلاره وار نجه — الی اوچ کره يومقدر اولنجه
وضويه بشلدقدن بويله دييه — که يعنی ابتدا بوغی او قيه

بسم الله العظيم والحمد لله على دين الاسلام

دخی ايليه استعمال مسواك — که يعنی اغزی اول ايليه پاك
اولا شدوده دخی اعضای اوچ کره — ان اسن کسميه ابدست اولدکره
بشه مسح اولنان صويله يلنه — قولاغ اول صويله مسح اولنه
خلالليه دخی برمقلری — اوچ کز يوه يوتمه يرکرينی
وضويه نيت ايله باشليه هم — دخی بدنك صاغدن اشليه هم
دخی ترتيبه ايليه رعايت — بشيوز قيلاويوسح ايله بغايت
بشی مسح ايتسه بشلايه الدن — الی ايق يوده قدر برمعتده

في بيان مکروهات الوضوء

بودر مکروهلری بدستك ای يار — وضوايتدکده بيرك اتمه ذی نهار
بری صاغ الله سو موکه طوقمق — دخی بك بك يوزينه صويی اوردمق
دخی کوزی اصغمش صودن المق — بوناری عضوی اوچدن غيری

في بيان نواقض الوضوء

بو اشيا هب بوذار بدستی البت — اوکو ارتدن چقان ريح نجاست
ولی اوکدن چقان يا له بوذلمز — محققدر بل وضوئی ناقض اولمز
بدندن خارج اولمق يا ارك دم — يا خود صارو صويوچيقوب اقسه لم

شو موضعه کہ غسلی واجب اولہ — غسلدہ یعنی اول موضع یونولہ
دخی هم آغزی طولو سنجہ قوصمق — اکر بلغم دکلسہ اول محقق
دخی یاتوب یا طیانوب اویقسہ — شو وجہ اوزہ کہ طیانغی انلسہ
دوشجک لین اولورسہ طیانین — بو مرتبہ سیدن بدستی بوزہ
دخی مجنونہ اولوب یاسر خوش اولمق — یاکندی کندودن اوغونو قلمق
دخی کولمک نمازی بچندہ بک بک — دخی چیلاق زنی اغوشہ چکمک

فی بیان فرائض الغسل

فروضی غسلک اوچ هم اولدی بلمک — بر دکرہ فم انفرصو ویرمک
دخی یونقدرده هم سائر اعضا — بولاردہ فرضی غسلک انجہ جانا

فی بیان سنن الغسل

بولاردہ واردی غسلدہ التی سنت — وضو ایمک بری بیرسیی نیت
بری دخی بدندہ نجسی یوقمق — قولاغضایہ هم اوچ کز صوقمق
دخی قوقمق صوبی صاغہ مقدم — صول اومزہ قومقدہ صکرہ دہ هم
دخی باشینہ سائر عضوینہ هب — دوکمکدہ صوبی جملہ مرتب

فی بیان موجبات الغسل

بولاردہ موجبی غسلک محقق — یرسیدہ منی شہوتلہ چقمق
خروجی داخی کر اویقدہ اولسون — اویا نقلہ کرک طوردکدہ اولسون
ذکر داخی ختانینہ وارنجہ — زنک فرجینہ کرمک اوزہ انجہ
دلالازم دکلدر بونلرہ انزال — بکیسی داخی یونورایمہ اشکال

دخی بولمق نومدہ قالقدوغنده — منی یاخود مذی دوشکہ طونده
ذکر باشنہ اویا نوب صوبولسہ — حرکت یوغیکن نوم ایمش اولسہ
دخی زنکشی حیضدہ کسلمک — نفاسی هم دخی یاانہ ارملک

نمازک طشرہ سنہ اولان فرضلرکہ اکا شروط دیلر

نمازک قلمق مرادی تسیدک ای یار — اک اول بوشروطی ایلہ هوشیار
برسیی ستر عورت ایلمک هم — اریک عورتی یرینی بل مقدم
کوبک التی دزالتیشر وارنجہ — بودرجایہ نک حکمی ده انجہ
امہ نک الیک ظهر بطنی عورت — بودرتقلغی اردنی نهایت
بوسوز بالاده ذکر اولدی مفصل — کہ محرم نیدوکی بلندی اول
کرک اعضای حین جملہ صقلی — دکل یوزی الی ایاسی رجلی
بولاردہ غیری عضوی جملہ عورت — صحیح واردہ اولسہ تمامت
عجایز دخی ستر ایلی بولاری — کرک تنها وظلمت اولسہ بری
شروطک بیری داخی اولدی نیت — شروعدہ اولدک ایلہ نیت البت
شو وقتک فرضندی فرض ایسہ کر — اکر سنتسہ سنت دی بلادر
یرسی ناقلہ دہ دورسک نیازہ — دی انچق نیت ایلدم نمازہ
بولازم اقتدادہ خاص عامہ — دیہ هر بری اولدم شو امامہ
ولی نیت دیمکلک قصد دلدر — لسانیلہ دیمک لازم دکلدر
تعوذہ ایلسہ لکی ضرر یوق — دخی دعا و ذیبا فائدہ چوق
بریدہ ویرمک نیتہ فیصل — اکا اقرب کرک تکبیر اول

يرى يسى داخى استقبال قبله
برى پاك ايلمك جسمينى محكم
آل اياغ جبهه دكدوكى يرى
برى داخى وضو اتمكدن آى جان
اكر صو بولمسه يا اولسه خسته
بو تقدير جبر تيمم ايلمك هم
برى داخى ديمكدن آى برادر

برى وقتنده قلمق اولدى اكله
داخى ثوبيني تنظيف ايلمك هم
نجسدن پاك اولمق لازم انكى
اكر صو بولمغه واريسه امكان
يا قويسه صودن اولماغه شكسته
بو تفصيل اوزره بل بو فى دمادم
نمازك اوقتنده الله اكبر

نمازك ايچنده اولان فضلركه آنلرى اركان درلر

داخى بو نلردن كافى نمازك
قيام اتمك برى واريسه قدرت
داخى ركعتده اتمك بر ركوعى
داخى هم ايكى سجده ايلمكدر
برى سى هر نمازك صوكنده طور

بولارسز باطل اولور اول نمازك
برى قران اوقومقدر برايت
مجمليله كرك انك وقوعى
كه هر بر ركعت ايچنده ديمكدر
تشهد اوقناجق وقت اولنجه

فى بيان واجبات الصلوة

بودر آى يار صلوتك واجباتى
ايكى اولر فاتحه اوقومق
يا اوچ ايت قدر اوله برايت
ركوع ايدوب سجودى صكره اتمك
ركوعدن قومه ايتدكده دمادم

بيلوب بونلرله تكميل ايت صلاتى
يه اوچ ايت يا خود برسوره قوشمق
اول ايكى اوله مخصوص قراءت
مكمل فعل ترتيبك كوزتمك
ايديجك سجده جلسه داخى هم

قواعى ايلمك تسبيحه مقدار
يا اوچ ركعت يا دورت اولسه نمازى
تشهد اوقناجق وقت اولنجه حق
ايكيسنده داخى آنى اوقومق
ايكى عيدك داخى تكبيرلرى هم
ايكى وقتده قراءت كزلى اولمق
عشا و فجر و مغرب جمعه بيشك
بو اوچ محل منفرد اولور مخير
وتره داخى قنوت اوقومق هم
داخى ويرمك سلام اخرنده

بود ر تعديل اركان اتمك آى يار
قعود اوله كلسه نيازى
ايكيسنده داخى آنى اوقومق
داخى ظهر عصر فرضلرنده هر دم
امام منفرد حقنده مطلق
امام اولسه بولرده جهر اتمك
نيته كه نافله ده آى برادر
اكى اخرده ركوعنده مقدم
بود ر جلسه يت يرلو يرنده

فى بيان سنن الصلوة

بود ر سنتلرى جانا نمازك
اوكم باشلر نمازه آى برادر
آر اولار قالدرمه الكرك انجه
اكر عورت اولسه اول محقق
داخى سبحانك اللهم اوقيه
اوقنوقدن بو اوچى اوله اخفا
نمازك اوقنار فاتحه سنده
اوائل سوره ده ليك دنلمز
بولار اوكى ركعتده اولنور

بولور تكميلى بونلرله نيازك
قجان كه افتتاح تكبيرك ايلر
قولقلر شحمتينه واريجه
اومودن رفع ايدر الكرك انجق
اعوذ داخى بسم الله ديه
بولرده مطلقا جهر اولمز اصلا
اوقيه بسمله يى جمله سنده
داخى ثنا وهم تعوذ اولمز
داخى جهر اولمز اخفا يله دينور

قیام ایدکده هم الفلمقدر
دخی صاغنه صول اوستینه قومقدر

کوبك التینه قویرلر اولنلر
الکوکسه قویه عودتسه انلر

برسی ایلمکدر داخی تامیں
دیر اخفائله یعنی که امیں

رکوع سجده ده همای برادر
بری داخی دیمك الله اکبر

دخی اوچ کره تسبیح ایلمکدر
رکوع ایدکن انلاری دیمکدر

دن اوستینه قومقدر الرکه هم
دخی پرمقلی یعنی اچه اولدم

دخی راکع رکوعده بویله ایدر
باشیله آرقه سین قلمه برابر

دخی قالدیرنجق باشی رکوعدن
امام اولان ایدر تسمیع اندن

موتم اولان تحمید ایدر هم
ایکسینك منفرد اولان ایدر ضم

دخی سجده ده اوچ تسبیحه بینه
رکوعدن پرمفك هم بربرینه

قویه سجده ده یره بورنن النك
دخی اویلقلرندن چکه قوینك

قومیه قالدیره قوللاری یرده
سجوده احوالی بویله اولور اردم

نسایا پشوره اویلوغه دقمش
یره دکوره دخی ساعدینی

تحیاته اوتوردقده مقرر
ارعورت اولور بوندن برابر

قومق اویلوغی اوزره الری هم
دخی حالینه قومق ایتمك ضم

دخی وصول ایاغ اوزره اوتوره
صاغ ایاغینی دخی دیکه طوره

وقت وصول دیزی اوزره اوتورمق
ایکلاریك چقاروب صاغ طرفده

اوتوردقده نمازك اکمك صوندن
تحیات اوقدقده صکره اندن

صلواتیك دعاسك اوقمق هم
که بوندن یالان اوزره دمادم

دخی صاغنه ویرمك اوك سلامی
صولینه ویره بس ایده تمامی

فی بیان مکروهات الصلوة

ایکی رکعت نماز ایتسه دك ای یار
انك بوده کلو مکروه ایشلری وار

نمازده طشره باقوب بونیك اکمك
ثیاب کوده سیله اویره ایتمك

عذر سز سجده ایدوکی مکاندن
اولان طاشی ازاله ایتمك اندن

دخی چیلتمق اولدی برمفی هم
دخی بوکرینه قومق الی اولدم

عذرسز هم دخی بغداش قومق
برایکی بوریك قاشی یی طورمق

دخی قلمق ثیاب بذله ایله
که وار من کمسنه انکله بیله

دخی دمریی زینه قوشو قلمق
دخی ایشلی بیره طوغری طورمق

ولیکن مومریا قندیله قوشو
ضروریوق کر طوده بونلرن طوغری و

یا صودت اولسه قفتانین انك
یا پیش پسله یا جنبنده انك

دخی قفتانی اکینه لمق
ایکی قوللاری قولتقدن چقمق

نماز ایچره کزمك اسنمك هم
کراهت وار بوده پیش کزکم

ایکی اوچ سی اوزره هر اوتورمق
دیکوب ایکی کلرك کلبی طورمق

نماز ایچره دخی کوزینی یومسر
دخی باشینی اچوب اویله قلسر

تذلل چون دکلسه باشی اچمق
ولامکروه اولور اویش محقق

آل ایو پرمفك سجده ده بومکك
که یعنی بوندری قبله دن اکمك

دخی سجده ده کی مکروهلرندن
برایاغینی قالدرمق یرندن

صف ردندن امامه اویه تنها
اچمق یراریکی اول صفده حالا

دخی قلمق نمازی قبره قوشو
دخی عورتله رطوبوب برابر
قیام ایدرکن دخی سجده دن هم
اما مندن رکوعه اوکجه کیمک
کذلک سجده یه وارمق مقدم
دخی سجده یه اینرکن ایکی ال
طیانوب یره یاد یوارمه قالقمق
بری داخی بودر مکروه اولدیغه
دخی اقلکی رکعت اوقونانک
بر یسی داخی سوره اتلمقدر
قراءت فرضدر اول رکعتنده
دخی موتم کیشی اولان تمامت
دخی دلبندی باشینه مصلی
قیامندن بلا عذر اوصانمق
رکوعده هم اینوب قالقمق بلی
دخی هم ستره ترکیدر رکبه آذان
دخی پر مقله ایات ائمک اعداد
دخی طوغری امام محرابده تنها
آیاغی مسجدک اچنده اولسه

دخی پرده یه سنی اولان نجس طوغرو
نمازی باشقه باشقه قلمق انلر
دیکی اوک قادیره اکندک اولدم
رکوعده قوه یی هم اول ائمک
دخی جلسه یی اویله ایلمک هم
عذر سز قوشم یره دیزدن اول
نمازی هم عذر سز بویله قلمق
پاپوش طیرناغی سلمک اکندک
ایکنجی اوستک اوقمقدر انک
دخی اوقویوفک تکرار مقدر
ایکنجی سنده اطول اولمق اکندک
امام اردنجه ایلمک قراءت
عذر سز سجده ائمک دکله حالی
یه دکنکه یه دیوانه طیانمق
یوقاری قالدیرلمق ایکی الی
کجلمک محتمل اولمه اوکنده
کذلک ایلمک تسبیحی تعداد
آیاغی اولمامق مسجده اصلا
ضرر یوق سجده یی محرابده قلسه

عذر سز

عذر سز طوره مق محرابده هم
دخی یوکسکده طوره مقلمق جماعت
یه تنها طوره سه برکوسک مقامه
اکر مؤتمک اولسه بعضی کر
دخی بسمله و امینی آی یاد
بری داخی رکوعه آی نیکو نام
صلاتک انتقالاتنده هر یاد
تمام ایدرکن هر بر انتقالی
رکوع سجده تسبیحی بیشک
دخی کاهی اکلمک صول صاغه
نمازی ایچنده بر شیئ هی قیمق

فی بیان مفسدات الصلوة

نمازک مفسداتی آی براد
نمازده سویلمک هم داخی کولمک
اکر ایل ایشده جک لیر اوله
دخی آه ایلمک دلده اولوب زار
یا اغری یا مصیبت اولسه یادی
اکر جنت جهنم فکر ایدوب چوق
بلا عذر تنحنح ایلمک کذلک

طوره غیری یره اویولسن ادم
امام الحقده ایمکلک امامت
جماعت اویسه الحقده امامه
امامی میله کراهت یوق مقرر
بولسه سرا دنوکن ائمک اظهار
اینرکن ایلمک قالقی ایتمام
دخی مشروعه اولان جمله اذکار
اوذکری صکره دیمک اوله حالی
باشی قالدیرد یغنده صکره دیمک
بصوب طوره مق عذر سز برآیاغه
بولار مکروهیدر لازم قچمق

بولارد ایله سرتاپای آذبر
که ضحکی کندو سینه ایشدیلمک
نمازی بوزیلور ابدستی بیله
دخی صویتله کریه ائمک آی یاد
نمازک اول زمان اولور فسادی
انوکچون آغلمه یسه هیچ ضرر یوق
بوغازی پرتلیوب آخ دیمکدر

نمازده یا صقز جینمك اولدم
دخی اوچکره قیلنی قویرمق
قشیمق دخی اوچکن بیریسنی
ایکی ایقللهم برکن طوواری
یه اوچکن بیاغی ایللهدیمك
دخی یمك یمکلك هم صوایچمك
دخی اولق امامینه مقدم
فسادی وارضرودتسن کیدرسه
دخی سجده یه وارمش ایکی اولدم
دخی طوورمق برابر زللهبرادر
ایکیسی برامامه اوملش اولسه
بوجهه اوندره ایرکن فاسد نمازی
بوزدی وکوکسی قبله دن چوردمك
دخی مصحفده ایلمك قرائت
دخی معنی بوزیلاجق قدرچق
قعود اقلی ظن ایسه اخیر
بوزلماز لازم اولور سجده ایتمك

یا باشك یا صقالین طرمق وقوهم
نمازایچنده یاخود کهله قومق
ایکی قالدرمغله هم بیرینی
که برکعتده دیمك اولسه کاری
نمازی فاسد اولور بویله ایتمك
بری دخی سلام الملق یا ویرمك
ایکی صف کلو یورعیك دخی هم
ضرورتوق کرضرورتله ایدرسه
ایکی ایاغی یره دکه قالدره کهم
یا عورت اولسه اوکنه ایرکن کم
امام دخی زیر نیتله قلسه
والا عورتك بوقدر جوازی
امامی اولمیانده دیمو ودیمك
نمازی بوردخی بوزدی تمامت
کلام الهی اول یکلیش اوقومق
سلام ویرسه اکر سهو ایله ظاهر
محمد دهر کسه بولنازی یلمك

تحیات وتشهد

التحیات لله والصلوات والطیبات السلام علیك ایها النبی ورحمة الله

وبرکاته السلام علینا وعلی عباد الله الصالحین اشهد ان لا اله الا الله و
اشهد ان محمدا عبده وحبیبه ورسوله صلوات اللهم صل علی
محمد وعلی ال محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی ال ابراهیم انك حمید مجید
وبارك علی محمد وعلی ال محمد کما بارکت علی ابراهیم وعلی ال ابراهیم انك
حمید مجید ثنا واستفتاح سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی
جدك ولا اله غیرك دعاء قنوت اللهم انا نستعینك ونستغفرك
ونستهدیك ونؤمن بك ونتوب الیك ونتوکل علیك ونثنی علیك
الخیر کله نشکرك ولا نکفرك ونخلع ونترك من یفجرك اللهم ایاك نعبد
ولك نصلی ونسجد والیك نسعی ونحفد نرجو رحمتك ونخشی عذابك
ان عذابك بالکفار ملحق سنت اللهم اهدنی فیمن هدیت وعافنی
فیمن عافیت وتولنی فیمن تولیت وبارك لی فیما اعطیت وقنی شر ما قضیت
انك تقضی ولا یقضی علیك وانه لا یذل من والیت ولا یعز من عادیت تبارکت
ربنا وتعالیت استغفرك واتوب الیك اللهم انی اعوذ بك برضاك
من سخطك وبمعافاتك من عقوبتك واعوذ بك منك لا احصی ثناء
علیك کما اثنیت علی نفسك

فی بیان الحیض والنفاس

اقلی حیضك اوچ کوندر تمامت
اقلینه نفاسك حد یوقدر ای یار
دخی قلمق کرك اول وقت نمازی
هم اولدی اکثر اون کوندر نهایت
ندم پاك اولسه غسل ایلیه زنهار
اوچ طوتمه ایله حقه نیازی

نفاسك اولدی قرق کون اکثری هم بو تفصیلی سنا حفظ ایدن محکم
اگر حیض اوچ کون اکسکن کسلسه نمازك قلمسه آنی حیض بلسه
قضا ایدن اوقوت اولان نمازی غسل یوقدر حقه ایلیه نمازی
که اوچ دن ناقصی حیض اولمز اصلا دکل مانع صلوة وطئه جانا
اگر اوچ کون تمامنده کسیلسه قضا یوقدر یونوب اول وقتی قیله
تمام اوندن یا کسیلسون یا طوره سون یونوب قلسون نمازی صوملو توسون
نفاسك قرق کون اولوب کچسه وقتی اول عودت غسل ایدوب قیله صلاتی
کسلمزسه ده ایشت بو مقالی یفاسك بویله در تفصیل حالی
نفاس حیضك ایامندن هم بیل نه دکلوقدر اقرسه صاری یشیل
اولور صافیجه قان حکمنده اولدم نفاس حیضدن هیچ فرقی یوقدم
اگر حیضك اول اون کونی ایچنده ذکر اولان یا قرق کوندن
بو مدتلرده کرقان کورمش اولسه قضا ایدر کروصوم اتمش اولسه
اگر عادتدن اوزه کسیلسه ولیکن اوچ کوندن صکره اولسه
یونوب قیلور نمازینی اول عودت کچنجه وطئی اولمز لیکن عادت
اگر کسلمسیدی عادتینده ولی کسیلسه اون کون اکسکنده
قوسی حیض اولور قلمز نمازی اگر صوم اتمش اولسه یوق جوازی
کسلیوب اگر معتادی کچسه ولی اون کونی زائد اتمش اولسه
دکل حیض عادتیندن زائد اولان بونی بلمك کرك هپ جمله نسوان
اول عادتدن زیاده نك بیانی قضا ایلر اول ایامك نمازنی

نفاسك داخی حکمی بویله ای یار انکچون اتمدك تفصیلی تکرار
رمضاندن صباح بری اغرسه نفاس حیضی کربا یانه ارسه
یمز اول کون صیامه عازم اولور صوم اولمز قضاسی لازم اولور
اغاروب ارتیری صبح اولسه اووقتده نصکره پنه قانی کلسه
یرایچرزده اوکون ای مرد چالاك عصردن صکره کورسه تمز امساك
وبالجمله اولوقان کورسه عودت نمازیله اورجدن فارغ البت
کسلسه اوچ کونه وادمزدن اول کویه وقت اخرینه ویره فیصل
کروقت اخرینده کلسه کرقان اوقتی قلمیه بس بویله اولان
کراخر وقتده دك کلمزسه هیچ دم وضو ایدوب نمازنه قیله اولدم
تمام اوچ کونه دکن ایدن بویله غسل لازم دکل ابدستله قیله
کسلسه اوچ کون ازدکن ختامه کویه هر وقت ایشنجه تمامه
بوکن غسل ایدن کر کلمزسه قانی قیله وقتی کچمیه زمانی
کروقان کورسه وارکله نمازدن دخی صومیله ایدوکی یانزدن
کیده هم بوقیاس اوستینه انجه تمام اون کون تمامنه وارنجه
پس اندن غسل ایدوب قیله نمازی اگر قان اقسه ده وارد جوازی
نفاسك حالی داخی بودای یار انك بوه نلو انجه ارتوغی وار
نفاسندن نه وقتن کم کسلسه غسل لازم اگر بر کونده اولسه
سحریری اغرمادن کسلسه حیضدن پاك اولوبهم قانی دنسه
ایدن اول کونك اوروجنه بنت ولیکن دم کورسه پنه عودت

عصیان صکره دخی کوسترر اول
یینه صکره قضا سنی ایدر اول

برعورت ناکهان اوغلان دوشسه
صبحی بوینی قمو بللو اولورسه

طوغرمش کبیدر اول بتوده اوغلان
نفاسی وار انکن قرق کونه دکین

اکر برعضوی ظاهر اولمز ایسه
نفاس اولمز تمام عضوی اولغایسه

کراون بش کونه دکین دائق اولسه
حیضدن کسلوب صکره دوشسه

هم اوچ کون یا خود اون دقیقه اولسه
نفاس دمز حیض دینور اکر هم

دوشکدن صکره کرچه قان کلسه
ولی اوچ کوندن اکسکره کلسه

کسیله حیضدن یا خود اول زده
اکر اون بش کون اولمادیسه اکر ده

حیض دکل بوردن قانینه بکزر
نمازینی قلار اوروجی طوتر

محصل لازم اولمز اکه یو نمسه
دخی هم جائز اولور وطئ اولنمق

نیچه بولده مسئله زدم بوکتابه
جنابی حقدن اعلم هر صوابه

مناجات باری

الهی عاجزم ذاتم ذلیلم
مریضم دردم عصیانم علیلم

کنهکارم اسیرم روسیاهم
کرفتارم ذنوبم پرکناهم

همان کاربیشه مجرم عصیان
اکه ای اشیم بنم تقصیرم نقصان

سوادنامم اندی روئیم اسود
طلوایچی طشی عصیان بیحد

قتی چوق سیئاتم علی کلمن
قمو اشیایه عدوا اول حاملمن

بولامن برقولک ای رب غفار
عصیات ایچره بنم کبی کنهکار

اویوب شیطانه اندم چوق کناهی
مدد ای پادشهی پادشاهی

بوزاری نفس ظالمدن خلاص ایت
بویجاریه عفوک اختصاص ایت

اکر چه زه جریوق الله زادم
ولی خوف رجا ایکی قناده م

کریما لطفه امید وارم
قمو اید کلرمدن شرمسارم

مقرم ایلدم بسیار عصیان
ولی احسانکه یوق حد پایان

سیاه روئیمه بقمه الهی
بوباب عفوله روی سیاهی

قمو اید کلریمه توبه یا رب
مسلمایت بکا خلق معذب

لسانمده اولوب تهلیل قرآن
نصیب ایت صوک نفسمده بکا ایمان

بوزاری ناتوانک اول معینی
قومه وسواس شیطان لعینی

رحیما نیچه اولمه قبر لجن حالم
سن اسان ایله اولدمن کوالم

بکا خشم ایلمه ای رب غافر
اوکونده کم اولمه ظاهر سرائر

بوزاری ظل عرشی سایباندر
اوکونده کم طوره یلوده الی بیکدیل

الهی ویرمیه کتابم
هم اسان وجهله ایله حسابم

دخی اول کونه موازینم ثقیل ایت
کمال لطفله آجرم جزیل ایت

دخی جسر صراطی ایله اسان
کچم مانند برق بادان

دخی اباو اجدادمله یا رب
دخی اولاد اوستادمله یا رب

مقرایت باکه جنات نعیمی
دخی روز جزا کوسترمه بیمی

دخی هم مومنین مومناتنه
جمیع مسلمین مسلماتنه

دخی اکه کده ایدن بوکه تامین
کیه یعنی بوده عایه دیه امین

حروف بالفقط تاریخ معلوم
بیک الی ایکیسنده اولدی منظوم

تاریخ ۱۰۵۲
113

رتبم اول خالقدردکم بی شبیه بی نظیر

نبم اول احمددردکم هم بشیر هم نذیر

هم کتابم ربک قرآنی در بی ریب شک

دینم اسلام دینیدرکم اولدور بدر منیر

ملتیمده نم رسولک قبلم اول بیت الحرام

اولیم احمددرکم اولدرر ابو البشیر

اعتقاددهٔ اهل سنت والجماعت مذهبم

هم عملده مذهبیم نعمان ذو القول الکثیر

یا الهی ایله اسان بوجوانی سن بزم

شول زمانکم صورهٔ لرینه انی فکر ایلیم

تمت هذه الرسالة فی الیوم السادس

والعشرین من رجب الشریف عن ید

عبد الضعیف حاقط علی بن بکر فرهاد

داماد المفتی لسنه سبع ومائتین والف

م ۲ ۲ م

م

قیافت نامهٔ حمدی افندی رحمه الله

ایلرم اول کریم حمد و سپاس — یوقدر نعمتنه حد و قیاس

احسن ایلدی شکل انسانی — جمله حیواندن اعلم ایتدی آنی

هم درود سلام بی پایان — اکا کم اولدر املح انسان

فخر عالم اودرکم اکملدر — صورتی سیرتی مکملدر

بعد بیل که بو فقیر و نحیف — عضیم همدم و بلایه حریف

شایع اولدم بو نظم انشایه — امتثال ایدوب اوملایه

اولدرکم اعنی اخوانذر — چشم نور و جسمه جانذر

صورتلر بیانده ایدرکه سیرتلرنی نشاندر

حق یراتدی جونوع انسانک — قلدی افراد نی مخالف آنک

کرچه بردر قموسی خلقتلک — برد کلدر ولیکن صورتلک

لطفنی عالم عیان ایتدی — صورتی سیرتی نشان ایتدی

دربیان رنگ

اولی احمر دلیل خون و شتاب — رنگ اسمر نشان نشاط و طرب

رنگی آنک که سرخ صافیدر — ادبی و حیاسی وافیدر

رنگی اول آدمک که صفرتدر — قلبی قلب و اشی خیانتدر

اول صروکم سیاهه مائلدر — حق بو در رجل خلقی باطلدر

اعتدالی بودر نشان دلیل — آغی آغ اولو قزیلی قزیل

هر که آغ اولا الا اسمر اولا — کوکلکی کوزلرینه اکثر اولا

خائن و بی حیا و فاسق اولور — خفتیله جهاندن فانی اولور

یومی اولسه آنک یخاغی دخی کیک اولوب آلچی طار اولور وقتی
هم صیحی چوقا وآز اوله صقلی شر ایچنده بولنمیه بد خلی

در بیان قامت

قامتی هر کیمک که اوله اوزون اولور اول صافی قلب و کم درون
قصه اولور سه کبر و کینه اولور مکر ایله حیله یه خزینه اولور
اعتدالیله اوله چون قامت آنکه حکمت نشاندر حکمت

در بیان لحم

هر کیشینک که یومشق اوله اتی طبعی پر لطف اوله و فهمی اتی
قتی اولور سه قوت تندر اتسی اما غلیظ و کودندر

در بیان جنبش

جنبشی چوقا کمسنه خوبی اولور فحشیله حیله آکه آیمه اولور

در بیان صاچ

صاچ اریسی دلیل جرأ تدر صحت مغزه هم علامتدر
یعشقی اولماسی خوف شاهددر اشتی کوده دماغی بارددر
اشقر اولور سه اوله خوف و غضب اسود اولور سه اوله عقل ادب
بد کیشینک که کور سیمه صیحی چوق بلکه آنک ظرافتی یوقا

در بیان سر

باشی بویک بزرگ همت اولور کوچک اولور عقلی قلت اولور
یعقلی اولسه وفاسی اوغلانک مثلی اولماز بلادت ایچره آنک

در بیانه

در بیان آلن

آلنی کیک اولسه خوبی چوق اولور طار اولور سه بی وخود بین اولور
غالبا یومری اولسه کاهل اوله پس بودر احسنی که اعدل اوله
چونکه آلنی عریض بی چیره در احمق و اهل شر خود بین در
چینی صد غینه ایروب اولمه راز زیرک اولور اکر اولور اسیر آز
ایکی قاش آره سنده چون اوله چیره دائما بیسبب اولور غمکیره

در بیان کوش

هر ضرکوش اولور سه جاهل اولور کم چه حفظ ایلمکده چابک اولور
کوچک اولسه کیچی کیچی کوشی اوغر یلقده اولمانه دیرر موشی

در بیانه قاش

هر که قاشینک انجه اوله اوجی اکسک اولمایه فتنه سی وکوجی
قاشی قیلی اولور ایسه بسیار هذه اولور نری غصه سی یار
خوبدر بروانه که اوله آچق اوغری اولور اکر اولور سه چاتق
انجه اولق دلیل بالجمله در کبر اوزللغی علامتدر
قاش اوزرکم کیاه انجه اوله نازر وکثیوه سی پیچه اوله

در بیان چشم

کوزر چیراز اولور سه انسانک دشمکی وکبری چوقا اولور آنک
هر طکوز کوزلی پارسدللی اولور زود دعوایه بودنی یللی اولور
کوز قراسی ذکا علامتیدر سرخ اولور سه شجاعت آیتیدر

کبود مدبر هر که کودکی عجز دراز ظودنه کوزلی اولکدن جرأت باز

کوزلری کوک اولاندن اولمز ادب کوز چاقن بهادر اولسم عجب

کوز بیوک اولسم اتی کاهل اولور کوچک اولسم خفیف مهمل اولور

یوموری اولسم حسود خاین اولور معتدل بولندن مباین اولور

اولماز آنک کیبی اولاندن حیا قتی بدخوی اولور عجب خودرا

کوز قپقلوغی مکرر آیتدر دائم اولسم دلیل جنتدر

قپمه سی کج اولور باقشی کست غلظت طبع و جهلی اولدرکست

اولدا عور معاند و جباب بره بر دیه کیمسه ایدر انکار

چوبه کوزاغنن اوله نقطه زرد اولور اول عیبه رنج و مایه درد

اول کشیدک که تیز اوله نظری اوغرولیغیله مکر اوله هنری

کوبونک بدله کوچک اوله بصر عالم فتنه و بلا اوبنس

هر که اوغلا ده کبی اوله نظری خلق ایلر کبی اوله بصری

عمری اوزنلغنه آیتدر اعتماد ایلمک حما قتدر

چوبه اجل یترک آته قوس قدر بصرک بودلایتنی بصر

چشم زیبا اودر که اکحل اوله جمله اوصافی آنک اعدل اوله

قیمه باقشلری کوکل ایچون ناز ایلمه کیوه سی یوبک قوچون

در بیان یوز

یوزی بویک هر ایشده کامل اولور کوچک اولسه دنی و مهمل اولور

که ملحم اولور که غلظت اولور یوبری اولور که جهل و ثقلت اولور

چوبه

هذا مفهوم عوامل جديد

بسم الله الرحمن الرحيم

بسملدن حمدلدن تصليدن فواغم زمانين
بعدنده ای خطاب شاننده اولان طالب
معلومك اولسون كه بلمك تحقيق شانك
اعراب بلمكه مراد ايدن كسين كمسی ايچون
يوز شيء بلمدن لازمدر اول يوز شيدن بعض
اولمش اولديغی حالده التمسنه عامل اولنوز
معمول اولنی نه عمل اعراب تسميه اولنور
امدی بن سنك ايچون الله تعالك اذن شريفنه
ملابس اولديغم حالده شو اوچ اوچ بابده ايجاز
طريقی اوزره بيان ايدرم باب اول عامل باب
ثانی معمول باب ثالث اعراب بيانندهدر

باب اول عاملك افرادی بيانندهدر

اوده

اوده ايكی ضرب اولور بيننه اولجيدر لفظی
معنوی در امدی لفظی ده ايكی قسم اولور بيننه
اولجيدر بری سماعی بری قياسی امدی سماعی
افراديونندن قيرق طقوز انواعدر يونندن
بشدر اولبش نوعدن بعض اولوب اولكی
مرتبه ده واقع اولجی نوع حروف جر حروف
اضافت تسميه اولنور فقط اللهم واحد جر
ايدن بر بحر حرفلرندن بری يكرمی درت اولكسی
بادر مثالی آمنت بالله و بر لا بعثة تركيبنده
واقع اولانه مثالی ايكنجيسی من در مثالی تبت
من كل ذنب تركيبنده اولانه مثالی اوچنجی
الی در مثالی تبت الی الله تركيبنده اولانه مثالی در
مثالی دردنجی عن در مثالی كففت عنی الحرام

عالم اسماعيل افندی

ترکیبنده اولان عن مثالی بشنجی سی علی در مثالی یجب
التوبة علی کل مذنب ترکیبنده اولان علی مثالی
البتنجی سی لامدر مثالی انا عبید الله تعالی ترکیبنده
اولان لام مثالی یدنجی سی فی در مثالی المطیع
فی الجنة ترکیبنده اولان فی مثالی سکزنجی سی
کاف در مثالی باری تعالی لیس کمثله
شیء قول شریفنده اولان کاف مثالی طقوزنجی سی
حتی در مثالی اعبدوا الله حتی الموت ترکیبنده
اولان حتی مثالی اونبنجی سی رب تالی یلعنه
القرآن ترکیبنده اولان رب مثالی اون برنجی سی
واو قسم در مثالی والله لافعلن الکبائر ترکیبنده
اولان واو قسم مثالی اون ایکنجی سی
تاء قسم در مثالی تالله لافعلن الفرائض

ترکیبنده

ترکیبنده اولان تاء قسم مثالی اون اوچنجی سی حاشا
در مثالی هلك الناس حاشا العالم ترکیبنده اولان
حاشا مثالی اون دردنجی سی منذ در مثالی تبت
من کل ذنب فعلته منذ یوم البلوغ ترکیبنده اولان
منذ مثالی اون بشنجی سی منذ در مثالی یجب الصلوة
منذ یوم البلوغ ترکیبنده اولان منذ مثالی
اون التنجی سی خلا در مثالی هلك العاملون خلا
العامل بعلمه ترکیبنده اولان خلا مثالی اون
یدنجی عدا در مثالی هلك العاملون عدا المخلص
ترکیبنده اولان عدا مثالی اون سکزنجی لولا در
مثالی لولاك یا رحمة الله لهلك الناس ترکیبنده
اولان لولا مثالی اون طقوزنجی کی در مثالی
کیف عصیت ترکیبنده اولان کی مثالی یکرمنجی

عقیل لغتده اولجی لعلّ در مثالی لعلّ الله تعالی یفعل
ذبحی ترکیبنده اولان لعلّ مثلّی اولبش نوعدن
بعض اولوب ایکنجی مرتبه ده واقع اولجی نوع کمن
نصب خبرین رفع ایدن حرفلردن اندر ده سکزده
اولکسی انّ در مثالی انّ الله عالم کل شیء ترکیبنده
اولان انّ مثلّی ایکنجی انّ در مثالی اعتقدت
انّ الله تعالی قادر علی کل شیء ترکیبنده
اولان انّ مثلّی اوچنجسی کانّ در مثالی
کانّ الحمام نار ترکیبنده اولان کانّ مثلّی
در دنجی لکنّ در مثالی ما فلان بجاهل
لکنّ العالم فاضل ترکیبنده اولان لکنّ مثلّی
بشنجسی لیت در مثالی لیت العلم مرزوق
لکلّ احد ترکیبنده اولان لیت مثلّی التجسی

لعلّ در

لعلّ در مثالی لعلّ الله تعالی خالد دنجی تر
کیبنده اولان لعلّ مثلّی شوالتیه حروف مشبهة
بالفعل تسعیه اولنور یدنجی علی استثناء
منقطع ده اولجی الا در مثالی المعصیة مبعّد
عن الجنة الا الطاعة مقرّبة منها ترکیبنده
اولان الا مثلّی سکزنجی جنسدن حکم
نفی ایدجی لا در مثالی لا فاعل شیء فاتر تر
کیبنده اولان لا مثلّی اولبش نوعدن بعض
اولوب اوچنجی مرتبه ده واقع اولجی نوع کمن
رفع خبرین نصب ایدن حرفلردن لیسیئة
مشابه ما ولا در مثالی ما الله معکنة بمکان ولا
شیء مشابها لله تعالی ترکیبنده اولان ما ولا
مثلّی اولبش نوعدن بعض اولوب دنجی مرتبه

واقع اولجی نوع فعل مضارع نصب ایدن حرفلردن
اَنْ لَرْدَه دورلردر اوّل لکسی اَنْ در مثالی احبّ
اَنْ اطیعَ اللّٰه تعالی ترکیبنده اولان اَنْ مثللی ایکنجی
لَنْ در مثالی لن یغفرَ اللّٰهُ تعالی للکافرین ترکیبنده اولان لَنْ مثللی اوچنجسی کی در مثالی
احبّ طولَ العمرِ کی اُحصّلَ العلمَ ترکیبنده
اولان کی مثللی در دردنجسی اذن در مثالی
سَنُكْ اطیعُ اللّٰهَ دینمَنْكَ قولنه جواب اولمش
اولدیغی حالده اذن تدخلَ الجنّةَ قولنده اولان
اِذَنْ مثللی اولوب نوعدن بعض اولوب بشنجی
مرتبه ده واقع اولجی نوع فعل مضارع جزم ایدن
کلما تذرْ انلرده اوْ ن بشنجی راو لکسی
لَمْ در مثالی بارک تعالی لم یلدْ ولم یولدْ لا قولِ

شرحیده

شرح یفنده اولان لم مثللی ایکنجسی لمّا در مثالی لمّا
یَنْفَعْ عمرٌ ترکیبنده اولان لمّا مثللی اوچنجی
لام امر در مثالی لیعملْ عملاً صالحاً ترکیبنده
واقع اولان لام مثللی در دردنجسی لای ناهیه در
مثالی لا تذنب ترکیبنده اولان لا مثللی شو
دورت فعل واحد جزم ایلر بشنجسی
اِنْ در مثالی اِنْ تَتُبْ یَغْفِرْ ذنوبك ترکیبنده
اولان اِنْ مثللی التنجسی مَهْما در مثالی مهما
تفعلْ تسئل منه ترکیبنده اولان مهما مثللی بدنجی
ما در مثالی ما تفعلْ من خیرٍ تجدوه عندَ اللّٰهِ
تعالی ترکیبنده اولان ما مثللی سکزنجسی من در
مثالی مَنْ یعملْ عملاً صالحاً یکنْ ناجیاً ترکیبنده
اولان مَنْ مثللی طقوزنجسی این در مثالی این
تکنْ یدرِكْكَ الموتُ ترکیبنده اولان این مثللی

اونجسی متی در مثالی تحسد تهلك تر
کیبنده اولان متی مثللی اون بر نجسی آتی در
مثالی انی تذنبت یعلمك الله ترکیبنده اولان
انی مثللی اون ایکنجسی ای در مثالی ای سحابی
یتکبر یبغضه الله تعالی ترکیبنده اولان ای
مثللی اون اوچنجسی حیثما در مثالی حیثما تفعل
یکتب فعلك ترکیبنده اولان حیثما مثللی اون
درد نجسی اذما در مثالی اذما تتب یقبل
توبتك ترکیبنده اولان اذما مثللی اون بشنجی
اذما در مثالی اذما تعمل بعلمك تکن خیر الناس
ترکیبنده اولان اذا ما مثللی مثل اون برنجی طرز
تسمیه اولنمش فعلین جزم ایدر دخی
عامل لفظی قیاسیه طقوزدر اولکسی

مطلق

کودکدر هرکه کوردی عجب دراز ظن دن کوزلی اولکن جرأت باز

مطلق اولمش اولدیغی حالده فعلدن ایدی فعلن
کلمسی معمول واحدن رفع معمولات کثیره سن
نصب ایدر مثالی خلق الله تعالی کل شیء و
نزل القرآن نزولا ترکیبنده اولان خلق نزل مثللی دخی
فعلن کلمیسی ایکیون بر مرفوعدن لازم اکثر
فعلمز مرفوعیله کلام تام اولورسه اکثا فعل تام
تسمیه اولنور مثالی علم الله ترکیبنده اولان علم
مثللی اکثر فعلمز مرفوعی ایله کلام ناقص اولیوب
بلکه خبر منصوبه محتاج اولورسه اکثا
ناقص تسمیه اولنور مثالی کان الله علیما حکیما
وصار العاصی مستحقا للعذاب وما زال
المذنب بعیدا من الله ویقبل التوبة ما دام الروح
داخلا فی البدن ولیس الله تعالی جسما ترکیبنده

شقالی درهم بوزد سکوطرق بود که نمقدار مثقال اولورسه مثقالك عینی یا زوب
بعده نصفنی دخی یا زوب جمله اوده سکزه اولورسه درهم اولور

اولان كان صار مانوال مادام ليس مثالى ايكنجيسى
اسم فاعلدر اسم فاعلده فعل معلوم من كبى عمل ايدر
مثالى كلّ حَسُودٍ مُحْرِقٌ حسده عمله تركيبنده اولان
محرقا مثالى اوجنجيسى اسم مفعولدر اسم مفعولده فعل
مجهول من عمل كبى عمل ايدر مثالى كلّ تائبٍ مقبولٌ
توبته تركيبنده اولان مقبول مثالى دردنجيسى
صفت مشبهه در صفت مشبهده كرى كچن
جليلٌ فعل معلوم من عمل كبى عمل ايدر مثالى
العبادة حسنٌ ثوابها والمعصية قبيحٌ عقابها
تركيبنده اولان حسنٌ قبيح مثالى بشنجيسى
اسم تفضيلدر اسم تفضيلده كرى كچن جليل
فعل معلوم من عمل كبى عمل ايدر مثالى ما من رجلٍ
اَحْسَنُ فيه الحلم منه فى العالم تركيبنده

اولان

اولان احسن مثالى التجيسى مصدر در مصدره
كرى كچن جليل فعل معلوم من عمل كبى عمل ايدر
مثالى يحبّ الله تعالى اعطاء قليلٍ عبده فقيرًا درهمًا
تركيبنده اولان اعطاء مثالى يدنجيسى اسم
مضافدر اسم مضافده جرّ حملن ايدر مثالى
عبادة الله تعالى خيرٌ تركيبنده اولان عبادة
مثالى سكزنجيسى اسم مبهم تامّ درهم اسم
مبهم تامده نصب عملن ايدر مثالى التراويح
عشرون ركعةً تركيبنده اولان عشرون
مثالى طقوزنجيسى كندينه فعل معناسى
انكماننا لفظن كلمسى در مثالى هيهات المذنب
من الله تعالى وترك دنيا وما فى الدنيا
راحةٌ وينبغى للعالم ان يكون محدثًا
خلقه تركيبنده اولان هيهات ترك

123

ما فی الدنیا محمدٌ یا مثلی دخی عامل معنوی ایکی در
اولکسی مبتدا ایله خبر اولدر مثلی محمد رسول
الله مثلی ایکنجیسی فعل مضارع رافع در مثالی
یرحمُ الله تعالی التائب ترکیبنده اولان یرحم مثلی
اولا اوج بابدن بعض اولوب ایکنجی مرتبه ده واقع
اولمق باب معلوم افرادی بیانده اولجیدر
اوده ایکی ضرب اوزرینه اولجیدر یعنی انضمام
سببی ایله بری ایکی قلمجی باب باب ثانی معلوم
بیانده اولجیدر اولدخی ایکی ضرب اوزرینه
اولجیدر معلوم بالاصالة معلوم بالتبعیة
معلوم بالتبعیه نک اعراب متنوعدن اولوب
مثلی اوله معلوم بالاصالة درت نوعدر مرفوع
منصوب مجرور مجزوم مجرور لمه مختص بمرفوع مخصوصدر

فعله

فعله مختصدر امّا معمول مرفوع بالاصالة
طقوزدر اولکسی فاعلدر مثالی رحمه الله تعالی
التائب ترکیبنده اولان الله مثلی اولکسی
ایکنجیسی تائب فاعلدر مثالی رحمَ التائب ترکیبنده اولان التائب مثلی اولکسی مبتدا
در ایکنجیسی خبردر مثالی محمدٌ خاتم الانبیاء
علیهم السلام ترکیبنده اولان محمدٌ خاتم
مثلی بشنجیسی کان نک دخی اخواتنک
اسم در مثالی کان الله علیمًا حکیمًا ترکیبنده
اولان الله مثلی التنجیسی انّ بابنک خبردر
مثالی انّ البعث حقٌ ترکیبنده اولان حقٌ مثلی
یدنجیسی جنسدن حکم نفی لجنسه ایدنجی اولا
لانک خبردر مثالی لا عملَ امرءٍ مقبولٌ

ترکیبنده اولان مقبول مثللی سکز نجسی
لیس یر مشابه اوبکا مایللان اهل ایدر مثالی
ما تکبّر و لا تقاتل العالم و لا حسد حالا ترکیبنده
اولان تکبّر حسد مثللی طقوز نجسی نواصبدن
جواز مدن خالی اولان فعل مضارع در مثالی
یحب الله تعالی التواضع ترکیبنده اولان یحب
مثللی امّا معمول منصوب بالاصالة اولان اوجدر
اولکسی مفعول مطلق در مثالی تبت توبة
نصوحا ترکیبنده اولان توبة مثللی ایکنجسی
مفعول به صریح در مثالی اعبد الله تعالی ترکیبنده
اولان الله مثللی اوچنجسی مفعول فیه در مثالی
صم شهر رمضان ترکیبنده اولان شهر مثللی
درد نجسی مفعول له در مثالی اعمل طلبا

لمرضات

لمرضات تعالی ترکیبنده اولان طلبا مثللی بشنجی
مفعول معه در مثالی یفنی المال و تبقی و عملک
ترکیبنده اولان و عملک مثللی التنجسی حالدر
مثالی اعبد الله خائفا راجیا ترکیبنده اولان
خائفا راجیا مثللی یدنجسی تمیز در مثالی
طاب العالم عبادة ترکیبنده اولان عبادة مثللی
سکز نجسی مستثنی در مثالی یدخل الجنة الناس
الا الکافر ترکیبنده اولان الکافر مثللی طقوز نجسی
کان بابنک خبر در مثالی کان الملئکة عباد الله
تعالی ترکیبنده اولان عباد مثللی اون ایکنجسی ان
بابنک اسم در مثالی ان السوال حق ترکیبنده اولان
سوال مثللی اون اوچنجی جنسدن حکم نفی
ایدیجی اولان لا نفی الجنس در مثالی لا طاعة مغتاب
مقبولة ترکیبنده اولان طاعة مثللی اون ایکنجسی

صفت در مثالی عبد الله العظیم ترکیبنده
اولان العظیم مثالی ایکنجیسی حرف عشر نك
بری ایله معطوفدر حرف عشر نن اولکسی واو در
مثالی اطیع الله تعالو الی سول ترکیبنده اولان
والرسول مثالی ایکنجیسی فا در مثالی یجب تکبیر
الافتتاح فالقیام ترکیبنده اولان فالقیام مثالی
اوجنجیسی ثم در مثالی یجب العلم ثم العمل
ترکیبنده اولان ثم العمل مثالی درد نجیسی حتی در
مثالی مات الناس حتی الانبیاء ترکیبنده
اولان حتی الانبیاء مثالی بشنجیسی او در
مثالی صل الضحی اربعا او ثمانیا ترکیبنده اولان
او ثمانیا مثالی لتنجیسی امادر مثالی اما العمل
اما واجبا و اما مستحبا ترکیبنده اولان
اما مستحبا مثالی یدنجیسی ام در مثالی

لیس به مشابه اولجی مایله لانك خبر در مثالی
ما الغیبة حلالا اولا نعیمة جائزة ترکیبنده اولان
حلالا جائزة مثالی اون اوچنجیسی نواصبدن
بری داخل اولان فعل مضارعدر مثالی احب ان یغفر
ذنوبی ترکیبنده اولان یغفر مثالی اما معمول
مجرور بالاضافه ایکیدر اولکسی حرف جر ایله
مجرور اولاندر مثالی اعمل باخلاص ترکیبنده
اولان اخلاص مثالی ایکنجیسی اضافتیله
مجرور اولاندر مثالی ذنب العبد یسود قلبه
ترکیبنده اولان ذنب العبد مثالی اما معمول
مجرور بالاضافه بردر اولدخی جواز مدن بری
داخل اولان فعل مضارع در مثالی ان تخلص
یقبل عملك ترکیبنده اولان تخلص یقبل
مثالی دخی معمول باتبعیت بشدر اولکسی

صفت در

کودمدر هرکه کودی عمر دراز ظودنه کوزلی اولکن جرأت باز

أرضاء الله تطلبا أم سخطه ترکیبنده اولا
أم سخطه مثالی یکز نجسی لادر مثالی اعمل
صالحا لاستیناز کینده اولا لاستیناً مثالی
طقور نجسی بادر مثالی اطلب حلالا طیباً
ترکیبنده اولان بالطیباً مثالی اونجسی لکن در
مثالی لاتحل ریاء لکن اخلاص ترکیبنده اولا
لکن اخلاص مثالی معمول بالتبعیتك اونجسی
تأکیدر مثالی اطلب الاخلاص الاخلاص من
واترك الذنوب کلها ترکیبنده اولان اخلاص من
کلها مثالی در نجسی بدلدر مثالی اعبد
ربك الله العالمین وابغض الناس من عصی الله
تعالی منه واحفظ الله تعالی حقه ترکیبنده اولان
الله من عصی الله حقه مثالی بشنجسی عطف
بیاندر مثالی آمنا بنبینا محمد علیه الصلوة والسلام

ترکیبنده

ترکیبنده اولان محمد مثالی دخی رسالدن لفظاً
یا معنیً جزئیته مقصوده اولوب اونجی وتیه ده
واقع اولیجی باب اعرابك اوادی بیانده اولیجی در
ذات اعراب اوچدر حرکه حرف حذف دخی حرکه در
اوچدر ضمه فتحه کسره دخی حرف درت در واو
یا الف نون دخی حذف اوچدر اوده فعله مختصه در
حذو الحرکه حذف الاخر حذف النون مجموع
اعراب اوندر دخی سواوندن اولمش اولدیغی
حالده معربن انواع ایجون اعطاء اولنان شیئه
قیاسن مایله معربن انواع طقوزدر زیرا تحقیق
معربن انواعنك اعراب یا محض حرکه ملابسدر
یا محض حروف ملابسدر یا حروف مع الخوف
ملابسدر بوایکی کلمه مختصدر یا حرکه
مخصوصه در

127

کوید صدر هر که کوید ی عمر دراز ظن نه کوذلی اولکن جرأت باز

مختصص صدت

مع الحذف ملابسد یا حروف مع الحذف ملابسد
بو ایکسی فعلد مختصدر محض حرکیه ملابس
اولان یا اعراب تامدر اعراب تام رفع
ضمه نصب فتحه جر کسره ایله اولمقدر
اوده اسم مفرد منصرف جمع مکسر منصرف
درسلم مفرد منصرف مثالی جاءنا رسول
وصدقنا الرسول وامنا بالرسول جمع مکسر
منصرف مثالی نزل من السماء کتب و
صدقنا الکتب و امنا بالکتب یا اعراب
ناقص دراوده ایکی قسم اوزره در
بوقسمه رفع ضمه نصب کسره فتحه ایله
دراوده یحیی منصرف در مثالی جاءنا
احمد و رأینا احمد ومررت باحمد

علیه السلام

علیه السلام بر قسم دخی رفع ضمه نصب
جر کسره ایله در اوده جمع مؤنث سالمدر
مثالی جاءنا معجزات وصدقنا معجزاتِ
وآمنا بمعجزات محض حروفه ملابس
اولان دخی یا اعراب تامدر اعراب تام
رفع واو نصب الف جر یا ایله اولمقدر
اوده مفرد مکسر اولمش اولدیغی
حالده متکلم یا سنک غیریه مضاف اولان
اسماء ستهٔ معتلهٔ دخی اسماء ستهٔ ابوه
وحموها وهنوه وفوه وذومال در
مثالی جاءنا ابو القاسم وصدقنا ابا القاسم
وآمنا بابی القاسم علیه السلام یا اعراب
ناقصدر اوده ایکی قسم اوزره در رفع

128

کودکی هر که کودکی عمر دراز ظن نکوئی او کند جرأت باز

رفع واو نصب الف جر یا ایله دراوده جمع
مذکر سالم اولور عشرون دخی عشرون نکره
اخواتی در مثالی جاء المرسلون وصدقنا
المرسلین وآمنا بالمرسلین برقسم دخی
رفع الف نصب جر یا ایله دراوده تثنیه
اثنان مضمر مضاف اولمش اولدیغی حالده
کلا در مثالی جاءنا الاثنان کلاهما یا الکتاب
والسنة واتبعنا الاثنین کلیهما وعملنا
بالاثنین کلیهما حرکه مع الحرف ملابس اولان
آنجق اعراب تامدراوده ایکی قسم در برقسم
رفع ضمه نصب فتحه جزم اوده آخر
حرف صحیح اولمش اولدیغی حالده آخرنه ضمیر
متصل اولمیان فعل مضارع در مثالی

نحب

نحب ان تشفع لنا فتحرم برقسم دخی
رفع ضمه نصب فتحه جزم آخرنی
حذف ایلدراوده آخر حرف علت اولمش
اولدیغی حالده آخرنه ضمیر متصل اولمیان
فعل مضارع در مثالی یدعوالله ان یعفونا
ولم یرمنا فی النار دخی حروف منع الحذف
ملابس اولان انحق اعراب تامدراوده
آخرنه نون تثنیه غیر ضمیر متصل اولان فعل
مضارع در امدی انک رفع نونه نصب
جزم نون حذف در مثالی الاولیا دلعلما
یشفعان یوم القیمة فتن خوا ان یشفعا
لنا ولم یعرضا عنا یوندن صکره اعراب
اکر لفظده ظاهر اولورسه انکا اعراب لفظی

129

تسمیه اولنور امثلهٔ مذکوره لرده اولدیغی
مثللی اکی لفظده ظاهر اولمیوب بلکی
اخرنده تقدیر اولنور سه اکا اعراب تقدیر
تسمیه اولنور مثلا انا الغاصی
اکی اعراب لفظده ظاهر اولمیوب دخی
اخرنده تقدیر اولنمن سه اکا اعراب
محلی تسمیه اولنور مثلا نحو کلمنا
علی من لایاتی الخیر الا من جهته
سنه ۱۱۹۴

هذا مفهوم عوامل عتيق

شيخ امام عبد القاهر جرجاني تك تاليف تركيب
ايلديكي شئ اوزرينه مخو ايجون اولمجي عوامل يوزاوح
قسم عوامل لفظيه سماعيه عوامل لفظيه قياسيه
عوامل معنويه عوامل لفظيه سماعيه طقسان بش
عوامل لفظيه قياسيه يدي عوامل معنويه ايكي
مجموعي يوز عوامل لفظيه سماعيه طقسان بر اون
اوچ نوع نوع اول حروف جر اون يدي واو با تا
كاف لام رب منذ مذ في على حتى الى حاشا عدا
خلا تولكسي با معناسي سكز الصاق استعانت
مصاحبة مقابله تعديه ظرفيه زائده تفديه الصاق
مثالي مررت بزيد اي الصق مروري بموضع يقرب
منه زيد استعانت مثالي كتبت بالقلم
اي استعنت في الكتابة بالقلم مصاحبة مثالي
خرج زيد بعشيرته اي خرج زيد بصحبة

حروف الخفض كلها
مكسورة في هذا الباب منذ مذ
با و تا و كاف و لام و واو و رب منذ مذ
في الى حتى على حاشا عدا خلا عن

ويقال اللفظية ما يدرك
ويلفظ به والمضمونية
ما يدرك ولا يلفظ به

والسماعية ما
يسمع ولا يقاس عليه
والقياسية ما يقاس
عليه عقله

كودكى هركه كودى عمر دراز ظن نكو كوذلى اولكن جرأت باز

143

كودمدر هركه كودى عمر دراز ظودنه كوزلى اولنلر جرأت باز

عشيرته مقابلكم نك مثالى بغت هذا بهذا اى قابلت
هذا بهذا تعديه نك مثالى ذهبت بزيد اى اذهبت
زيدا ظرفيه نك مثالى جلست بالمسجد اى فى
المسجد زائده نك مثالى هل زيد بقائم اى هل زيد
قائم تقديه نك مثالى بابى وامى اى فداك ابى
وامى ايكنجسى من معناسى بشن ابتداء الغايه
تبيين الجنس تبعيض بمعنى فى زائده ابتداء غايه نك
مثالى سرت من البصره الى الكوفه يعنى ابتداء
سيرى من البصره الى الكوفه منك ابتداء غايت
ايجون اولمسى لفظ ابتداء منك مكانينه وضعلت
صحتيلك بيلونور تبيين جنسك مثالى كقوله
تعالى فاجتنبوا الرجس من الاوثان اى الذى هو
الاوثان اوخاتم من فضه منك تبيين جنس ايجون
اولمسى الذى لفظ منك مكانينه وضعلت
صحتيلن بيلونور تبعيضك مثالى شربت من

النهر

النهر اى بعض النهر واخذت من الدراهم اى بعض
الدراهم بمعنى فى نك مثالى كقوله تعالى اذا نودى
للصلوه من يوم الجمعه اى فى يوم الجمعه زائده نك
مثالى ما جاءنى من احد اى ما جاءنى احد منك زائده
ايجون اولمسى من اسقاط اولندقدن معنايه خلل
ويرمه سبيله بيلنور اوجنجسى الى معناسى ايكى
انتهاء غايه بمعنى مع انتهاء غايه نك مثالى سرت
الى الكوفه يعنى انتهاء سيرى الى الكوفه
بمعنى مع نك مثالى كقوله تعالى ويزدكم قوه الى
قوتكم اى مع قوتكم وكقوله تعالى ولا تاكلوا
اموالهم الى اموالكم اى مع اموالكم وما اشبه
ذلك درد نجسى فى معناسى ايكى ظرفيه بمعنى على
ظرفيه نك حلول الشئ فى غيره حقيقه او مجازا
حقيقتنك مثالى المال فى الكيس والماء
فى الكوز مجازينك مثالى النجاه فى الصدق

133

كما انّ الهلاك في الكذب بمعنى على انّك مثالي
كقوله تعالى ولاصلبنّكم في جذوع النخل
اى جذوع النخل بشنجي بلام معناسي بس تمليك
تخصيص تعليل بمعنى عن اذا استعمل مع القول زائره
تمليكه مثالي المال لزيد تخصيصي مثالي الجل للفرس
تعليلك مثالي ضربت زيدا للتأديب بمعنى عنك
مثالي كقوله تعالى قال الذين كفروا للذين امنوا اى
عن الذين امنوا زائره نك مثالي كقوله تعالى ردف
لكم اى ردفكم التجي بحرف تقليل ايجون موضوعه
رب ايجون صدره كلام واردر رب اسم
نكره موصوفه يه مخصوصه مثالي رب رجل
كريم لقيته بدنجي على استعلا ايجون موضوعه
حقيقة او مجازا حقيقتنك مثالي زيد على السطح
مجازيتك مثالي عليه دين به سكزنجي عن بعد مجاوزه
ايجون موضوعه مثالي رميت السهم عن القوس اى تجاوز

السهم

عن القوس وايضا اذا قلت بلغني عن زيد حديث
فمعناه تجاوز الي عنه حديث طقوزنجي كاف
معناسي ايكي تشبيه زائره تشبيهك مثالي زيد
كالاسد شبيها مجازيا الشجاعته لا حقيقيا زائرنك مثالي
كقوله تعالى ليس كمثله شئ اى ليس مثله شئ اوچنجي
مذ ايله منذ بو ايكيسي زمان ماضيده ابتداء غايت ايجون
موضوعه مثالي ما رايته مذ ومنذ يوم الجمعة
اى ابتداء عدم رويتي مذ ومنذ يوم الجمعة اوچنجي
حتى معناسي ايكي انتهاء غايه بمعنى مع انتهاء غايه نك
مثالي اكلت السمكة حتى راسها اى انتهاء اكلي
الى راسها بمعنى مع نك مثالي جاءني الحجاج حتى المشاة
اى مع المشاة اون ايكنجي واو قسمده مثالي والله لافعلن
كذا اون اوتوزنجي باء قسمده مثالي بالله لافعلن
كذا اون درد نجي تاء قسمده مثالي تالله لافعلن
كذا اون بشنجي حاشا اون التجي خلا

کودکی هر که کودکی عمر دراز ظن نکونلی اولنلر جرأت باز

اون یدی نجسی عدا و اوچی استثناء ایچون موضوعدر
استثنانک معناسی اخراج الشیء عما دخل فیه غیره مثالی
جاءنی القوم حاشا زیدٍ وخلا زیدٍ وعدا زیدٍ نوع ثانی
اسمینی نصب خبرینی رفع ایدن حروف التی ان کان
لکن لیت لعل ان ایله ان جملدنک مفهومینی تحقیق ایچون
موضوعدر مثالی ان زیدًا قائمٌ وبلغنی ان زیدًا ذاهبٌ
کان تشبیه ایچون موضوعدر مثالی کان زیدًا الاسد
تشبیهًا مجازیًا لشجاعته لاحقیقیًا لکن استدراک
ایچون موضوعدر مثالی ما جاءنی عمروٌ لکن زیدًا حاضرٌ
استدراک نفی اثباتله متغایر ایکی کلامک بینینه لکن
توسط ایلمه سبدر استدراکی معناسی لیت تمنی
ایچون موضوعدر مثالی لیت زیدًا منطلقٌ تمنی نک
معناسی لطلب حصول الشیء سواء کان ممکنًا او ممتنعًا
ممکینک مثالی لیت زیدًا قاعدٌ ممتنعک مثالی
لیت زیدًا طائرٌ لعل ترجی ایچون موضوعدر

مثالی

مثالی لعل زیدًا قائمٌ الترجی یستعمل فی الممکن فقط
کقوله تعالی لعل الله یحدث بعد ذلک امرًا
وکقوله تعالی لعل الساعة قریبٌ شو حروف ستّه یله
حروف مشبّهه بالفعل تسمیه اولندی بو حروف ستّه
اوچ حرف اوزرینه اولمه یاخود درت حرکی بش حرف
اوزرینه اولمه ودخی اخرلری مفتوح اولمده هر بر نک
معنای فعل بو لنمه فعل کبی اسمینی رفع خبرینی نصب
ایتمه فعله مشابه اولدیغندن اوتوری تسمیه اولندی
نوع ثالث اسمینی رفع خبرینی نصب ایدن لیس یه مشابه
او لان مالله لاده مثالی ما زیدٌ قائمًا ولا رجلٌ حاضرًا
مانک لیس یه مشابهتی اتی جهتدندر نفی ایچون اولمه
نفی حال ایچون اولمه معارف نکرات اوزرینه داخل
اولمه مبتداء وخبر اوزرینه داخل اولمه خبرینه
باء داخل اولمه لاننک لیس یه مشابهتی اوچ جهتدندر
نفی ایچون اولمه نکرات اوزرینه داخل اولمه مبتداء

کودکی هرکه کودکی عمر دراز ظن نکوئی او کند جرأت باز

خبر او ذریته داخل و لمه نفی حال ایجون و لمه دکل معارف
او ذریته داخل و لمه دکل خبر ندر باذ داخل و لمه دکل
نوع رابع انچی اسم مفرد فی نصب ایدن حروف یدی
مع معناسنه او لوجی واو الا یا ایا هیا ای همزه مع
معناسنه او مجی واوث مثالی استوی الماء والخشبة
ای مع الخشبة المفعول معه هو المذکور بعد الواو
الحاصلة بمعنی مع لمصاحبة معمول فعل الا استثناء
ایجون موضوعدر مثالی ما فی القوم الا زیدا استثنانك
معناسی اخراج الشیء عما دخل فیه غیره یانث مثالی یا رجلا
ایانك مثالی یا رجلا هیانك مثالی هیا رجلا ایك
مثالی ای رجلا همزه نك مثالی ارجلا شو یشی حروف
ندا ایجون موضوعدر منادا اینك معناسی هو المطلوب
اقباله بحرف نائب مناب ادعو لفظا او تقدیرا نحو یوسف
اعرض عن هذا ای یاسف یا ایلن قریب بعید متوسط
ندا و لمتعلقه مخصوص اولدی یا ایلن هیا منادای بعید

ایجون

ایجون وضع اولندی ای ایلن همزه منادای قریب ایجون وضع
اولندی لکن همزه اقرب ایجون وضع اولندی ای منادای
متوسط ایجون وضع اولندی نوع خامس فعل مضارعی
نصب ایدن حروف درت ان لن کی اذن امثالی
احب ان تقوم لن نفی تأکید ایجون موضوعدر
مثالی لن یضرب زید و نفی ایجون ایکی حرف وارد
لا ایلن لن لکن لن استقبالده نفی تأکید
ایجون اولمه ابلغ در بعضیلر نفی ابدی ایجون ندر
دیدیلر و هم المعتزلة کقوله تعالی لن ترانی
یا موسی کی تعلیل ایجون موضوعدر معناسی
ما قبلی ما بعدنه سبب اولنشیدر کیمن معناسی
مثالی اسلمت کی ادخل الجنة فیکون الاسلام
سببا لدخول الجنة اذن قول اعتبار ایلن جواب
ایجون موضوعدر فعل اعتبار ایلمک جزا ایجون موضوعدر
مثالی قولك لمن قال انا آتیك اذن اکرمك نوع سادس

فعل مضارع جزم ایدن حروف بشدر ان لم لما لام امر
لا دعا نهی ان شرط جزم ایجون موضوعدر مثالی ان تکرمنی
اکرمك لمك مثالی لم یضرب لم معنای مضارعی معنای
ماضی یرقلب ایدر دخی معنای ماضی یی نفی ایدر
لما ده لم کبیدر لکن لما ده توقع وارددر مثالی لما
یرکب لام امرك مثالی لیضرب لام امر صیغه
یطلب بها الفعل عن الفاعل لا دعا نهیك مثالی
لاتضرب و النهی صیغه یطلب بها ترك
الفعل عن الفاعل نوع سابع شرط جزم ایجون
اولدر ان معناسی اوزره افعال جزم ایدن
اسمادر بونلر اسماء منقوصه دیرلر طقوزدر
من ای ما متی مهما این انی حیثما اذما
من الذی معناسنه دیر مثالی من یکرمنی اکرمه
انی نك مثالی انی تکرمنی اکرمك ما شی معناسنه
مثالی ما تصنع اصنع متی زمان ایجون موضوعدر

مثالی

مثالی متی تخرج اخرج مهما تخرج اخرج این ظرف
مکان ایجون موضوعدر مثالی این تمر امرر انی نك مثالی انی
تاکل آکل حیثما نك مثالی حیثما تذهب اذهب اذ ما نك مثالی
اذما تفعل افعل نوع ثامن اسماء نکرات تمییز اولمق
اوزره نصب ایدن اسمادرت عشردر کم کاین کذا
عشرون وقتله نصب ایدن احد اثنین الی تسعه
وارنجه ترکیب اولدیغی وقتله نصب ایدر مثالی احد
عشر درهما واثنی عشر درهما الی تسعة عشر دینارا نه وارنجه صحیح
ایسم عددك مفرد مذکر نلره واحد در یسك تیشه مذکر نلر
اثنان در سین مفرد مؤنثلره واحدة در یسك تیشه مؤنثلر
اثنتان در یسك بو ایکیسی قیاسی مشهور اوزره نصب جاریدر
وبو ایکیسنك ماوقی عشره دك غیر مشهور اوزره نصب
جاریدر یعنی مذکری تا ایله مؤنثی تاسوز مثالی ثلثة
در یسك ثابی اثنا لك مذکر ایجون عشره وارنجه وثلث
در یسك ثابی حذف ایله مؤنث ایجون عشر یره وارنجه
مثالی کقوله تعالی سخرها علیهم سبع لیال وثمانیة
جمع لیلة

كود مدير هركه كودى عمر دراز ظودنه كوزلى اولنلر جرأت باز

اسم العدد ثلثة الى عشرة وهو من ثلثة الى عشرة ومميزه مجرور بمن

الاول عدد قليل والثانى عدد كثير

ثم اعلم ان اسماء العدد ثلثة انواع

النوع الاول عدد قليل وهو من ثلثة الى عشرة ومميزه مجرور بمن

غيس

ثم اعلم ان اسماء العدد ثلثة انواع

النوع الاول عدد قليل وهو من ثلثة الى عشرة ومميزه مجرور بمن

ثم اعلم ان اسماء العدد ثلثة انواع

النوع الاول عدد قليل وهو من ثلثة الى عشرة ومميزه مجرور بمن

شو افعال ناقصه ستّه‌اند اوّلندی مجموع کلام قاعلی‌ن
تمام اولمیوب خبر منصوبه محتاج اولدیغندن اوتوی
کان صار اصبح امسی اضحی ظل بات مازال مابرح مافتی
ماانفک مادام لیس اوللیسی کان معناسی بیش
استمرار بمعنی حدث ووجد بمعنی لانتقال بمعنی الماضی
زائله استمرار مثالی کقوله تعالی وکان الله
علیما حکیما بمعنی حدث ووجدت مثالی ولا یحتاج
الی خبر منصوب کقوله تعالی وان کان ذو عسرة ای
وجد ذو عسرة بمعنی ایقالت مثالی کقوله تعالی وکان
من الکافرین بمعنی صار من الکافرین بمعنی ماضینک
مثالی کان زید غنیا زائله نک مثالی کقوله تعالی
کیف نکلم من کان فی المهد صبیا صار نک مثالی صار
بشر امیرا اصبح نک مثالی اصبح زید غنیا امسی نک
مثالی امسی زید قائما اضحی نک مثالی اضحی زید راکبا
ظل نک مثالی ظل زید قائما بات نک مثالی بات زید

عروسا

عروسا مازال نک مثالی مازال الامیر مسرورا مابرح نک
مثالی مابرح زید غنیا مافتی نک مثالی مافتی زید قائما
ماانفک نک مثالی ماانفک زید قائما مادام نک مثالی
مادام زید کریما لیس نک مثالی لیس زید بخیلا وما
یتصرف منها کذلک اوبر نجی نوع افعال مقاربه در
افعال مقاربه درت فعلدر عسی کاد کرب اوشک
مثالی عسی زید ان یخرج یعنی قرب زید ان یخرج معناه
الطمع والرجاء کاد نک مثالی کاد زید ان یخرج کربنک
مثالی کرب زید ان یخرج اوشک نک مثالی اوشک
زید ان یخرج واوشک زید ان یخرج اوبر نجی نوع
افعال مدح افعال ذمدر شو
افعال مدح لام تعریفلی معرف اسم جنسی رفع ایدر خصوص
بالمدح مخصوص بالذم دخی رفع ایدر درت فعلدر
نعم بئس ساء حبذا نعم نک مثالی نعم الرجل زید بئس نک
مثالی بئس الرجل عمرو ساء بئس کیدر حبذا نعم کیدر

کودمدر هرکه کوردی عمر دراز ظن دنه کوزلی اولسلر جرأت باز

چون

کودمدر هرکه کوردی عمر دراز ظودنه کوزلی اولنلر جرأت باز

اون اوچنجی نوع افعال شک افعال یقین درید فولدر
علمت رأیت وجدت بو اوچی یقین ایچون موضوعدر
ظننت حسبت خلت بو اوچی شک ایچون موضوعدر زعمت
آلتی بینلر متوسط درشویکی فولدن هربری مفعولینه
متعدی درومفعول ثانی مفعول اولدقه عبارتدر اندن
اوتوری مفعول ثانیلره مفعول اولی راجع ضمیر اولور
مثالی حسبت زیدا قائما وخلت زیدا مقیما وظننت زیدا
عالما وعلمت زیدا فاضلا ورأیت زیدا راکبا ووجدت
زیدا عاقلا وزعمت زیدا کریما عوامل لفظیه
قیاسیه یدی علی الاطلاق فعل اسم فاعل اسم
مفعول صیغه مشبهه مصدر اسم مضاف اسم
تام علی الاطلاق فعلن مثالی ضرب زید عمروا
وذهب زید اسم فاعلن مثالی زید ضارب غلامه
عمروا اسم مفعولک مثالی زید مضروب غلامه
صیغه مشبهه نک مثالی مررت برجل حسن وجهه

مصدرک

مصدرک مثالی اعجبنی ضرب زید عمروا اسم مضافک
مثالی کل اسم اضیف الی اسم آخر مثالی
غلام زید وخاتم فضه اسم تامک
مثالی عندی رقوه خلا ومنوان سمنا
وقفیزان برا وعشرون درهما ومله عسلا
عوامل معنویه ایکی مبتدا وخبرده عامل
ابتدا فعل مضارع عمل عامل فعل مضارع
اسم فاعل موقعینه وقوع

م م م
م م م م م
م م م
م

لسنه ۱۱۹۷

مذکوک تعداد اینلن دکلور واحد واثنان ثلثة رجال
اربعة رجال خمسة رجال ستة رجال سبعة رجال ثمانية رجال
تسعة رجال عشرة رجال احد عشر رجلاً اثنا عشر رجلاً ثلثة
عشر رجلا اربعة عشر رجلا خمسة عشر رجلا ستة عشر رجلا
سبعة عشر رجلا ثمانية عشر رجلا تسعة عشر رجلا عشرون رجلا
احد وعشرون رجلا واثنان عشرون رجلا ثلثة وعشرون
رجلا اربعة وعشرون رجلا خمسة وعشرون رجلا
ستة وعشرون رجلا سبعة وعشرون رجلا ثمانية وعشرون رجلا
تسعة وعشرون رجلا ثلثون رجلا احد وثلثون رجلا
واثنان وثلثون رجلا ثلثة وثلثون رجلا اربعة وثلثون
رجلا خمسة وثلثون رجلا ستة وثلثون رجلا سبعة وثلثون
رجلا ثمانية وثلثون رجلا تسعة وثلثون رجلا اربعون رجلا
احد واربعون رجلا واثنان واربعون رجلا ثلثة واربعون
رجلا اربعة واربعون رجلا خمسة واربعون رجلا ستة
واربعون رجلا سبعة واربعون رجلا ثمانية واربعون

رجلا

چون

رجلا لسبعة واربعون رجلا خمسون رجلا احد وخمسون رجلا واثنان وخمسون
رجلا ثلثة وخمسون رجلا اربعة وخمسون رجلا خمسة وخمسون رجلا
ستة وخمسون رجلا سبعة وخمسون رجلا ثمانية وخمسون رجلا تسعة
وخمسون رجلا ستون رجلا احد وستون رجلا اثنان وستون رجلا ثلثة
وستون رجلا اربعة وستون رجلا خمسة وستون رجلا ستة وستون رجلا
سبعة وستون رجلا ثمانية وستون رجلا تسعة وستون رجلا سبعون رجلا
احد وسبعون رجلا اثنان وسبعون رجلا ثلثة وسبعون رجلا اربعة وسبعون
رجلا خمسة وسبعون رجلا ستة وسبعون رجلا سبعة وسبعون رجلا ثمانية
وسبعون رجلا تسعة وسبعون رجلا ثمانون رجلا احد وثمانون رجلا
اثنان وثمانون رجلا ثلثة وثمانون رجلا اربعة وثمانون رجلا خمسة وثمانون
رجلا ستة وثمانون رجلا سبعة وثمانون رجلا ثمانية وثمانون رجلا تسعة
وثمانون رجلا تسعون رجلا احد وتسعون رجلا اثنان وتسعون رجلا ثلثة
وتسعون رجلا اربعة وتسعون رجلا خمسة وتسعون رجلا ستة وتسعون
رجلا سبعة وتسعون رجلا ثمانية وتسعون رجلا تسعة وتسعون رجلا
مائة رجلٍ مائتا رجلٍ ثلثمائة رجلٍ اربعة مائة رجلٍ خمسة مائة رجلٍ ستة
مائة رجلٍ سبعة مائة رجلٍ ثمانية مائة رجلٍ تسعة مائة رجلٍ الف رجلٍ الفا
رجلٍ الاف رجلٍ

141

بود مذکر هرکه کوردی عمر دراز ظودنه کوذلی اولنلر جرأت باز

القاعلة في الاسماء العدد اعنی عکس التأنیث عکس تمثیل فاعل
بودرکه مؤنثی جزء اولدقده تای حذف ده جزء تایل اثبات ده امّا
مذکرلرده جزء اولدقده تای اثبات جزء تایل حذف ده مثالی مؤنثی
خمس عشرة لسنة سائرنی قدمی بوکا قیاس ایلیه

اکر اسماء ستة یاء متکلم مضاف اولورسه اعراب تقدیر ایدر

نحو جاءنی أبی رایت أبی ومررت بأبی

فقط یاء متکلم مضاف اولدقده اعراب بالحرکات اولور

نحو جاءنی أبی رایت أبا ومررت بأبٍ

چوده

تثنیه نون اضافت حالتی ساقط اولورسه کیم دینلمشدر

ضربٌ مثلٌ

النون في الاضافة کالغریب في الضیافة

كود مدر هركه كوردى عجز دراز ظودنه كوزلى اولنلر جرأت باز

مؤنث صايمه كنده دينلور واحدة واثنتا
ثلث نسوة اربع نسوة خمس نسوة
سبع نسوة ثمان نسوة تسع نسوة
احدى عشرة امرأة واثنتا عشرة امرأة

اكر اسماء ستة ياء متكلم مضاف اولورسه اعراب تقديرى يدر
نحو جاءنى ابى رايت ابى ومررت بابى
فتحى ياء متكلم مضاف اولمه اعراب بالحركات اولور
نحو جاءنى ابى رايت ابا ومررت باب

چوق

اسفابیون وحامض وبسفایچ وسقولو قندریون
وابهل ونباتاتی هرکز حیوانه مشابهتی وارایسه
اول حیوانك اصرد وغذه نفعی وادرر وحوزینی
دفع ایدر یلان بصیدوغی کبی یلانك اصرد وغذه
نفعی وادرر وعقرب اوتی عقرب اصرد وغذه نفعی
وادرر وسایری یوکده درو جمله ذکر
اولنان شیلرك حاصیله بعضیسی ظاهر اولدیغندن
بیلنور ویاطنی اولدیغنك حاصیلرینی تجربه ایله
استدلال اولنور فصوصا ملیچلر وزنبقلر
وکبر بیتلری کیمسی طعمندن بیلنور وکیمسی قوقوسندن
بیلنور وکیمسی بوندن بیلنور بوطریقله قلم
یصوب طبایع اشیایی بلان کمسنه غورنه واصل
اولور ظاهر ویاطنده اولان شیلر هویسی
استدلال ایله بیلنمکله کون یعضی تجربه ایله
بیلنور وفی استثنی اولان کمسنه لوك اوزرینه
فنی اولمز کوکیه ملتسوی اولان ادویه لرتمام اولیه

فصل ثالث هرخلط مناسب اولان مفرد ادویه لرك
بیانه ایله علیلك معالجه اتمك مبشرات اولندقده
قادر اولدقدن صوکره مرتبه موزاد ادویه لرایله معالجه ایدیلر

ولور وطرح اولنانه حانه لر درهم ضرب اولنوب درهم حساب اولنور د

٨٥ ٤٤ ٣٤٠ ٣٧ ٤٠ ١٦٠ ١٦٠ ٤٤ ٦٤٠ ٧٠ ٤٠ ١٦٠ ١٦٠ ٤٤ ١٠٠ ٤٤٠٠ ٤٤٠٠ ١٧٦ ٤٤ ٧٠٤ ٧٠٤ ٧٧ ٤٤ ١٧٦

سیوز سکسان بش عدد انارك یوزده یکی مرایکی اقچه اولسه نقدراولور دیسه لر طریق بودرکه اوّلا
ز بش بیچه انارك یوزده یکی مرایکی اقچه یه ضرب اولنوب حاصل ضربك ایکی حانه سنه طرح مقطور
ی یدی اقچه اولورکه جواب وریله سال ٧٨٥ ١٥٧٠ ١٥٧٠ ١٥٢ ٩٠٧٢

وجیوز درت اقچه اولسه اوجیوز الیك جویزك بهاسی نه اولو بلمکه طریق بودرکه مزبور
ر درهم ضرب ایدوب هر حانه سنه طرح ایده سیه باقی نه قلورسه جواب وره سنه سال ٣٥ ١٤٠

جیوز اوتوز عدد لیمون هر اوزعددی التشر اقچه اولسه طریق بودرکه مزبور لیموفی التیه ضرب
نه سن طرح اولنور باقی قلانه جواب ویریلور سال ٣٢ ١٩٨

یوز یکرمی بیچونك اوجرپش اقچه اولسه طریق بودرکه بشه ضرب ایدوب ٦٠٨ ٤٠ ٣٦٤٨ ٣٦٤٨
حاصله سن طرح اولنه سه باقی جواب ویره سیه

حاصل ضربی نه اولورسه ١٢٠ ٦٠٠ ٦٠٠ ٣٢٠٠ ٣
ایدیجك مرادی اولنسه یه اوجه تقسیم ایده سیه وصحیح
یلنمکله مراد اولنسه یه اوجه تقسیم ایده سیه وصحیح
صحیحدر

ح باره قماشك بر پاره سی اوچ بیك یتیوز اقچه اولسه جمیعا ٣٥٨٦ ١٠٧٥٨
ر طریق بودرکه اوچ بیك یتیوز سکسان اقچه اوچ یاره
رب ایدوب حاصل ضرب اون بدی بیك یدی یوز اقچه اولورحیو
ویره سیه

مثلا الیك پاره قماشك بر پاره سی سکسن اقچه اولسه اوچ یوز اقچه ایدر فقدار قماشك قلورسه جواب ویره جك ٣٢٥ ١٠٠ ٣٢٥ ٣٢٥

وقیه یه یوزدیه لر لابد قرق درت عدد ضرب اولنوب حاصل ضربک ایکی حانه سی طرح اولنه بقیه سی وقیه

ذکر اولنمشدر لازم کلدیکی اول موزادویه لوی ذکر
ایدوب یونلو در اولاصفرا اسهال ایدر موزادویه لویه
بیاض اولنور هلیلج اصفر وغاریقون وماذریون
وافسنتین وخیارشنبر وبنفسج وسنامکی و
ترنجبین وملح اندرانی وخربق اسود واصل
سوس ودبس السوس وعصارة قثاء الحمار
وسودنجان وشیرخ واطفیا واشنیدنیا و
سقمونیا وکندکنه وچالبه وبجوعقار واما جو
اسباندہ اولان فاسد صولری اسهال ایدر موزد
ادویه لر یونلو در سپرم وقاقلم وماذریون
وماهودانه وفرفیون وقثاء الحمار والکمنجبین
واهلیلج اصفر واشنان وسقمونیا واصطرک
ومرارة الثور وشحم حنصل واما لوواد اسهال
ایدر موزادویه لوی یونلو در قودنج بری
واهلیلج اسود کشمش وغافث وفجر لادودر
وحجارمنی وکابلی وقرباشی وصعتر وبسفایج
وغاریقون وهب النیل وشاهترج و
الحوان ومالشبه ذلک واما بلغمی اسهال ایدر
ادویه لر یونلو در تربد وشحم حنصل وغاریقون

وهب بلسان

البنجی فصل غازده واجب اولندرک بیانندہ در اوتوز اوچنجی فصل
غازدرک مستحبلرینک بیان ایدر اوتوز دردنجی فصل غازدرک مستحبلرینک
بیان ایدر اوتوز بشنجی فصل غازده مکروه اولندرک بیانندہ در اوتوز
التنجی فصل غازی افساد ایدن شیلری بیان ایدر اوتوز یدنجی فصل جماعتی
اولان شافعیه نه یورده اقتدا جایزدر ونه یورده جایز دکلدر الی
بیان ایدر اوتوز طقوزنجی فصل فریضه یتشمکی بیان ایدر
فرضنجی فصل اوتوز اولنجی غازی واسقاطی صلوتی بیان ایدر
فرق برنجی فصل حسنه غازینی بیان ایدر فرق التنجی فصل شیلری
فرق اوچنجی فصل تراویح غازینی بیان ایدر فرق دردنجی فصل
وتر غازینی بیان ایدر فرق بشنجی فصل سجده سهوی بیان ایدر
فرق التنجی فصل سجده تلاوتی بیان ایدر فرق سکزنجی فصل
غازده قرآن اوقمغی بیان ایدر فرق طقوزنجی فصل مسافر غازینی بیان ایدر
اللنجی فصل جمعه غازینی بیان ایدر اللی برنجی فصل اللی بیرام غازینی
بیان ایدر اللی التنجی فصل استسقا غازینی بیان ایدر اللی اوچنجی
فصل صلوة خوف بیان ایدر اللی دردنجی فصل تکفین بیان ایدر
اللی بشنجی فصل جنازه غازینی بیان ایدر اللی التنجی فصل شهیدلر
حکمنی بیان ایدر اللی یدنجی فصل اوروجی بیان ایدر اللی سکزنجی
فصل کشف نسبانله اورجی یونسه نه لازم کلورانی بیان ایدر
اللی طقوزنجی فصل اوجده قوصمغه اصلین بیان ایدر التمشنجی فصل
کشف صوم عذر ایله یسه نه لازم کلورانی بیان ایدر التمش برنجی

فصل مسایل متفرقه ء بیان ایدر التمش ایکنجی فصل صدقه ء فطری بیان
ایدر التمش اوچنجی فصل توبه ء وخلاقیك لسانی ذکی اوزرینه جاری

اولان الفاظ کفری بیان ایدر **الفصل الاول فی التوحید** ای عزیز
بلکمل که واکاه اولغل که اوّل فرض اولان هر شخصه یعنی هر ارکه
وهر عورته که عاقل وبالغ اوله اکا معرفة الله واجبدر والله
تعالیدن برلکنه ایمان کتورمکدر یعنی انا تقدر ایله اولسه
ایمان دخی دلیله اقرار ایدوب کوکلیله تصدیق ایتمکدر رانما اقرار دخی
یالکز اولمز زیرا کوراقرار یالکز ایمان اولایدی منافقلرك دخی
جمله سی مومن اولوردی امدی کذالك معرفت دخی یالکز ایمان
اولمز زیرا کریم معرفت ایمان اولایدی اهل کتابکث دخی جمله سی
مومن اولوردی تکم الله تبارك وتعالی منافقلر حقنده کلام
شریفیده بیوردی والله یشهد ان المنافقین لکاذبون وقال الله
تعالی فی حق اهل الکتاب یعرفونه کما یعرفون ابناءهم امدی بلکمل
یلم الذی سنه به انا نعلمه مومن اولور یرسی الله تعالیدن برلکنه
وصفانیله موصوف ایدوکنه الذی سنه ملایکه لریله اوچنجی
کوکدن اینن کنا لریله دردنجی یعنی لریله بشنجی قیامت کو
نه النبی خیر وشری الله تعالیدن تقدیر ایله ایدوکنه وکشی
الله تعالیدن برلکنه ومحمد مصطفی نك صلی الله علیه وسلم رسا
لتنه ومذکور اولدرکث حقیقتنه شمول وقت اینا عنی اولورکه
الله تعالیدن اومر بنی قبول ایله یعنی عمل الذی مقصود ایدیوب
بویله ایله واول اوامردن مراد صلوتدر زکوتدر صومدر حجدر
بواوامری قبول ایتمك اسلامدر ایله اولسه هرکشی مذکر اولان الذی

اقرار فعل
توحید در

نسنه ء کوره دلیله اقرار ایدوب کوکلیله تصدیق ایتسه ودخی
الله تعالی حضرتلرنك اوامرینی قبول ایتسه اول کشی مومن
ومسلمان در حقیقةً وایمانده شك یوقدر ایمانه واسلامنه
حکم اولنور وایمان اسلامدن واسلام ایماندن اولمز ایمان و
اسلام برابر مثلا قعود ایله جلسه کبی وارقه الله قرن کبی
هر مومن مسلمان در وهر مسلمان مومندر معلوم اولاکه دین دیو
ایمانه واسلامه وجمیع شرایع دینیه دخی دیرلر وایمانده
شك یوقدر الله تعالی حضرتلرنك یوقولی شریفیله که اولئك
هم المومنون حقاً وبینه کافولر حقنده دخی واولئك هم الکافرون
حقاً دیدی وامتی محمدك اولان عاصیلرك جملسی مومندر
حقیقتاً مثلا نکم امام ابوحنیفه رح کتاب وصیتنده بیوردر
والعاصون من امت محمد کلهم مومنون ولیسوا بکافرین
دیو بیوردی وبنه دیدیکه عمل ایمانك غیریدر اشبو
دلیله که تحقیقاً کثر اوقاتنده مومندن عمل مرتفع اولور
امّا ایمان مرتفع اولدیکی کبی دکلدر وتحقیقاً حائضه خا
تونلرك الله تعالی صلوتی رفع امّا ایمانی الله تعالی رفع ایتدیکی
یاخود اکثا ایمانك ترك اعمالی امر ایتدیکی دیکث جائز دکلدر
امّا شرعاً اکا صلوتی ترك اتدن صکره قضا ایله دیکث جائزدر
ودخی مثلا فقیر اوزرینه ذکوة یوقدر دیکث جائزدر ایمان
یوقدر دیکث جائز دکلدر امام ابوحنیفه نکث رح یوندن
مرادی شریفی بودرکه عمل ایماندن جزو درر دیلرك قولین
رد ایتمکدر زیرا بزم قتمزده عمل جزو ایماندن دکلدر امّا که

انمك بوندن جزوء ايماندن رتكم ذكر اولندى وايمان حقيقتده
زايد وناقص اولمز يعنى مؤمن به جهتدن اما تصديق
وتعيين جهتدن كشك ضعف وشدتنه كوره زايد و
ناقص اولور روايت اولنوركه عقايد يتمش بش عدد اولمز لكن
دخى ايد يلركه جميع اصحاب وتابعين وجميع مجتهدين بونك
اوزرينه دركه ايمان مؤمن به جهتدن زايد وناقص اولمز
اما تصديق وتعيين جهتدن زايد وناقص اولور ديد يلر
وبو جهتدن زايد وناقص ايدوغنه الله تعالى شأنه
قولى شريفى در هو الذى انزل السكينة فى قلوب المؤمنين ليزدادوا ايمانا مع ايمانهم يعنى الله اول الفهدركه مؤمنلرك
قلبلرينى دنيا قيغوسندن ساكن قلدى ايمانلرين زياده اولمك
ايچون يعنى يقين وتصديق جهتدن روايت اولنوركه رسول
حضرتنه صلى الله عليه وسلم كونلردن بركون سؤال اولندى كه
ايمان يزايد وناقص اولورمى يارسول الله ديد يلر نعم يزيد
حتى يدخل صاحبه الجنة وينقص حتى يدخل صاحبه النار
يعنى بلى زياده اولور شو لقدركه صاحبى جنتده قويار وناقص
اولوركه شو لقدركه صاحبى جهنمه قويار برحديث شريفده
روايت اولنديكه ابوبكر صديق حضرتنه رضى الله عنه بركون
ديد يكه ان الله قد اعطاك مثل ايمان كل من امن بى من امتى
واعطانى مثل ايمان كل من امن بى من ولد ادم يعنى الله
تعالى سكا ويردوكى سكا ايمان كتورنلرك جميعلرك ايمانى قدر
در ديد وكنك يعنى يقين وتصديق جهتدن وامام ابوحنيفه رح
كتاب وسنتده الايمان لا يزيد ولا ينقص لانه لا يتصور نقصانه الا
بزيادة

الروايتين عن ابى حنيفة رح واليه مال مشايخ سمرقند وعذر فى رواية
القاضى الامام ابى النصر البزدوى فيمن لم يبلغه الدعوة حتى لا يخلد
فى النار يعنى امام القاضى ابو النصر بزدوى رح روايتنده كشك
دار كفرده اولمغله جهل عذر اولور حتى شول كمسنه كه دعوتمحمديه
يتشمش اولسه مخلد فى النار اولمز يعنى ابدى جهنمده قالمز اما اسلام
بقادر كفار اولنلر امام ابوحنيفه نك اظهر روايتنده جهل عذر
اولمز ديدى واصح دخى بودر وامدى قياس المكمل برمسئله
دار كفرده اولسه اكا دعوت دخى يتشمش اولسه معرفة
الفهده معذور اولمجق باشول كمسنه كه جميع عمرنى دار اسلامده
كچورب دخى صحت ايمان واحكام دين وشرعيه وسائر امور
دينيه دن كندويه واجب اولانى بلمسه وبلمكه دخى قدرتمسه
معذور اولورمى ويا عجبا انلرين كشك حقنده الله تبارك
وتعالى كلام شريفنده بيورر اولئك كالانعام ديدى بس
اول صوابخفلس دخى الله تعالى انلرك نسلى ايچون بل هم اضل
اولئك هم الغافلون يعنى انلر دخى اذعون قدر زيراكه انلر
عاقل كردر ديد يكى امدى اى مؤمن قرنداش صوك اوجده اولان
نداملك اصلا فائده سى يوقدر سكا لازم در كه ايمانك صحتى
بلد يكدن صكره سائر احكام شرعيه ودخى امور دينيه دكه يعنى
حضرتك صلى الله عليه وسلم سنة وطريقه سيدر سكا فرض وواجب اولانى قولا وفعلا بلوب عمل ايده سين ودخى الك التنده او
لنلرى اهل يتكه وعيالكه وقوملكه وقراباتكه دين ودياننت
سنك اوزرينه واجب دركه اوكرده سين كلكهم راع وكلكهم
مسئول عن رعيته والاكه يوم قيامتده جميعدن مسئول اولورسين

اولورسین **فصل فی العقاید** ای عزیز بلکل که الله تعالی بردر
شریکی بوقدر و نظیری و وزیری و معینی و فریقی و صاحبی و
نوابی بوقدر و قدیمدر یعنی آخری و انتهاسی بوقدر و جسم و
جسمانی دکلدر و مخلوقاتدن هیچ برینه بکزمز و مخلوقاتک
دخی برسی انکا بکزمز و مکاندن منزهدر و بلکل که الله تبارک
و تعالی صفاتیله موصوفدر اما صفاتی دخی مخلوقات صفاتنه
بکزمز و مخلوقاتک دخی صفاتی انکث صفاتنه بکزمز و صفاتلری
دخی حیاتدر یعنی حی در حیاتیله و انکث حیاتنه موت و فنا یوق
قدر و قدرتدر یعنی قادر در قدرتیله و انکث قدرتنه
عجز و نقصان یوقدر و علم در یعنی عالمدر علمیله و انکث علمنه
ذره مقداری شبه غایب دکلدر اولمشدن و اولا اعتقادن
اکر ظاهر و اکر باطن و کلامدر یعنی متکلمدر کلامیله یعنی سو
یلیجیدر اما سویلیه سنده دیله و طوطاغه و آلته و حرفه و صو
صونه محتاج دکلدر و دخی انکث سویلیه سی یزم سویلمه سنه بکزمز
من و سمعدر یعنی سمیع در سمعیله یعنی اشیدیجیدر یکه کلجا
ب اولمز اپاقلق نقدر سوزخفی اولسه و بصردر یعنی بصیر
در بصریله یعنی کوریجیدر که انکث کورمسنه حجاب اولمز قوه
کوریق نقدر کوردوکی شیئه ایچه ایسه و ارادتدر یعنی مر
یدر ارادتیله یعنی مختاردر که دیلسه برشیئ وجوده کلور
دیلمزسه کلمز و انکث ارادتسز اکراهسز و جبرسز و ملزمسز ک
شاطین عالمده برذرهنک تحریکنه جمع اولسلر قادر دکلدرلر و
تخلیقدر یعنی یاراتیجیدر عالمی یوقدن وار ایلمشدر یومذکور
اولان

اولان صفتلرینه صفات ثبوتیه دیرلر بونلری هر مسلمانه بلمك لازمدر
اکرچه تفصیلی و بالجمله بلمیجك اولورسه ایمانی صحیح اولمز باقی اولان
صفات و اسماسین بونلرك اصلیدر یعنی بونلرك تحتنده مندرج ای
عزیز بلکل که الله تبارك و تعالینك ذاتی قدیمی ابدی ازلی و غنی
کبی صفات و اسماسین دخی قدیمدر و ابدیدر و الله تعالینك ذاتی و
اسماسین ازلا و ابدا ابتدا و تغیر و قابل دکلدر امام ابوحنیفه رح
کتاب فقه اکبرنده دیشدرکه مومنلر الله تعالینك صفتلری
مخلوقدر و یاحادثدر دیمه و یا انلرك وجودنده شك ایتمه
اول لمسنه الله تعالیه کافردر دیدی و دخی دیدیکی الله تعالینك
حکم تقدیری و لوح محفوظده یزمسی و غضب و رضاسی دیدی و و
جهی و نفسی صفتلریدر بلا کیف یعنی صفت اولملری معلومدر اما
وصفلری متشابهدر یعنی مجهول در و نه دیدیکه الله تعالینك
یدی قدرتیدر و یا نعمتیدر دنلمسون زیراکه صفتیدر قدرتنك
و نعمتنك غیریدر و یدی قدرتیدر دیمیك اولورسه یدنك صفت
اولمسی ابطال ایتمش اولور و دخی دیدیکه الله تعالینك یدی قدرتی
و یا نعمتیدر دیمك قدری و معتزله نك قولیدر و فخر اسلام
علی بردوی رح اصول فقهده دیدیکه الله تعالینك یدی و وجهی
و دار امرتده کورلسی بونلرك اصلریی معلومدر اما وصفلریی
بلمحکه اصلریی انکار اتمك جایزدر دیدی و دخی دیدیکه معتزله
بوسیدن ازدیکه الله تعالینك صفاتینك وصفلریی بلمد و کلرنده اصلر
یی دخی انکار اتدیلر ای عزیز بلکل که الله تعالینك فرشته لریه ابنا
نفوق فرضدر یعنی انلرك وجودیه و عصمتنه و ارکك لکله و دیشکله

موصوف اولمقلرینه وانك قولللرینه وعاملرك وعابدلرك ابدوكنه و
انك امرینه كیجه وكوندز مستحلدر بوكه دخی اینا نمقدر ودخی بلكل
كه الله تعالی قلبلدن نازل اولان كتابلرك جمله سی حقدر وجمله
سندن برسی نوراندر كه موسی پیغمبرعم نازل اولدی وبرسی دخی
انجیلدر كه عیسی پیغمبر علیه السلامه نازل اولدی وبرسی دخی
زبوردر داود پیغمبر علیه السلامه نازل اولدی وبرسی قرآندر
كه محمد مصطفی یه صلی الله علیه وسلمه نازل اولدی وقرآن
الله تعالینك كلام قدیمی اكن ومخلوق دكلكن مصحفلرده یا
زلشدرولدرده اوقنشدرولوكللرده محفوظدر امابزم
اینی یازمزدخی اوقمز مخلوقدر وبلكل كه مذكوراولان اوچ
كتاب دخی الله تعالی حضرتلرینك كلامی قدیمی اولوب ومخلوق
اولمقده كلام قدیم قرآنله برابردر وفرقی یوقدر امافرقان
عظیم اولدن افضلدر وفضلی دخی قرآنك بعضی آیاتنك بعضی آیا
تندن اوزیه فضلی دخی آیات كریمه دن مذكوراولانك فضلنه
وفایده سنه كوره اولوزیراكه بعض آیاتده كفره نك اوصافی واحوالی
مذكوردر الله اولسه قرآن الله تعالینك ذاتی وصفاتی بلدر
مكالمدر والله تعالی حضرتنه طوغرو یول كوستركلكه كمال مرتبه ده
اولوب وبوخصوصده مذكوراولان كتابلرك جمیع فایده لری قرآنده
موجوداولوب وقرآنده دخی جوق زیاده فایده لر بولندوغیچون
الوكه برندن یوقدر بولندوقدن افضل اولدی ای عزیز بلكل كه الله
تعالی حضرتلرینك كلام بردر وقرآن وتوراة وانجیل وزبوردیو
بویله آدوبرلكله كثرة كلامی اقتضاسی ایله مثلا الله تعالینك
ادی عرب دلنجه الله دیرلر وعجم خدا دیرلر وترکی تكری دیرلر
حال بوكه

هذا عرفت الم نشرح لك

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم

بسم الله الرحمن الرحیم

اللهم انی اسئلك بالم نشرح لك صدرك ان تشرح لی صدری بالاسم الذی شرحت به سیدنا محمدا صلی الله علیه وسلم
یا سلام یا مؤمن یا مهیمن یا الله ووضعنا عنك وزرك یا من لا وزیر له یا الله الذی انقض ظهرك ابصار
یا ظاهر یا باطن یا خفی اخفنی عن الابصار اخفنی عن مضرات الانس والجن والشیاطین یا الله
ورفعنا لك ذكرك یا ذاكر یا ذاكرون الله كثیرا والذاكرات الذین یذكرون الله
قیاما وقعودا وعلی جنوبهم ویتفكرون فی خلق السموات والارض ربنا ما خلقت هذا باطلا
سبحانك فقنا عذاب النار اسئلك بحكم كتابك العزیز یا عزیز اعزنی یا عزیز اذ قدرك
وانت ییسر لی خیری الدنیا والاخرة من یسئل یا الله فان مع العسر یسرا ان مع العسر
یسرا ییسر لی كلما تعسر علی ما تیسر منك من یسئل یا الله فاذا فرغت فانصب والی ربك
فارغب وانت سخر لی درد بابیل وخدام السورة الشریفة یجلب الرزق الی وادفع الكوارث
وادفع الاسقام والسحر والامراض عنی وارزقنی من حیث لا یحتسب بالف لا حول ولا قوة
الا بالله العلی العظیم وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی اله وصحبه اجمعین

اللهم صل علی سیدنا محمد صلاة تنجینا بها من جمیع الاهوال والآفات
وتقضی لنا بها جمیع الحاجات وتطهرنا بها من جمیع السیئات وترفعنا بها
عندك اعلی الدرجات وتبلغنا بها اقصی الغایات من جمیع الخیرات فی الحیات
وبعد الممات كذا فی دلائل الخیرات

194

جمعا يكون ٧٥٨٤

من آدم عليه السلام الي نوح عليه السلام ٢١٠٠ سنه
ومن نوح عليه السلام الي ابراهيم عليه السلام ٣٠٣٢ سنه
ومن ابراهيم عليه السلام الي موسي عليه السلام ٥٠٠ سنه
ومن موسي عليه السلام الي داود عليه السلام ١٧٧ سنه
ومن داود عليه السلام الي عيسي عليه السلام ١١٢٠ سنه
ومن عيسي عليه السلام الي محمد عليه السلام ٦٥٥ سنه

٢١٠٠
٣٠٣٢
٥٠٠
١٧٧
١١٢٠
٦٥٥
٧٥٨٤

١٧٧
١١٢٠
٦٥٥
١٤٤٩
٣١٨١

قاعدة اخر

قاعده بودركه برقنطار اون معنا بهر قنطاري ايكيوز اقچه يازه برقلمدن حساب اولنه اولا برقنطاري وقيه ايليوب اون بوقيه ذخي قنوب جمله اولنه ٥٥ اولور قنطاري بحابي اولن ايكيوز اقچه ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب برقنطار قچ وقيه يه اول وقيه يه تقسيم اولنه

قنطار ٤٤ — ١١ — ٥٥

٥٥ × ٢٠٠ = ١١٠٠٠
٤٤ | ٩٢٥٠٠ | ٢٠٩ بوقرار اقچه اير
٤٤ | ٤٢٥٠٠ | ٩٦ بوقرار اقچه اير
٤٤ | ٢٠٠٠٠ | ٤٥ بوقرار اقچه اير

قاعدة اخر

قاعده بودركه بوقيه يكرمي بش درهم معنا بهر وقيه يه دوتيوز اقچه يا وله نقد ايدر اولا بوقيه درهم ايليوب ويكرمي بش درهمي قنوب جمله اولنه ٤٢٥ اولور قيمتي اولن دوتيوز اقچه ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب وقيه اولن دوتيوز درهم تقسيم اولنه

درهم ٤٢٥ — ٤٠٠ — ١٧٠٠٠

٤٢٥ | ٩٢٥٠٠ | ٢١٦ بوقرار اقچه اير
٤٢٥ | ٤٢٥٠٠ | ١٠٠ بوقرار اقچه اير

قاعدة اخر

قاعده بودركه براز عدد بطمان فرهو كبي وغيري شيلر كبي يوزبش بطمان قنطار اولا وقيمتي بهر قنطار ايكيوز پاره يا وله نقد ايدر اولا اول عدد بطماني يازوب قيمتي اولن ايكيوز پاره ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب قنطار قچ بطمان ايدر بطمانه تقسيم اولنه

بطمان عدد ٣١٥ — قيمت پاره ٢٠٠ — ٦٣٠٠٠

٣١٥ | ٩٦٠٠٠ | ٣٠٤ بوقرار پاره اير
٣١٥ | ٥٠٤٠٠ | ١٦٠ بوقرار پاره اير

قاعدة اخر

قاعده بودركه سكسن قنطار كتان يوزيكرمي غروش اولا سكسن يوز غروش نقد ايدر اولا سكسن يوز غروشي سكسن قنطار ايله ضرب يوزيكرمي غروش تقسيم اولنه

قنطار ٨٠ — غروش ١٢٠ — ٦٤٠٠

٨٠ | ٨٠٠٠ | ١٠٠ بوقرار اقچه اير
٨٠ | ٢٥٦٠ | ٣٢ بوقرار اقچه اير

فج قنطار ايدر

150

فائدهٔ اخر

قاعده بودر کے بکری غروشه اون ایکی آیده قرو غروش فائده ایله اوچ آیده نقود فائده ایدر اولا قرو غروشه اوچ آیی ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب اون ایکی آیه تقسیم اولنه

غروش	آیده	فائدهٔ غروش	آیی نقود ایدر
٢٠	١٢	٤٠	٣

٤٠ ٣ ١٢ ١٢٠ ١٠ بوقدر غروش ایدر

فائدهٔ اخر

قاعده بودر کے برادم طقان طقوز غروشلك ایکده برین برادم ویرے واوچده برین برادم ویرے ودوتره برین برادم ویرے والتیده برین برادم ویرے وسکزده برین برادم ویرے انجه اولور ایکی ایله اوچی ضرب ایلیوب التی اولور سکزده برایجون در وایکی ایله دوردی ضرب ایلیوب سکز اولور التیده برایجوندر وایکی التی ضرب ایلیوب ١٢ اولور دوتره برایجوندر وایکی ایله سکزی ضرب ایلیوب ٩٦ اولور اوچده برایجوندر جمله اولنه ٦٦ اولور مزکور انجه هرکسك حصه سنه ضرب ایلیوب جمله یه تقسیم اولنه

	٢	٣	٤	٦	٨
غروش	٩٩				
	١/٢٤	١/١٦	١/١٢	١/٨	١/٦
حصه سی	حانه سی				
٣٦	٢٤ — ایکده بری				
٢٤	١٦ — اوچده بری				
١٨	١٢ — دوردنده بری				
١٢	٨ — التیده بری				
٩	٦ — سکزده بری				
٩٩	٦٦				

٩٩/٦ = ٥٩٤ ٩٩/٨ = ٧٩٢ ١٢/٩٩ = ١٠٨ / ١٠٨ / ١١٨٨ ١٦/٩٩ = ١٤٤ / ١٤٤ / ١٥٨٤ ٢٤/٩٩ = ٢١٦ / ٢١٦ / ٢٣٧٦

١٥/٤٩/٩٦ ١٢/٩٩/٤/٢ ١٢/١٥/٤/٢/٣ ١٢/١٧/١٥/٤/٣ ١٢/١٧/١٥/٤/٣

فائدهٔ دیکر

قاعده بودر کے بوزدن ایکی غروش تراولنه اون ایکی غروش نقود ایدر انجه نك ترکه اولور اولا اون ایکی یازوب یوز ایله ضرب حاصل ضرب ایکیه تقسیم اولنه

غروش ١٢ بوزدن ٢ تراولنه نقود انجه ایدر ١٢ ١٠٠ ٢ ٢٠٠ ١٦٦ بوقدر غروش ایدر

فائدهٔ دیکر

قاعده بودر کے طقوز یوز طقسان انجه بش بوجوه ادم پای ایتسلر نجه اولور اولا طقوز یوز طقسان انجه یازوب بش بوجوه غ بش بوجوه دفی قتوب اون براولور طقوز یوز طقسان ایله تقسیم اولنه تقسیمدن حاصل اولنی بوجوه پای اولور بتون پای تقسیمدن حاصل اولنك ایکی عددی قدر در تقسیمدن باقی قالور ایسه انجه در

مسئله ٩٩٠ پای ٥/٥ ٢٢ بوقدر پای ایدر ٩٠/٩٠/١٨ بوقدری بوتون ایدر

فائدهٔ دیکر

قاعده بودر کے بردن اونه وارنجه نقدر عدد اولور برقلمدن حساب اولنه نجه اولور اولا اونه یازوب صفر برینه برزاید یازوب اون براولور واونك نصفی یشدر بش ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب اونك جمله سی اولور وبردن یوزه وارنجه دفی بویلدر یوزی یازوب حوادن برزاید یازوب یوز براولور نصفی الکی ایدر الکی ضرب ایلیوب حاصل ضرب یوزیك جمله سی اولور ودفی بردن بیکه وارنجه وبردن بیکی وارنجه بویلدر

بردن بیکه ١٠٠٠٠١ ٥٠٠٠٠٥ بردن یوزه ١٠٠١ ٥٠٠٥ بردن اونه ١١ ٥٥

بردن بیکه وارنجه در — بردن یوزه وارنجه در — بردن اونه وارنجه در

بردن یوزبیکه ١٠٠٠٠٠١ ٥٠٠٠٠٠٥ بردن اون بیکه ١٠٠٠٠١ ٥٠٠٠٠٥

بردن یوزبیکه وارنجه در — بردن اون بیکه وارنجه در

بردن یوزبیکه وارنجه در

٥٠٠٠٥٠٠٠

بردن یوزبیکه وارنجه در

٥٥٥١٠٠ ٧٥٦٠٠٠

فائدهٔ دیگر

قاعده بودرکه برنج ادملر مضاربیه اقچه ویروب ویوز غروش فائده لری اولسه بنج اولور اولا ادملر بنگ اقچه لرین جمله ایلیوب وفائده اولن یوز غروشه هرکسک اقچه سنه ضرب ایلیوب حاصل ضرب جمله اولن اقچه یه تقسیم اولنه تقسیمدن باقی قالورسه غروش بنجه بره ضرب ایلیوب وینه تقسیم اولنه

زید غروش	عمر غروش	بکر غروش	فائده غروش	جمله سرمایه غروش	هرکسک اقچه سنه ضرب ایلیوب
۵۰	۶۰	۹۰	۱۰۰	۵۰	۱
				۶۰	۱ ۲/۵
				۹۰	۱ ۴/۵
				۲۰۰	۴

جمله اولن بوقدر غروش ایدر

۵۰ ببنلیک ۱۵ ۱۲½ ۱۲½ ۱۲½

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه برادم اون ايكي ساعده لك يولده التمش زردالي براقجه يه لك شهره يكرمي يكرمي زردالي براقجه يه اولسه شهره اوچ ساعده قلاروه فخ زردالي براقجه يه اولور اولا التمش زردالي يكرمي زردالي ؛ جقاروب قروه زردالي قلور مزكور قروه زردالي ؛ اوچ ساعده ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب اون ايكي ساعده تقسيم اولنه تقسيمدن حاصل اولني شهره ويرجكي يكرمي زردالي ايله جمله اولنه جملدن حاصل اولتن براقجه يه اولور

ساعده	زردالي	شهره	ساعده	فخ ايدر
١٢	٦٠	٢٠	٣	

٦٠ ٢٠ ٤٠ — ٢١٠ ١٤٤ — ١٠ ٢٠ ٣٠ بوقدري براقجه يه اولور — ٤٠ ٣ ١٢٠

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه برقاضي بيك اقچه اوتوز اقچه قسمده السلر التي يوز اقچه نقود اقچه لك قسمده اولا التي يوز اقچه ايازوب بيك ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب اوتوز تقسيم اولنه

٦٠٠ ١٠٠٠ ٦٠٠٠٠٠ — يكرمي بيك اقچه لك قدر ١٢٠٠٠٠٠ ٦٠٠٠٠٠

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه برقلعه نفر آلمرينك اون بيك اقچه مواجب اولسه مزكور قلعه لك مستحفظارنك بوز اقچه يوميه اولسه وغزستانك التمش اقچه يوميه اولسه وطوبجيانك قروه اقچه يوميه اولسه اولسه كچ اولور اولا بوميه لري جمله ايليوب واون بيك اقچه ؛ هركسك بوميه لرين ضرب ايليوب جمليه تقسيم اولنه

مستحفظان	غزستان	طوبجيان	ميلغ
بوسيلو	بوسيلو	بوميه سيلو	ميلغ
ميلو ١٠٠	ميلو ٦٠	ميلو ٤٠	

١٠٠ ٦٠ ٤٠ — ١٠٠٠٠ ٦٠٠٠ ٤٠٠٠ — ١٠٠٠٠٠ ٦٠٠٠٠ ٤٠٠٠٠ — ٢٥٠٠٠ ١٣٠٠٠ ٩٢٠٠٠

قاعدهٔ ديكر

قاعده بودركه برادم برمعنانك ياراسين ويرمش وتولتن دخي برادم ويرمش ويديي النده باقي جملدن قچ اولور اولا ياريم ايجون ايكي يازوب وتولت ايجون اوچ يازه ضرب ايليوب التي اولور التي نك ياراسين طرح ايليوب اوچ قلور والتي نك تولتني دخي طرح ايدوب باقي برقلور والنده قلان يدي ضربدن حاصل اولن التيه ضرب ايليوب ايكي اولور باقي قلان قروه ايكيه تقسيم اولنه

ياريم	تولت	طرح	باقي	اليده
٢	٣	٥	١	٧

٢ ٣ ٦ — ٣٥ — ٥ — ١ — ٧ — بوقدر عدد ايمش ٤٢ ٤٢

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه برحاصيراوزوني اون ايكي قارش اني بدي قارش اولسه وقيمتي بوز اقچه يه اولسه وبرغيري حاصيراوزوني يكرمي دوره قارش واني اون دوره قارش اولسه قچ اقچه ايدر اولا بوز اقچه يه اولن حاصيريك انيني واوزونني يكرمي دوره قارش واني اون دوره قارش اولسه قچ اقچه ايدر اولا بوز اقچه يه اولن حاصيريك انيني واوزونني جمله ايليوب بوز اقچه ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب اون طقوزه تقسيم اولنه جمله اولنه ١٩ اولور وصكره كه حاصيريك انيني واوزونني

حاصير	اني	مسلغ	حاصير	اني
١٢	٧	١٠٠	٢٤	١٤

٣٨ ١٠٠ ٨٠٠ — ٢٤ ١٤ ٣٨ — ١٢ ٧ ١٩ — بوقدر اقچه ايدر ٩٩٦ ٢ ١٩

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه برادم برتاويق قروه اقچه يه اولسه وقروه كونده بريمورطه دوغورك وقروه يمورتيه اقچه يه اولسه قچ كونده بحاسين جقارور اولا تاويق بحاسي اولن قروه اقچه ؛ يازوب اول قروه كونه ضرب ايليوب حاصل ضرب اوتاويغك بحاسي اولن يمورته در وحاصل ضرب قروه يمورتيه ضرب ايليوب حاصل ضرب اول تاويغك قچ كونده جقارجغي كوندر اول كونه اوجيوز التمش ايله تقسيم اولنه تقسيمدن حاصل اولن يلدر وباقي قلانه اوتوز كونه تقسيم اولنه ايله تقسيمدن قلان كوندر

تاويق	كون	يمورته	مسلغ	مسلغ
١	٤٠	٤٠	١	٤٠

١ ٤٠ ٤٠ — ٤٠ ١٦ ٤٠ يوميه يمورته در — ٤٠ ٤٠ ٦٤٠ كوندر — ١٩ ايدر — ٩٧١٧ يلدر — باقي كوندر ١٠

سكلم بر بول | ياريم بول | ربو بول | ثمن بول
١٢٥ | ٠٦٢٥ | ٠٣١٢٥ | ٠١٥٦٢٥

معمول بولمش سكزي براقه حاصل بدر

١٢٥
٠٦٢٥
٠٣١٢٥
٠١٥٦٢٥
٢٣٤٣٧٥

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه اون ايكي تخته قورشون بهر تخته سكر مي وقيه ايله اوتوز درهم اولسه نقدر ايدر اولا ايكي مي وقيه ياز وب وبر صفر زايد ياز وب واوتوز درهمي يكرمي بش ايله ضرب ايليوب بعده ايكي خانه طرح اولنه

تخته | وقيه | درهم | صفر زايد
١٢ | ٣٠ | ٢٥ | ٠

٢٠٠٧٥٠
١٢
٤٠١٥٠٠
٢٠٠٧٥٠
٢٤٠١٩٠٠
٤
٣٦٠٠٠٠ درهم وقيه در

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه ايكيوز قروش وقيه بهر وقيه سكر ايكشر اقچه ايله بر بوجوق بوله اولسه نقدر ايدر اولا ايكي اقچه ياز وب بر بوجوق بول شكلنه معا ياز وب ايكيوز قروش ايله ضرب ايليوب بعده دور خانه طرح اولنه

٢١٨٧٥
٢٤٠
٨٧٥٠٠٠
٤٣٧٥٠٠٠
٥٢٥٠٠٠٠ بوقدر اقچه ايدر

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه اون ايكي تخته قورشون بهر تخته سكر مي بش وقيه ايله اوتوز درهم اولسه نقدر ايدر اولا ايكي مي وقيه ياز وب وحواد ن بر صفر زايد ياز وب واوتوز درهمي معا ياز وب اون ايكي تخته ايله ضرب ايليوب بعده اون خانه طرح اولنه وقيه اولور طرح اولن خانه درهم اولور

تخته | وقيه | درهم | صفر زايد
١ | ٢٠ | ٣٠ | ٠

٢٠٠٣٠٠
١٢
٤٠٠٦٠٠
٣٦٠٠٠
٢٤٠٠٠٠ وقيه در

قاعدهٔ آخر

قاعده بودركه بش بوجوق باي بوجوق بايه طقان اقچه ويرير جمله اقچه نقدر اولور اولا بش بوجوغ بش بوجوق دفي قتوب اون براولور اون بري طقان ايله ضرب اولنه حاصل ضرب اولقدر اقچه ايدر

مسئله ٩٠ | ٥ | ١١
١١٩٠ بوقدر اقچه ايدر

قاعدهٔ دیگر

قاعده بودركه برقاچ نفر ايلرينك علوفه سي كمينك بش اقچه وكمينك ايكي شر اقچه وكمينك ايرجي شر اقچه اولسه وبونلرينك بشر بيك اقچه مواجب اولسه نجه اولور اولا جمله نفرلرينك يوميه سي بوز اقچه اولسه بش بيك اقچه ياز وب بش اقچه ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب بوز اقچه يوميه تقسيم اولنه والتي شرلي وبدي شرلي كذالك بومنوال اوزره ضرب وتقسيم اولنه

مسئله ٥ يوميه | مسئله ٦ يوميه | مسئله ٧ يوميه | مواجب مسئله ٥٠٠٠ | جمله مسئله ١٠٠ يوميه

٣٥٠ — حصه يوميه
٣٠٠ — حصه يوميه
٢٥٠ — حصه يوميه
٩

٥٠٠٠٠ / ٢٥ = ١٢٥٠
٦٠٠٠٠ / ٣٥ = ١٣٥٠
٥٠٠٠٠ / ٣٥ = ١٣٠٠

قاعدهٔ دیگر

قاعده بودركه دور ربيك وقيه برنجي كيله اتمك مراد اولنه اولا دور ربيك وقيه ياز وب هان برطاريين طرح اولنه كيله اولور

٤٠٠٠ بوقدر كيله برنج اولور
برنج ٤٠٠٠

قاعدهٔ دیگر

قاعده بودركه دور ربيوز كيله برنجي وقيه ايلمك مراد اولنه نجه اولور اولا دوريوز كيله ياز وب بر كيله اون وقيه در اون ايله ضرب ايليوب حاصل ضرب وقيه در

٤٠٠٠ بوقدر وقيه در
كيله ٤٠٠٠

قاعدهٔ دیگر

قاعده بودركه برمقدار ليمونكه اوچ بجوغي دور ربو بوجوق اقچه يه اولسه دوريوز اللي اقچه يه نقدر ليمون اولور اولا دوريوز اللي اقچه ياز وب ضرب ايليوب حاصل ضرب دور ربو بوجوغ اوچ بجوغ اوچ بوجوق دفي قتوب بدي اولور بدي ايله ضرب اولنه تقسيم اولنه

مسئله ٤٥٠ | مسئله ٤

٣١٥٠٠ / ٤٥ = ٧٠٠
٤٠٠ / ٩ = ٤٤/٩
٣٠٠ / ٧ = ٤٢/٧

١٣٥٠ بوقدر ليمون ايدر

والرابع فصل الرحلين مع الكمس ممن ترك شامن هذ
اسم بحن صلا

١٥٩ ١٩٨٧٧١٧١٥١٤١٢١١١٠٩٨٧٥٤٣٢١ ٤٣٣٣٣٣١٣ ٣٠٩٢٨٢٧٢٥٢٤٢٣٢ فصل

قاعدهٔ فر

قاعده بودرکے اوجیوز کراستهٔ بهریوزي ایکیوز غروش اوله وهریوزه ایکي کراسته ترك اوله صافي تفدر ایدر اوّلا اوجیوزي کراسته نك قیمتي اولن ایکیوز غروش ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب یوز ایکي کراسته یه تقسیم اولنه تقسیمدن حاصل اولن صافي کراسته اچي سیدر

کراسته	فیه غروش			
٣٠٠	٢٠٠	٥٨٨	١٧٦٤	٥٨٨٠٠
		٣٠٠	٦٠	٢٤
		٦٠		٢٤٠٠
				٢٤٠٠

قاعدهٔ دیکر

قاعده بودرکے برمعنا نك یوز ایکي سه ایکیوز غروشه اوله بشیوز سکن سکز غروشه نقدر معنا اولور اوّلا بشیوز سکن سکزي یازوب یوز ایکي ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب یکرمي دوردي قتوب جمله اولنه حاصل جمله ایکیوزه تقسیم اولنه

فیه غروش					
٢٠٠	٥٨٨	١٠٢	١١٧٦	٥٨٨٠٠	٢٤
					٦٠٠٠٠

عدد	غروش	باقي
١٠٠	٥٨٨	٢٤

بوقدر معنا ایدر ٩٣٠٠

قاعدهٔ دیکر

قاعده بودرکے برمقدار کراسته نك یوز ایکي سه ایکیوز غروشه اوله بشیوز سکن سکز غروش ایله یکرمي دورده بوله نقدر کراسته ایدر اوّلا بشیوز سکن سکز غروش یوز ایکي ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب یکرمي دورده بولوب دخي قتوب جمله اولنه حاصل ایکیوز غروشه تقسیم اولنه تقسیمدن باقي قالورسه تقسیمدن حاصل اولني اوّلکي ایلیوب تقسیمدن حاصل اولاني اوّلکي تقسیمك الته قتوب جمله اولنه جمله ایکیوزه تقسیم

بول	غروش	عدد	فیه غروش				
٢٤	٥٨٨	١٠٠	٢٠٠	٥٨٨	١٠٢	١١٧٦	٥٨٨٠
							٥٩٩٧٦

باقي	
١٧٦	٢٤
٢٠٤	

بوقدر کراسته ایدر ١٢٩٩

بسم الله الرحمن الرحيم

قاعدهٔ دیکر

قاعده بودرکے التي یوز غروشده بهریوزه ایکي غروش ترك اولنه بخ اولور اوّلا التي یوز غروشه یازوب ایکي ایله ضرب ایلیوب بعده ایکي خانه یه طرح اولنه

غروش	یوزده ترك	
٢٠٠	٦٠٠	بوقدر ترك ایدر
	١٢	بوقدر ترك ایدر

قاعده بودرکے التي یوز غروشده

قاعدهٔ دیکر

قاعده بودرکے التي اردب بش موزوره برینج بهر اردب یکرمي غروشه اوله نقدر ایدر اوّلا التي اردب موزوره ایلیوب یدي یوز یکرمي ایدر وبش موزوره دخي قتوب جمله اولنه ٢٧٥ اولور قیمتي یکرمي غروش ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب یوز یکرمیه تقسیم اولنه تقسیمدن باقي قالورسه نجیه ایله ضرب ایلیوب یینه تقسیم اولنه

اردب	موزوره	فیه غروش						
٦	٥	٢٠	٧٢٥	١٢٠	٧٢٥	١٤٤٠٠	٢١٢٠	١٠٣٠
				٦	٧٢٠	٣٠٠	٣٠	
					٥			

بوقدر پاره ایدر ١٢٥

قاعدهٔ دیکر

قاعده بودرکے برکیله بوغدای اللی اقچه یه اوله قچ درهم اتمك براقچه یه اولور اوّلا برکیله درهم ایلیوب حاصل درهم اولنه بغدای اولن اللی اقچه یه تقسیم اولنه تقسیمدن باقي قالورسه درهم

کیله	فیه سلو				
١	٥٠	٢٠	٩١٦٠	٤٠٠٠	٨
					٤٠٠٠

بوقدر درهم اتمك بوقدر اقچه ایدر

قاعدهٔ دیکر

قاعده بودرکے برکیله بغدای اللی اقچه یه ایکن یوز التش درهم اتمك براقچه یه اولوب اول محلده بغدای بحایه جقوب کیله سی یوز اقچه یه اوله قچ درهم اتمك براقچه یه اولور اوّلا قیمت اولن اللی اقچه یوز التش درهم ایله ضرب ایلیوب حاصل ضرب صکسن کیله بحایه جقان یوز اقچه یه تقسیم اولنه تقسیمدن حاصل اولن براقچه یه اولور

کیله	سلو	درهم	صکسن				
١	٥٠	١٦٠	١٠٠	١٦٠٠	٨٠٠٠	٢٨٨٠٠	٢٨٨٠٠
							٢٨٨٠٠

بوقدر درهم اتمك براقچه ایدر

قاعدهٔ دیکر

دورده بشیوز برکیله اولمه اوزره بکرمي کیله برشنك بغدای شنك کیله سی یوز بکرمي اقچه یه اوله نقدر ایدر اوّلا بکرمي کیله یازوب بهر کیله سی یوز بکرمي اقچه ایله ضرب ایلیوب حاصل ضربدن ایکي خانه سنی طرح اولنه قیمت اولن یوز بکرمي اقچه ایله ضرب ایلیوب حاصل ضربدن ایکي خانه سنی طرح اولنه

کیله	شنك						
٢	١	٢٠٠	٢٠٠	٤٠٠٠٠	٤٠٠٠٠	٧٥٠٠٠	٧٥٠٠٠
							٧٥٠٠٠

بوقدر اقچه ایدر

فايدة ديكر

قاعده بودركه برکيله بغداي يوزيکرمي اچه يه اولسه ايکي بيك دورتيوز اوتوز اچه يه نقدر ايدر اولا ايکي بيك دورتيوز اوتوز اچه يه ياذوب قيمتي اولن يوزيکرمي اچه يه تقسيم اولنه

مبلغ	کيله	مبلغ
٢٤٣٠	١	١٢٠

٢٤٣٠ يکرمي کيله بولنماز

فايدة ديكر

قاعده بودركه دورلهشندا برکيله الموه اوزره يکرمي کيله ياريم شندا بغداي بهرکيله يوزيکرمي اچه يه اولسه نقدر ايدر اولا يکرمي کيله ياريم شندا ايچون اون ايکي بچوه ياذوب قيمتي اولن يوز يکرمي ايله ضرب ايليوب بعده اوچ خانه سرطرح اولنه

کيله	شندا	مبلغ
٢٠	١	١٢٠

٢٠١٢
١٢٠٠
٤٠٢٥
٢٠١٢٥
٢٤١٥٠٠
بوقدر اچه ايدر

فايدة اخر

قاعده بودركه بربوچوه ربع برادمك وبربچوه ثمن برادمك وبربچوه ثولث برادمك بونلري يكديكر يوزايكي غروشه ضرب اولور خانه سي ٤٨ اولا بربچوه ربع ايچون ١٨ ياز وبربچوه ثمن ايچون ٩ ياز وبربچوه ثولث ايچون ٢٤ ياذوب جمله اولن ٥١ اولور هركسك حصه لري يوزايكي غروش ايله ضرب ايليوب جمله اولن الي بره تقسيم اولنه

غروش			
١٠٢	١٠٢	١٠٢	٣٦
	٨١٦	٩١٨	١٨ — ٣٦
	١٠٢		٩ — ٨
	١٨٣٦		٢٤ — ٤٨
			١٠٢
	١٨٣٦	٩١٨	٤٨
	٩	٩	٢٤
	٢٠٤	٢٠٤	٢٤٤٨
	٥	٥	٥١

فايدة ديكر

قاعده بودركه يوزالتمش درهم اتمه اولسه برکيله بغداي فيچ اچه ايدر اولا اول برکيله درهم ايليوب حاصل درهمي يوزالتمش درهم تقسيم اولنه تقسيمدن باقي قالورسه درهمدر

کيله	درهم
١	١٦٠

بوقدر اچه ايدر

در بيان اخراجات

اخراج خمس ١٢٠ اصل مال ٢٤ حاصل اخراج

ميزان ٣٣٦

خمس اخراج مراد اولندقده اصل مال يازب ايكيه ضرب ايدوب بعده برخانه سرطرح اولنور

شوشكل

اخراج ربع ١٢٠ اصل مال ٢٥ ٦٠٠ ٣٠٠ حاصل ضرب

ميزان ٣٣٣

ربع اخراج مراد اولندقده اصل مال يازب يكرمي بشه ضرب ايدوب بعده ايكي خانه سرطرح اولنور بونلرك ميزانى دخى ضربك ميزانى كبى درطرح اولنه مكمله ميزان حسابنده داخلدر غفلت اولنميه

اخراج ثلث مثلا ١٢٠ ٣٣٣ ٣٦٠ ٣٦٠ ٣٦٠ ٣٩٩٦٠ مضروب مضروب

ميزان ٩٣٩

ثلث اخراج مراد اولندقده اصل مال يازب اچه اوچ يوز اوتوز اوچه ضرب ايدوب بعده اوچ خانه سر طرح اولنه

اخراج سدس مثلا ١٢٠ ١٦٦ ٧٢٠ ٧٢٠ ١٢٠ ١٩٩٢٠

ميزان ٣٣٣

سدس اخراج مراد اولندقده اصل مالى يازب يوز التمش التيه ضرب ايدوب بعده اوچ خانه سين طرح اولنه

اخراج ثمن مثلا ١٢٠ ١٢٥ ٦٠٠ ٢٤٠ ١٢٠٠٠ ١٥٠

ميزان ٣٤٦

ثمن اخراج مراد اولندقده اصل مالى يازب بوز يكرمبشه ضرب ايدوب بعده اوچ خانه سين طرح اولنه اكر ميزان ايكى يا بشيز برابر كلورسه صحيحدر والا دكلدر

فان قيل لم كان الطلاق ثلثا ولم يكن اربعا واثنين قلنا لان العباده في ابن آدم ثلثة درجات درجة الجسد
ودرجة الروح ودرجة القلب فاذا طلق الرجل امرأته طلقة واحدة خرج حبتها من الجسد واذا طلق بطلقتين
خرج حبتها من الروح واذا طلق ثلاثا خرج حبه من قلبه لا تحل حتى تنكح زوجا غيره من فاضيحانه

ما الحكمة كانت الصلوة ركعتين وثلاثا وارجا الجواب ان الله تبارك وتعالى خلق صورة ادم عليه السلام قسمين
جسم وروح وامر الله تعالى صلوة الفجر ركعتين ركعة لشكر الروح وركعة لشكر الجسد الجواب الثاني ان الله
تبارك وتعالى خلق ادم عليه السلام وادخل فيه ثلثة جواهر اوله العقل والثاني القلب والثالث الايمان
وامر صلوة المغرب ثلثا لشكر هذه الثلثة الجواب الثالث ان الله تبارك وتعالى خلق ادم عليه السلام
من اربعة اشياء من الماء والنار والريح والتراب وامر الله تعالى اربعة ركعة لشكر هذه الاربعة
والريح بيار

برمقدار انجه دخ اونده برانمق مراد اولنسه طريق ثيلا بوزفرق بيك انجه مك برجانه سر
طرح اولنه اونز درت سكز انجه اولور رحمه حواب ورلر اصل مالك برجانه سر
طرح اولنه

ويا خود اونبر اونز بجق انجه بريج انمق مراد اولنسه طريق اولدركه اصل مالك برجانه سر
طرح اولنوب باقي قلانه تنصيف اولنه مثلا درت بيك يوز الآطقوز
اونبر اونز بجقدخ نه قدر بريج اولور رحمه سؤال اولنسه منوال مشروح اوزره
ايكيوز بكرمي بدن بجق انجه ايدر رحمه حواب ورلر
يا خود اصل مالي بسته ضرب ايدوب ايكي جانه سكسه طرح اينده سكسه باقي اونز اونه بجقدخ
بريج اولور

مثال اول اونبر اون ايكيدن نه قدر بريج ايدر اصل مالي ايكيه ضرب ايدوب برجانه سر طرح
مثال ثاني اولنه ياخود مالي تضعيف ايدوب برجانه سر طرح اولنه

اونبر اون اوچدخ نه قدر بريج ايدر اصل مالي تضعيف ايدوب ايكسني جمله ايدوب
برجانه سكسي طرح اينده سكسه باقي قلانه بريج اولور

157

قال النبي صلى عم لو ان عبدا جاء يوم القيمة
بحسنات اهل الدنيا ولم يكن فيها صلوة
ردت حسناته فلم يقبل شيء منها
من المصابيح

قال عليه السلام الاعمال موقوفة والدعوات
محبوسة حتى يصلى على بدر الواعظين

قال النبي عم لا يرى وجرى ثلثة العاق للوالدين وتارك سنتي
ومن ذكرت عنده فلم يصل علي مشكات الانوار

بسم الله الرحمن الرحيم

ان الله وملائكته يصلون على النبي يعتنون باظهار
شرفه وتعظيم شانه يا ايها الذين امنوا صلوا عليه
اعتنوا انتم ايضا فانكم اولى بذلك وقولوا اللهم صل
على محمد وسلموا تسليما وقولوا السلام عليك ايها
وقيل انقادوا لاوامره والاية تدل على وجوب الصلوة
والسلام عليه في الجملة وقيل تجب الصلوة كلما جرى
ذكره لقوله عليه السلام رغم انف رجل ذكرت عنده
فلم يصل علي وقوله عليه السلام من ذكرت عنده فلم
يصل علي فدخل النار وابعده الله تعالى وتجوز الصلوة
على غيره تبعا وتكره استقلالا لانه في العرف صار شعار
الذكر الرسل ولذلك كره ان يقال محمد عز وجل وان كان
عزيزا جليلا قاضي بيضاوي

وروى ابي كاهل قال قال رسول الله ﷺ يا ابا كاهل من صلى
على كل يوم ثلث مرات حبا لي وشوقا الي كان حقا على الله ان
يغفر له ذنوبه ذلك اليوم وذنوب تلك الليل

قال النبي صلى الله عليه وسلم من صلى علي صلوة واحدة صلى الله عليه عشر
عشر درجات وحطت عنه عشر خطيئات وفي مصابيح

وحكي امراة جاءت الى الحسن البصري فقالت
يا ابا سعيد ان ابنة ماتت واريد في المنام فعلمني
شيئا من الخواص فعلمها صلوة وامرت ان تقولها
وعلمها لباس من اطمران وقت النوم
قيد من النار وغت فجاء الى الحسن البصري يبكي
ووصفت ما رايته وبكى هو واصحابه ثم مضت
مدة حتى رات الحسن البصري في الجنة
على سرير من عنبر وعلى راسها تاج من نور يضيء ما بين
المشرق والمغرب فقالت انا ابنة تلك المراة التي علمتها الصلوة
فقالت بسبب صرت الى المنزلة فقالت بما شيء من
فصلي على النبي عليه السلام وحلال خواتيمها وكان في مقدار
خمسة مائة وخمسون انسانا معذبا فنودي ارفعوا
عنهم العذاب ببركة صلوة ذلك الرجل مشكات الانوار

158

هذا كتاب يحكى عوامل

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد واله اجمعين

وبعد فاعلم انه لابد لكل طالب معرفة الاعراب من معرفة مائة شئ

ستون منها تسمى عاملا وثلاثون منها تسمى معمولا وعشرة منها

تسمى عملا واعرابا فاياك ثم اياك باذن الله تعالى هذه الثلاثة على طريق الايجاز

فى ثلاثة ابواب الباب الاول فى العامل الباب الثانى فى المعمول الباب الثا

فى الاعراب الباب الاول فى العامل وهو على ضربين لفظى ومعنوى فاللفظى

على قسمين سماعى وقياسى فالسماعى تسعة واربعون وانواعه خمسة

النوع الاول حروف تجر اسما واحدا فقط تسمى حروف الجر وحروف

الاضافة وهى عشرون الاول الباء نحو آمنت بالله وبه لا بغين

والثانى

حروف تنصب الاسم وترفع الخبر وهي ثمانٍ الاول إنّ نحو إنّ الله
عالم كل شيء والثاني أنّ نحو اعتقد أنّ الله تعالى قادر على كل شيء
والثالث كأنّ نحو كأنّ الحرام نار والرابع لكنّ نحو ما فاز الجاهل
لكنّ العالم فائز والخامس ليت نحو ليت العلم مرزوق لكل أحد والسادس
لعلّ نحو لعلّ الله تعالى غافر ذنبي وهذه الستة تسمى الحروف المشبهة
بالفعل والسابع الا في الاستثناء نحو المعصية مبعدة عن الجنة
الا الطاعة مقربة منها والثامن لا التي لنفي الجنس نحو لا فاشل فائز
النوع الثالث حرفان ترفعان الاسم وتنصبان الخبر وهما ما ولا المشبهتان
بليس نحو ما الله تعالى ستمكنا بمكانٍ ولا شيء مشابهًا لله تعالى النوع
الرابع حروف تنصب الفعل المضارع وهي اربعة الاول ان نحو أحبّ
أن أطيع الله تعالى والثاني لن نحو لن يغفر الله تعالى للكافرين والثالث
كي نحو أحبّ طول العمر كي أحصل العلم والرابع إذن نحو قولك
إذن تدخل الجنة لمن فاك أطيع الله تعالى النوع الخامس كلمات

تجزم

تجزم الفعل المضارع وهي خمسة عشر الاول لم نحو قوله
تعالى لم يلد ولم يولد والثاني لما نحو ولما ينفع عمري والثالث
لام الامر نحو ليعمل عملًا صالحًا والرابع لا في النهي نحو لا تذنب
وهذه الاربع تجزم فعلًا واحدًا والخامس ان نحو ان تتب
يغفر ذنوبك والسادس مهما نحو مهما تفعل يسئل منه
والسابع ما نحو ما تفعل من خير تجده عند الله تعالى والثامن من
نحو من يعمل عملًا صالحًا يكن ناجيًا والتاسع متى نحو متى تكن
يدركك الموت والعاشر متى نحو متى تجد تهلك والحادي
عشر أيّ نحو أيّ مذنب يعلمك الله تعالى والثاني عشر
أيّ نحو أيّ عالمٍ يتكبّر يبغضه الله تعالى والثالث عشر
حيثما نحو حيثما تفعل يكتب فعلك والرابع عشر
إذما نحو إذما تشتر يقبل بيتك والخامس عشر
إذا ما نحو إذا ما تعمل بعلمك تكن خير الناس وهذه الاحرف عشر

تجرم فعلين مستهمين شرطاً وجزاءً والقياسي تسعة الاول الفعل
مطلقاً فكل فعل يرفع وينصب نحو خلق الله تعالى كل شئ
ونزل القرآن نزولاً ولابد لكل فعل من مرفوع فان تركب
كلاماً تسمى فعلاً تاماً نحو علم الله تعالى وان لم يتم به بل احتاج
الى خبر منصوب يسمى فعلاً ناقصاً نحو كان الله عليماً حكيماً
وصار العاصي مستحقاً للعذاب ومازال المذنب بعيداً من الله
تعالى ويقبل التوبة مادام الروح داخلاً في البدن وليس الله تعالى
جسماً والثاني اسم الفاعل فهو يعمل عمل فعله المعلوم نحو
كل حسود محرق حسده عمله والثالث اسم المفعول فهو يعمل عمل
فعله المجهول نحو كل تائب مقبول توبته والرابع الصفة المشبهة
فهي ايضاً تعمل عمل فعلها نحو الصلاة حسن ثوابها والمعصية قبيح
عذابها والخامس اسم التفضيل فهو ايضاً يعمل عمل فعله نحو ما من
رجل احسن في الحلم منه في العلم والسادس المصدر فهو ايضاً

يعمل

يعمل عمل فعله نحو يحب الله تعالى اعطاءً لعبده فقيراً درهماً والسابع
الاسم المضاف فهو يعمل الجر نحو عبادة الله تعالى خير والثامن الاسم
التام فهو يعمل النصب نحو التراويح عشرون ركعة والتاسع
معنى الفعل اي كل لفظ يفهم منه معنى الفعل نحو هيهات المذنب
من الله تعالى وتراك ذنباً ونحو وما في الدنيا راحة ونحو ينبغي للعالم
ان يكون مجداً خلقه والمعنوي اثنان الاول رافع المبتدأ والخبر نحو
الله تعالى التائب الباب الثاني في المعمول وهو على ضربين معمول
بالاصالة ومعمول بالتبعية اي اعرابه يكون مثل اعراب متبوعه
والضرب الاول اربعة انواع مرفوع ومنصوب ومجرور مختص
بالاسم ومجزوم مختص بالفعل واما المرفوع فتسعة الاول الفاعل
نحو رحم الله تعالى التائب والثاني نائب الفاعل نحو رحم التائب
والثالث المبتدأ والرابع الخبر نحو محمد عليه السلام خاتم الانبياء

عليه السلام والخامس اما كان واخواته نحو
كان الله تعالى عليما حكيما والسادس خبر باب انّ نحو
انّ البعث حقّ والسابع خبر لا النافى الجنس نحو لا عمل
مرء مقبول والثامن من اسمها ولا المشبهتين بليس نحو
ما التكبر لائقا للعالم ولا حسد حلالا والتاسع الفعل المضارع
الخالى عن النواصب والجوازم نحو يحب الله تعالى التواضع
واما المنصوب فثلاثة عشر الاول المفعول المطلق نحو
تبت توبة نصوحا والثانى المفعول به نحو اعبد الله تعالى
والثالث المفعول فيه نحو صم شهر رمضان والرابع المفعول له
نحو اعمل طلبا لمرضات الله تعالى والخامس المفعول معه
نحو يفنى المال وتبقى وعملك والسادس الحال نحو اعبد الله
تعالى حيا والسابع التمييز نحو طاب العالم مجادة
والثامن المستثنى نحو يدخل الجنة الناس الا الكافر

والتاسع

والتاسع خبر باب كان نحو كان الملئكة عباد الله تعالى والعاشر
اسم باب انّ نحو انّ السؤال حقّ والحادى عشر اسم لا النافية للجنس
نحو لا طالعة مغتاب مقبولة والثانى عشر خبر ما ولا المشبهتين
بليس نحو ما العينة حلالا ولا غيمة جائزة والثالث عشر
الفعل المضارع الذى دخله احد النواصب نحو احبّ ان
يغفر ذنوبى واما المجرور فاثنان الاول المجرور بحرف الجر
نحو اعمل بالخلاص والثانى المجرور بالاضافة نحو ذنب العبد
يستوجب قتله واما المجزوم فواحد وهو الفعل المضارع الذى دخله
احدى الجوازم نحو ان تخلص يقبل عملك والضرب الثانى
خمسة الاول التبعية نحو اعبد الله العظيم والثانى العطف
باحدى الحروف العشرة الواو نحو اطع الله تعالى والرسول والفاء

نحو يجب تكبيرة الافتتاح والقيام ثم نحو يجب
العلو ثم العمل وحتى نحو مات الناس حتى الانبياء عليهم السلام

وَاوْ نحو صِلِ الضُّحى اربعًا او ثمانيًا وإمّا نحو اعمل امّا واجبًا واما مستحبًا

وَامْ نحو ارضاء الله تعالى اطلب امْ سخطه ولا نحو اعمل

عملا صالحًا لا سيئًا وبلْ نحو اطلب حلالًا لا بل طيبًا

ولكنْ نحو لا تحلّ بالكنْ اخلاصٌ والثالث التاكيد

نحو اطلب الاخلاص الاخلاص ونحو اترك الذنوب كلّها

والرابع البدل نحو اعبد الله الٰه العالمين ونحو ابغض الناس

من يحصى الله تعالى ذمّه ونحو اخف الله تعالى حقّه والخامس

عطف البيان نحو امّا بنبتينا محمدٍ عليه الصلوة والسلام

الباب الثالث في الاعراب وهو امّا حركة او حرف

او حرف او حذف والحركة ثلثة ضمّة وفتحة وكسرة والحرف

اربعة واوٌ وياءٌ والفٌ ونونٌ والحذف ثلثة مختصّ بالفعل

حذف الحركة والحذف الاخر وحذف النون غ الجملة

عشر وانواع العرب بالقياس الى ما اعطى لها

من هذه

من هذه العشرة تسعة لاة اعرابها امّا بالحركة المحضة او بالحروف

المحضة وهما مختصّانِ بالاسم او بالحركة مع الحذف او بالحروف

مع الحذف وهما مختصّانِ بالفعل والاوّل امّا ناقص الاعرابِ وهو

ان يكون رفعه بالضمة ونصبه بالفتحة وجرّه بالكسرة

وذلك المفرد المنصرف والجمع المكسّر المنصرف نحو

جاءنا رسولٌ وصدّقنا الرسولَ وامنّا بالرسولِ ونحو نزل

من السماء كتبٌ وصدّقنا الكتبَ وامنّا بالكتبِ وامّا

ناقص الاعراب فهو على قسمين قسم رفعه بالضمّه

ونصبه وجرّه بالفتحة وذلك غير المنصرف ونحو جاءنا

احمدُ وصدّقنا احمدَ وآمنّا باحمدَ وقسم رفعه بالضمّه

ونصبه وجرّه بالكسرة وذلك جمع المؤنث السالمُ

نحو جاءنا مجراتٌ وصدّقنا مجراتٍ وآمنّا بمجراتٍ

والثاني امّا ناقص الاعراب وهو ان يكون رفعه

النبي

والفرق بين النبي والرسول ان النبي اعمّ من الرسول لان يطلق

ويطلق على من ليس له كتاب والرسول يطلق على من له كتاب

بالواو ونصبه بالالف وجره بالياء وذلك الاسماء
الستة المعتلة المضافة الى غير ياء المتكلم مفردة مكبرة وهي
ابوه واخوه وحموها وهنوه وفوه وذو مالٍ نحو
جاءنا ابو الفاكهِ وصدقنا ابا الفاكهِ وامنا بأبي القاسم
عليه السلام واما قص الاعراب فهو على قسمين
رفعه بالواو ونصبه وجره بالياء وذلك جمع المذكر
السالم واولو وعشرون واخواتها نحو جاءنا المرسلون
وصدقنا المرسلين وامنا بالمرسلين وقسم رفعه بالالف
ونصبه وجره بالياء وذلك التثنية واثنان وكلا
مضافا الى مضمر نحو جاءنا الاثنان كلاهما اي الكتاب
والسنة واتبعنا الاثنين كليهما وعملنا بالاثنين كليهما
والثالث لا يكون الا تمام الاعراب وهو قسمان
قسم رفعه بالضمة ونصبه بالفتحة وجزمه

بحذف الحركة وهو الفعل المضارع الذي لم يتصل باخره ضمير وهو
حرف صحيح نحب ان ننفع ولم نحزن وقسم رفعه بالضمة
ونصبه بالفتحة وجزمه بحذف الاخر وذلك الفعل المضارع الذي
لم يتصل باخره ضمير وهو حروف العلة نحو ندعو الله تعالى ان
يعفونا ولم نر منا في النار والرابع لا يكون الا تمام الاعراب
وهو الفعل المضارع الذي اتصل باخره ضمير غير النون
رفعه بالنون ونصبه وجزمه بحذفها نحو الاولياء والعلماء
يشفعان يوم القيمة فنرجوا ان يشفعا لنا ولم يعرضا عنا
ثم الاعراب ان ظهر في اللفظ يسمى لفظيا كما
في الامثلة المذكورة وان لم يظهر بل قدر في اخره يسمى
تقديريا نحو ايا الغاضي واه لم يظهر ولم يلفظ في اخره
يسمى محليا نحو تعلما على من لا يأتي الخير

الا من جهة معنى تمام سنة الله

ربيع الاول
٢٥

164

كتاب جزري لحافظ عثمان بن فرهاد

بسم الله الرحمن الرحيم

يقول راجي عفو رب سامع ... محمد بن الجزري الشافع

الحمد لله وصلى الله ... على نبيه ومصطفاه

محمد وآله وصحبه ... ومقرئ القرآن مع محبه

وبعد إن هذه مقدمة ... فيما على قارئه أن يعلما

إذ واجب عليهم محتم ... قبل الشروع أولا أن يعلموا

مخارج الحروف والصفات ... ليلفظوا بأفصح اللغات

محررى التجويد والمواقف ... وما الذي يلزم في المصاحف

من كل مقطوع وموصول بها ... وتاء أنثى لم تكن تكتب بها

باب مخارج الحروف

مخارج الحروف سبعة عشر ... على الذي يختار من اختبر

فالف

فالف الجوف وأختاها وهي ... حروف مد للهواء تنتهي

ثم لأقصى الحلق همزها هـ ... ثم لوسطه فعين حاء

أدناه غينه خاؤها والقاف ... أقصى اللسان فوق ثم الكاف

أسفل والوسط فجيم الشين يا ... والضاد من حافته إذ وليا

لاضرس من أيسر أو يمنا ها ... واللام أدناها لمنتهاها

والنون من طرفه تحت اجعلوا ... والراء أدنى ظهره دخل

والطاء والدال وتا منه ومن ... عليا الثنايا والصفير مستكن

منه ومن فوق الثنايا السفلى ... والظاء والذال وثا للعليا

من طرفيهما ومن بطن الشفة ... فالفا مع أطراف الثنايا المشرفة

للشفتين الواو وبا ميم وغنة ... مخرجها الخيشوم

باب الصفات

صفاتها جهر ورخو مستفل ... منفتح مصمتة والضد قل

مَهْمُوسُهَا فَحَثَّهُ شَخْصٌ سَكَتْ ... شَدِيدُهَا لَفْظُ أَجِدْ قَطٍ بَكَتْ

وَبَيْنَ رِخْوٍ وَالشَّدِيدِ لَنْ عُمَرْ ... وَسَبْعُ عُلْوٍ خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ حَصَرْ

وَصَادَ ظَادَ طَاءَ ظَاءَ مُطْبَقَهْ ... وَفِرَّ مِنْ لُبِّ الْحُرُوفِ الْمُذْلَقَهْ

صَفِيرُهَا صَادٌ وَزَايٌ وَسِينْ ... قَلْقَلَةٌ قُطْبُ جَدٍ وَاللِّينْ

وَاوٌ وَيَاءٌ سُكِنَا وَانْفُتِحَا ... قَبْلَهُمَا وَالِانْحِرَافُ صُحِّحَا

أى كل نازه دس كلش ... أى كل ماده

فِي اللَّامِ وَالرَّا وَبِتَكْرِيرٍ جُعِلْ ... وَلِلتَّفَشِّي الشِّينُ ضَادًا اسْتَطِلْ

وَيُقْرَأُ الْقُرْآنُ بِالتَّحْقِيقِ مَعْ ... حَدْرٍ وَتَدْوِيرٍ وَكُلٌّ مُتَّبَعْ

مَعَ حُسْنِ صَوْتٍ بِلُحُونِ الْعَرَبْ ... مُرَتِّلًا مُجَوِّدًا بِالْعَرَبْ

بَابُ مَرْقَهْ التَّجْوِيدِ

وَالْأَخْذُ بِالتَّجْوِيدِ حَتْمٌ لَازِمُ ... مَنْ لَمْ يُصَحِّحِ الْقُرْآنَ آثِمُ

لِأَنَّهُ بِهِ الْإِلَهُ أَنْزَلَا ... وَهَكَذَا عَنْهُ إِلَيْنَا وَصَلَا

وَهُوَ أَيْضًا حِلْيَةُ التِّلَاوَهْ ... وَزِينَةُ الْأَدَاءِ وَالْقِرَاءَهْ

وَهُوَ إِعْطَاءُ الْحُرُوفِ حَقَّهَا ... مِنْ صِفَةٍ لَهَا وَمُسْتَحَقَّهَا

وَرَدُّ كُلِّ وَاحِدٍ لِأَصْلِهِ ... وَاللَّفْظُ فِي نَظِيرِهِ كَمِثْلِهِ

مُكَمِّلًا مِنْ غَيْرِ مَا تَكَلُّفِ ... بِاللُّطْفِ فِي النُّطْقِ بِلَا تَعَسُّفِ

من ايجوده

وليس بينه وبين تركه
الا رياضة مرء بفكه

باب

الترقيق

فرقق مستفلا من احرف
وحاذرن تفخيم لفظ الالف

وهمز الحمد اعوذ اهدنا
الله ثم لام لله لنا

وليتذوقن وعلى الله ولا الظل
والميم من مخمصة ومن مرض

وباء برق باطل بهم بذي
واحرص على الشدة والجهر الذي

فيها وفي الجيم كحب الصبر
ربوة اجتثت وحج الفجر

باب منه ومن

اللحم التفخيمات

وبين من مقللا ان سكنا
وان يكن في الوقف كان انبا

وجاء حصحص احط الحق
وسين مستقيم سيطوا يسقوا

باب

الراءات

ورقق الراء اذا ما كسرت
لذاك بعد الكسر حيث سكنت

ان لم تكن من قبل حرف استعلا
او كانت الكسرة ليست اصلا

وللحلف في فرق لكسر يوجب

باب

وفخم اللام من اسم الله
باحروف

وحرف
فخم واحص ظا

وبين الاطباق من احط

واحرص على السكون في جعلنا

وخلص انفتاح مخذورا عسى

وراء شدة بكافي وبتا

واولى مثل وجنس ان سكن

واخف تكريرا اذا تشدد

اللامات

عن فتح او ضم كعبد الله

الاستعلاء

لاطباق اقوى نحو قال والعصى

بسطت والخلف بنخلقكم وقع

انعمت والمغضوب مع ضللنا

خوف اشتباهه بمحظور عصى

كشر كلم وتتوفى فتنتا

ادغم كقل رب وبل لا وابن

في يوم مع قالوا وهم وقل نعم سبحانه لا تزغ قلوب فالتقم

باب معرفه الظاء

والضاد باستطالة ومخرج متين من الظاء وكلتاهما تجي

في الظعن ظل الظهر عظم الحفظ ايقظ وانظر عظم ظهر الفظ

ظاهر لظي شواظ كظم ظلما اغلظ ظلام ظفر انتظر ظما

اظفر ظنا كيف جا وعظ سوى عضين ظل النخل زخرفا سوي

فظلت ظلتم وبروم ظلوا كالحجر ظلت شعراء نظل

يظلل محظورا مع المحتظر وكنت فظا وجميع النظر

الا بويل هل وأولي ناضرة والغيظ لا الرعد وهو وقاصرة

والخظ لا الحض على الطعام وفي ظنين الخلاف سام

وان

باب الاظهار

وان تلاقيا البيان لازم انقض ظهرك يعض الظالم

واضطر مع وعظت مع افضتم وصفها جباههم عليهم

وأظهر الغنة من نون ومن ميم إذا ما شددا أو خفين

الميم ان تسكن بغنة لدى باء على المختار من أهل الأدا

واظهرنها عند باقي الأحرف واخذ لدى واو وفا ان تخفي

باب الثاني احكام النون الساكنة والتنوين

وحكم تنوين ونون يلفى اظهار ادغام وقلب اخفا

فعند حرف الحلق اظهرن واد غم في اللام والراء لا بغنة اتم

وادغم بغنة في يومن الا بكلمة كدنيا عنوا

والقلب عند الباء بغنة كذا لاخفا لدى باقي الحروف اخذا

باب معرفة المدات

والمد لازم وواجب أتى ... وجائز وهو قصر ثبتا

فلازم إن جاء بعد حرف مد ... ساكن حالين وبالطول عد

وواجب إن جاء قبل همزة ... متصلا إذ جمعا بكلمة

وجائز إذا أتى منفصلا ... أو عرض السكون وقفا مسجلا

باب معرفة الوقوف

وبعد تجويدك للحروف ... لابد من معرفة الوقوف

والابتداء وهي تنقسم إذن ... ثلاثة تام وكاف وحسن

وهي لما تم فإن لم يوجد ... تعلق أو كان معنى فابتدي

فالتام فالكافي ولفظا فامنعن ... إلا رؤس الآي جوز فالحسن

وغير ما تم قبيح وله ... الوقف مضطرا ويبدأ قبله

وليس

وليس في القرآن من وقف يجب ... ولا حرام غير ما له سبب

باب معرفة الوصل

واعرف لمقطوع وموصول وتا ... في مصحف الإمام فيما قد أتى

فاقطع بعشر كلمات أن لا ... مع ملجأ ولا إله إلا

وتعبدوا ليس ثاني هود لا ... يشركن تشرك يدخلن تعلوا علا

أن لا يقولوا لا أقول إن ما ... بالوعد والمفتوح صل وعن ما

نهوا اقطعوا من ما يروم والنسا ... خلف المنافقين أم من استسا

فصلت النساء وزيح حيث ما ... وإن لم المفتوح كسوا إن ما

لانعام والمفتوح يدعون معا ... وخلف الانفال ونحل وقتا

وكل ما سألتموه واختلف ... رد وكذا قل بئس ما والوصل صف

خَلَفْتُمُونِي وَاشْتَرَوْا فِيهِمَا قُطَعَا ... أُولِي أَفَضْتُمْ وَاشْتَهَتْ يَبْلُوهُمَا

ثَانِي فَعَلْنَ وَقَعَتْ رُومٌ كِلَا ... تَنْزِيلُ شُعَرَا وَغَيْرُهَا صِلَا

فَأَيُّمَا كَالنَّحْلِ صِلْ وَمُخْتَلِفْ ... فِي الشُّعَرَاءِ الْأَحْزَابُ وَالنِّسَا وَصِفْ

وَصِلْ فَأَلَمْ هُودَ الَّذِينَ نَجْعَلَا ... نَجْمَعُ كَيْلَا تَحْزَنُوا تَاسَوْا عَلَى

حَجَّ عَلَيْكَ خَرَجَ وَقَطَعْهُمْ ... عَنْ مَنْ يَشَأْ عَنْ مَنْ تَوَلَّ يُوهِمُ

وَمَالِ هَذَا وَالَّذِينَ هُؤُلَا ... تَحِينَ فِي الْإِمَامِ صِلْ وَقِيلَ لَا

وَوَزْنُوهُمْ وَكَالُوهُمْ صِلْ ... كَذَا مِنَ الَّ وَيَا وَهَا لَا تَفْصِلْ

وَرَحْمَتِ الزُّخْرُفِ بِالتَّا زَبَرَهْ ... لِلْأَعْرَافِ رُومٌ هُودَ كَافِ الْبَقَرَهْ

نِعْمَتَهَا ثَلَّثْ نَخْلَ إِبْرَهَمْ ... مَعًا أَخِيرَاتُ عُقُودِ التَّابِ هَمْ

لُقْمَانَ ثُمَّ فَاطِرٍ كَالطَّوْلِ ... عِمْرَانَ لَعَنْتُ بِهَا وَالنُّورِ

وَأَمْرَأَتُ يُوسُفَ عِمْرَانَ الْقَصَصِ ... تَحْرِيمُ مَعْصِيَتِ بِقَدْ سَمِعَ يَخُصّ

سَبَحَاتُ الدُّخَانِ سُنَّتْ فَاطِرِ ... كُلًّا وَالْأَنْفَالُ وَأُخْرَى غَافِرِ

قُرَّتْ عَيْنٍ جَنَّتْ فِي وَقَعَتْ ... فِطْرَتْ بَقِيَّتْ وَأَنْبَتْ وَكَلِمَتْ

أَوْسَطُ الْأَعْرَافِ وَكُلَّمَا اخْتُلِفَتْ ... جَمْعًا وَفَرْدًا فِيهِ بِالتَّا عُرِفْ

وَابْدَأْ بِهَمْزِ الْوَصْلِ مِنْ فِعْلٍ بِضَمّ ... إِنْ كَانَ ثَالِثٌ مِنَ الْفِعْلِ يُضَمّ

وَالْكَسْرُ حَالَ الْكَسْرِ وَالْفَتْحِ وَفِي ... لِأَسْمَاءٍ غَيْرِ اللَّامِ كَسْرُهَا وَفِي

ابْنٍ مَعَ ابْنَةٍ امْرَأٍ اثْنَيْنِ ... وَامْرَأَتٍ وَاسْمٍ مَعَ اثْنَتَيْنِ

وَحَاذِرِ الْوَقْفَ بِكُلِّ الْحَرَكَهْ ... إِلَّا إِذَا رُمْتَ فَبَعْضُ الْحَرَكَهْ

الّا بِفَتْحٍ اَوْ بِنَصْبٍ وَاَشَمْ اِشَارَةً بِالضَّمِّ فِي رَفْعٍ وَضَمّْ

وَقَدْ تَقَضّٰى نَظْمِي الْمُقَدِّمَهْ مِنِّي لِقَارِئِ الْقُرْاٰنِ تَقْدِمَهْ

وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ لَهَا خِتَامْ وَالصَّلٰوةُ بَعْدُ وَالسَّلَامْ

قَالَ بَعْضُ الْمُجَوِّدِيْنَ لَا وَقْفَ فِي الْقُرْاٰنِ اِلَّا فِي ثَلٰثَةِ مَوَاضِعَ الْاَوَّلُ وَمَا يَعْلَمُ تَاْوِيْلَهُ اِلَّا اللّٰهُ فِي اٰلِ عِمْرَانَ وَالثَّانِي وَمَا يَشْعُرُكُمْ فِي الْاَنْعَامِ وَالثَّالِثُ اِنَّمَا يَعْلَمُهُ بَشَرٌ فِي النَّحْلِ تمت

بعون الله

خَرْفُ خَلْقُ شَشْ بُوَدْ اَيْ نُورِ عَيْن هَاءُ هَمْزَ حَاءُ جَاءُ عَيْنُ غَيْن

اَلِفْ نُونْ اَلِنْدَهْ اِظْهَارْ قَبِيلْ نُونْ سَاكِنْ تَنْوِينْ لَهْ بِي كُمَانْ

نُونْ سَاكِنْ تَنْوِينْ لَهْ بِي قِنْدَهْ مِيمْ قَلْبْ اُولْ غَيَانْ

لَامْ وَرْ بِي قِنْدَهْ بِلَا اِي بِلْ هَوَسْ اَلِفْ نُونْ اِدْغَامْ بِلَا غُنَّهْ اُولْ بِيَسْ

اَلِفْ نُونْ دَنْ بِرِي حَرْفِ يَرْمُونَهْ اُوغُرْيَانْ لَرَكْ اَكَا كِيمْ اِدْغَامْ مَعَ الْغُنَّهْ دُرْدِيَا

تَنْوِينْ يَا نُونْ سَاكِنْ اُوْنْ بَشِنَهْ اُوغُرْيَانَا اَكَادَچِي كَرْ كَدِ اِخْفَا مَعَ الْغُنَّهْ دُرْدِنَا

تِ ثِ جِيمْ دَالْ ذَالْ زِ سِينْ شِينْ صَادْ ضَادْ طِي ظِي

فِي كَافْ قَافْ اِخْفَا اُوْنْ بَشْ اُولْ وَالسَّلَامْ خَرْفُ اِخْفَا اُوْنْ بَشْ اُولْ وَالسَّلَامْ

اَى كَلْ مَادَهْ دَهْ سِنْ مِلِسْ

مِيمْ سَاكِنْ وَاوَهْ فِيَا اُوغُرْسَا دُرُسْتْ اَكَادَاخِي اِظْهَارْ بُوفْ دُرْدِسَا

اَسْبَابْ اُوجْ دُرَايْ ذِي فُنُونْ اَوَّلْ شَدَّهْ اَلِفْ هَمْزَهْ اُوجِنْجِي سُكُونْ

مدّ لازم دیر لرا کا سبب اولله — شدّه پس کرلدکا اوچ الف مقدارنجه مدّه

شنك کمه مدّ پنه سبب همزه اولمشدر — اکسیلمز کلمه مدّ واجب نمشدّه

حرف مدّ اولدقده اولسه ثابته — مدّ جائز دمشدر بریده تیمیاندّه

شونده که وقف اولسه سبب سکون — انی داخی مدّ جائز دمکدر فنون

بیر حرف که اوله وقفده وصلده سکون — انوك مدّ طولیدر مدّ لازم دیمکدر فنون

مدّ واجب مدّ لازم حکمندهدر قل — مدّ جائز انك حالی داخی اکی درلو

بر حالی بودر طول اوزره اوقنور — بر سی داخی حالتی قصر یده قنور

افندی

ترجمه دیکی
چیقوب باشلیه حسنه لك اولدیغی کبی
یازیلمشدر انکار کار

عشق اولمسه ای اکمازیدك سن منازلی هم ایمزایدی
یاشلو کوزك لوارا قتی فکیف تنکر حسنا بعد
ما شهدت ۰ به علیك عدول الدمع والسقم
کلمه کیف استفهام ایچوندر کاه اولورکه تعجب
ایچون اولور قوله تعالی کیف تکفرون بالله کبی وبو
مقامده دخی تعجب ایچون اولمق مناسبدر
یعنی شاعر نور الله مضجعه کندو نفسنه خطاب
ایدوب ایدرکه عجب حالدرکه کوزلك شاهدلری و
ضعفلك سنك عشقکه شهادة ایدکلرندن سن
کندو عشقکی انکار ایلرسن وعشقکی عاشقلرکه
بنجه انکار قبله سن باش حسنه لك وبرکی
شهادة بنه کرکسن وانبت الوجد خطی عبرة
وضنا مثل البهار علی خدیك والعنم

ترجمه دیکی
حیرتدن یازی آنلك وعمادن وجودم بیلنمز اولدی

ки
ИТЕ
РЯД
Ku 31968

وجه مجتند عبره کوزیاشیده وظنا ارقلقدر
وبهارصاروکلدر وخندرح معناسنه درعنم قول
سکوت آغاجدرکه فارسیده بیدسرخ وبیدطرنی
دیلرو بوبیده لف ونشر مرتب واردر یعنی عجبکه
عشقه انکار ایدرسن باوجودکه فرق دوست
وخرق محبت کوزل باشندی وحسنه لعلکدی حاصل
اولمش ایکی یکاغکده صاروکل کبی وبیدطرنی بنجوا وقع
اولمش خطاری یعنی یازولری انبات ایلدی وخط عبدی
مرادکوزیاشیدرکه قائله مخاطب اولان قول سکوت
آغجی اوله وخط ضمنا مراد لیوزلک وبدنک صارلغی
درکه کل کبی اولدهم عشق یازویازمیشیکی صاری وقزل
صاروبکاقده رنکی قزل کوره ده عبارتنه نَعَمْ سَرَى
طَيْفُ مَنْ اَهْوَى فَاَرَّقَنِي ۝ وَالْحُبُّ يَعْتَرِضُ

اللذات